

**PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM I IZRAČUN
PRIHVATNOG
POTENCIJALA
CRIKVENIČKO–VINODOLSKE RIVIJERE**

Naručitelj: Turistička zajednica Grada Crikvenice, Turistička zajednica Grada Novi
Vinodolski i Turistička zajednica Općine Vinodolske općine

Izrađivač: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Sveučilište u Rijeci

2025.

Sadržaj

UVOD	1
1. ANALIZA STANJA	3
1.1. Turistički proizvodi i usluge	3
1.2. Turistička potražnja	18
1.3. Resursna osnova	22
1.4. Javna turistička infrastruktura	27
1.5. Komunalna i prometna infrastruktura	39
1.6. Digitalizacija	42
1.7. Pristupačnost destinacije osobama s invaliditetom	43
1.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji	45
1.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala	46
1.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti	48
1.11. Analiza konkurencije	53
1.12. Izvješće o analizi stanja – SWOT analiza	56
2. RAZVOJNI POTENCIJAL TURISTIČKIH PROIZVODA	58
3. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI DESTINACIJE	60
4. POKAZATELJI PRIHVATNOG POTENCIJALA	68
5. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA	82
5.1. Opća načela i vizija razvoja	82
5.2. Ciljevi turizma Crikveničko-vinodolske rivijere	83
5.3. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 1: Unaprjeđenje kvalitete	86
5.4. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 2: Jačanje tržišne prepoznatljivosti	90
5.5. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 3: Podupiranje koncepta zelene, pametne i održive rivijere	93
5.6. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 4: Osnaživanje menadžmenta destinacije	97
6. SMJERNICE, PREPORUKE I PROVEDBA	100
Popis referenci	102
Prilog 1. Popis projekata	104
Prilog 2. Istraživanje stavova lokalnog stanovništva	112
Prilog 3. Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji	122
Prilog 4. Popis zaštićenih kulturnih dobara i zaštićenih prirodnih područja	136

Prilog 5. Profil destinacije..... 137

UVOD

Plan upravljanja destinacijom i izračun prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere (Plan) dokument je od visoke razine značaja za razvoj triju jedinica lokalne samouprave – grad Crikvenica, grad Novi Vinodolski i Općina Vinodolska općina.

Sukladno Zakonu o turizmu obvezna je izrada ovog dokumenta uvažavajući metodologiju i smjernice iz:

- Pravilnika o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom,
- Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma,
- Pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta.

Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske razvilo je hijerarhiju dokumenata usmjerenih ka implementaciji održivog turizma s ciljem jačanja konkurentnosti turizma koji je usklađen s interesima i potrebama lokalne zajednice. Stoga je ovaj Plan usuglašen sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. godine i Nacionalnim planom održivog turizma do 2027. godine kao temeljnim strateško-planskim dokumentima Republike Hrvatske.

Ciljevi izrade Plana bili su također determinirani uvažavanjem strateško-planskog dokumenta na razini Primorsko-goranske županije – Plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije do 2030. godine, kao i dokumentima/projektima doneseni na razini triju jedinica lokalne samouprave, a koji su sadržajno relevantni za dalji razvoj turizma tog područja. Posebno treba istaknuti Strategiju razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029.

Sadržaj Plana objedinjuje sljedeće tematske cjeline:

- Uvod,
- Analiza stanja,
- Razvojni potencijal turističkih proizvoda,
- Pokazatelji održivosti destinacije,
- Pokazatelji prihvatnog potencijala,
- Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima,
- Smjernice, preporuke i provedba.

Na temelju prikupljenih podataka, provedenih sveobuhvatnih istraživanja koja su uključivala kvalitativne i kvantitativne metode, analizu sekundarnih izvora, anketiranje lokalnog stanovništva i posjetitelja, anketiranje turista i jednodnevnih posjetitelja te stručne procjene dionika aktivnih u turizmu, utvrđeni su faktori rizika razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere. Posebni ciljevi i mjere usmjerene su na eliminiranje ili ublažavanje faktora rizika u periodu do 2029. godine, kao i za valorizaciju i dodatnu afirmaciju tržišnih potencijala i snaga destinacije.

Pri obradi statističkih podataka analizirani su podaci iz 2019., 2023. i 2024. godine, odnosno u analizu nisu uključeni podaci koji se odnose na pandemijske godine budući da nisu relevantni za usporedbu i analizu.

Raspoloživi resursi i dosadašnja ulaganja u razvoj čine temelje za daljnji intenzivniji razvoj turističkih proizvoda, koji su u procesu izrade Plana identificirani kao prioritetni, a koje su stručni dionici procjenjivali po njihovu doprinosu lokalnoj zajednici, doprinosu cjelogodišnjem poslovanju destinacije i marketinškom potencijalu.

S obzirom na još uvijek prisutnu izrazitu sezonalnost turističkog prometa Crikveničko-vinodolske rivijere, poseban izazov predstavljalo je utvrđivanje prihvatnog potencijala. U cilju utvrđivanja prihvatnog potencijala obrađeno je 36 obaveznih pokazatelja i 10 dodatnih pokazatelja te je na temelju pokazatelja, lokalnih specifičnosti i trendova na turističkom tržištu u participaciji turističkih stručnjaka utvrđen vršni prihvatni potencijal destinacije uz pretpostavku implementacije mjera i dosezanje ciljeva utvrđenih Planom.

U postupku analize održivosti Crikveničko-vinodolske rivijere analizirano je 17 obveznih pokazatelja održivosti i 8 specifičnih pokazatelja održivosti primjerenim specifičnim obilježjima destinacije.

Plan sadrži smjernice i preporuke za razvoj i unaprjeđenje destinacije u skladu s definiranim ciljevima, a odnosi se na dionike u sustavu turizma i dionike u sustavu upravljanja turizmom. Obrazlaže se provedba Plana i potreba monitoringa provedbe Plana čime se omogućuje eventualna prilagodba novonastalim uvjetima i izazovima u budućem periodu.

Sastavni dio Plana čini popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za ostvarenje razvojnog smjera i pokazatelja održivosti na razini Crikveničko-vinodolske rivijere od kojih su neki projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije.

1. ANALIZA STANJA

Analiza stanja predstavlja podlogu za definiranje vizije turizma Crikveničko-vinodolske rivijere te postavljanje posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti usmjerenih na daljnji razvoj i unaprjeđenje turističke ponude i doživljaja destinacije.

1.1. Turistički proizvodi i usluge

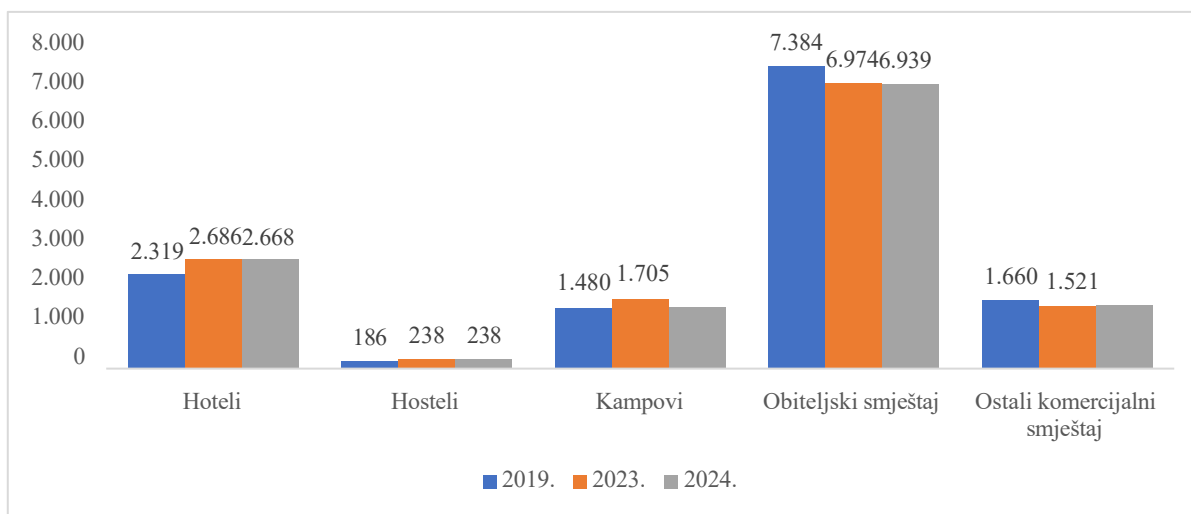
Smještajni kapaciteti

Analiza smještajnih kapaciteta Crikveničko-vinodolske rivijere temelji se na podacima prikupljenima putem sustava eVisitor i obuhvaća sve kategorije komercijalnog i nekomercijalnog smještaja na području Grada Crikvenice, Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske.

Strukturu smještajnih kapaciteta Crikveničko-vinodolske rivijere u 2024. godini obilježava dominacija obiteljskog smještaja, koji sa 6.939 smještajnih jedinica čini 53,8 % ukupne smještajne ponude. Hoteli predstavljaju drugi najzastupljeniji segment s 2.668 jedinica (20,7 %), dok kampovi raspolažu s 1.516 jedinica (11,8 %). Ostali komercijalni smještaj obuhvaća 1.542 jedinice (12,0 %), a hosteli najmanji udio s 238 jedinica (1,8 %).

U odnosu na 2019. godinu, ukupni smještajni kapaciteti Crikveničko-vinodolske rivijere bilježe pad, ponajprije zbog smanjenja broja jedinica u obiteljskom smještaju (-6,0 %) i u ostalom komercijalnom smještaju (-7,1 %), dok hotelski segment bilježi porast od 15,1 %, a kampovi rast od 2,4 %.

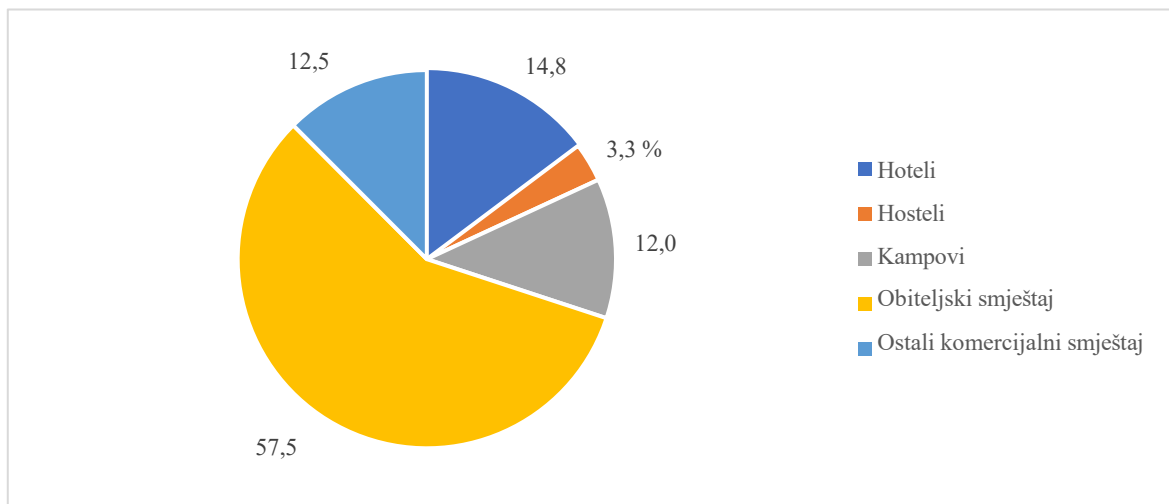
Grafikon 1: Smještajni kapaciteti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2019., 2023. i 2024. godini (broj smještajnih jedinica)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Promatrajući strukturu smještajnih kapaciteta prema broju postelja u 2024. godini, vidljivo je da najveći broj postelja na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri zauzima obiteljski smještaj (21.881), koji čini 57,5 % ukupne ponude. Slijede hoteli s 5.620 postelja i udjelom od 14,8 %, ostali oblici komercijalnog smještaja s 4.752 postelje i udjelom od 12,5 % te kampovi s kapacitetom primanja za 4.553 osobe i udjelom od 12,0 %. Najmanji udio zauzimaju hosteli, koji s 1.271 posteljom čine 3,3 % udjela u ukupnoj strukturi smještajnog kapaciteta.

Grafikon 2: Struktura smještajnih kapaciteta na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2024. godini (broj postelja)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

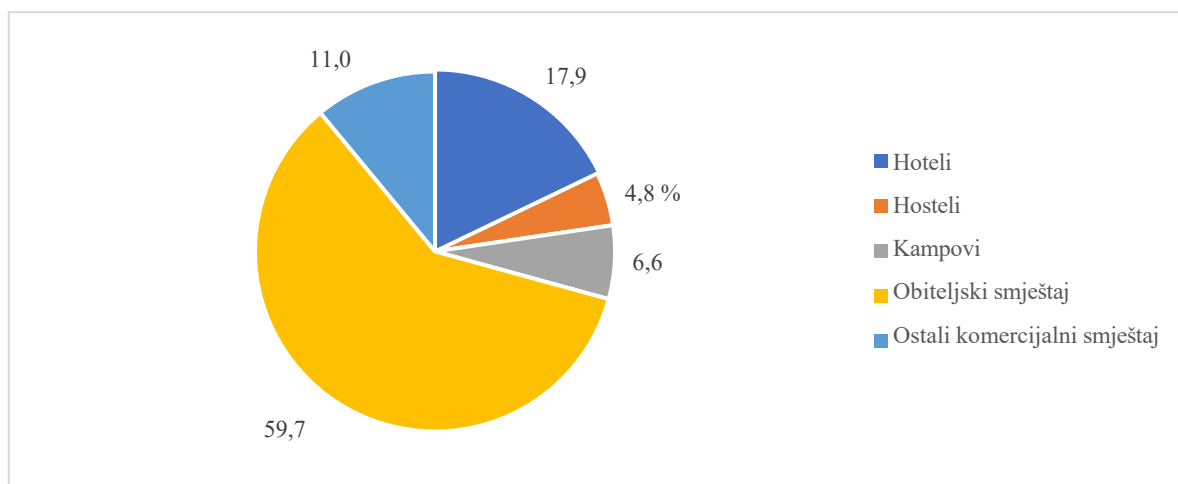
Varijacije u strukturi smještajnih kapaciteta unutar destinacija Crikveničko-vinodolske rivijere ukazuju na različite razvojne orijentacije, s izraženom dominacijom obiteljskog smještaja duž cijelog područja.

Grad Crikvenica posjeduje visok udio postelja u obiteljskom smještaju, koji čini 59,7 % ukupnih

kapaciteta, uz izraženu zastupljenost hotelskog smještaja, koji u ukupnoj strukturi sudjeluje s 17,9

%.

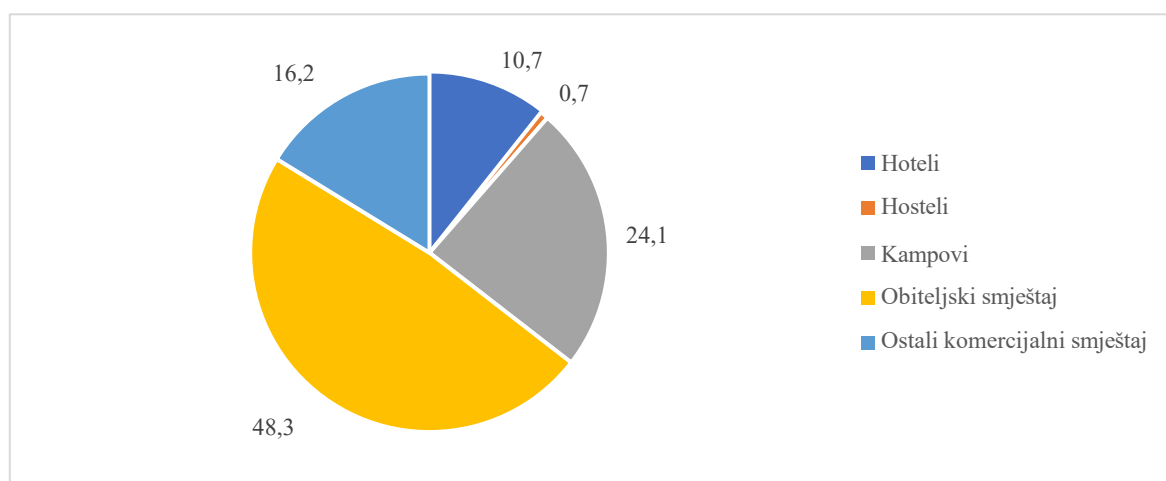
Grafikon 3: Struktura smještajnih kapaciteta u Crikvenici u 2024. godini (broj postelja)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U Novom Vinodolskom obiteljski smještaj sudjeluje s 48,3 % u ukupnim smještajnim kapacitetima, dok kampovi zauzimaju 24,1 %.

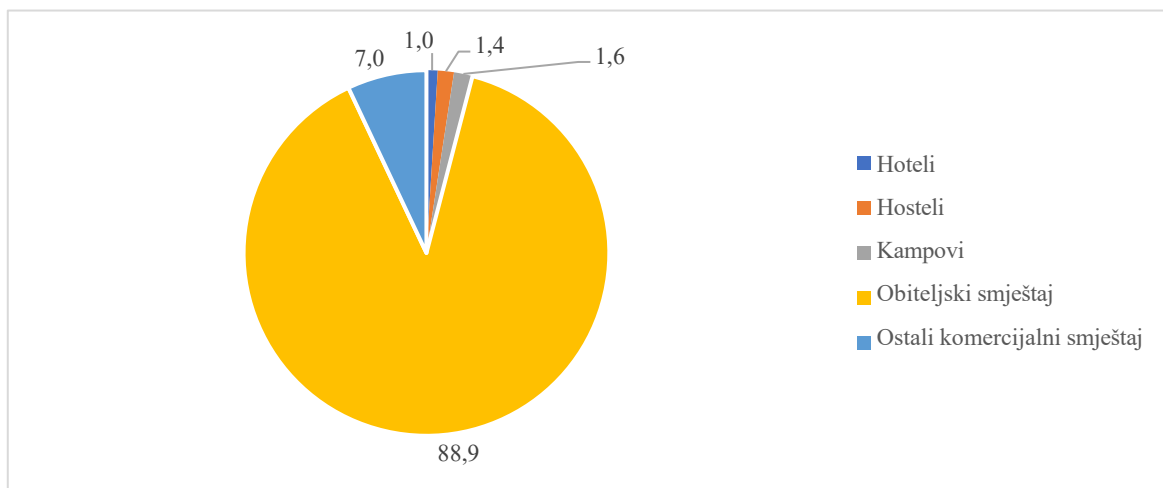
Grafikon 4: Struktura smještajnih kapaciteta u Novom Vinodolskom u 2024. godini (broj postelja)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U Općini Vinodolskoj se gotovo cjelokupna smještajna ponuda temelji na obiteljskom smještaju (88,9 %), dok su ostali oblici smještaja prisutni u minimalnim udjelima.

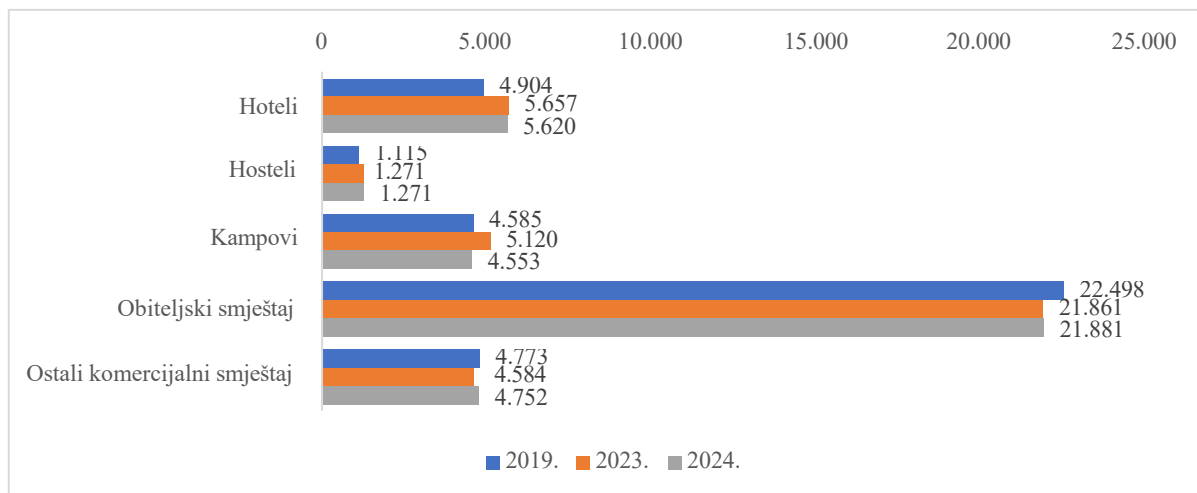
Grafikon 5: Struktura smještajnih kapaciteta u Vinodolskoj općini u 2024. godini (broj postelja)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Promatrano u kontekstu ukupnog smještajnog kapaciteta prema broju postelja, Crikveničko- vinodolska rivijera bilježi rast u odnosu na 2019. godinu, pri čemu se broj postelja u 2024. godini povećao s 37.875 na 38.077 (+0,5 %). Najveći broj postelja posjeduje obiteljski smještaj, s 22.498 postelje u 2019. te 21.881 postelje u 2024. godini, što predstavlja smanjenje od 2,7 %. Hotelski smještaj bilježi povećanje kapaciteta s 4.904 postelje u 2019. na 5.620 postelje u 2024., što odgovara porastu od 14,6 %. Kapacitet hostela porastao je s 1.115 na 1.271 postelje, dok su kampovi zadržali približno isti obujam kapaciteta primanja (za 4.585 osobe u 2019. te 4.553 osobe u 2024. godini). Ostali oblici komercijalnog smještaja ostali su stabilni (4.773 postelje u 2019. i 4.752 postelje u 2024. godini).

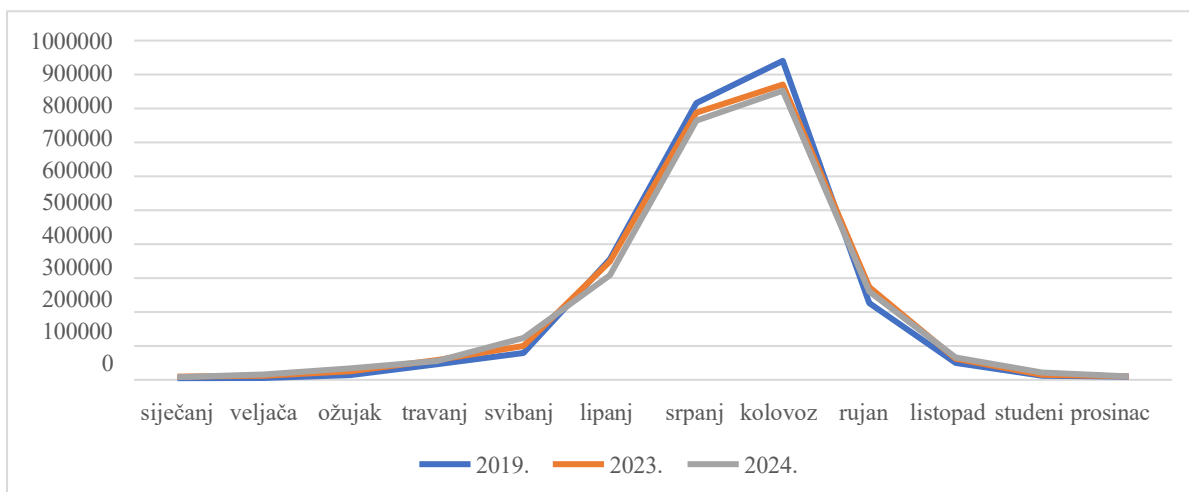
Grafikon 6: Smještajni kapaciteti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2019., 2023. i 2024. godini (broj postelja)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U komercijalnim smještajnim kapacitetima Crikveničko-vinodolske rivijere u 2024. godini ostvareno je ukupno 2.658.670 noćenja, što je 4,0 % više nego 2019. godine i 0,2 % više nego 2023. godine. Struktura noćenja pokazuje izraženu sezonalnost, pri čemu su srpanj (763.730) i kolovoz (852.180) najintenzivniji mjeseci, s udjelom od oko 61 % ukupnih noćenja. Unatoč manjem broju noćenja ostvarenih u razdoblju glavne sezone u odnosu na prethodne godine, predsezona (ožujak–svibanj) i posezona (rujan–listopad) bilježe rast, osobito u ožujku (+148 % u odnosu na 2019.) i svibnju (+56,7 %), što je izrazito povoljna tendencija.

Grafikon 7: Ukupan broj noćenja u komercijalnim smještajnim kapacitetima na Crikveničko- vinodolskoj rivijeri u 2019., 2023. i 2024. godini (po mjesecima)

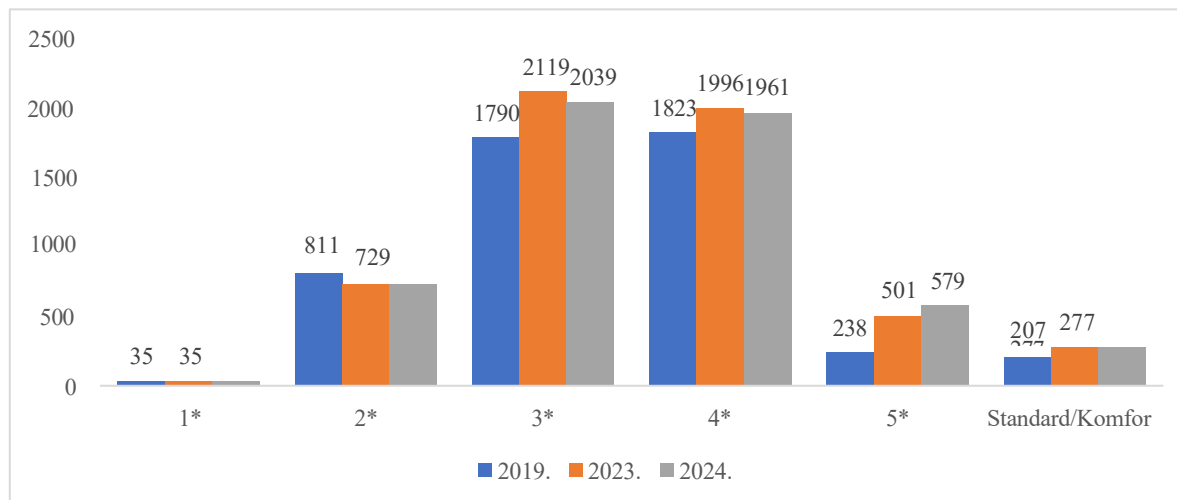

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U 2024. godini hotelske kapacitete Crikveničko-vinodolske rivijere obilježava dominacija hotela srednje i više kategorije. Najveći udio čine hoteli s 3* koji raspolažu s 2.039 postelja (36,3 %), te hoteli s 4* s ukupno 1.961 posteljom (34,9 %). Hoteli s 5* nude smještaj u 579 postelja (10,3 %), dok hoteli s 2* raspolažu s 729 postelja (13,0

%), a oni s 1* s 35 postelja (0,6 %). Kategorija Standard/Komfor obuhvaća dodatnih 277 postelja (4,9 %).

Grafikon 8: Struktura smještajnih kapaciteta u hotelima na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri prema kategoriji (broj postelja)

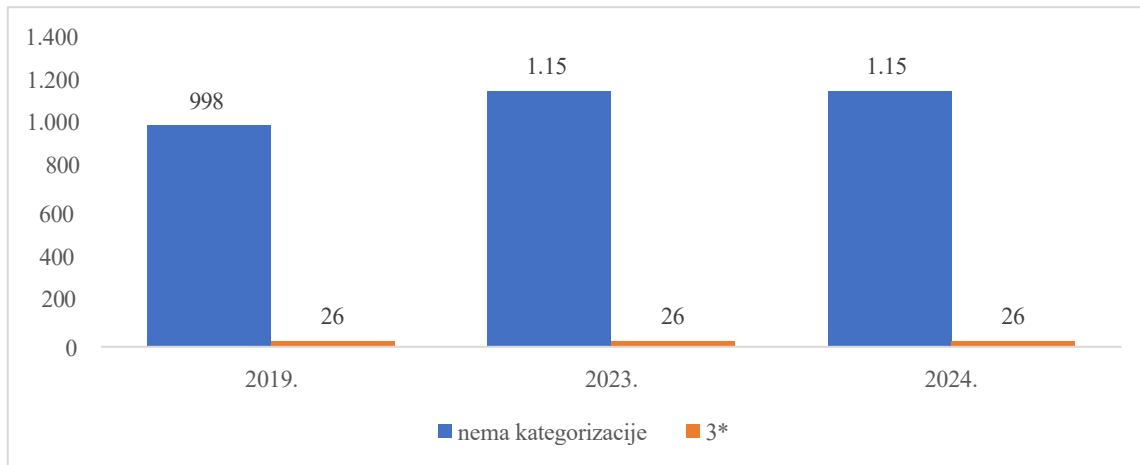

Napomena: podaci su preuzeti iz baze eVisitor, stanje na dan 7. 10. 2025. Prema Pravilniku o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN br. 56/2016, 120/2019) propisana je kategorizacija u rasponu od 2 do 5*.
Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U usporedbi s 2019. godinom (4.904 postelje), ukupan kapacitet hotelskog smještaja porastao je za 14,6 % (na 5.620 postelja), pri čemu je najizraženiji rast ostvaren u kategoriji 5* hotela (143,5 %).

U 2024. godini ukupni hostelski kapaciteti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri obuhvaćaju 1.180 postelja, od čega se 1.154 postelje (97,8 %) odnose na hostele bez kategorizacije, koji su smješteni na području Grada Crikvenice. Preostalih 26 postelja (2,2 %) nalazi se u hostelu kategoriziranom s 3* na području Općine Vinodolske. U usporedbi s 2019. godinom, kada je na rivijeri bilo 1.024 hostelske postelje, zabilježen je porast od 15,2 %.

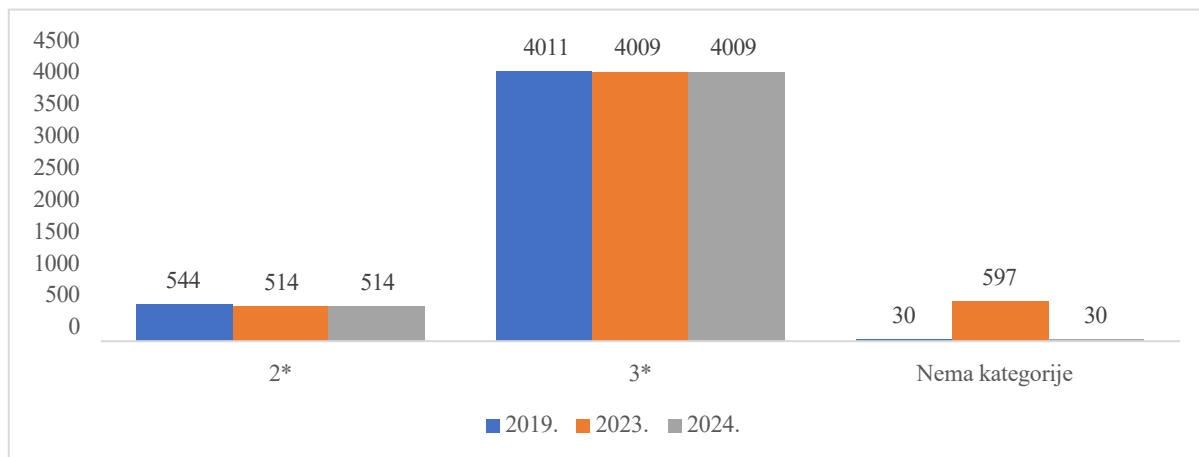
Grafikon 9: Struktura smještajnih kapaciteta u hostelima na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri prema kategoriji (broj postelja)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Kamping kapaciteti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2024. godini nude smještaj za 4.553 osobe, pri čemu dominiraju kampovi s 3* s ukupnim kapacitetom prihvata za 4.009 osobe (88,0 %). Kampovi s 2* omogućuju smještaj za 514 osobe (11,3 %), dok nekategorizirani kampovi obuhvaćaju kapacitet primanja za 30 osoba (0,7 %). U usporedbi s 2019. godinom, kada je ukupan kapacitet primanja omogućavao smještaj za 4.585 osobe, bilježi se blagi pad od 0,7 %.

Grafikon 10: Struktura smještajnih kapaciteta u kampovima na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri prema kategoriji (broj postelja)

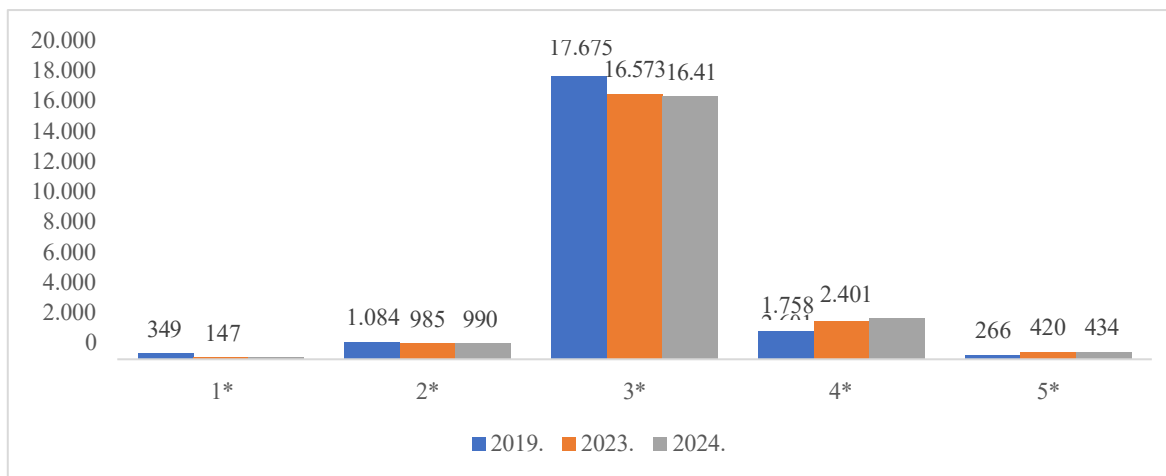

Napomena: podaci su preuzeti iz baze eVisitor. Prema Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (NN br. 54/2016, 69/2017) propisana je kategorizacija u rasponu od 2 do 5*.

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Nadalje, u 2024. godini obiteljski smještaj na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri karakterizira dominacija objekata s 3* (16.415 postelje; 79,8 %). Slijede objekti s 4* s kapacitetom od 2.601 postelje (12,6 %) i 5* s 434 postelje (2,1 %), što ukazuje na postupno jačanje kapaciteta u višim kategorijama. Objekti s 2* raspolažu s 990 postelje (4,8 %), dok 1* smještaji čine najmanji udio s 123 postelje (0,6 %). U odnosu na 2019. godinu, broj postelja u obiteljskom smještaju je smanjen (-2,7 %), no struktura pokazuje pomak prema višoj kvaliteti ponude, uz rast udjela objekata s 4 i 5 zvjezdica.

Grafikon 11: Struktura smještajnih kapaciteta u obiteljskom smještaju na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri prema kategoriji (broj postelja)

Napomena: podaci su preuzeti iz baze eVisitor. Prema Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN br. 54/2016, 69/2017) propisana je kategorizacija u rasponu od 2 do 5*. Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Kod ostalih komercijalnih smještajnih kapaciteta na području Crikveničko-vinodolske rivijere, u 2024. godini raspoloživo je ukupno 4.747 postelja. Struktura kapaciteta pokazuje dominaciju

objekata više kategorije, pri čemu objekti s 4* zauzimaju najveći udio (1.977 postelja odnosno 41,7

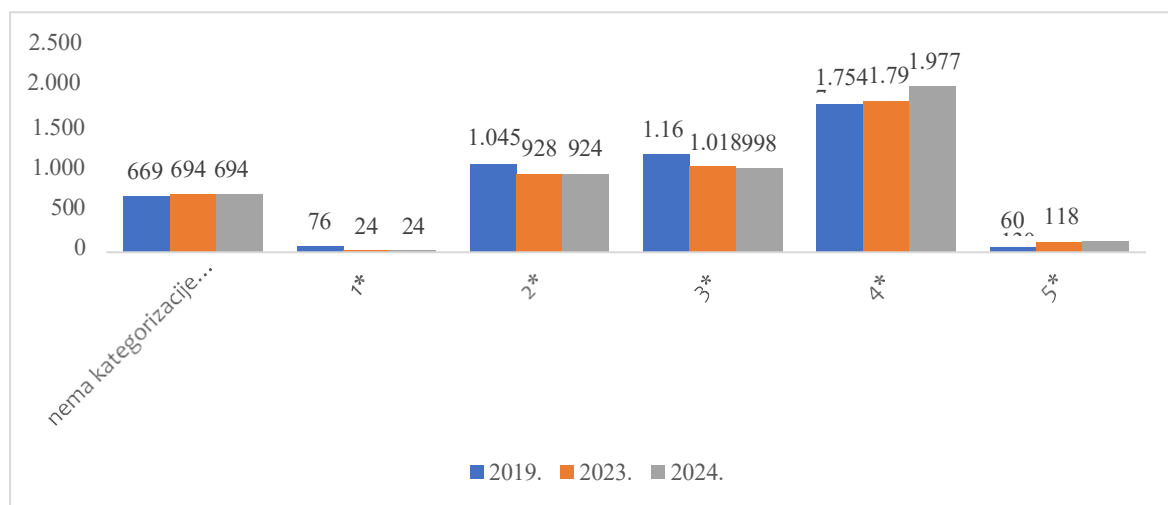
% ukupnog kapaciteta). Slijede objekti s 3* s 998 postelja (21,0 %) te 2* smještaji s 924 postelje (19,5

%). Nekategorizirani objekti raspolažu sa 694 postelje (14,6 %), dok objekti s 5* čine manji, ali rastući

segment s 130 postelja (2,7 %). Objekti s 1* zastupljeni su s 24 postelje (0,5 %).

U usporedbi s 2019. godinom, kada je ovaj segment raspolagao s 4.773 postelje, ukupan kapacitet ostao je gotovo nepromijenjen (-0,5 %), no zamjetan je kvalitativni pomak prema višim kategorijama, osobito u skupinama 4* i 5* smještaja.

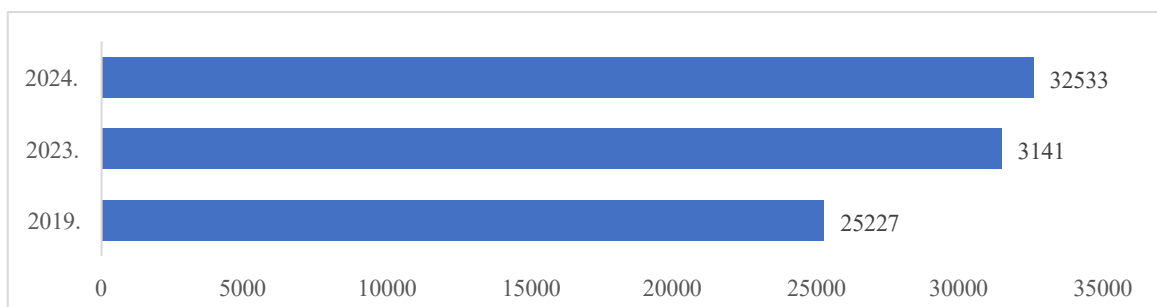
Grafikon 12: Struktura smještajnih kapaciteta u ostalom komercijalnom smještaju na Crikveničko- vinodolskoj rivijeri prema kategoriji (broj postelja)

Napomena: podaci su u skladu s bazom eVisitor. Prema Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN br. 54/2016, 69/2017) propisana je kategorizacija u rasponu od 2 do 5*. Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Kada se promatra nekomercijalni smještaj, ukupan smještajni kapacitet na području Crikveničko- vinodolske rivijere bilježi porast s ukupno 25.227 u 2019. godini na 32.533 postelje u 2024. godini (+29,0 %). Ovi kapaciteti ne uključuju komercijalni najam, već se koriste povremeno (za boravak vlasnika, obitelji i prijatelja) te predstavljaju značajan dio ukupnog smještajnog potencijala rivijere te generalno značajno infrastrukturno opterećenje prostora.

Grafikon 13: Smještajni kapaciteti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u nekomercijalnom smještaju u 2019., 2023. i 2024. godini (broj postelja)

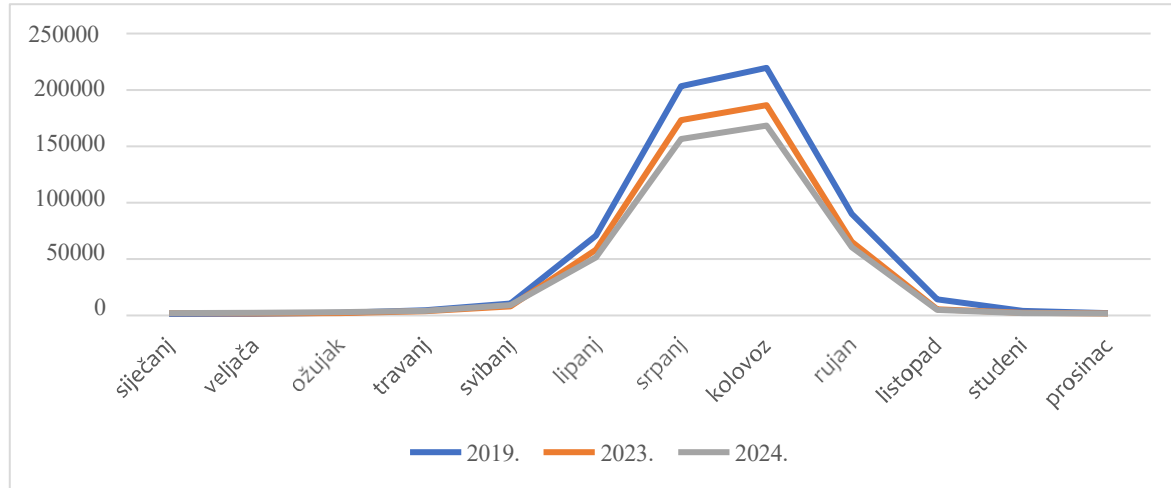

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U nekomercijalnim je objektima u 2024. godini ostvareno ukupno 427.017 noćenja, što je 31,7 % manje nego 2019. godine i 16,2 % manje nego 2023. godine. Promatrajući mjesečnu dinamiku,

najveća koncentracija noćenja ostvarena je u srpnju (156.485) i kolovozu (168.370), koji zajedno čine oko 76 % ukupnog turističkog prometa.

Grafikon 14: Ukupan broj noćenja u nekomercijalnim smještajnim kapacitetima na Crikveničko- vinodolskoj rivijeri u 2019., 2023. i 2024. godini (po mjesecima)

Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Ugostiteljski objekti za hranu i piće

Ugostiteljska ponuda Crikveničko-vinodolske rivijere obuhvaća različite ugostiteljske objekte među kojima dominiraju restorani, konobe, pizzerije, bistroi i gostionice, uz mrežu *cafe barova*, *barova* i *slastičarnica* (Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029.). Najveća koncentracija kapaciteta je u Gradu Crikvenici, gdje danas djeluje ukupno 155 objekata. U Novom Vinodolskom, s ukupno 60 ugostiteljskih objekata, posljednjih godina uočava se rast broja cjelogodišnjih, kvalitetnih restorana, pri čemu se posebno ističu objekti smješteni u sklopu marina. Na području Vinodolske općine, ponuda je znatno skromnija, ograničena na pet restorana i pet barova. Značajan dio ugostiteljskih objekata radi isključivo tijekom ljetnih mjeseci, dok tek manji broj prepoznaje mogućnosti za poslovanje izvan glavne sezone.

Crikveničko-vinodolska rivijera nudi raznoliku ugostiteljsku ponudu koja odražava mješavinu mediteranske i „klasične turističke kuhinje”. Brojni restorani specijalizirani su za jela inspirirana mediteranskom tradicijom, uključujući riblje specijalitete, plodove mora, janjetinu, a sve uz korištenje povrća, maslinovog ulja i začinskog bilja. Osim toga, prisutni su i objekti s „klasičnom turističkom ponudom” poput mesa s roštilja, raznovrsnih tjestenina i pizza, kao i *fast-food* restorani (Brendiranje Crikveničko-vinodolske rivijere kao eno-gastronomske destinacije, 2024.).

Ugostiteljski objekti duž čitave Crikveničko-vinodolske rivijere odlikuju se raznolikošću ambijenata, prilagodljivih različitim profilima i očekivanjima gostiju. Terasa često pružaju panoramski pogled, dok unutarnji prostori posjeduju suvremene klimatizacijske sustave i naprednu infrastrukturu, pri čemu se posebna pažnja posvećuje pristupačnosti objekata.

U kontekstu konkurentnog tržišta, izdvajaju se primjeri objekata koji doprinose autentičnosti eno- gastronomske ponude rivijere. Regionalnu oznaku kvalitete Kvarner Food imaju konoba Lucija i pizzerija Nava u Novom Vinodolskom, restoran Burin u Crikvenici te restoran u sklopu Planinarskog doma Vagabundina koliba u Općini Vinodolskoj.

U međunarodno priznatom vodiču Gault & Millau zastupljeni su sljedeći objekti: Admiral (jedna kapica), Burin (jedna kapica), Dida (dvije kapice) i Hotel Village Balatura (dvije kapice), čime se potvrđuje njihova prepoznatost po visokoj razini gastronomije i profesionalnom kulinarstvu. U vodiču su također uključene Konoba Studec i Lucija, koje se nalaze na popisu bez dodijeljenih kuharskih kapica, ali i dalje zadovoljavaju Gault&Millau kriterije kvalitete. Uz njih, Planinarski dom Vagabundina koliba i Tunar nose oznaku Gault&Millau POP, kojom se označavaju popularna mjesta s izvrsnom hranom, ali u opuštenijem, neformalnom okruženju.

Vinska kuća Pavlomir u Novom Vinodolskom predstavlja primjer uspješne valorizacije lokalnih resursa i tradicije, kroz proizvodnju autohtone sorte vina žlahtina. Smještajem unutar vinograda, posjetiteljima pruža doticaj s lokalnom baštinom u vinogradskom ambijentu. Slično tome, kušaonica domaćih proizvoda Tilia, kroz prezentaciju meda i drugih lokalnih prehrambenih proizvoda, omogućuje posjetiteljima upoznavanje s tradicionalnim praksama i procesima proizvodnje meda.

Daljnji razvoj i diversifikacija ugostiteljske ponude Crikveničko-vinodolske rivijere ima potencijal snažnije istaknuti lokalnu gastronomiju, čime se može obogatiti turističko iskustvo i povećati konkurentnost destinacije. U tom smislu, Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029. naglašava potrebu za povezivanjem lokalne gastronomske baštine s poljoprivrednom i ribarskom tradicijom, koja je tijekom godina oslabjela. U tom kontekstu, osnova za obnovu i integraciju autentičnih proizvoda u ugostiteljsku i turističku ponudu prepoznata je u vinskim i poljoprivrednim zadrugama te u dostupnom prostoru za lokalnu proizvodnju. Manifestacije poput Mjeseca plave ribe i Ribarskog tjedna, kao i Festivala škampa, Pjenušavog doručka te Novljanskih gušta, mogu se smatrati osnovom za jačanje gastronomske prepoznatljivosti destinacije.

Turističke atrakcije

Brojne materijalne i prirodne atrakcije, kao i atraktivna događanja, podržavaju razvoj holističkog turističkog proizvoda Crikveničko-vinodolske rivijere.

Tablica 1. Materijalne i prirodne atrakcije

Atrakcije	Kratki opis
Materijalne atrakcije	
Novi Vinodolski	

<i>Frankopanski kaštel i muzej</i>	<ul style="list-style-type: none"> Središnji povijesni spomenik Novog Vinodolskog, nekadašnja utvrda plemićke obitelji Frankopan, danas čuva bogatu kulturno-povijesnu zbirku i arheološke nalaze.
<i>Crkva svetog Filipa i Jakova</i>	<ul style="list-style-type: none"> Monumentalna barokna crkva iz 18. stoljeća s prepoznatljivim zvonikom, koja dominira panoramom grada i svjedoči o bogatoj sakralnoj tradiciji Novog Vinodolskog.
<i>Crkva svete Trojice (sa zbirkom sakralne umjetnosti)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Jednobrodna gotička crkva, podignuta početkom 15. stoljeća. Danas udomljuje zbirku sakralne umjetnosti otvorenu za razgled.
<i>Više od 20 crkvice i kapelica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Svjedoče o vjerskoj tradiciji lokalne zajednice.
<i>Staklena kapelica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Staklena kapelica Uzvišenja sv. Križa, smatra se vrlo rijetkim spomenikom sakralne i arhitektonske baštine.
<i>Gradina i okruglo groblje</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gradina Ledenice smještena je na teško pristupačnom brijegu, gdje se danas nalaze ostaci srednjovjekovne utvrde iznimne povijesne važnosti, poznate i kao „Kugina kuća“. Nedaleko od Gradine nalazi se okruglo groblje promjera 35 metara, ograđeno suhozidom, s ostacima kapele sv. Jurja i nadgrobnim spomenicima iz 19. stoljeća.
<i>Stari grad u Novom Vinodolskom</i>	<ul style="list-style-type: none"> Povijesna jezgra grada s uskim kamenim ulicama i tradicionalnom arhitekturom.
<i>Vinodolski zakonik</i>	<ul style="list-style-type: none"> Donesen 6. siječnja 1288. godine, najstariji je zakonski tekst na hrvatskom jeziku i jedan od najstarijih na slavenskom jugu, napisan glagoljicom. Njime su uređeni odnosi između knezova Krčkih i devet vinodolskih općina, a predstavlja dragocjeno svjedočanstvo pravne i društvene razvijenosti srednjovjekovne Hrvatske.
Crikvenica	
<i>Muzej Grada Crikvenice</i>	<ul style="list-style-type: none"> Zbirke muzeja dokumentiraju povijest i razvoj Crikvenice, s posebnim naglaskom na ribarsku tradiciju, turizam i svakodnevni život lokalnog stanovništva.
<i>Gradska galerija</i>	<ul style="list-style-type: none"> Galerija predstavlja radove suvremenih umjetnika te omogućuje uvid u kulturnu produkciju i likovni razvoj regije.
<i>Atelje Zvonka Cara</i>	<ul style="list-style-type: none"> Memorijalni atelje posvećen djelu akademskog slikara i kipara Zvonka Cara, doprinosi interpretaciji suvremene likovne baštine.
<i>Polača (perilo) u Selcu</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalno perilo, ilustrira povijesne običaje javne higijene i društvene prakse priobalnih zajednica.
<i>Kućica od ribari – Jadranovo</i>	<ul style="list-style-type: none"> Muzej ribara i ribarstva posvećen uspomeni na nekadašnji život i rad jadranskih ribara, i tradiciji vezanoj za more i barke. Nalazi se u sastavu Muzeja Grada Crikvenice.
<i>Kalvarija u Dramlju</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sakralni spomenik s postajama križnog puta pruža uvid u religijske prakse i kulturnu tradiciju zajednice.
<i>Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije</i>	<ul style="list-style-type: none"> Crkva je značajan sakralni objekt koji reflektira arhitektonsku i liturgijsku tradiciju Crikvenice.
<i>Crkva sv. Antuna Padovanskog</i>	<ul style="list-style-type: none"> Objekt služi kao centar vjerskog života i očuvanja sakralne baštine lokalne zajednice.
<i>Crkva sv. Jelene</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sakralni objekt koji kazuje o dugoj tradiciji vjerskih aktivnosti u primorskom zaleđu.
<i>Crkva sv. Katarine</i>	<ul style="list-style-type: none"> Očuvana crkva predstavlja važan primjer primorske sakralne arhitekture i kulturnog identiteta zajednice.
<i>Crkva sv. Jakova</i>	<ul style="list-style-type: none"> Crkva s povijesnim značajem, dokumentira religijske običaje i arhitektonske stilove primorskih mjesta.
<i>Izložba na otvorenom Juraj Julije Klović</i>	<ul style="list-style-type: none"> Postav na otvorenom interpretira život i rad istaknutog minijaturista Juraja Julija Klovića, doprinoseći kulturnoj valorizaciji prostora.
<i>Tunere (Jadranovo, Dramalj, Selce)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalni ribarski objekti, ukazuju na povijesni način gospodarenja ribarstvom i priobalnim resursima.

<i>Crkva sv. Juraja</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sakralni objekt od povijesnog značaja, važan za razumijevanje lokalne religijske i arhitektonske tradicije.
<i>Ribarska kućica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Autentična ribarska kućica u uvali Pazdehova, u kojoj se nalazi stari toš za preradu maslina, te novoizgrađena kućica u Selcu s uređenom okućnicom, svjedoče o bogatoj povijesti, tradiciji i baštini crikveničkoga kraja, promovirajući njegovo ribarstvo, pomorsku tradiciju i akvakulturu.
<i>Arheološki lokalitet Lokvišće</i>	<ul style="list-style-type: none"> Lokalitet predstavlja ostavštinu antičke i srednjovjekovne prisutnosti, s nalazima koji svjedoče o nadzoru plovidbe i industrijskim djelatnostima u prošlosti.
Općina Vinodolska	

<i>Kaštel Grižane</i>	<ul style="list-style-type: none"> Impozantna srednjovjekovna utvrda smještena na litici iznad Vinodolske doline, Kaštel svjedoči bogatoj povijesti frankopanskog razdoblja i pruža panoramski pogled na okolni krajolik.
<i>Kaštel Drivenik</i>	<ul style="list-style-type: none"> Jedan od najbolje očuvanih frankopanskih kaštela u Vinodolu, Kaštel Drivenik danas je kulturno središte u kojem se održavaju brojni događaji, manifestacije i izložbe posvećene povijesti i tradiciji regije.
<i>Kula Turan</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bribirska kula, kao prepoznatljivi simbol mjesta, ostatak je nekadašnjeg obrambenog sustava frankopanskog grada te važan spomenik srednjovjekovne baštine Vinodola.
<i>Kuća Klović</i>	<ul style="list-style-type: none"> Muzejska zbirka „Kuća Klović“ renesansnog slikara i minijaturista Julija Klovića u zgradi stare škole u Grižanama danas djeluje kao memorijalni i kulturni centar posvećen očuvanju njegova života i djela.
<i>Crkva sv. Petra i Pavla</i>	<ul style="list-style-type: none"> Smještena u središtu Bribira, crkva sv. Petra i Pavla ističe se svojom arhitektonskom vrijednošću i bogato uređenim interijerom, svjedočeći o duhovnom i kulturnom nasljeđu Vinodolske općine.
<i>Crkva sv. Martina</i>	<ul style="list-style-type: none"> Smještena u Grižanama, župna crkva sv. Martina srednjovjekovnog je porijekla o čemu svjedoči i dio preostalog crkvenog inventara i glagoljski natpisi o obnovama crkve u 16. i 17. stoljeću. U crkvenoj riznici čuvaju se primjerci gotičke i barokne opreme oltara.
<i>Crkva Pohodenja BDM Elizabeti</i>	<ul style="list-style-type: none"> Spominje se u povijesnim zapisima 1323., 1412. i 1449. godine. To je bilo mjesto sudovanja prema Vinodolskom zakoniku o čemu svjedoče glagoljske listine.
<i>Crkva sv. Dujma</i>	<ul style="list-style-type: none"> Posvećena je starokršćanskom mučeniku iz 3. stoljeća, biskupu antičke Salone. Drivenička je crkva kao institucija vrlo stara, ali današnja zgrada je iz 19. stoljeća. Na mjestu stare crkve podignuta je nova crkva 1821. godine.
<i>Vinodolska vrela i perila</i>	<ul style="list-style-type: none"> Raspršena diljem Vinodolske doline, svjedoče o nekadašnjem načinu života odnosu čovjeka prema prirodi; nekoć su služila kao važna mjesta okupljanja i svakodnevnih aktivnosti, a danas predstavljaju vrijedan dio kulturno-prirodne baštine i autentičan podsjetnik na tradiciju života u Vinodolu.

Prirodne atrakcije

Novi Vinodolski

<i>Nebeski labirinti</i>	<ul style="list-style-type: none"> Skup kamenih labirinata smještenih u selu Omar u Krmpotama, osmišljenih kao mjesto meditacije, mira i povezanosti s prirodom.
<i>Vidikovci – Oči Vinodola</i>	<ul style="list-style-type: none"> Vidikovci Gradina, Sviba i Kuk pružaju panoramski pogled na Novljansku rivijeru, Vinodolsku dolinu, Kvarnerski zaljev te okolno planinsko i priobalno područje, ističući prirodnu raznolikost i ljepotu destinacije.
<i>Otočić San Marino</i>	<ul style="list-style-type: none"> Mali slikoviti otok s kapelicom sv. Marina, udaljen svega 205 m od istočne obale Novog Vinodolskog, prepoznatljiv simbol Novog Vinodolskog.

Crikvenica

<i>Ljubavna cestica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tematska staza u prostoru rivijere koja povezuje prirodne i kulturne atrakcije, promičući rekreaciju i turističku interpretaciju lokalnog krajolika.
<i>Lokvišće – ljekovito blato</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pored arheološkog lokaliteta ima i prirodno ljekovito blato balneološke kvalitete.
<i>Mediteranski labirint ljubavi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tematski park koji povezuje edukaciju, rekreaciju i kulturnu interpretaciju mediteranskog biljnog svijeta.

Općina Vinodolska

<i>Vidikovci – Oči Vinodola</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vidikovci Mahavica, Pridva i Slipica nude panoramske poglede na Vinodolsku dolinu, Velebit, Kvarnersko otočje i Učku.
<i>Tribaljsko jezero</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Smješteno u blizini naselja Tribalj, predstavlja umjetno akumulacijsko jezero koje osim funkcije vodoopskrbe i regulacije riječnog toka, nudi i mogućnosti za rekreaciju, ribolov te promatranje prirodnog okoliša.

Izvor: podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski, Turističke zajednice Grada Crikvenica, Turističke zajednice Općine Vinodolske općine

Tablica 2. Atraktivna događanja na području Crikveničko-vinodolske rivijere

Događanja	Kratki opis
Novi Vinodolski	
<i>Novljanski mesopust</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nematerijalno kulturno dobro zaštićeno od strane RH 2011. godine.
<i>Okolotorno</i>	<ul style="list-style-type: none"> Ljetna manifestacija koja oživljava stari grad Novog Vinodolskog kroz glazbu, gastronomiju i druženje u autentičnom mediteranskom ambijentu.
<i>Fešta od kilometra</i>	<ul style="list-style-type: none"> Okuplja posjetitelje uz domaću gastronomiju, suvenire i glazbu s ciljem upoznavanja posjetitelja s manje poznatim dijelom grada uz samo more.
<i>Ružica Vinodola</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalni ljetni festival inspiriran običajem iz vremena Frankopana, kada se po završetku berbe grožđa birala najvrjednija i najljepša beračica.
<i>Zdravica Novoj</i>	<ul style="list-style-type: none"> Doček Nove godine u podne uz glazbu, dječji program, prigodnu eno i gastro ponudu.
Crikvenica	
<i>Ribarski tjedan</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalna manifestacija koja promiče lokalnu ribarsku kulturu i gastronomske specijalitete, s naglaskom na očuvanje priobalnih običaja.
<i>Mjesec plave ribe</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tematski događaj posvećen plavoj ribi, koji kombinira gastronomiju, edukaciju i promociju lokalnih resursa mora.
<i>Moja mala kala</i>	<ul style="list-style-type: none"> Manifestacija koja slavi povijest i tradiciju Crikvenice, koja se održava u starim gradskim uličicama (kalama). Cilj joj je oživjeti život starog grada i pokazati kako je nekada izgledao.
<i>CrikvArt</i>	<ul style="list-style-type: none"> Festival uličnih zabavljača koji okuplja akrobate, žonglere, performere, cirkusante, ulične svirače i druge zabavljače.
<i>(Sr)Etno Selce</i>	<ul style="list-style-type: none"> Festival etno-glazbe i folklora koji doprinosi očuvanju kulturne baštine i identiteta lokalnih zajednica.
<i>Festival Na palade – kanat i štorije</i>	<ul style="list-style-type: none"> Događaj fokusiran na usmenu tradiciju, kanat pjesmu i lokalne priče, s naglaskom na kulturnu interpretaciju i participaciju zajednice.
<i>Advent</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sezonska manifestacija koja povezuje turističku ponudu s lokalnim kulturnim i društvenim aktivnostima tijekom prosinca.
<i>Uskrs na Rivijeri Crikvenica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalni uskrsni program koji uključuje obiteljske i kulturne aktivnosti, naglašavajući lokalne običaje i gastronomiju.
<i>Maškare</i>	<ul style="list-style-type: none"> Karnevalska manifestacija koja čuva pučku tradiciju i običaje Crikveničke rivijere, istovremeno doprinoseći turističkoj atraktivnosti destinacije.
<i>Plivački maraton Šilo-Crikvenica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Najstariji plivački maraton u Hrvatskoj i na Jadranu.
<i>Adria Advent Maraton</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sezonski trkački događaj koji integrira sport i turističku ponudu tijekom prosinca.
<i>Crikvenica Cup</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalna sportska manifestacija, međunarodni dječji nogometni turnir.
<i>Crikvenica Food & Wine Walk</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šetnja jedinstvenom hedonističkom rutom od Jadranova do Selca. Manifestacija je to koja spaja gastronomiju, vino i prirodne ljepote.
Općina Vinodolska	
<i>Drivenik – putnik kroz vrijeme</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kroz srednjovjekovnu glazbu i ples, predstave te radionice, kao i prikaze opsade i obrane driveničkog kaštela, posjetitelji imaju priliku osjetiti način života u i oko kaštela u davnim vremenima.
<i>Festival bibriskog prsnaca</i>	<ul style="list-style-type: none"> Proljetna manifestacija u okviru koje posjetitelji imaju priliku pogledati demonstraciju izrade bibriskog prsnaca te projekciju dokumentarnog filma o istom.
<i>Vinodolske ljetne večeri</i>	<ul style="list-style-type: none"> Organizira se od 2001. godine tijekom lipnja, srpnja i kolovoza, a sadrži bogat kulturno-umjetnički program, oživljava frankopanske kaštele i mjesta Vinodolske doline te promiče lokalnu tradiciju, običaje i kulturne vrednote.

Izvor: podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski, Turističke zajednice Grada Crikvenica, Turističke zajednice Općine Vinodolske općine

Kombinacija kulturne baštine, prirodnih ljepota i tradicijskih manifestacija duž čitave Rivijere, stvara uvjete za razvoj posebnih oblika turizma.

Turističke usluge

Crikveničko-vinodolsku rivijeru karakterizira heterogena struktura turističkih usluga. Ponuda obuhvaća usluge smještaja, eno-gastronomsku ponudu, ponudu zdravstvenog turizma, kulturne sadržaje, *outdoor* aktivnosti te usluge turističkog posredovanja.

Usluge smještaja

Smještajna ponuda rivijere raznolika je i prilagođena različitim turističkim profilima. Hotelski sektor odlikuje se raznolikošću stilova, pri čemu je većina objekata smještena na atraktivnim lokacijama uz obalu, a prevladavaju hoteli srednje i više kategorije. Iako većina hotela nije tematizirana, neki objekti se ističu jasno definiranim konceptom i identitetom, kao što je Heritage hotel Stypia i Family hotel Lišanj, dok su arhitektonski posebno atraktivni hoteli Kvarner Palace i Miramare. Moderni hoteli, poput Aminess Yonique Narrivi, Esplanade i Amabilis, nude standardizirane luksuzne sadržaje i suvremeni komfor. Manji obiteljski hoteli i pansioni pružaju intimniji i personaliziraniji oblik boravka.

Kampovi i mobilne kućice omogućuju boravak u prirodi. Smješteni su na privlačnim lokacijama uz more, a iako većinom raspolažu osnovnim razinama opremljenosti i sadržaja, njihova prostorna pozicija i potencijal za nadogradnju ukazuju na značajne mogućnosti razvoja u smjeru održivog i ekološki odgovornog turizma (Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029).

Obiteljski smještaj čini najrašireniji segment ponude, dominantno srednje kategorizacije. Unatoč vidljivim pomacima u kvaliteti uređenja i opremljenosti, ponuda je kontinuirano ujednačena, s ograničenim spektrom dodatnih usluga (Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029). Posebnu vrijednost predstavljaju specifične kategorije smještaja, poput ruralnih i etno-objekata, koji povezuju turističku ponudu s kulturnom i prirodnom baštinom područja.

Eno-gastronomija

Eno-gastronomska baština Crikveničko-vinodolske rivijere važan je element identiteta i tržišne prepoznatljivosti destinacije. Rivijera povezuje bogatu tradiciju ribarstva, vinogradarstva i poljoprivrede s karakterističnim jelima i lokalnim proizvodima, čime definira specifičan gastronomski profil koji povezuje more i zaleđe u jedinstvenu kulturno-turističku cjelinu (Brendiranje Crikveničko-vinodolske rivijere kao eno-gastronomске destinacije, 2024).

Ribarstvo, prisutno od 18. stoljeća, usmjerilo je razvoj obalnih zajednica Crikvenice i Novog

Vinodolskog, dok je vinodolsko zaleđe razvilo poljoprivredne djelatnosti prilagođene krševitom tlu.

Uzgoj vinove loze, povrća i aromatičnog bilja te očuvanje jednostavnih, ali prepoznatljivih recepata ukazuju na dugu tradiciju održivog suživota čovjeka i prirode.

Vinogradarstvo se ističe kao važan segment eno-gastronomskog identiteta regije, osobito kroz revitalizaciju autohtone sorte žlahtine i razvoj vinskog turizma koji promiču vinarije Pavlomisir i Grand Village Estate Winery. Uz žlahtinu, proizvode se i chardonnay, cabernet sauvignon, pinot bijeli i muškati žuti. Osim toga, na području Crikveničko-vinodolske rivijere tradicionalno je ukorijenjeno i pčelarstvo, a uz med, proizvodi se još i rakija, likeri, maslinovo ulje te mliječni proizvodi.

Gastronomska tradicija ovoga kraja temelji se na lokalnim namirnicama, mediteranskom načinu pripreme i prenošenju recepata kroz generacije. Obalni dio regije njeguje jelovnike utemeljene na plavoj ribi, škampima, lignjama i drugim morskim plodovima, u kombinaciji s povrćem, maslinovim uljem i začinskim biljem. U Vinodolskoj dolini prevladavaju jela od žitarica, mahunarki i povrća, dok su voćnjaci smokava i trešanja stoljećima prehranjivali lokalno stanovništvo. Autentična jela poput bibriskog prasnaca, batude, bibriskih makaruna, crikveniških rupica te slastica poput torte Frankopan i tradicijskih friti predstavljaju važan dio kulinarskog identiteta regije. Njihova je vrijednost zabilježena u zbiricama „Kuharica naših non“, „Mića vinodolska kuharica“ i „Jela Grada Novog Vinodolskog“.

Brojni projekti i manifestacije doprinose promociji i brendiranju regije kao eno-gastronomске destinacije. Cesta plave ribe povezuje ugostiteljske objekte koji njeguju tradicijske jelovnike, dok manifestacije poput Mjeseca plave ribe, Ribarskog tjedna, Festivala bibriskog prasnaca, Festivala bibriskih makaruna, Ružice Vinodola, Novljanskih gušta, Crikvenica Food & Wine Walka i Festivala škampa ističu važnost eno-gastronomске baštine.

U 2025. godini oznaku „Okusi tradicije Crikveničko-vinodolske rivijere“ nosi 14 ugostiteljskih objekata s područja Crikvenice, Novog Vinodolskog i Vinodolske općine. To su: hotel Balatura u Triblju, restorani Burin, Dida, Domino i Argo, konobe Karoca, Lucija, Navigare, Ulika, Trabakul i Studec, planinarski dom Vagabundina koliba te kušaonice Pavlomisir i Tilia. Projekt se provodi u sklopu nacionalne inicijative „Okusi hrvatske tradicije“, koja povezuje turističke zajednice, lokalne proizvođače i ugostitelje u cilju valorizacije regionalne gastronomске baštine i brendiranja tradicionalnih jela.

Ponuda zdravstvenog turizma

Tradicionalno razvijen zdravstveni turizam u regiji datira iz 19. stoljeća, a danas se temelji na kombinaciji prirodnih činitelja (klimatski uvjeti, morska klima) i suvremenih zdravstvenih i wellness sadržaja. Usluge uključuju specijalizirane poliklinike i lječilišta s fokusom na respiratornu i fizikalnu rehabilitaciju, *wellness* programe, kozmetičke tretmane te medicinsku njegu za sportaše i rekreativce.

Na području rivijere djeluje niz priznatih zdravstvenih i dijagnostičkih centara, kao i *wellness* sadržaja unutar hotelskih objekata.

Tablica 3. Medicinske ustanove i hotelski *wellness* centri Crikveničko-vinodolske rivijere

Objekt	Opis objekta
Medicinske ustanove	
<i>Thalassoterapia Crikvenica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti respiratornih organa i lokomotornog sustava, s tradicijom u primjeni morskih i klimatskih čimbenika u terapijske svrhe.
<i>Poliklinika Terme Selce</i>	<ul style="list-style-type: none"> Renomirani centar za fizikalnu i sportsku medicinu, reumatološke bolesti te rehabilitaciju profesionalnih i rekreativnih sportaša.
<i>Poliklinika OXY</i>	<ul style="list-style-type: none"> Specijalizirana za baromedicinu i terapiju u hiperbaričnoj komori.
<i>Stomatološke ordinacije</i>	<ul style="list-style-type: none"> Na području Rivijere djeluje više ordinacija koje nude usluge dentalne medicine.
Hotelski wellness centri	
<i>Hoteli Mediteran, Kvarner Palace, Crikvenica, Marina, Amabilis, Katarina, Family hotel Lišanj, Mövenpick Hotel & Residences Kvarner Bay, Miramare, Esplanade i Aminess Yunique Narrivi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nude <i>wellness</i> sadržaje (relaksaciju, tretmane ljepote ili zdravstveni oporavak).
<i>Hoteli Vali, Abalone i Hostel Mali Pariz</i>	<ul style="list-style-type: none"> Raspoložu manjim opremljenim <i>wellness</i> prostorima.

Izvor: Crikveničko Vinodolska Rivijera: zdravstveni turizam: <https://crikvenica-vinodol.com/>

Ponuda kulturnih sadržaja

Ponuda kulturnih sadržaja Crikveničko-vinodolske rivijere iznimno je raznolika i obuhvaća srednjovjekovne utvrde, kaštelane Frankopana, arheološka nalazišta, sakralne i graditeljske spomenike, kao i galerije, muzeje i memorijalne ateljee. Povijesni značaj regije potvrđuje Vinodolski zakon iz 1288. godine, rimske keramičarske radionice te brojni srednjovjekovni lokaliteti poput Kaštela Drivenik i Grižane te Frankopanskog kaštela u Novom Vinodolskom, koji danas služe kao kulturni i turistički centri.

Čitavo područje rivijere njeguje bogatu sakralnu baštinu kroz crkve i kapelice, dok muzeji, gradske galerije i ateljei, poput Narodnog muzeja i galerije u Novom Vinodolskom te Muzeja Grada Crikvenice i ateljea Zvonka Cara, predstavljaju važan segment kulturne interpretacije i turističke ponude. Materijalna baština, uključujući ribarske kućice i tradicionalna perila, povezuje posjetitelje s lokalnim načinom života i običajima.

Tijekom godine se na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri održava više od 400 manifestacija, uključujući pučke običaje (mesopust, maškare), glazbene i kazališne programe te eno-gastronomske festivale poput Ružice Vinodola i Novljanskih gušta, Ribarskog tjedna, Mjeseca plave ribe, Festivala bibriskog prsnaca, Festivala

bribirskih makaruna, kao i posebne lokalne manifestacije poput Moje male kale i (Sr)Etno Selca. Navedeni događaji doprinose jačanju identiteta i prepoznatljivosti destinacije te omogućuju interpretativno povezivanje posjetitelja s njezinom kulturnom i povijesnom baštinom.

Outdoor aktivnosti

Ponuda sportskih i rekreativnih aktivnosti uključuje adrenalinske aktivnosti na plaži (SUP, kajak, *jet-ski*, *parasailing*) te vodene sportove (plivanje, ronjenje, jedrenje, ribolov) pri čemu ronilački centri nude školu ronjenja, probne urone, zarone, *snorkeling* izlete brodom, savjetovanja, najam i servis opreme i druge povezane usluge. Rivijera raspolaže s dvije tematske mape podmorja u Crikvenici.

Kopnene aktivnosti podrazumijevaju biciklizam, planinarenje, *trail* i trčanje, paragliding, penjanje, jahanje te razne sportske discipline (tenis, padel, mali nogomet, odbojka, *fitness* na otvorenom). Raznolika konfiguracija terena, staze uz obalu, planinske rute i označene planinarske staze i bike staze omogućuju bavljenje sportom tijekom cijele godine.

U neposrednoj blizini hotela Omorika, na samo 50 metara od mora, smjestio se i Adrenalinski park Crikvenica s velikom i malom stazom za adrenalinsko penjanje, paintball borilištem, kavezom za kavez nogomet, mini golfom i drugim adrenalinskim sadržajima.

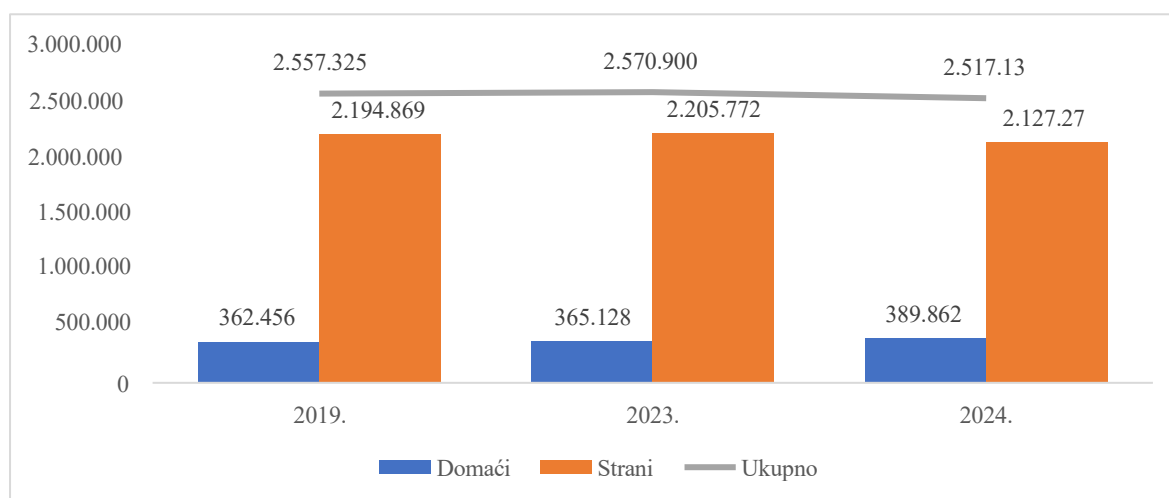
Usluge turističkog posredovanja

Turističke agencije na području rivijere pružaju usluge posredovanja u iznajmljivanju obiteljskog smještaja, uz dodatne djelatnosti poput prodaje izleta. Iako većina agencija trenutačno nije usmjerena na *incoming* segment poslovanja, odnosno na organizirani dovoz i animaciju gostiju na području Rivijere, uočava se potencijal za daljnji razvoj u tom smjeru. Posebno se to odnosi na mogućnosti oblikovanja i promocije tematskih programa i ponuda posebnih interesa (primjerice u području aktivnog turizma, kulturnih ruta, gastronomskih doživljaja i ronjenja) koji bi mogli pridonijeti produljenju sezone i povećanju prepoznatljivosti destinacije. Dio agencija već surađuje s većim turoperatorima u ponudi izleta prema destinacijama poput Opatije, Istre i nacionalnih parkova, dok se u budućnosti sugerira jače uključivanje lokalnih sadržaja i resursa u ponudu. Isto vrijedi i za izletničke programe lokalnih brodara, koji bi dodatnim uključivanjem lokacija s područja rivijere mogli doprinijeti stvaranju konkurentnije i destinacijske ponude.

1.2. Turistička potražnja

CVR obilježava stabilno tržište potražnje, uz iznimku pandemijskih godina. Kao referentna godina uzeta je 2019., posljednja stabilna pretpandemijska godina. U usporedbi s njom, u 2023. je ostvareno 2.570.900 noćenja (+0,5 %), dok je u 2024. zabilježen blagi pad na 2.517.135 noćenja (–1,6 % u odnosu na 2019. i –2,1 % u odnosu na 2023. godinu).

Grafikon 15: Noćenja domaćih i stranih turista na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2019., 2023. i 2024. godini

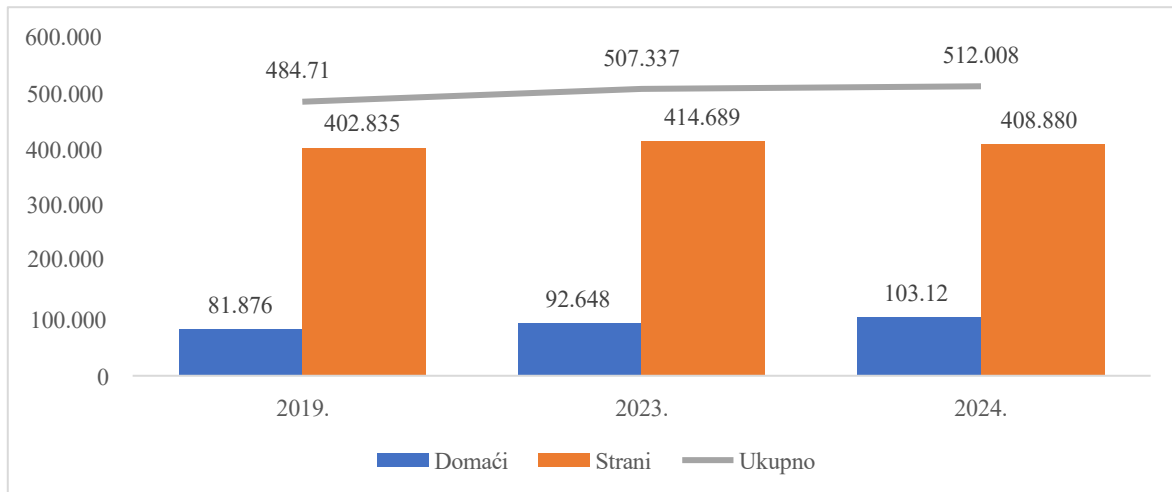
Napomena: podaci se odnose na komercijalni smještaj
Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U strukturi noćenja vidljiv je rast domaćih turista, s 362.456 noćenja u 2019. na 365.128 u 2023. (+0,7 %), te daljnji porast na 389.862 u 2024. (+7,6 % u odnosu na 2019. i +6,8 % u odnosu na 2023.).

Istodobno, strani turisti bilježe pad s 2.194.869 u 2019. na 2.127.273 noćenja u 2024. (–3,1 %).

Slični trendovi vidljivi su i u kretanju turističkih dolazaka. Nakon razdoblja oporavka, broj dolazaka na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2023. godini iznosio je 507.337 (+4,7 % u odnosu na 2019.), dok je u 2024. zabilježeno 512.008 dolazaka (+5,6 % u odnosu na 2019. i +0,9 % u odnosu na 2023.). Broj domaćih turista pokazuje kontinuiran rast s 81.876 dolazaka u 2019. na 92.648 u 2023. (+13,1 %) te 103.128 u 2024. (+25,9 %). Istodobno, dolasci stranih turista bilježe blage oscilacije, s 402.835 u 2019. na 414.689 u 2023. (+2,9 %) te blagi pad na 408.880 u 2024. (–1,4 %).

Grafikon 16: Dolasci domaćih i stranih turista na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2019., 2023. i 2024. godini

Napomena: podaci se odnose na komercijalni smještaj
Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Ukupno gledano, turistički promet rivijere u 2024. godini dosegnuo je i premašio pretpandemijske razine, uz vidljiv rast udjela domaćih turista koji sve više pridonose ukupnom turističkom prometu, dok strana tržišta i dalje ostaju ključna komponenta turističke potražnje.

Crikveničko-vinodolska rivijera i dalje je orijentirana na srednjoeuropska emitivna tržišta. Njemačka ostaje vodeće tržište s ukupno 617.214 noćenja, unatoč padu od oko 10 % u odnosu na 2019. godinu. Domaće tržište kontinuirano jača s 389.862 noćenja ostvarenih u 2024. godini (+7,6 %) dok mađarsko tržište pokazuje najdinamičniji rast, gotovo 30 % u odnosu na 2019. Austrijsko i poljsko tržište zadržavaju stabilnost, ostvarivši 193.288 (-0,3 %), odnosno 148.763 (-1,7 %) noćenja.

Tablica 4: Ostvarena noćenja na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri prema najznačajnijim emitivnim tržištima u 2019., 2023. i 2024. godini

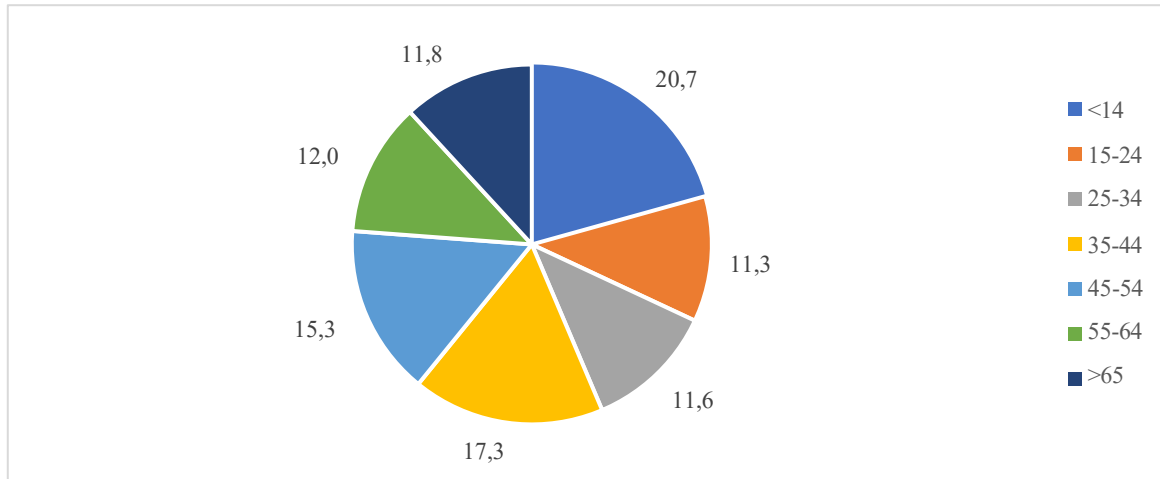
Rang	Država	2019.	2023.	2024.
1.	<i>Njemačka</i>	689.104	686.129	617.214
2.	<i>Hrvatska</i>	362.456	365.128	389.862
3.	<i>Mađarska</i>	217.705	268.115	281.015
4.	<i>Austrija</i>	193.801	207.552	193.288
5.	<i>Poljska</i>	151.314	148.227	148.763

Napomena: podaci se odnose na komercijalni smještaj
Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U 2024. godini struktura noćenja na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri pokazuje dominaciju obiteljskih gostiju i mlađih generacija. Najveći broj noćenja ostvarili su turisti mlađi od 14 godina, ukupno 616.817 noćenja (20,7 %), što upućuje na snažnu prisutnost obitelji s djecom. Slijede skupine u dobi od 35 do 44 godine s 514.684 noćenja (17,3 %) te 45 do 54 godine s 457.397 noćenja (15,3 %).

Turisti stariji od 65 godina ostvarili su 353.045 noćenja (11,8 %), dok su gosti u dobi od 55 do 64 godine zabilježili 357.042 noćenja (12,0 %). Skupina od 25 do 34 godine sudjeluje s 347.498 noćenja (11,6 %), a mladi od 15 do 24 godine s 336.669 noćenja (11,3 %).

Grafikon 17: Noćenja turista na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2024. godini prema dobnim skupinama (%)

Napomena: podaci uključuju komercijalni i nekomercijalni smještaj
Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

U usporedbi s 2019. godinom, zabilježen je pad broja noćenja u gotovo svim dobnim skupinama u 2024. godini. Najizraženiji pad bilježe gosti u dobi od 25 do 34 godine (– 9,4 %) i 55 do 64 godine (– 8,5 %). Pad bilježe i skupine 35–44 (–7,7 %), 45–54 (–6,5 %), <14 (–6,1 %) i 15–24 godine (–5,6 %), dok skupina iznad 65 godina bilježi blagi porast (+1,6 %).

U 2024. godini spolna struktura noćenja na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri pokazuje blagu prevagu

ženskih gostiju, koji su ostvarili 50,7 % ukupnog broja noćenja, dok je udio muškaraca iznosio 49,3

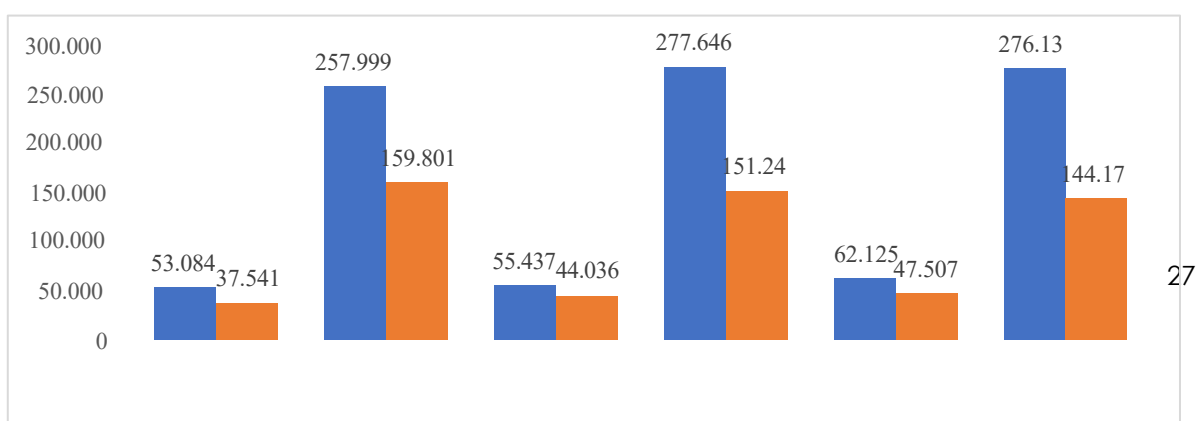
%. Takav omjer zadržan je na razini 2023. godine (50,3 % žena; 49,7 % muškaraca), a slična ravnoteža

prisutna je i u 2019. godini (49,9 % žena; 50,1 % muškaraca).

Analiza strukture turista prema načinu dolaska na Crikveničko-vinodolsku rivijeru pokazuje da u 2024. godini dominiraju individualni dolasci, koji čine 63,8 % ukupnog broja (338.258 dolazaka), dok organizirani dolasci sudjeluju s 36,2 % (191.677 dolazaka). U usporedbi s 2023. godinom (63,0 % individualnih i 37,0 % organiziranih dolazaka), vidljiv je blagi, ali postojan porast samostalnih putovanja.

U razdoblju od 2019. do 2024., udio individualnih dolazaka porastao je sa 61,2 % na 63,8 %, čime je potvrđen trend postupnog smanjenja organiziranih putovanja. Taj je pomak izraženiji među domaćim turistima, ali prisutan je i kod stranih turista, čiji se udio organiziranih dolazaka smanjio s 38,2 % u 2019. na 34,3 % u 2024.

Grafikon 18: Struktura turista prema načinu dolaska na Crikveničko-vinodolsku rivijeru

domaći	strani	domaći	strani	domaći	strani
	2019.		2023.		2024.

Napomena: podaci uključuju komercijalni i nekomercijalni smještaj
Izvor: eVisitor, podaci dobiveni na zahtjev

Tijekom čitavog promatranog razdoblja strani turisti čine većinu dolazaka te u 2024. njihov udio iznosi 79,3 % ukupnog broja, što potvrđuje snažnu međunarodnu orijentaciju destinacije, uz postupno jačanje domaćeg tržišta i sve izraženiji trend individualnih putovanja.

Prosječno trajanje boravka turista na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u 2024. godini iznosilo je 5,46 dana, što je na razini 2023. godine (5,66 dana) i 2019. godine (5,95 dana), što je u skladu s trendovima na globalnom turističkom tržištu.

Tablica 5: Prosječan boravak turista na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri

Godina	Prosječan boravak
2019.	5,95
2023.	5,66
2024.	5,46

Napomena: podaci uključuju komercijalni i nekomercijalni smještaj
Izvor: rezultati istraživanja Obvezni pokazatelj održivosti „Prosječna duljina boravka turista u destinaciji“

1.3. Resursna osnova

Crikveničko-vinodolska rivijera posjeduje bogatu resursnu osnovu koja obuhvaća prirodnu i kulturnu baštinu, arheološke lokalitete, povijesne strukture te raznovrsne manifestacije.

Tablica 6. Resursna osnova Crikveničko-vinodolske rivijere

Prirodni resursi	
Domena	Resursi
Krajolik	<ul style="list-style-type: none"> • Krajobrazne cjeline – tri različite cjeline uključujući morskou obalu i podmorje, Vinodolsku dolinu te obronke planinskog masiva Kapela • Obala i podmorje – oko 40 km vrlo razvedene obale; pjeskovito dno • Tribaljsko jezero – umjetno jezero, 41 ha, u blizini mora, poribljeno • Sliv Slani potok – veliko, aktivno klizište, 4 ha, u Grižanama; materijal iskoristiv za izradu keramike te se nagađa da je bio korišten u Rimsko doba u radionici Ad Turres • Rijeka Dubračina – teče Vinodolskom dolinom, ulijeva se u more u Crikvenici • Rijeka Ričina – teče Vinodolskom dolinom i ulijeva se u more u Novom Vinodolskom

<i>Zaštićena prirodna baština</i>	<ul style="list-style-type: none"> • NATURA 2000 – obuhvaća dijelove Vinodolske općine, šumsko zaleđe i područje Žrnovnice u Gradu Novi Vinodolski • Strogi rezervat Bijele i Samarske stijene – jedinstven stjenovit krški reljef • Posebni rezervati – Kolovratske stijene (krški reljef), Tomišina, Bukova i Vodna Draga, padine Velog vrha (šumovite doline) • Značajni krajobraz Vinodola – stjenovit i šumovit pejzaž Vinodolske doline • Jama Vrtare male – duboka oko 30 m, pronađeni fosilni ostaci • Spomenik prirode Guljanov dolac – 2 hrasta medunca, stari 350–400 godina
Kulturni resursi	
Domena	Resursi
<i>Središnja naselja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Crikvenica – nastala na mjestu rimske postaje Ad Turres; utemeljiteljem se smatra Nikola IV Frankopan; imala funkciju luke za vinodolske kaštele, kroz povijest ribarsko naselje; gradnjom prvog drvenog kupališta 1888. započinje organizirani turistički razvitak Crikvenice • Novi Vinodolski – prvo spominjanje datira iz 1288. kada nastaje Vinodolski zakon, stoljećima pod vlasti obitelji Frankopan, kroz povijest živjelo se od poljoprivrede; turistički razvoj započinje krajem 19. st.; zaštićena povijesna jezgra • Bribir – jedan od kaštela knezova Frankopana i središnje mjesto Vinodola
<i>Arheološka baština</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Prapovijesna nalazišta – gradinska naselja Gračišće, Sopalj, Obla, Drenin, Sv. Juraj, Osap; Tumuli Vela Stražnica, Stolnić • Antička nalazišta – Uvala Lokvišće u Jadranovu, utvrđen stambeni sklop, služio za nadzor plovidbe kanalom između kopna i otoka Krka; „Ad Turres“ u Crikvenici, radionica keramike, uključujući amfore tipa „Crikvenica“; Otočić Sv. Marin u Novom Vinodolskom, u temeljima crkvice pronađen rimski natpis (4. st.)
	<ul style="list-style-type: none"> • Crikvenička amfora– Jedinstveni tip rimske amfore ravnog dna pronađen u naselju Ad Turres u Crikvenici, nazvan po lokalitetu, predstavlja lokalnu varijantu amfora tipa Forlimpopoli i svjedoči o razvijenoj keramičarskoj proizvodnji Seksta Metilija Maksima u 1. i 2. stoljeću • Starohrvatska groblja Vinodola – Veli dol, Tribalj, Stranče, Bribir, bogati nalazi srednjovjekovnog nakita i uporabnih predmeta iz nekropole Stranče čuvaju se u Pomorskom i povijesnom muzeju u Rijeci • Kašteli i fortifikacije – kasnoantičke i srednjovjekovne utvrde Badanj i Lopar; Pavlinski samostan u Crikvenici; Frankopanski kašteli Drivenik, Grižane, Bribir, Novi Vinodolski i Ledenice; Ledenice su jedini srednjovjekovni grad na području Vinodola sačuvan u cijelosti • Kulturno-povijesna cjelina Kotor – smatra se „starom Crikvenicom“, veliko naselje sa župnom i 5 manjih crkava, uništeno u požaru 1776. i napušteno • Rimska utvrda Lopsica, Novi Vinodolski – peterkutna kasnoantička fortifikacija iz 3.–4. stoljeća koja je branila Velebitski kanal, a arheološki nalazi uključuju bedem, zidove, keramičko posuđe i rimske artefakte

<i>Kultura života i rada</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vinodolski zakon – najstariji hrvatski zapis običajnog prava, datira iz 1288., sastavili su ga predstavnici 9 vinodolskih gradova, pisan glagoljicom na starom hrvatskom; čuva se u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu • Sakralna baština – sakralni objekti Vinodola sa sakralnim zbirnkama: Crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije Elizabeti (Tribalj); Crkva svetog Dujma (Drivenik); Crkva svetog Martina (Grižane); Majka Božja Snježna (Belgrad); Crkva svetog Petra i Pavla (Bribir); Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i Crkva Sv. Antona (Crikvenica), jedinstvena Staklena kapelica (zaleđe, grad Novi Vinodolski); Stolna crkva Sv. Filipa i Jakova, crkva Sv. Trojice, Crkvica svetog Nikole (Novi Vinodolski), Crkva Blažene Djevice Marije na Ospi; Crkvica sv. Marina na otočiću San Marino; Crkva Majke Božje Karmelske (Ledenice); Crkva svete Magdalene (Povile); Crkva svetog Antona Padovanskog (Donji Zagon); Crkva svete Magdalene (Klenovica); brojne kapelice, raspela i kalvarije • Primorska ruralna arhitektura – Staro naselje Kotor; kuća Belobrajić (Tribalj), kuća Joze Lončarića (Selce), kuće raspršene po selima u cijelom Vinodolu • Ladanjska arhitektura – hoteli Kvarner Palace i Miramare u Crikvenici, obalne vile • Vojna arhitektura 1. i 2. svjetskog rata – vojni položaji i brojni bunker • Šterne i perila – javna vodoopskrba u Dramlju, Jadranovu i Selcu i po selima Vinodola, zaštićena vodosprema u Selcu • Poljoprivredna tradicija – mlinice u Vinodolu (oko sela Cerovići, Gladova malenica, malenica kod Jargova); toševi u priobalju (Dramalj, Selce, seoska gumna); suhozidi • Ribarska tradicija – tunere (Jadranovo, Selce, Dramalj, Novi); tradicijske drvene barke • Karneval – rasprostranjen na području; Mesopusni običaji Vinodola, Crikvenička maškarana povorka, Mesopusni selački običaji i mlaća prazne slame, Novljanski mesopust i igranje Novljanskog kola • Gastronomija – tipična lokalna jela uključuju „Bribirski prisnac“ (uskrni kruh), „batudu“ (gusta juha od povrća), „crikveniške rupice od ribe“, tortu „Frankopan“, „bribirske makarune“, „Cesta plave ribe“ povezuje restorane s tipičnim menijima baziranim na plavoj ribi; tiskana „Kuharica našeh non“, „Mića vinodolska kuharica“ i „Jela Grada Novog Vinodolskog“; u prošlosti obala je tradicionalno ribarski kraj, s mediteranskom kuhinjom (riba i plodovi mora, lešo povrće, maslinovo ulje), dok je u plodnoj vinodolskoj dolini postojala snažna tradicija vinarstva, voćarstva (trešnje, smokve) i poljoprivrede (žitarije, mrkva, zelje, fažol, krumpir), a u prehrani učestale kaše s palentom uz korištenje samoniklog bilja
<i>Povijesne ličnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Obitelj Frankopan – vlastelini, političari, vojskovođe, intelektualci, od 11. do 17. st. vladaju područjem Crikvenice, Vinodola i Novog Vinodolskog • Juraj Julije Klović – rođen u Vinodolu (1498.), jedan od najvećih europskih minijaturista i dio kruga vodećih umjetnika 16. stoljeća • Obitelj Mažuranić – porijeklom iz Novog Vinodolskog, dala niz uglednika koji obilježavaju kulturna i politička zbivanja u Hrvatskoj, posebno u 19. i 20. st., uključujući pjesnika i hrvatskog bana Ivana Mažuranića te njegovu braću Antuna (jezikoslovac) i Matiju (putopisac) • Josip Pančić – rođen u Bribiru, liječnik i botaničar, otkrio novu vrstu crnogorice po njemu nazvana „Pančićeva omorika“ • Antun Barac – rođen u Grižanama, književni povjesničar i kritičar • Ivan i Josip Skomerža – rođeni u Crikvenici, članovi imućne ribarske obitelji, izgradili hotel Nadvojvotkinje Klotilde što je prvi hotel u Crikvenici • Zvonko Car – rođen u Crikvenici, akademski slikar i kipar • Dr. Ivan Kostrenčić – prvi hrvatski knjižničar koji je ustrojio Nacionalnu Sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu
	<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir Potočnjak – hrvatski slikar koji je svoje posljednje počivalište našao u Novom Vinodolskom, gradu koji mu je i dodijelio Nagradu za životno djelo

<i>Kulturne ustanove</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kučica od ribari, Jadranovo – nasljeđe vezano za ribarstvo (izdvojen postav MGC-a) • Ribarska kuća, Klenovica – Interpretacijski centar posvećen pomorskoj i ribarskoj tradiciji te životu uz obalu • Muzej grada Crikvenice (MGC) – više zbirke koje dokumentiraju lokalni život • Gradska galerija Crikvenica – predstavlja djela suvremenih umjetnika • Gradska knjižnica Crikvenica – osnovana 1874. godine. • Centar za kulturu dr. Ivan Kostrenčić – osnovan 1996., središte kulturnih zbivanja u Crikvenici • Memorijalni atelje Z. Cara, Crikvenica – stalni postav u kiparskom ateljeu • Kuća Klović, Grižane – muzejska zbirka o životu i radu J. Klovića i kulturi Vinodola • Frankopanska kula Turan, Bribir – zbirka frankopanskih grbova, oružja, pečata • Narodna čitaonica i knjižnica, Novi Vinodolski – osnovao 1845. Josip Mažuranić, među najstarijima u Hrvatskoj, važna u Ilirskom pokretu, redovito izdaje „Novljanski zbornik“ • Narodni muzej i galerija, Novi Vinodolski – smješten u frankopanskom kaštelu, arheološka građa, etnografija, memorijalna zbirka obitelji Mažuranić, soba u kojoj je potpisan Vinodolski zakon • Gradska galerija Turnac, Novi Vinodolski - predstavlja djela suvremenih umjetnika • Hrvatski institut za ljudska prava, Novi Vinodolski – s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Rijeci održava „Ljetnu školu ljudskih prava“ • Narodna knjižnica i čitaonica, Bribir – Narodna čitaonica osnovana je 26. ožujka 1883. g. Prvi predsjednik Čitaonice bio je svećenik Petar Car
<i>Manifestacije</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Crikvenica – Maškare, Ribarski tjedan, Mjesec plave ribe, CrikvArt, Melodije s okusom mora, Sretno Selce, Plivački maraton Šilo–Crikvenica, Adria Advent Maraton, CIHT Konferencija, Dan turizma, Moja mala kala, Festival Na Palade, Crikvenica Food & Wine Walk, Festival škampa • Općina Vinodolska – Karneval, Vinodolske ljetne večeri, Ružica Vinodola, Festival bibrirskih makaruna, Festival bibrirskog prisnaca • Grad Novi Vinodolski – Mesopusni narodni običaji, FIT4NOVI, Ružica Vinodola, Okolotorno, Fešta od kilometra, Zdravica Novoj, Uskršnji doručak, Novi trail, Mesopusna nostalgija, Altroke food festival, Novljanski gušti, Novi Advent, Festival škampa

Izvor: Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029, <https://www.crikvenica.hr/wp-content/uploads/2020/10/Strategija-razvoja-turizma-Crikvenicko-vinodolske-rivijere-2019.-2029..pdf>; podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski; Turističke zajednice Grada Crikvenica; Turističke zajednice Općine Vinodolske općine

Uz navedene manifestacije, vjerska događanja poput blagdana Velike i Male Gospe, dana Sv. Jakova (zaštitnika Jadranova), Sv. Jelene (zaštitnice Dramlja), Sv. Katarine (zaštitnice Selca), Sv. Antuna Padovanskog (Crikvenica), proslave Sv. Margarete (Klenovica), Sv. Jakova (Krmpote), Majke Božje Karmelske (Ledenice) te Sv. Antona (Donji Zagon) okupljaju vjernike i posjetitelje, doprinoseći očuvanju bogate lokalne duhovne tradicije. Sličnu ulogu imaju i mjesni blagdani u Vinodolskoj općini. Tako se u Bribiru obilježava Petrova, blagdan Svetih Petra i Pavla, dok se u Grižanama tradicionalno slavi Martinje u čast sv. Martina. U Triblju se njeguje običaj proslave Jelisaftine u župnoj crkvi Pohođenja Blažene Djevice Marije Elizabeti, a u Driveniku se obilježava blagdan Sv. Dujma. Sezonska događanja poput Uskrsa te proslave Badnjaka u svim mjestima Crikveničko-vinodolske rivijere povezuju lokalnu zajednicu i turiste kroz sudjelovanje u običajima, gastronomskoj ponudi i kulturnim programima.

Značajnu ulogu u očuvanju i promicanju lokalne kulturne baštine imaju udruge umirovljenika, KUD- ovi i druge kulturne udruge. Kroz organizaciju folklornih nastupa, radionica, izložbi i lokalnih manifestacija, ove udruge potpomažu očuvanje tradicije, običaja i zanata.

Značajan dio resursne osnove čine i plaže. Povijest organiziranog turizma na rivijeri započinje krajem 19. stoljeća, kada je 1878. godine u Novom Vinodolskom uređena prva plaža, a 1888. godine u Crikvenici izgrađeno prvo javno drveno kupalište, čime su postavljeni temelji daljnjem razvoju turističke ponude.

Tablica 7. Plaže Crikveničko-vinodolske rivijere

Naziv plaže	Opis plaže
Crikvenica	
<i>Gradsko kupalište, Crikvenica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pješčano-šljunčana plaža s prirodnom sjenom, pristupom za invalide, opremljena tušem, WC-om, kabinama za presvlačenje, ležaljka, suncobranima i parkingom. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti. Plaža je pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Podvorska</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pješčano-šljunčana plaža s prirodnom sjenom, opremljena kabinama za presvlačenje, tuševima, ležaljka, suncobranima i parkingom. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti. Plaža nudi i sportske sadržaje poput odbojke na pijesku i trampolina. Pogodna je za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Lanterna (Dramalj)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska i šljunčana plaža s kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tuševima i WC-om. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti, a plaža je pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe
<i>Šahovska plaža</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža sa šahovskim motivom, pogodna za djecu, mlade, obitelji, ostale, parove i starije osobe. Plaža raspolaže ležaljka i suncobranima te ima pristup osobama s invaliditetom.
<i>Plaža za pse Podvorska</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža opremljena kabinama za presvlačenje i tuševima, na kojoj su dobrodošli kućni ljubimci. Posebnost plaže je Monty's Dog Beach Bar – ugostiteljski objekt koji nudi osvježanje i poslastice za ljude i pse.
<i>International</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža s kabinama za presvlačenje i tuševima, ležaljka i suncobranima, s dostupnim parkingom. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti. Idealna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Kaštel</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža u neposrednoj blizini frankopanskog kaštela, s kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tušem i dostupnim parkingom. Uz plažu se nalaze i ugostiteljski objekti. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Kačjak</i>	<ul style="list-style-type: none"> Plaža je šljunčana, s dijelom prekrivenim betonskim pločama, a raspolaže kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tušem, WC-om i ugostiteljskim sadržajima. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Polača</i>	<ul style="list-style-type: none"> Uz plažu se vežu sljedeće karakteristike: betonska površina, kabine za presvlačenje, mogućnost najma ležaljki i suncobrana, tuš, WC te ugostiteljski objekt. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Plaža Grabrova</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža s kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tušem i WC-om, parkingom i ugostiteljskom ponudom. Plaža raspolaže s liftom za osobe s invaliditetom. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Riviera (Dramalj)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Plaža s pješčanim, šljunčanim i betonskim dijelom, s kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima i dostupnim parkingom. Uz plažu se nalazi ugostiteljski objekt. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Omorika</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža, opremljena kabinama za presvlačenje, tuševima, WC-om, ležaljka i suncobranima. Na plaži se nalazi ugostiteljski objekt. Uz plažu se nalazi parkirište. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Trstena</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža pogodna za parove.
<i>Autokamp</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža s ležaljka i suncobranima, kabinama za presvlačenje, tušem i WC-om. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti i parking. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Maslina</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža s kabinama za presvlačenje, WC-om, ležaljka i suncobranima, tuševima, ugostiteljskim objektima. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Tepla</i>	<ul style="list-style-type: none"> Mala šljunčana uvala, pogodna za mlade i parove.
<i>Poli mora</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana i pješčana plaža, raspolaže kabinom za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tušem i WC-om. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti. Idealna za obitelji.
<i>Vali</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža s kabinama za presvlačenje, tušem, ležaljka i suncobranima Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.
<i>Thalassoterapia</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža sa šljunčanim dijelovima, s pristupom za osobe s invaliditetom. Raspolaže tušem. Pogodna za djecu, obitelji i starije osobe.
<i>Vodna</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža s kabinama za presvlačenje, tušem i WC-om i ugostiteljskom ponudom. Pogodna za mlade, obitelji i parove.
<i>Balustrada</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža s ležaljka i suncobranima, kabinama za presvlačenje, tušem i WC-om te ugostiteljskom ponudom. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe.

<i>Havišće</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža s ležaljka i suncobranima i tušem. Pogodna za djecu, mlade, obitelji i parove.
<i>Rokan</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža s kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tušem i WC-om. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti. Pogodna za djecu, obitelji i parove.
<i>Tunera</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska plaža s parkingom. Raspolaze WC-om. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe
<i>Uvala Slana</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonska i šljunčana plaža s kabinama za presvlačenje, ležaljka i suncobranima, tušem i WC-om. Uz plažu se nalaze ugostiteljski objekti. Pogodna za djecu, mlade, obitelji, ostale, parove i starije osobe.
<i>Karlovačko</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža pogodna za djecu, mlade, obitelji, parove i starije osobe
<i>Mediteran</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonsko-šljunčana plaža
<i>Pazdehova</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonsko-šljunčana plaža, ima tuš i ugostiteljski objekt.
<i>Bršćanovica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Betonsko-šljunčana plaža, ima tuš, blizina ugostiteljskog objekta.
Novi Vinodolski	
<i>Glavna gradska plaža Lišanj</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nudi sportske sadržaje na vodi i pijesku, podjednako je atraktivna djeci i odraslima. Plaža je dijelom betonska, dijelom šljunčana i pješčana i nositelj je Plave zastave. Prilagođena je djeci, a tijekom večeri pogodna za zabavu. U blizini se nalazi parking pod naplatom.
<i>Plaža na Obali Petra Krešimira IV . (Bribirska obala)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Novouređena plaža u produžetku Marine Novi u Novom Vinodolskom. Nalazi se nalazi na šetnici dužoj 1200 m duž koje se nalaze brojni kafići, restorani i sadržaj za djecu. To je urbana plaža s formiranim sunčalištima između stijena. Na pojedinim dijelovima plaža je i šljunčana. Prilagođena je osobama s invaliditetom.
<i>Plaže uz šetalište Dr. Franje Tuđmana (Rivica i Pod Lopar)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Plaža se nalazi uz samu šetnicu. Ulazi u more su šljunčani, no dijelom i stjenoviti. Nudi mogućnost najma ležaljki i suncobrana; WIFI; ugostiteljsku ponudu.
<i>Plaža Prva Dražica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Uređena betonska, stjenovita i šljunčana plaža pogodna za obitelji s djecom i osobe starije životne dobi. U blizini se nalaze parking pod naplatom i ugostiteljski sadržaj, a osiguran je i besplatan WIFI.
<i>Plaža Pod Spomenik</i>	<ul style="list-style-type: none"> Stjenovita plaža, kojoj je teže pristupiti, idealna je za avanturiste koji se žele opustiti i uživati na plaži na kojoj ljeti ne vlada prevelika gužva.
<i>Plaža Povile</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kombinirana – uređena betonska, stjenovita i šljunčana plaža.
<i>Plaža za pse</i>	<ul style="list-style-type: none"> Prirodna šljunčana plaža. Ugostiteljska ponuda i sanitarni čvor pružaju uvjete za cjelodnevni boravak na plaži s Vašim ljubimcem.
<i>Plaža Klenovica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Uređena betonska, stjenovita i šljunčana plaža. Nudi mogućnost najma ležaljki i suncobrana.
<i>Plaža Smokvica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Uređena betonska, stjenovita i šljunčana plaža. Šljunčani ulaz u more i dječje igralište u neposrednoj blizini čine ovu plažu idealnom za obitelji s djecom.
<i>Plaža Kamp Kozica</i>	<ul style="list-style-type: none"> Stjenovita i šljunčana plaža s ugostiteljskom ponudom.
<i>Plaža Kamp Sibinj</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pješčano-šljunčana plaža kampa s ugostiteljskom ponudom, najposjećenija od gostiju kampa.
<i>Plaža Novi SPA Hotel & Resort</i>	<ul style="list-style-type: none"> Šljunčana plaža te Spa plaža s kombinacijom platoa i šljunčanih dijelova kao i niz malih skrivenih uvala. Na plažama su gostima NOVI SPA HOTELS & RESORT-a, na raspolaganju suncobrani i ležaljke u ograničenom broju.

Izvor: Turistička zajednica Grada Crikvenica: plaže: <https://www.rivieracrikvenica.com/croatia/plaze/>; Turistička zajednica Grada Novi Vinodolski: plaže: <https://tz-novi-vinodolski.hr/istrazite-i-dozivite/plaze/>

Plaže Crikveničko-vinodolske rivijere odlikuju se raznolikošću i dobrom opremljenošću, što ih čini pogodnima za sve dobne skupine i profile posjetitelja. Dominiraju šljunčane i betonske plaže s osnovnim sadržajima poput ležaljki i suncobrana, tuševa, WC-a, kabina za presvlačenje i ugostiteljskih objekata, dok dio njih nudi dodatne pogodnosti poput sportskih sadržaja.

1.4. Javna turistička infrastruktura

Turistička ponuda Crikveničko-vinodolske rivijere podržana je primarnom i sekundarnom javnom turističkom infrastrukturom, pri čemu primarna uključuje elemente koji direktno podržavaju i grade turističku ponudu.

Primarna turistička infrastruktura

Primarna turistička infrastruktura obuhvaća razvijene nautičke kapacitete s uređenim lukama i marinama. Uz nautičku infrastrukturu, vrijednost prostora povećava integrirani sustav cestovnih, planinarskih, pješačkih, trekking i biciklističkih pravaca, kao i mreža uređenih šetnica i tematskih staza. Turističku atraktivnost prostora upotpunjuju vidikovci, kulturno-povijesni objekti poput kaštela i utvrda te suvremeno opremljeni centri za posjetitelje i interpretacijski centri koji povezuju prirodnu i kulturnu baštinu. Cjelinu zaokružuju kvalitetno razvijena turistička signalizacija i informativni sustav, kao i odgovarajući kongresni kapaciteti.

Nautička infrastruktura

Svojim prirodnim položajem, klimatskim uvjetima i razvijenom infrastrukturom, Crikveničko- vinodolska rivijera jedno je od atraktivnijih područja za razvoj nautičkog turizma na sjevernom Jadranu. Obalna konfiguracija omogućuje raspored više manjih luka i marina. Pritom Crikvenica raspolaže s ukupno 198 nautičkih vezova u sljedećim lukama: Crikvenica, Omorika, Pazdehova, Jadranovo, Perčin, Selce i Slana. Uz njih, luke Podvorska, Črni mul i Bršćanovica u cijelosti su komunalnog karaktera.

Zbog povoljnog zemljopisnog položaja i blizine središta kontinentalne Hrvatske, Crikvenica je popularno polazište za nautičare koji istražuju sjeverni Jadran. Ipak, težište nautičkog turizma rivijere nalazi se u Novom Vinodolskom, koji se u posljednjem desetljeću profilirao kao destinacija visoke razine nautičkih usluga.

Središnje mjesto zauzima Marina Novi, smještena u gradskoj luci Novog Vinodolskog, kategorizirana s pet sidara, kao jedina takva marina u Hrvatskoj u trenutku otvorenja 2018. godine. Drugu važnu infrastrukturu čini Mitan marina, smještena u uvali Muroskva, koja kombinira uslugu luke otvorene za javni promet i modernog nautičkog centra. Prepoznatljiva je po impresivnom lukobranu s prihvatom za veća plovila i vlastitom benzinskom postajom. Uz navedene luke, na području Novog Vinodolskog nalaze se i luka Novi Vinodolski, Povile, Klenovica, Porto Teplo i Smokvica Krmpotska, otvorene za javni promet lokalnog ili županijskog značaja.

Tablica 8. Kapaciteti za privez i odlaganje plovila na području Crikveničko-vinodolske rivijere

Luka	Broj vezova – nautički dio	Broj nautičkih vezova u moru (stalni)	Broj nautičkih vezova u moru (tranzitni)	Odlagalište plovila na suhom
Crikvenica	23			
Omorika	6			
Pazdehova	4			
Jadranovo	2			
Perčin	92			
Selce	40			
Slana	31			
Marina Novi		204	32	
Mitan marina		152	10	160
Novi Vinodolski	42			
Klenovica	23			
Ukupno	263	356	42	160

*Napomena: nautički vezovi bez komunalnih vezova

Izvor: podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski, Turističke zajednice grada Crikvenice

Ceste i rute

U okviru cestovne mreže, posebno mjesto zauzima Cesta vidikovaca „Oči Vinodola“, duga približno 65 kilometara, koja povezuje šest vidikovaca kroz slikoviti krajolik Vinodola. Također, značajna je i

„Cesta plave ribe“, koja povezuje restorane i hotele na Rivijeri Crikvenica s ponudom jela temeljenih na plavoj ribi, promovirajući lokalnu gastronomiju i održivo ribarstvo. Posebno se izdvaja i „Staza kamenih stupa“ u Grižanama kao kružna ruta s 1300 klesanih stepenica te Ljubavna cestica u Crikvenici, duga 8 kilometara. Kao dodatna posebnost, ističe se i samovodeća tura „Vinodolska vrela i perila“, koja posjetitelje vodi kroz mrežu od 24 povijesna vrela i perila raspršena po Vinodolskoj općini.

Od kulturno-povijesnih ruta, ističe se ona u okviru projekta „Putovima Frankopana“, koji objedinjuje 17 kaštela i 3 sakralna objekta na području Primorsko-goranske županije, od čega se pet kaštela i jedan sakralni objekt nalaze na području Crikveničko-vinodolske rivijere.

Pješačke trekking staze i šetnice

Planinarski dom Vagabundina koliba, smješten na nadmorskoj visini od 864 metra podno Viševice, jedno je od prepoznatljivih odredišta planinara i izletnika. Izdvaja se i Forestija u mjestu Krmpote, smještena u blizini Nebeskih labirinata i Staklene kapelice, kroz koju prolaze brojne pješačke staze. Čitava Rivijera obuhvaća mrežu planinarskih, pješačkih i trekking staza ukupne duljine od oko 210 kilometara, koje se protežu uz obalu i kroz zaleđe te nude raznolike razine zahtjevnosti.

Među značajnijim planinarskim rutama su:

- gradina Badanj – Kavranova sten – Sopalj te
- Crikvenica – Gradina Badanj – Grižane.

U širem području uređene su i brojne druge pješačke trekking staze i staze dugog hodanja, među kojima se izdvajaju:

- 703 Put kamenitog Drenina
- 705 Kršem i kušem do gradine Sopalj
- 706 Kvarner na dlanu
- 710 Od izvora do Frankopana
- 713 Staza degenije
- 717 Korak do neba
- 719 Staza starih Hrvata

Uz navedene, Crikveničko-vinodolska rivijera nudi i niz staza, šetnica i stajališta uz more koje povezuju prirodne, kulturne i povijesne lokalitete:

- 701 Ljubavna cestica
- 702 Crikvenički korijeni
- 704 Staza Rimljana
- 707 Staza gromača
- 708 Staza legendi
- 709 Dolinom vina
- 711 Put ljekovitog bilja
- 712 Staza ribara
- 714 Nebeski labirinti
- 715 Staza kamenih stupi
- 716 Put mrgilja
- 718 Staza pastira
- 720 Put perunike i kuša

Među šetnicama izdvajaju se i rute Gradina Badanj – Kavranova sten – Sopalj te Crikvenica–Gradina – Badanj – Grižane, kao i obalne šetnice, uključujući šetnicu od Smokvice do Klenovice, Obalu Petra Krešimira IV. i Šetnicu dr. Franje Tuđmana u Novom Vinodolskom.

Druge tematske staze i šetnice

Crikveničko-vinodolska rivijera nudi i niz tematskih staza koje spajaju edukaciju, kulturu i prirodu. Među njima se izdvajaju Camino ruta, edukativna staza „Ribarske priče“, AR ruta „Crikvenica – Oaza wellbeinga“ i edukativna staza Havišće.

Posebnu atrakciju čine tematske šetnice koje povezuju rekreaciju i umjetnost. Među najpoznatijima

su Nebeski labirint u Krmpotama, Mediteranski labirint ljubavi i Ljubavna cestica u Crikvenici, Šetnica uz Dubračinu (Crikvenica – Tribalj), Šetnica uz Tribaljsko jezero, te Kačjak – Perhati, uz niz obalnih promenada s parkovima i šetalištima u priobalnim mjestima. U Općini Vinodolskoj posebnu vrijednost ima interpretacijska šetnja „Hodeć puten naših starih“, koja vodi kroz vinodolske krajolike, otkrivajući brojne legende, povijesne činjenice, sakralne objekte, vrela, perila i zdence koji čine prepoznatljiv identitet Vinodola.

Biciklističke staze

Cjelokupno područje raspolaže mrežom biciklističkih staza ukupne duljine oko 400 kilometara (Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029.), koje su trasirane uz more i kroz zaleđe te omogućuju vožnju različitih stupnjeva zahtjevnosti.

Tablica 9. Popis biciklističkih staza na području Crikveničko-vinodolske rivijere

Staza	Kategorija / tip	Podloga	Početna – završna točka / ruta
300	Cesta	100 % asfalt	Crikvenica – Selce – Grižane – Antovo – Hreljin – Križišće – Drivenik – Tribalj – Crikvenica
301	Cesta	100 % asfalt	Novi Vinodolski – Povile – Klenovica – Luka Krmpotska – Pleteno – Lukovo – Bribir – Novi Vinodolski
302	Trekking	75 % asfalt / 25 % makadam	Crikvenica – Dramalj – Jadranovo – Križišće – Drivenik – Tribalj – Crikvenica
303	Trekking	75 % asfalt / 25 % makadam	Bribir – Grižane – Antovo – Pridva – Slipica – Bribir
304	Trekking	90 % asfalt / 10 % makadam	Crikvenica – Selce – Novi Vinodolski – Ledenice – Bribir – Zoričići – Crikvenica
305	Trekking	65 % asfalt / 35 % makadam	Bater – Pleteno – Sviba – Luka Krmpotska – Drinak – Bater
306	MTB	30 % asfalt / 60 % makadam / 10 % šumski put	Bater – Pleteno – Breze – Luka Krmpotska – Alan – Vrataruša – Bile – Bater
307	MTB	45 % asfalt / 30 % makadam / 25 % šumski put	Crikvenica – Antovo – Mahavica – Barci – Zoričići – Kotor – Crikvenica
308	MTB	15 % asfalt / 70 % makadam / 15 % šumski put	Lukovo – Slipica – Pridva – Lukovo
309	MTB	30 % asfalt / 45 % makadam / 25 % šumski put	Novi Vinodolski – Povile – Klenovica – Smokvica Krmpotska – Drinak – Bater – Bribir – Novi Vinodolski

Izvor: Crikveničko Vinodolska Rivijera: biciklističke staze: <https://crikvenica-vinodol.com/biciklisticke-staze/>

Na području Crikveničko-vinodolske rivijere dostupno je šest servisnih stanica za bicikle (u Crikvenici kod autobusnog kolodvora, u Jadranovu kod TIC-a, u Novom Vinodolskom i Klenovici, u Bribiru i Triblju), uz informativne ploče s kartama i tehničkim podacima.

Vidikovci

„Oči Vinodola” naziv je za skupinu od šest vidikovaca raspoređenih iznad Vinodolske doline, koji nude panoramske poglede na Kvarnerski zaljev, Velebit i okolna naselja.

Tablica 10. Vidikovci „Oči Vinodola“

Naziv vidikovca	Nadmorska visina	Lokacija	Pogledi
<i>Mahavica</i>	~781 m	Iznad naselja Drivenik, Vinodolska općina; na asfaltiranoj cesti Antovo – Plase, prijevoj Razromir	Pogledi na Velebit, Velebitski kanal, Kvarnersko otočje, Učku; pogledi na dolinu Vinodola i more te naselja uz obalu
<i>Pridva</i>	~573 m	Iznad naselja Grižane / Tribalj, Vinodolska općina; uz cestu Antovo–Lič	Slični panoramski pogledi: Velebit, Učka, more, Vinodolska dolina, otoci; doživljaj “ptičje perspektive”
<i>Slipica</i>	~446 m	Iznad Bribira, Vinodolska općina; na litici na petom kilometru ceste Bribir – Lukovo – Lič	Pogledi na Novi Vinodolski, Vinodolsku dolinu, more, otoke, Velebit, kao i panorame zaleđa i šume
<i>Gradina</i>	~379 m	Iznad naselja Ledenice, područje Grada Novi Vinodolski; cesta Novi Vinodolski – Ledenice	Pogled na ledeničko polje, Novi Vinodolski, Klenovicu, Velebit, Kvarnersko otočje
<i>Sviba</i>	~753 m	Podno travnatih obronaka Male i Velike Svibe, područje Novog Vinodolskog; u blizini Luke Krmpotske	Pogledi na planinsko zaleđe, zaobalna naselja, more, otoci, Velebit i Učku
<i>Kuk</i>	~301 m	Kod Krmpota, primorska strana, ulaz u Krmpotsko polje, područje Novog Vinodolskog	Pogledi na Novljansku rivijeru (Smokvica, Klenovica, Povile, Novi Vinodolski), Kvarnerski zaljev, otoci, Vinodolska dolina i okolna zaleđa

Izvor: Turistička zajednica grada Novi Vinodolski: Oči Vinodola: <https://tz-novi-vinodolski.hr/istrazite-i-dozivite/prirodne-atrakcije/vidikovci-oci-vinodola/>

Na području Vinodolske općine nalaze se vidikovac Mahavica, Pridva i Slipica, dok se na području Grada Novi Vinodolski nalaze vidikovac Gradina, Sviba i Kuk. Pored njih, na području Crikvenice se nalazi vidikovac Kavranova sten s kojeg se pruža pogled na Kvarner i okolno gorje.

Kašteli i utvrde

Područje Crikveničko-vinodolske rivijere sadrži dobro očuvane kaštelle i utvrde.

Tablica 11. Kašteli i utvrde Crikveničko-vinodolske rivijere

Objekt	Lokacija	Povijest	Zanimljivost
<i>Frankopanski kaštel s kulom Kvadrac</i>	Novi Vinodolski	Kvadrac je ostatak kaštela što su ga 13. stoljeću podigli Frankopani. U kaštelu se nalazi gradska uprava, Narodni muzej i galerija te Narodna čitaonica i knjižnica.	Kula je visoka 18 m, sastoji se od prizemlja i četiri kata. Danas se koristi za kulturne i turističke svrhe.
<i>Gradina Badanj</i>	Crikvenica / Vinodolska dolina	Srednjovjekovna utvrda smještena iznad ceste Tribalj – Crikvenica.	Sačuvani su ostaci debelih kamenih zidova, uključujući cisternu. Utvrda datira iz kasnoantičkog i ranosrednjovjekovnog razdoblja.

<i>Kaštel Drivenik</i>	Drivenik, Vinodolska općina	Jedan od devet kaštela spomenutih u Vinodolskom zakoniku (1288). Frankopani su ga izgradili u nekoliko faza.	Sačuvane su kule, zidovi, bastion, drveni obrambeni hodnik.
<i>Kula u Bribiru (Turan)</i>	Bribir, Vinodolska općina	Kaštel Bribir je jedan od Frankopanskih kaštela; kula "Turan" je kvadratna kula iz 1302. godine, dio gradskog bedema.	Kula je očuvana; ostali dijelovi kaštela su porušeni; kula služi kao interpretacijski centar Putovima Frankopana.

<i>Kaštel Grižane</i>	Grižane, Vinodolska općina	Frankopanski kaštel smješten na liticama nazvanim „griže“.	Od kaštela su ostali samo ostaci zidina; nije u potpunosti očuvan.
<i>Kaštel Bribir</i>	Bribir	Jedan od najvećih Frankopanskih kaštela; bio je centralna fortifikacija Vinodola.	Očuvana samo četverokutna kula i dio bedema; ostatak kaštela nije u izvornom stanju.
<i>Utvrd Ledenice</i>	Ledenice, područje Vinodol / Novi Vinodolski	Srednjovjekovna utvrda; spominje se kao jedan od gradova-utvrda Vinodola.	Djelomično očuvana; pristupačna za posjet.
<i>Rimska utvrda „Lopsica“</i>	Novi Vinodolski	Rimska utvrda, pripadala nadzoru nad obalnim područjima.	Ostaci su lokalna turistička atrakcija; povijesna znamenitost.

Izvor: Podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski, Turističke zajednice Grada Crikvenica, Turističke zajednice Općine Vinodolske općine

Centri za posjetitelje i interpretacijski centri

Kulturna baština i identitet destinacije predstavljeni su kroz mrežu centara za posjetitelje i interpretacijskih centara. U Novom Vinodolskom djeluje Narodni muzej i galerija, koji sadrži kulturne i povijesne zbirke te služi kao središte interpretacije lokalne baštine. Interpretacijski centar Ribarska kuća u Klenovici, posvećen je pomorskoj i ribarskoj tradiciji te životu uz obalu. U Općini Vinodolskoj funkciju interpretacijskog centra ima kula Turan u okviru projekta Putovima Frankopana, koji posjetitelje vodi kroz Frankopansku baštinu i utvrde Vinodola. U Crikvenici je razvijena izložba na otvorenom „Koraci kroz povijest“, koja vodi posjetitelje kroz kulturne znamenitosti grada.

Turistička signalizacija i informativni sustav

Razvijena turistička signalizacija i informativna infrastruktura značajan su element upravljanja posjetima i interpretacije prostora. Na području Grada Crikvenice, sustav signalizacije obuhvaća urbane i pješačke oznake, informativne ploče, planove mjesta te karte s označenim kulturnim i prirodnim atraktivnostima. Posebnu inovaciju predstavlja AR ruta „Crikvenica – Oaza wellbeinga“, interaktivna mreža ploča koja posjetiteljima, putem mobilne aplikacije, omogućuje prošireno virtualno iskustvo lokaliteta i dublje razumijevanje povijesnog konteksta prostora.

U Novom Vinodolskom postavljena je mreža info tabli i obavijesnih ploča koje informiraju o kulturnim, povijesnim i prirodnim znamenitostima, s naglaskom na lokalnu baštinu i identitet destinacije. Posebnu vrijednost imaju ploče koje predstavljaju nematerijalnu baštinu mesopusnih običaja, kao i oznake za crkve, vidikovce i fortifikacijske objekte, uključujući Frankopanski kaštel s kulom Kvadrac, vidikovce Kuk, Sviba i Gradina, te Nebeske labirinte. U prostoru su provedene i intervencije koje obogaćuju doživljaj destinacije, poput prikaza izgleda nekadašnje Gradine Ledenice. Dodatno, primjena proširene stvarnosti (AR) na lokaciji Gradine omogućuje interaktivno upoznavanje s pričom o Kuginoj kući, čime se kulturna baština povezuje s modernim pristupima interpretacije prostora. Grad posjeduje i detaljne karte s planovima i smjerokazima koji usmjeravaju posjetitelje prema ključnim turističkim atrakcijama.

Na području Vinodolske općine, informativne ploče postavljene su u središtima svih naselja kao i na pripadajućim kulturnim i prirodnim atrakcijama.

Kongresni kapaciteti

Na području Crikveničko-vinodolske rivijere, kongresni i poslovni sadržaji koncentriraju se dominantno u hotelskim objektima koji nude integriranu kombinaciju smještaja, konferencijskih prostora i pratećih usluga. Hoteli na ovom području, posebno oni srednje i više kategorije, prilagođeni su potrebama organizacije poslovnih događanja, seminara i kongresa, nudeći multifunkcionalne dvorane, tehničku opremu i catering.

Tablica 12. Kongresni kapaciteti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri

Ime hotela	Dvorana	Površina	Gledalište	Učionica	Banket	Koktel
Crikvenica						
<i>Abalone Hotel</i>	Grand 1	60	30			
	Grand 2	40	12			
<i>Hotel Kaštel</i>	Stella Maris	220	40			
	TV sala	32,20	30			
<i>Hotel Katarina</i>	Velika sala	612	400	350	150 – 250	150 – 250
	Mala sala	186	120	100		
	Staklena sala	177	120	100		
<i>Hotel Marina</i>	Kongresna dvorana	60	80	40	40	40
<i>Hotel Mediteran</i>	Velika dvorana	345	300	150	200	300
	Dvorana 1	160	150	80	150	200
	Dvorana 2	105	100	40	100	100
	Dvorana 3	80	50	30	50	50
<i>Hotel Miramare</i>	Velika kongresna dvorana	239	300	150	120	300
	Soba za sastanke	34	40	20		40
<i>Hotel Omorika</i>	Velika sala	1500	400	120	250	250
	Društveni salon	175	100	50		
<i>Hotel Kvarner Palace</i>	Crikvenica	86,8	80	60	50	80
	Selce	52,8	30	20	15	40
<i>Thalassotherapia Crikvenica</i>	84	100	40	50	50	20
<i>Villa Ružica</i>	Villa Ružica	165	120	60	60	80
	Villa Coltelli	45	50	30	30	40
Novi Vinodolski						
<i>Mövenpick Hotel & Residences Kvarner Bay</i>	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<i>Family Hotel Lišanj</i>	Kongresna dvorana	300	250			
	Plavi salon	60	40			
	Separe jug	70	60			
	Separe sjever	50	60			
<i>Hotel Tamaris</i>	Sala	35	25-30			

Izvor: Turistička zajednica Grada Crikvenica: poslovni susreti: https://www.rivieracrikvenica.com/croatia/poslovni_susreti; Turistička zajednica Kvarnera: poslovni turizam: http://www.kvarner.hr/turizam/sto_raditi/Poslovni_turizam/Kongresi_i_skupovi/Novi_Vinodolski

Uz navedene kongresne kapacitete u hotelima, dio kongresne infrastrukture čine i Dvorana Zora, s kapacitetom od 116 sjedala kojom upravlja Centar za kulturu dr. Ivan Kostrenčić, te Gradska vijećnica s 50 sjedala pod upravljanjem Grada Crikvenice. Obje se dvorane nalaze u prostoru Stare škole na adresi Vinodolska 1.

Sekundarna infrastruktura

Sekundarna turistička infrastruktura podržava funkcionalnost i održivost destinacije. Arheološka nalazišta i povijesni spomenici predstavljaju temelj za razvoj kulturnog turizma kroz očuvanje i interpretaciju baštine. Rodne kuće istaknutih osoba doprinose valorizaciji lokalne povijesti i identiteta prostora. Parkirališta i prometna infrastruktura povećavaju dostupnost ključnih turističkih zona, dok sportski objekti duž Crikveničko-vinodolske rivijere omogućuju diversifikaciju turističke ponude.

Arheološka nalazišta

Na području Crikveničko-vinodolske rivijere, pretežito u okviru Vinodolske općine evidentirana su značajna arheološka nalazišta koja odražavaju povijesnu stratifikaciju prostora. Starohrvatsko groblje Stranče u Triblju vrijedan je izvor za proučavanje ranosrednjovjekovnih pogrebnih običaja i demografske strukture naselja, dok arheološko nalazište Bribir s ostacima antičkog, srednjovjekovnog i novovjekovnog razdoblja ukazuje na višestoljetni razvoj političkog, kulturnog i gospodarskog središta Vinodola.

I Crikvenica je grad bogate antičke baštine, na što ukazuje arheološko istraživanje naselja Ad Turres, koje je prethodilo današnjoj Crikvenici. Na prostoru Ad Turresa se razvila vrlo snažna keramičarska radionica Seksta Metilija Maksima na prijelazu 1. st. pr. Kr. i 1. st. po. Kr, a sadržavala je objekte za sve važnije faze proizvodnje. Među brojnim nalazima svakako treba istaknuti jedinstven tip rimske amfore, koja je prema nalazištu na kojemu je otkrivena dobila ime Crikvenica. Zbog mnogih specifičnih oblikovnih karakteristika, crikvenička je amfora bila izvorni proizvod antičkog Ad Turresa. Danas, dvije tisuće godina kasnije, ove se amfore opet izrađuju, ali samo kao umanjene replike, koje su postale autohtoni suvenir Crikvenice.

Povijesni spomenici

Na relativno malom geografskom prostoru Crikveničko-vinodolske rivijere, koncentrirani su brojni spomenici i spomen-obilježja različitih povijesnih razdoblja:

Novi Vinodolski:

- Spomenik banu Ivanu Mažuraniću – posvećen najpoznatijem „sinu Vinodola“, hrvatskom banu, pjesniku i reformatoru, čime se ističe kulturni i politički značaj Novog Vinodolskog.
- Spomenik Vinodolskom zakoniku – podsjeća na jedno od najstarijih pravnih djela na slavenskom jugu, nastalo 1288. godine u Novom Vinodolskom te simbolizira pravnu tradiciju i baštinu regije.
- Spomenik Slaviši Vajneru Čiči – obilježava doprinos lokalnog antifašističkog borca i istaknutog sudionika Narodnooslobodilačke borbe.
- Spomenik Narodnooslobodilačkoj borbi – posvećen svim sudionicima i žrtvama borbe protiv fašizma s područja Novog Vinodolskog.
- Spomenik „Vjera i ljubav“ – spomenik hrvatskim braniteljima u Domovinskom ratu, koji simbolizira slobodu, hrabrost i nacionalno jedinstvo.

Crikvenica:

- Kip sv. Ivana Nepomuka (1735.) – barokni spomenik podignut u čast sveca zaštitnika od poplava i utapanja, postavljen uz most preko potoka Dubračine.
- Grb Pavlinskog reda (1737.) – kameni reljef koji svjedoči o prisutnosti pavlina, redovnika zaslužnih za razvoj Crikvenice i njezina samostana.
- Brončani kip Ribara – suvremeni spomenik koji simbolizira povezanost Crikvenice s morem, ribarstvom i pomorskom tradicijom.
- Spomenik palim borcima NOVJ poginulim u NOB (Crikvenica) – posvećen borcima Narodnooslobodilačke vojske poginulim tijekom Narodnooslobodilačke borbe
- Spomenik palim borcima poginulim u NOB (Dramalj) - odaje počast mještanima poginulim u Narodnooslobodilačkoj borbi,
- Spomenik braniteljima Domovinskog rata (Crikvenica) – podsjeća na žrtvu i doprinos lokalnih branitelja u obrani Hrvatske tijekom Domovinskog rata
- Spomenik književniku Vladimiru Nazoru – podignut 1973. godine u čast poznatome pjesniku, državniku, a jedno vrijeme i ravnatelju crikveniškoga Dječjeg doma (1920. – 1930.). Izrađen je u obliku cvijeta s dvanaest latica kao simbol književnika Nazora okružena djecom.
- Hygia – Skulptura antičke božice zdravlja crikveniškog akademskog kipara Zvonka Cara
- Sunčani sat – vrijedno priznanje za najuspješnije turističko mjesto (1977.), dodijeljeno od strane Turističkog saveza Hrvatske.
- Kamena spomen-knjiga – s imenima 74 Crikveničana poginulih u narodnooslobodilačkoj borbi u Drugom svjetskom ratu.
- Skulptura „Riba“ – djelo crikveniškog arhitekta Zdravka Gržičića, simbolizira višestoljetnu crikveničku tradiciju posvećenu crikveničkom ribaru i ribarstvu.
- Toš – mlin na crikveničkom predjelu Petak na kojem su se gnječile masline i proizvodilo maslinovo ulje.
- Mala fontana (1988.) – podignuta kao znak obilježavanja 100 obljetnice turizma u Crikvenici. Predstavlja simbol ljepote i procvata turizma u regiji.
- Kameni Kip Bogorodice ispred crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije. Rad akademskog kipara Zvonka Cara.

Općina Vinodolska:

- Kuća Jurja Julija Klovića – muzejska zbirka „Kuća Klović“ u zgradi stare škole u Grižanama; danas kulturno-povijesni spomenik i interpretacijsko središte lokalne baštine.
- Nekropola Stranče (8. – 11. stoljeće) – arheološko nalazište koje svjedoči o ranosrednjovjekovnom naseljavanju u Vinodolu.
- Spomenik Frankopanima (Drivenik) – posvećen jednoj od najznačajnijih hrvatskih plemićkih obitelji koja je obilježila povijest Vinodola i ostavila trajne tragove u njegovu razvoju.
- Spomenik palim borcima NOB-a (Bribir) – obilježje posvećeno borcima i civilnim žrtvama Drugog svjetskog rata s područja Vinodola.

Rodne kuće poznatih osoba

Kroz povijest su na području Crikveničko-vinodolske rivijere boravili i stvarali brojni istaknuti

pojedinci. Među njima se naročito ističu:

- Juraj Julije Klović (1498., Vinodol) – jedan od najznačajnijih renesansnih minijaturista u Europi, čija su djela nadaleko poznata po preciznosti i estetskoj rafiniranosti.
- Ivan Mažuranić (1814., Novi Vinodolski) – pjesnik, pravnik i hrvatski ban, jedan od ključnih protagonista Hrvatskog narodnog preporoda, autor pjesničkih i pravnih djela koja su oblikovala kulturni i pravni identitet regije.
- Janko Polić Kamov (1886., Rijeka, djelovao u Crikvenici) – književnik i boemska ličnost kraja 19. i početka 20. stoljeća, poznat po ekspresivnom i modernističkom stilu koji je ostavio snažan trag u hrvatskoj književnosti.
- Antun Barac (1894., Grižane) – povjesničar hrvatske književnosti, autor značajnih studija i kritika, poznat po doprinosu osvještavanju hrvatske književne tradicije.
- Mihovil Kombol (1883., Bribir) – književni povjesničar i prevoditelj, poznat po prijevodu „Božanstvene komedije“ i studijama o narječju bibrirskog kraja.
- Josip Pančić (1814., Bribir, zaselak Ugrini) – ugledni botaničar i profesor prirodnih znanosti, čije je znanstveno djelovanje doprinijelo razvoju botanike u regiji, ali i šire.

Rodna kuća braće Mažuranić

U Novom Vinodolskom nalazi se rodna kuća poznate obitelji Mažuranić, u kojoj su rođeni ban i književnik Ivan Mažuranić te njegova braća Antun i Matija. Kuća se nalazi u centru grada i predstavlja vrijedan spomenik kulturne baštine povezan s razdobljem hrvatskog narodnog preporoda. Objekt je zadržao izvorni izgled primorske arhitekture, a njegova povijesna vrijednost ogleda se u doprinosu obitelji Mažuranić hrvatskoj kulturi, jeziku i državotvornosti.

Parkirališta

Tablica donosi pregled parkirališnih mjesta po pojedinim parkiralištima na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri.

Tablica 13. Parkirališna mjesta na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri

Broj raspoloživih parkirališnih mjesta po pojedinom parkiralištu				Prosječan broj zauzetih parkiranih mjesta 1. 8. 2024. (u vrijeme naplate), po parkingu
Novi Vinodolski				
Naziv parkirališta / godina	2019	2023	2024	
<i>Parkiralište Centar Škola</i>	132	132	132	85 %
<i>Autobusna stanica</i>	24	24	24	90 %
<i>Korzo hrvatskih branitelja</i>	23	23	23	90 %
<i>Tržnica</i>	57	57	57	100 %
<i>Rasadnik</i>	17	20	20	100 %
<i>Lokvica</i>	0	9	9	100 %
<i>Brajda</i>	59	59	59	100 %
<i>Luka</i>	87	87	87	90 %
<i>Luka – Garaža</i>	0	103	103	80 %
<i>Luka – Marina NOVI</i>	0	15	15	90 %
<i>Slavuj Šljunak</i>	0	50	50	80 %
<i>Slavuj</i>	12	12	12	90 %
<i>Mel</i>	10	10	10	100 %
<i>Mel Mandrač</i>	0	32	32	85 %
<i>Mel Hitmarina</i>	0	15	15	100 %
<i>Stjepana Mažuranića</i>	8	14	14	80 %
<i>Andije Šermana</i>	11	11	11	100 %
<i>Ribarska Obala Klenovica</i>	47	47	47	80 %
<i>Jurkovo</i>	2	2	2	ND
<i>Zagrebačka ulica</i>	0	36	36	85 %
<i>Lukavice</i>	85	130	130	85 %
<i>Obala Petra Krešimira</i>	126	120	120	85 %
UKUPNO	700	1008	1008	
Crikvenica				
<i>Broj parkiranih mjesta za 0. zonu</i>	487	477	477	100 %
<i>Broj parkiranih mjesta za 1. zonu</i>	372	583	533	100 %
<i>Broj parkiranih mjesta za 2. zonu</i>	205	205	180	100 %
UKUPNO	859	1060	1010	

Izvor: podaci Turističke zajednice Grada Crikvenica, Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski: Komunalne i prometne službe, koncesionari

Podaci indiciraju visok stupanj iskorištenosti parkirališta, pri čemu je većina parkirališta u Novom Vinodolskom popunjena između 80 % i 100 %, s izuzetkom garažnih i manjih parkirališta koja bilježe nešto nižu popunjenost. U Crikvenici je, prema prikazanim zonama, popunjenost svih parkirališta dosegla 100 %, što indicira visok pritisak na parkirne kapacitete u ljetnim mjesecima. Ukupni podaci sugeriraju potrebu za optimizacijom i eventualnim proširenjem parkiranih kapaciteta,

posebno u zonama s maksimalnom popunjenosti i tijekom vršne turističke sezone, što je sugerirano i Strategijom razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029.

Sportski objekti

Sportski objekti raspoređeni su duž cijele Crikveničko-vinodolske rivijere te nude idealne uvjete za profesionalne sportaše i rekreativce.

Tablica 14. Sportski objekti na području Crikveničko-vinodolske rivijere

Sport	Grad/Općina	Sportski objekti
Dvoranski sportovi	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Gradska sportska dvorana • Dvorana OŠ V. Nazora • Dvorana OŠ Z. Cara
Nogomet	Novi Vinodolski	<ul style="list-style-type: none"> • Nogometno igralište Novi Vinodolski • Sportsko igralište Klenovica
	Općina Vinodolska	<ul style="list-style-type: none"> • Nogometno igralište Tribalj
	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Nogometno igralište Crikvenica • Pomoćno nogometno igralište Crikvenica
Mala sportska igrališta	Novi Vinodolski	<ul style="list-style-type: none"> • Igralište malih sportova
Tenis	Novi Vinodolski	<ul style="list-style-type: none"> • Tenisko igralište – park Novi Vinodolski
	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Teniski tereni Hotel Kvarner Palace • Teniski tereni Selce • Teniski tereni Omorika
Boćanje	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Boćalište Gornji kraj – Ladvić • Boćalište Jadranovo • Boćalište Dramalj • Boćalište Selce
	Novi Vinodolski	<ul style="list-style-type: none"> • Boćalište Donji Zagon • Boćalište Klenovica • Boćalište Povile • Boćalište Novi Vinodolski • Boćalište Bater • Boćalište Ledenice
	Općina Vinodolska	<ul style="list-style-type: none"> • Boćalište Drivenik • Boćalište Grižane • Boćalište Bribir
Plivanje/Vaterpolo	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Plivalište Crikvenica
Ronjenje	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Ronilački centar Mihurić
	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Ronilački centar Dive City
Vodeni sportovi	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Water sport centar B4Sport • Water sport centar Selce
Outdoor	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Vježbalište – Strossmayerovo šetalište Crikvenica • Vježbalište – Podvorska Crikvenica • Vježbalište – Jadranovo
	Novi Vinodolski	<ul style="list-style-type: none"> • Vježbalište (<i>street workout</i> zona) – obala Petra Krešimira IV.
Fitness centri	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Concept Gym, Crikvenica • Move Up, Crikvenica • Fit4Life, Crikvenica • Box Fitness, Crikvenica
Razni sportovi	Crikvenica	<ul style="list-style-type: none"> • Sportski tereni Jadranovo • Sportski tereni Selce • Sportski tereni Omorika • Sportski tereni Kačjak

Izvor: Podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski, Turističke zajednice Grada Crikvenica, Turističke zajednice Općine Vinodolske općine

1.5. Komunalna i prometna infrastruktura

Elektroenergetska infrastruktura Crikveničko-vinodolske rivijere općenito je stabilna i dobro razvijena, a povezanost između Crikvenice, Novog Vinodolskog i Vinodolske općine osigurava pouzdanu opskrbu cijelog područja. Regija se napaja putem niza prijenosnih i distribucijskih vodova naponskog nivoa 110 i 220 kV, s ključnim čvorištima u Crikvenici (TS 110/20 kV) i planiranom novom trafostanicom u Novom Vinodolskom, čija će izgradnja dodatno povećati kapacitete i sigurnost napajanja, osobito u turističkoj sezoni kada su potrebe najveće.

Postojeći sustav električne energije povezan je s mrežom visokonaponskih dalekovoda koji osiguravaju regionalnu redundanciju i stabilnost opskrbe: među njima se ističu dalekovodi Vinodol – Crikvenica – Novi Vinodolski, te Crikvenica – Krk – Senj. Na području Crikvenice djeluje i mala hidroelektrana Vinodol – Dolac (snage > 1 MW), koja pridonosi lokalnoj proizvodnji i diverzifikaciji izvora energije.

Unatoč visokoj razini pouzdanosti sustava, rast turističkih i gospodarskih aktivnosti povećava potrebu za daljnjim ulaganjima u elektroenergetsku infrastrukturu, modernizaciju transformatorskih stanica i prijelaz na energetske učinkovitije i održivije modele opskrbe. Kao ključni razvojni smjer ističe se jačanje elektrodistribucijske mreže u zaleđu te poticanje obnovljivih izvora energije – osobito solarnih sustava i infrastrukture za punjenje električnih vozila.

U narednom razdoblju nužno je pratiti planove Hrvatske elektroprivrede i HOPS-a, koji predviđaju daljnje povezivanje i optimizaciju prijenosne mreže kroz izgradnju novih 110 kV vodova (HE Vinodol – Crikvenica – Novi Vinodolski / Senj). Takvi projekti doprinijet će energetske sigurnosti, smanjenju gubitaka i većoj otpornosti sustava u kontekstu klimatskih promjena i povećane sezonske potrošnje.

Telekomunikacijska infrastruktura Crikveničko-vinodolske rivijere u posljednjih je nekoliko godina značajno modernizirana, čime je osigurana kvalitetna povezanost većine urbanih i turističkih zona. Na području Crikvenice, Novog Vinodolskog i Vinodolske općine razvijene su pokretne i nepokretne elektroničke komunikacijske mreže, dok se u pojedinim naseljima zaleđa još uvijek bilježi nedovoljna pokrivenost širokopojasnim pristupom internetu brzinama iznad 30 Mbit/s.

Cjelokupno područje karakterizira visok stupanj digitalne dostupnosti, osobito u obalnim dijelovima i poslovnim zonama, dok je u udaljenijim naseljima u tijeku postupno širenje optičke infrastrukture. Novi Vinodolski već sada ima dostupnu optičku mrežu u gotovo svim naseljima, dok Općina Vinodolska bilježi značajan napredak kroz uvođenje RUNE mreže (Rural Network Project), koja omogućuje brzi internet i u ruralnim područjima.

Telekomunikacijski sustav Crikvenice tehnički je najrazvijeniji, s infrastrukturom smještenom u koridore javnih površina i dobrim kapacitetima za proširenje. Ipak, daljnja ulaganja u širokopojasni pristup i signalnu stabilnost ostaju važan prioritet,

osobito zbog rastuće digitalizacije turističkog sektora, poslovanja i javnih usluga.

Sustav vodoopskrbe i odvodnje Crikveničko-vinodolske rivijere u cjelini funkcionira stabilno i pouzdano, uz kontinuirana ulaganja u modernizaciju i proširenje mreže. Cjelokupno područje opskrbljuje se iz regionalnog vodoopskrbnog sustava koji obuhvaća Crikvenicu, Novi Vinodolski i Općinu Vinodolsku, a izvorišta površinskih i podzemnih voda smještena su pretežito na području Novog Vinodolskog i Vinodolske doline. Voda je vrlo visoke kakvoće, a opskrba stanovništva i turističkog sektora stabilna tijekom cijele godine, bez značajnih prekida ni u vršnim sezonskim opterećenjima.

U pogledu infrastrukture, duljina javne vodoopskrbne mreže na razini regije premašuje 200 kilometara, dok kanalizacijski sustav obuhvaća više od 70 kilometara mreže. Na većini područja sustavi su kombinirani (mješoviti i razdjelni), s postupnim prelaskom na razdjelni sustav kako bi se smanjilo opterećenje uređaja za pročišćavanje. Ulaganja su usmjerena na smanjenje gubitaka u distribuciji, digitalizaciju upravljanja, te povećanje otpornosti sustava na ekstremne vremenske uvjete, osobito sušna razdoblja i obilne oborine.

Kao najznačajniji projekt na području Crikveničko-vinodolske rivijere ističe se izgradnja Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV Novi Vinodolski), koji će po završetku omogućiti pročišćavanje otpadnih voda do razine tehnološke vode (oko 90 % pročišćavanja) i time podići ukupnu ekološku sigurnost obalnog pojasa. Paralelno s time, projekt Aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce usmjeren je na proširenje kanalizacijske mreže, smanjenje gubitaka vode i poboljšanje sustava oborinske odvodnje, što će znatno unaprijediti funkcionalnost sustava na području grada i okolnih naselja.

U pojedinim naseljima Općine Vinodolske i zaleđu Novog Vinodolskog još su prisutni problemi s oborinskim vodama tijekom intenzivnih padalina, što ukazuje na potrebu bolje hidrotehničke regulacije i dodatnih ulaganja u sustav odvodnje.

Sustav gospodarenja otpadom na području Crikveničko-vinodolske rivijere organiziran je u skladu s nacionalnim i županijskim planovima gospodarenja otpadom. Za operativno upravljanje sustavom nadležna su dva komunalna poduzeća: Eko Murvica d. o. o. (nadležna za područje Grada Crikvenice i Općine Vinodolske) i Ivanj d. o. o. (nadležan za područje Grada Novog Vinodolskog). Oba poduzeća provode usluge prikupljanja, prijevoza, obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada, kao i edukaciju korisnika o pravilnom odvajanju.

Na razini cijele rivijere sustav gospodarenja otpadom karakterizira visok stupanj organiziranosti i kontinuirano unaprjeđenje. Grad Crikvenica ima razvijen model prikupljanja otpada, s oko 11.500 korisnika i godišnjim količinama od približno 6.400 tona, od čega je oko 17 % odvojeno prikupljenog otpada. Otpad se odvozi u Županijski centar za gospodarenje otpadom Mariščina, dok se reciklabilne frakcije predaju ovlaštenim sakupljačima. U tijeku je projekt izgradnje i opremanja sortirnice, čime će se značajno unaprijediti učinkovitost razvrstavanja i recikliranja, kao i smanjiti količina

otpada koja završava na odlagalištu.

Novi Vinodolski također ima uveden i razvijen sustav gospodarenja otpadom koji udovoljava potrebama lokalne zajednice i turističkog razvoja. Svojim funkcioniranjem doprinosi zaštiti okoliša, te se kontinuirano provode aktivnosti dodatne edukacije kako stanovnika tako i turista.

U Općini Vinodolskoj u posljednjih je nekoliko godina postignut značajan napredak u organizaciji gospodarenja otpadom. Od kada je nadležnost preuzelo poduzeće Eko Murvica, uvedeno je recikliranje po kućanstvima (papir, plastika, miješani komunalni otpad) te je izgrađeno i uređeno reciklažno dvorište Badanj, s planovima za proširenje kapaciteta i unaprjeđenje usluge.

Zajednički izazovi za cijelo područje odnose se na povećanje stope odvojenog prikupljanja otpada, smanjenje količina miješanog komunalnog otpada i jačanje edukativnih aktivnosti usmjerenih stanovnicima i turistima. Dovršetak projekata poput sortirnice u Crikvenici te planirano širenje reciklažnih dvorišta pridonijet će daljnjem poboljšanju sustava i ostvarivanju ciljeva kružnog gospodarstva.

Prometna infrastruktura rivijere predstavlja ključni element njezine prostorne povezanosti i funkcionalnog razvoja, osiguravajući učinkovitu vezu s regionalnim i nacionalnim prometnim sustavima.

Cestovna mreža čini temelj prometnog sustava, budući da je riječ o području koje je cestovno dominantno povezano, dok željeznička i zračna povezanost imaju potporni karakter. Glavnu okosnicu prometnog sustava čini državna cesta D8 – Jadranska magistrala, koja povezuje sve priobalne lokalne jedinice rivijere i osigurava izravnu vezu prema Rijeci na sjeveru te Senju i Dalmaciji na jugu. Povezanost s autocestovnom mrežom ostvaruje se putem čvorišta Križišće (A7 Rijeka – Rupa) i Oštrovica (A6 Zagreb – Rijeka), dok će izgradnja planirane autoceste Rijeka – Žuta Lokva dodatno rasteretiti promet i značajno skratiti udaljenost Novog Vinodolskog i zaleđa od autoceste, čime će rivijera dobiti najvažniju prometnu vezu prema unutrašnjosti.

Željeznička infrastruktura nije izravno prisutna na području rivijere; najbliža postaja nalazi se u Bakru i Zlobinu. U tom kontekstu važan je projekt nizinske pruge Rijeka – Zagreb, čijom bi se realizacijom (planiranom do 2036.) osigurala veća dostupnost regije željezničkom prometu. Zračna povezanost ostvaruje se preko Zračne luke Rijeka na otoku Krku, udaljene 20 – 30 kilometara, koja ima ključnu ulogu u opsluživanju turističkog prometa cijelog područja. Ipak, prometne gužve oko Krčkog mosta i na glavnim cestovnim pravcima tijekom ljetnih mjeseci i dalje predstavljaju značajan izazov za protočnost i dostupnost.

Pomorski promet ima lokalni karakter, s naglaskom na turističke brodske linije. Crikvenica je povezana brodskom linijom sa Šilom na otoku Krku, dok je u Novom Vinodolskom u tijeku izgradnja primarnog lukobrana (planirani dovršetak 2027.) koji će omogućiti razvoj nautičkog i komunalnog prometa te pružiti dugoročno rješenje za zaštitu luke i sigurnost plovidbe.

U pogledu unutarnje prometne infrastrukture, Crikvenica i Novi Vinodolski imaju razvijenu mrežu prometnica, no starije jezgre naselja ograničene su u smislu širine kolnika i pristupačnosti. Novi Vinodolski planira uvođenje jednosmjernog prometa u užem centru te izgradnju novih nerazvrstanih cesta u perifernim zonama. U općini Vinodolskoj glavne prometnice su u dobrom stanju, no nerazvrstane i poljske ceste zahtijevaju sustavno održavanje i rekonstrukciju zbog učestalih pritužbi stanovništva.

Na području Grada Crikvenice prometuje City bus koji održava linije na sljedećim lokacijama: Crikvenica – Dramalj – Jadranovo – Dramalj – Crikvenica, Crikvenica – Selce – Crikvenica te Crikvenica – Gornji kraj – Crikvenica.

Promet u mirovanju predstavlja poseban izazov, osobito u Crikvenici i Novom Vinodolskom tijekom turističke sezone, kada postojeći kapaciteti parkirališta nisu dovoljni. U Novom Vinodolskom su u pripremi projekti izgradnje dviju višeetažnih garaža, što bi trebalo znatno rasteretiti centar grada i povećati dostupnost. S druge strane, Grad Crikvenica ulaže značajne napore (kroz sređivanje imovinsko-pravnih odnosa) kako bi osigurao nove parkirne površine, u svrhu rasterećenja prometa kroz centar grada. Ovim aktivnosti pokušava se staviti u puni pogon „Šetnicu zdravlja“ od Crikvenice do Selca.

1.6. Digitalizacija

Crikveničko-vinodolska rivijera nalazi se u različitim fazama digitalne zrelosti, ali s jasnim zajedničkim smjerom prema razvoju pametne i održive destinacije. Na području svih triju jedinica koristi se eVisitor, a u Crikvenici i Novom Vinodolskom je iznajmljivačima dodatno omogućena besplatna aplikacija mVisitor te se redovito organiziraju edukacije o digitalnim vještinama za iznajmljivače i djelatnike u ugostiteljstvu. U Crikvenici je uveden niz „smart“ rješenja: Air Quality widget kao javno dostupan pokazatelj kvalitete zraka, aplikacija i edukativna virtualna ruta „Crikvenica Oasis of Well-being“, sustav pametnog parkiranja, pametni semafori, digitalni paneli i više e-usluga gradske uprave (e-Pisarnica, e-Savjetovanje, e-Obrasci, „Gradsko oko“, e-GIS, iTransparentnost – otvoreni podaci), uz mjerne sustave kvalitete zraka i razine buke te Strategiju pametnog razvoja 2024. – 2028. s jasno navedenim mjerama (npr. digitalne oglasne ploče, daljinsko očitavanje brojila, pametne klupe, pametne čekaonice, e-groblje, E-scan, „E-savjetnik“, digitalne platforme za poduzetnike, pametne stanice za mjerenje kvalitete voda, rješenja za upravljanje vodama i navodnjavanjem, samoposlužne garaže za bicikle/romobile, nadzor bespilotnim letjelicama, SOS gumb, javno dostupni defibrilatori, STEM radionice i dr.). Također, neke od navedenih pametnih rješenja ima i Novi Vinodolski (digitalni totem, QR kodovi, AR dijela rute Od izvora do Frankopana), gdje je uspostavljena i temeljna digitalna infrastruktura (gradski Wi-Fi, pametni pješački prijelazi i automatizirano navodnjavanje javnih površina). Posebno se ističe potreba za dodatnim edukacijama i jačom integracijom lokalnih sustava s nacionalnim IT rješenjima te razvoj lokalnog

digitalnog ekosustava i postupno uvođenje digitalizacije procesa. U Vinodolskoj općini internetska povezanost je zadovoljavajuća u većim naseljima, postavljene su besplatne Wi- Fi točke uz kulturne objekte, a provedene su manje digitalne inicijative (digitalni totem, QR kodovi i aplikacija kroz suradnju s ACTIVE TOURISM platformom). Istodobno, naglašena je potreba za boljom pokrivenošću mobilnim signalom, povezivanjem lokalnih pružatelja usluga na jedinstvenu digitalnu platformu i sustavnijim praćenjem turističkih tokova.

U sigurnosnom i regulatornom pogledu, rivijera javno komunicira usklađenost s GDPR-om kroz Izjavu o zaštiti osobnih podataka. Također se ističe potreba za formalizacijom politika sigurnosti i edukacijom korisnika kako se digitalne usluge budu širile. U skladu s nacionalnim smjernicama, Ministarstvo turizma i sporta razvija IT sustave za upravljanje turizmom (aplikativna rješenja za upravljanje destinacijama i turističkim tokovima) koji će služiti kao podrška turističkim zajednicama i jedinicama lokalne i regionalne samouprave te poticati digitalnu transformaciju u smjeru pametne destinacije, uz ciljeve smanjenja negativnih utjecaja turizma, smanjenja sezonalnosti i podizanja konkurentnosti poduzetnika kroz inovacije i digitalne tehnologije.

1.7. Pristupačnost destinacije osobama s invaliditetom

Crikveničko-vinodolska rivijera prepoznaje važnost inkluzivnog turizma i kontinuirano radi na unaprjeđenju pristupačnosti svojih javnih prostora, kulturnih i prirodnih atrakcija, smještajnih objekata, plaža, sportskih sadržaja i događanja.

Javne površine i objekti na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri obuhvaćaju prilagođene ulaze u zgrade, rampe, taktilne staze, akustične signale na semaforima i označena parkirališna mjesta za osobe s invaliditetom. Primjeri uključuju prilagođeni ulaz Turističke zajednice grada Novog Vinodolskog, Ribarsku kuću u Klenovici, kao i centar grada i Gradski trg u Crikvenici koji su opremljeni taktilnim stazama i rampama. Sva parkirališta u destinaciji imaju označena mjesta za osobe s invaliditetom, što doprinosi sigurnosti i jednostavnijem kretanju.

Smještajni objekti nude različite razine pristupačnosti, uključujući sobe, recepcije, restorane i zajedničke prostore. U Novom Vinodolskom, Family hotel Lišanjski i Mövenpick Hotel & Residences Kvarner Bay omogućuju pristup svim ključnim sadržajima. U Crikvenici, značajni smještajni kapaciteti prilagođeni osobama s invaliditetom uključuju Hotel Miramare, Hotel Crikvenica, Hotel Esplanade, Hotel Katarina, Hotel Marina i Hotel Omorika, pri čemu su neke od soba i zajedničkih prostora potpuno pristupačne, dok pristup bazenima kod pojedinih objekata još nije izveden rampama.

Plaže i priobalni prostori predstavljaju posebno izazovno područje pristupačnosti. Djelomično prilagođene plaže uključuju Glavnu gradsku plažu Lišanjsku i plažu na Obali Petra Krešimira IV. (Bribirskoj obali) u Novom Vinodolskom, kao i plažu Grabrova (Jadransko), Gradsko kupalište, Šahovsku plažu i Plažu Thalassoterapija u Crikvenici, gdje su osigurani liftovi i sanitarni čvorovi prilagođeni osobama s invaliditetom. Ostale plaže i prirodni lokaliteti, uključujući vidikovce i šetnice, još uvijek nisu u potpunosti dostupni.

Sportski objekti u destinaciji pružaju djelomičnu pristupačnost. Primjeri uključuju igrališta malih sportova u Novom Vinodolskom i Gradsku sportsku dvoranu te dvoranu OŠ Vladimira Nazora u Crikvenici, gdje je omogućeno pristupanje objektu, ali dodatne prilagodbe poput dizala i sanitarnih čvorova još nisu izvedene.

Kulturne znamenitosti i muzeji pokazuju različite razine pristupačnosti. U Novom Vinodolskom, Frankopanski kaštel je djelomično pristupačan, jednako kao i Crkva svete Trojice, Staklena kapelica i Stari grad Novi Vinodolski. U Crikvenici, Gradska galerija i Gradska čitaonica imaju prilagođene ulaze i unutrašnje prostore, dok ostali muzeji i sakralni objekti još uvijek nisu u potpunosti dostupni osobama s invaliditetom. Prilagođen ulaz i pristup osobama s invaliditetom ima Narodna knjižnica i čitaonica u Bribiru.

Događaji i festivali u destinaciji pokazuju veću razinu pristupačnosti. U Novom Vinodolskom među prilagođenima su Novljanski mesopust, Okolotorno, Fešta od kilometra, Ružica Vinodola, Zdravica Novoj te u Crikvenici Ribarski tjedan, Mjesec plave ribe, Advent, CrikvArt, (Sr)Etno Selce i drugi. U istom kontekstu, na području Vinodolske općine izdvajaju se Festival Bribirskog prsnaca, Festival Bribirskih makaruna, Vinodolske ljetne večeri i Ružica Vinodola.

Tablica 15. Pristupačnost sadržaja Crikveničko-vinodolske rivijere osobama s invaliditetom

Kategorija	Objekt / Atrakcija	Napomena
<i>Javne površine i objekti</i>	TZG Novi Vinodolski	Prilagođeni ulaz
	Ribarska kuća Klenovica	Pristup
	Centar grada i Gradski trg, Crikvenica	Taktilne staze, rampe
	Parkirališta	Označena mjesta
<i>Smještaj</i>	Family hotel Lišanj	Sve sobe i sadržaji pristupačni
	Mövenpick Hotel & Residences Kvarner Bay	Sve sobe i sadržaji pristupačni
	Hotel Miramare	Prilagođene sobe i zajednički prostori
	Hotel Crikvenica	Sve sobe i prostori pristupačni
	Hotel Esplanade	Pristup zajedničkim sadržajima, sobe prilagođene, bazen nije
	Hotel Katarina	Pristup zajedničkim sadržajima, sobe prilagođene, bazen nije
	Hotel Marina	Lobby, recepcija, restoran, 1 soba
<i>Plaže</i>	Hotel Omorika	Pristup zajedničkim prostorima, sobe nisu prilagođene
	Glavna gradska plaža Lišanj	Lift, sanitarni čvorovi
	Plaža na Obali Petra Krešimira IV. (Bribirska obala)	Lift, sanitarni čvorovi
	Gradsko kupalište Crikvenica	Lift, sanitarni čvorovi
	Šahovska plaža	Lift
	Plaža Grabrova	Lift
<i>Sportski objekti</i>	Plaža Thalassoterapija	Rampa, lift
	Igralište malih sportova, Novi Vinodolski	Pristup objektu
	Gradska sportska dvorana, Crikvenica	Pristup objektu
<i>Kulturne znamenitosti</i>	Dvorana OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica	Pristup objektu
	Frankopanski kaštel	Ulaz u kaštel, muzej nije prilagođen
	Crkva svete Trojice	Pristupačno
	Staklena kapelica	Pristupačno
	Stari grad Novi Vinodolski	Pristupačno
	Stari grad Bribir	Pristupačno
	Stari grad Drivenik	Pristupačno
	Crkva sv. Petra i Pavla u Bribiru	Pristupačno
	Crkva Pohođenja BDM Elizabeti u Triblju	Pristupačno
	Gradska galerija, Crikvenica	Prilagođeni ulaz i prostor
	Gradska čitaonica, Crikvenica	Prilagođeni ulaz i prostor
Narodna knjižnica i čitaonica u Bribiru	Prilagođen ulaz i pristup	

Izvor: Podaci Turističke zajednice Grada Novi Vinodolski, Turističke zajednice Grada Crikvenica, Turističke zajednice Općine Vinodolske općine

Crikveničko-vinodolska rivijera poduzima inicijative za poboljšanje pristupačnosti u

ključnim segmentima turističke ponude, iako ostaju izazovi u prilagodbi kulturnih i prirodnih lokaliteta, većine plaža i muzeja. Daljnja ulaganja i financijska podrška, osobito za projekte kulturne infrastrukture, ključni su za postizanje potpune inkluzivnosti destinacije.

1.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

S obzirom na turističku orijentaciju destinacije, analiza organiziranosti i dostupnosti usluga omogućuje uvid u kvalitetu života lokalnog stanovništva i funkcionalnost turističke ponude.

Uslužni sektor Crikveničko-vinodolske rivijere obuhvaća različite djelatnosti, pri čemu ugostiteljski objekti čine važan segment. Restorani i konobe nude lokalne i sezonske proizvode, uključujući jadransku ribu, plodove mora, meso te povrće i voće iz Vinodolske doline. Uz gastronomiju, značajan dio usluga čine trgovine, turističke agencije, kafići i suvenirnice.

Zdravstveni sustav rivijere uključuje javne i privatne ustanove koje osiguravaju dostupnost primarne i specijalizirane zdravstvene zaštite, uključujući sezonske turističke ambulante. Među ključnim institucijama izdvajaju se Dom zdravlja Crikvenica i Novi Vinodolski, ambulante u Jadranovu i Selcu, kao i specijalizirana ustanova Thalassotherapie Crikvenica, koja pruža programe prevencije, liječenja i rehabilitacije kardiovaskularnih i respiratornih bolesti, reumatoloških oboljenja te medicinske rehabilitacije. Dostupna je i poliklinika za baromedicinu OXY, čime je zdravstvena skrb zastupljena na razini primarne i sekundarne zdravstvene zaštite, dok Terme Selce kao centar zdravlja i sporta, nastavljaju stoljetnu tradiciju zdravstvenog turizma. Osim navedenih, na području destinacije djeluju i druge privatne zdravstvene ustanove koje pružaju specijalističke usluge.

Duhovni aspekt destinacije osiguravaju vjerske zajednice koje djeluju kroz crkve i kapelice. Na području Novog Vinodolskog, između ostalih se izdvajaju Crkva svetog Filipa i Jakova i Crkva svete Trojice, dok se na području Crikvenice ističu Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, Crkva sv. Antuna Padovanskog, Crkva sv. Jelene, Crkva sv. Katarine, Crkva sv. Jakova i Crkva sv. Juraja. Na području Općine Vinodolske značajne su Crkva sv. Petra i Pavla, Crkva sv. Martina, Crkva Pohođenja BDM Elizabeti i Crkva sv. Dujma.

Obrazovni sustav obuhvaća predškolske ustanove, osnovne škole i srednje škole. Dječji vrtići u Crikvenici, Jadranovu, Selcu i Dramlju, uz dječji vrtić Fijolica u Novom Vinodolskom te dječji vrtić Cvrčak i mrav s matičnim objektima u Triblju i Bribiru, osiguravaju predškolski odgoj, dok osnovnoškolsko obrazovanje realiziraju Osnovna škola Vladimira Nazora i Osnovna škola Zvonka Cara u Crikvenici, Osnovna škola Ivana Mažuranića u Novom Vinodolskom kao i područne škole do

4. razreda u Jadranovu, Selcu i Dramlju. Osnovna škola nalazi se još u Bribiru (Osnovna škola dr. Josipa Pančića) te u Triblju (Osnovna škola Jurja Julija Klovića). U

Novom Vinodolskom nalazi se još i Osnovna glazbena škola pri Osnovnoj školi Ivana Mažuranića. Srednjoškolsko obrazovanje pruža Srednja škola Crikvenica, koja nudi programe opće i stručne edukacije. Visokoškolske ustanove nalaze se u Rijeci i drugim većim gradovima, što potiče mobilnost studenata iz Crikveničko- vinodolske rivijere prema većim obrazovnim centrima.

Financijske i platne usluge osiguravaju banke poput Erste banke, OTP banke, Zagrebačke banke i Privredne banke Zagreb, kao i FINA, dok je poštanska infrastruktura zastupljena kroz Poštu Crikvenica, Poštu Selce i Poštu Jadranovo, zatim Poštu Novi Vinodolski, kao i pošte u Bribiru i Driveniku. Dostupni su i bankomati u svim većim naseljima. Sigurnosni sustav čine Policijska postaja, Javna vatrogasna postrojba i dobrovoljna vatrogasna postrojba te Hitna medicinska pomoć, dok priobalne i kopnene spašavateljske službe nadziru sigurnost na plažama i priobalju.

Javne površine, uključujući plaže, dječja igrališta i sportske terene, dobro su održavane, a prometna infrastruktura omogućuje povezanost naselja u okviru Crikveničko- vinodolske rivijere i šire.

1.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

U razdoblju 2019. – 2024. Crikveničko- vinodolska rivijera bilježi rast ukupne zaposlenosti s 3.109 na 3.731 osobu (+20,0 %). Značajan doprinos tom rastu daje turistički sektor – u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, broj zaposlenih porastao je s 493 (2019.) na 703 osobe (2024.), što predstavlja povećanje od 42,6 %. U istom periodu, udio zaposlenih u turizmu u ukupnoj zaposlenosti destinacije povećao se s 15,9 % (2019.) na 18,8 % (2024.).

Na nacionalnoj razini ukupna zaposlenost porasla je s 1.155.402 (2019.) na 1.262.193 (2024.), odnosno za 9,2 %. U turizmu, rast zaposlenosti iznosi 29,6 % (s 53.411 na 69.239 zaposlenih). Crikveničko- vinodolska rivijera time bilježi brži rast zaposlenosti u turizmu od državnog prosjeka.

Tablica 16: Zaposlenost na Crikveničko- vinodolskoj rivijeri i u Republici Hrvatskoj (ukupno i u turizmu)

Broj zaposlenih	2019.	2023.	2024.
Crikveničko- vinodolska rivijera – ukupno	3109	3733	3731
Crikveničko- vinodolska rivijera – turizam	493	674	703
Republika Hrvatska – ukupno	1.155.402	1.270.298	1.262.193
Republika Hrvatska – turizam	53.411	66.543	69.239

Izvor: Državni zavod za statistiku: Zaposlenost i plaće, Zaposleni u pravnim osobama po županijama i gradovima/općinama prema NKD- u 2007., stanje 2. lipnja 2025., dostupno na: <https://podaci.dzs.hr/media/r2ekookx/zaposlenost-i-place.zip>, pristupljeno 20. 10. 2025.

Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029. prepoznaje ljudske potencijale kao jedan od četiri ključna strateška stupa razvoja destinacije. U okviru programske cjeline „Društvena održivost” definiran je Program 11 – Razvoj ljudskih potencijala, čiji je opći cilj „povećanje kvalitete ljudskih resursa i jačanje kompetencija svih sudionika turističkog sustava destinacije”.

Planirane aktivnosti Programom 11 uključuju:

- razradu sustava i programa edukacija za različite skupine dionika u turizmu – zaposlenike u turističkim poduzećima i javnim službama, predstavnike turističkih zajednica, mentore i obrazovno osoblje,
- definiranje kriterija za dodjelu stipendija učenicima i studentima koji se obrazuju za turistička zanimanja, s ciljem privlačenja i zadržavanja mladih kadrova,
- poticanje suradnje s visokoškolskim ustanovama, uključujući evaluaciju mogućnosti organizacije dijela programa visokoškolske nastave na području Crikveničko-vinodolske rivijere,
- organizaciju tematskih radionica i seminara za razvoj stručnih i komunikacijskih vještina zaposlenih u turizmu te
- jačanje partnerskog djelovanja javnog, privatnog i obrazovnog sektora u planiranju razvoja ljudskih resursa.

Strategija naglašava da „osiguravanje kvalificirane, motivirane i profesionalne radne snage predstavlja preduvjet konkurentnosti i održivosti turističkog proizvoda Rivijere”. Poseban se naglasak stavlja na cjeloživotno obrazovanje, poticanje inovacija i prilagodbu kompetencija novim trendovima u turizmu (digitalizacija, održivost, nove forme smještaja i iskustvenog turizma).

Jačanje ljudskih potencijala u turizmu jedan je od posebnih ciljeva Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine i Nacionalnog plana razvoja održivog turizma do 2027. godine. Oba dokumenta definiraju mjere usmjerene na:

- razvoj i poticanje kompetencija zaposlenih u turizmu,
- prilagodbu obrazovnog sustava potrebama sektora,
- osiguranje sustava cjeloživotnog učenja i stručnog usavršavanja te
- jačanje suradnje poslodavaca, obrazovnih institucija i javnog sektora.

Crikveničko-vinodolska rivijera svojim institucionalnim i obrazovnim resursima može poslužiti kao primjer lokalne implementacije ovih nacionalnih ciljeva.

Unatoč pozitivnim trendovima, tržište rada destinacije suočava se s nizom izazova:

- nedostatak kvalificirane i dostupne radne snage, osobito u sezoni,
- odljev kadrova prema većim urbanim središtima i inozemstvu,
- ograničena motivacija mladih za rad u ugostiteljstvu i turizmu,
- nedovoljna povezanost obrazovnih ustanova i poslodavaca,

- potreba za novim specijaliziranim znanjima (digitalni marketing, održivi menadžment, gastronomija i zdravstveni turizam).

Uočeni izazovi ukazuju na strukturne slabosti lokalnog tržišta rada u turizmu te dodatno potvrđuju potrebu za sustavnim razvojem ljudskih potencijala. Jačanje kompetencija zaposlenih, povećanje dostupnosti kvalificirane radne snage i poticanje cjeloživotnog obrazovanja ključni su preduvjeti za održiv i konkurentan razvoj turističkog sektora Crikveničko-vinodolske rivijere.

Analiza komunikacijskih aktivnosti

Analiza *online* aktivnosti

Crikveničko-vinodolska rivijera koristi raznovrsne digitalne kanale komunikacije kako bi učinkovito promovirala destinaciju ciljnim skupinama na domaćem i inozemnom tržištu. Dio promotivnih aktivnosti provodi se zajednički kroz suradnju TZ Grada Crikvenice, TZ Grada Novi Vinodolski i TZ Vinodolske općine, dok svaka zajednica paralelno razvija i vlastite komunikacijske kanale prilagođene specifičnostima svoje ponude.

Središnji digitalni alat zajedničke promocije čini web stranica www.crikvenica-vinodol.com, responzivna i prilagođena različitim uređajima, dostupna na trima jezicima (hrvatski, engleski i njemački). Stranica je izrađena u skladu s vizualnim identitetom Crikveničko-vinodolske rivijere i promovira destinaciju pod zajedničkom porukom „Puls života“, s naglaskom na aktivnosti u prirodi, zdravlje i osobnu dobrobit. Početna stranica sastoji se od nekoliko ključnih kategorija, a nudi podatke o:

- Destinaciji (crikveničkoj rivijeri, vinodolskoj rivijeri i općini Vinodol)
- Aktivnom odmoru (morskim aktivnostima poput plivanja, ronjenja, jedrenja, ribolova i ostalih sportova te kopnenim aktivnostima kao što su biciklizam, planinarenje, jahanje, paraglajding, penjanje i ostalo)
- Zdravstvenom turizmu (uključujući zdravlje, *fitness*, *wellness* i *spa*)
- Kulturnoj baštini, događajima i gastronomiji
- Mogućnostima smještaja na rivijeri

Stranica je povezana sa službenim mrežnim stranicama pojedinih turističkih zajednica, čime se posjetiteljima omogućuje dublji uvid u lokalnu ponudu i specifične atrakcije.

TZ Grada Crikvenice primarno komunicira putem službene web stranice www.rivieracrikvenica.com, koja predstavlja središnju digitalnu platformu destinacije. Stranica je dostupna na deset jezika (hrvatski, engleski, njemački, talijanski, mađarski, slovački, poljski, češki, slovenski i francuski) te sadrži tematski strukturirane sadržaje o destinaciji, aktivnostima, događanjima, planiranju putovanja i smještaju. Multimedijски elementi poput web kamera, video zapisa i digitalnih brošura dodatno obogaćuju korisničko iskustvo, dok se u podnožju nalaze informacije i upute za iznajmljivače te druge dionike u turizmu. Stranica se redovito ažurira i povezana je s regionalnim i nacionalnim turističkim institucijama, čime se osigurava usklađenost

komunikacije s višim razinama promocije.

Uz glavnu stranicu, TZ Crikvenice upravlja i specijaliziranim web stranicama: www.ciht.eu za

Međunarodnu konferenciju zdravstvenog turizma (CIHT) te www.maskare.net za projekt

„Maškare u Crikvenici“. Stranica CIHT konferencije vizualno je usklađena s glavnim platformom TZ-a te nudi sve relevantne informacije za sudionike i posjetitelje na hrvatskom i engleskom jeziku, dok stranica Maškara služi prvenstveno domaćem tržištu te pruža informacije o programu, smještaju i aktivnostima tijekom manifestacije. Pored navedenih, TZ Crikvenice upravlja i web stranicom www.adventcrikvenica.hr koja se vezuje za Advent u Crikvenici. TZ Grada Novi Vinodolski u 2024. godini pokrenula je novu službenu web stranicu www.tz-novi-vinodolski.hr koja se ističe modernim vizualnim identitetom i kvalitetnim multimedijским sadržajem. Dostupna je na pet jezika (hrvatski, engleski, njemački, talijanski i češki), a nudi informacije o vinodolskoj rivijeri, smještaju, kulturnim i prirodnim atrakcijama, događanjima, gastronomiji te nautičkom i aktivnom turizmu. Stranica uključuje i prikaze s web kamera te video materijale, a u podnožju sadrži poveznice na društvene mreže, regionalne i nacionalne partnere. TZ Grada Novi Vinodolski također upravlja stranicom www.okolotorno.novi-vinodolski.hr specijaliziranom za kulturnu manifestaciju Okolotorno. Dostupna je na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku te pruža pojedinosti i fotografije o znamenitostima uključenima u manifestaciju.

TZ Vinodolske općine komunicira putem službene stranice www.tz-vinodol.hr, redovito ažurirane i dostupne na četiri jezika (hrvatski, engleski, njemački i talijanski). Na početnoj stranici nalaze se fotografije krajolika općine, novosti te osnovne informacije o destinaciji. Stranica nudi pregled kulturno-povijesnih znamenitosti, prirodnih atrakcija, manifestacija i gastronomije, a dodatnu vrijednost daje interaktivna virtualna šetnja općinom s označenim glavnim atrakcijama. Osim informacija za posjetitelje, uključuje i sadržaje namijenjene iznajmljivačima te poveznice na društvene mreže i relevantne institucije.

Društvene mreže predstavljaju jedan od ključnih komunikacijskih alata za promociju Crikveničko- vinodolske rivijere. Pojedine turističke zajednice upravljaју vlastitim profilima na Facebooku, Instagramu, LinkedInu, TikToku i YouTubeu, čime ostvaruju kontinuiranu i dvosmjernu komunikaciju s publikom na domaćem i inozemnom tržištu.

TZ Grada Crikvenice vodi više Facebook profila. Glavni profil Crikvenica – Croatia broji 62.496 pratitelja i koristi se za svakodnevnu komunikaciju te predstavljanje destinacije širokom tržištu. Profil se redovito ažurira atraktivnim fotografijama, videozapisima i novostima na hrvatskom i engleskom jeziku. Profil Advent Crikvenica s 5.242 pratitelja namijenjen je povremenoj komunikaciji s pretežno domaćom publikom te informiranju o događajima tijekom Adventa i u razdoblju koje mu prethodi. Profil Maškare Crikvenica (4.734 pratitelja) koristi se sezonski tijekom projekta

„Maškare u Crikvenici“ za promociju programa i informiranje lokalnog stanovništva, dok profil Plivački maraton Šilo-Crikvenica (1.495 pratitelja) služi za komunikaciju i registraciju sudionika manifestacije na hrvatskom i engleskom jeziku. Kroz profil CIHT

Conference Crikvenica Croatia (982 pratitelja), u suradnji s Klasterom zdravstvenog turizma Kvarnera, promovira se Međunarodna konferencija zdravstvenog turizma, pri čemu prevladava komunikacija na engleskom jeziku.

TZ Novi Vinodolski upravlja istoimenim Facebook profilom s 5.647 pratitelja, na kojem redovito objavljuje novosti, fotografije i videozapise događanja i atrakcija. TZ Vinodolske općine vodi profil Visit Vinodol s 1.044 pratitelja, a sadržaj je usklađen s događajima u destinaciji i lokalnim aktivnostima.

Na Instagramu sve tri turističke zajednice održavaju aktivnu prisutnost. TZ Grada Crikvenice upravlja profilom Crikvenica Riviera (@crikvenica_croatia) s 11.212 pratitelja, koji je usklađen s Facebook sadržajem te fokusiran na promociju manifestacija, gastronomije, prirodnih ljepota i kulturne baštine. Dodatno upravlja profilima Advent Crikvenica (@crikvenicaadvent) s 959 pratitelja, Maškare Crikvenica (@maskare_crikvenica) s 591 pratiteljem te CIHT Conference Crikvenica Croatia (@ciht_conference_crikvenica) s 23 pratitelja, koji se koriste sezonski tijekom održavanja tih manifestacija. TZ Novi Vinodolski upravlja istoimenim profilom (@tz_novi_vinodolski) s 3.009 pratitelja te profilom manifestacije Okolotorno (@okolotorno_novi_vinodolski) s 448 pratitelja. TZ Vinodolske općine vodi profil Visit Vinodol (@visit_vinodol) s 492 pratitelja. Na svim profilima objavljuju se vizualno atraktivni sadržaji koji prate aktualna događanja, sezonske motive i posebnosti destinacije. Turističke zajednice učinkovito koriste raznolike formate digitalnog sadržaja – fotografije, kratke videozapise (eng. *reels*), priče (*stories*), naglaske (*highlights*) i sponzorirane objave, kako bi povećale angažman publike i vidljivost objava. Konzistentno se primjenjuju oznake koje povezuju lokalne, regionalnu i nacionalnu turističku zajednicu (#crikvenica, #crikvenicariviera, #novivinodolski, #vinodol, #visitkvarner, #croatiafulloflife), čime se osigurava prepoznatljivost i kontinuitet komunikacije.

Na platformi YouTube, TZ Crikvenice djeluje putem kanala Crikvenica Riviera, koji broji 914 pretplatnika i redovito se koristi za objavu promotivnih videa, podcasta i prijenosa uživo. Dodatno upravlja kanalom CIHT Conference (43 pretplatnika), koji služi za distribuciju snimki i promociju konferencije. TZ Novi Vinodolski vodi kanal Visit Novi Vinodolski (21 pretplatnik), a TZ Vinodolske općine kanal TZ Vinodol (45 pretplatnika); oba se rjeđe koriste, uglavnom za objavu promotivnih videa i prikaza manifestacija.

TZG Crikvenice prisutna je i na drugim društvenim mrežama, uključujući LinkedIn, a od 2025. godine aktivna je i na TikToku, gdje broji 435 pratitelja. TZG Novi Vinodolski također ima aktivan TikTok profil putem kojeg objavljuje atraktivne videozapise destinacije, a prati ga 675 korisnika.

Osim web stranica i društvenih mreža, turističke zajednice koriste se i dodatnim alatima digitalne komunikacije. TZ Grada Crikvenice i Novog Vinodolskog aktivno provode e-mail marketing kojim informiraju iznajmljivače, medije, lokalno stanovništvo i partnere o novostima i aktivnostima. Za online oglašavanje koriste se statični *banner* oglasi putem Google Display Networka, čime se dodatno povećava doseg kampanja.

TZ Vinodolske općine razvila je mobilnu aplikaciju Explore Vinodol, koja služi kao interaktivni vodič kroz destinaciju i nadopunjuje digitalnu promociju regije.

Digitalne komunikacijske aktivnosti turističkih zajednica Crikveničko-vinodolske rivijere odlikuju se usklađenošću, raznolikošću kanala i redovitom prilagodbom sadržaja ciljnim tržištima. Kroz zajedničku web stranicu, aktivno vođene profile na društvenim mrežama i dodatne digitalne alate, destinacija učinkovito gradi prepoznatljiv imidž, potiče angažman publike i osigurava kontinuiranu vidljivost tijekom cijele godine.

Analiza *offline* aktivnosti

Turističke zajednice Crikveničko-vinodolske rivijere, uz snažnu online prisutnost, kontinuirano provode i *offline* promotivne aktivnosti s ciljem povećanja prepoznatljivosti destinacije, jačanja tržišne prisutnosti i poticanja turističkog prometa tijekom cijele godine. Komunikacijske aktivnosti temelje se na kombinaciji tradicionalnih promotivnih alata, sudjelovanja na sajmovima te suradnje s domaćim i inozemnim partnerima. Uz zajedničke promotivne materijale rivijere, poput *outdoor* brošura, *image* brošura subregije, biciklističkih i planinarskih karata, značajan dio promotivnih aktivnosti svaka turistička zajednica provodi zasebno.

Poseban naglasak stavljen je na manifestacije koje predstavljaju jedan od ključnih turističkih proizvoda destinacije. Događaji poput Adventa u Crikvenici, Novog Adventa, Novljanskog mesopusta, Ružice Vinodola, FIT4NOVI, Mjeseca plave ribe, CIHT konferencije, Maškara u Crikvenici i brojnih manjih priredbi i kulturnih događanja doprinose promociji autentičnosti i raznolikosti rivijere. Svaka manifestacija ima vlastiti vizualni materijal u obliku plakata, programa, letaka, *bannera* i suvenira koje dizajnira i distribuira nadležna turistička zajednica.

Turističke zajednice izrađuju i distribuiraju velik broj tiskanih promotivnih materijala namijenjenih različitim ciljanim skupinama, od klasičnih brošura, vodiča i letaka do tematskih karata i planova mjesta. Materijali su dostupni u Turističko-informativnim centrima, hotelima, kampovima, kod privatnih iznajmljivača i ugostitelja te na manifestacijama i sajmovima u zemlji i inozemstvu. Tiskani materijali dopunjeni su digitalnim verzijama dostupnima putem web stranica i QR kodova, čime se osigurava bolja dostupnost informacija.

Radi povećanja vidljivosti destinacije na domaćem tržištu, provode se kampanje vanjskog oglašavanja koje uključuju plakate, panoe i billboarde na frekventnim lokacijama u Hrvatskoj i susjednim zemljama. Postavljene su promotivne poruke na plažnim kabinama i autobusnim čekaonicama te atraktivni okviri za fotografiranje (eng. *photo point*). Izrađeni su brojni promotivni suveniri i materijali poput vrećica, rokovnika, majica, kalendara, boca, pregača i kemijskih olovaka. TZG Crikvenice posebno se istaknula kreiranjem edukativne *memory* igre s motivima plave ribe koja je distribuirana školama i vrtićima te izazvala pozitivan odaziv javnosti. Osim toga, TZG Crikvenice razvila je novi turistički proizvod, suvenire inspirirane slikama Marijana Mavrića, koje dočaravaju miris mora, šum valova i prepoznatljivi krajolik crikveničke rivijere.

Odabrani suveniri, među kojima su šalice, torbe za plažu i podlošci za računalni miš, omogućuju posjetiteljima trajno očuvanje doživljaja boravka u Crikvenici.

Promotivne aktivnosti nadopunjene su oglašavanjem u lokalnim i nacionalnim medijima kroz radijske i televizijske reportaže, PR članke te oglase u tiskanim turističkim časopisima i novinama. Fokus je na domaćem tržištu i ključnim emitivnim tržištima poput Slovenije, Austrije, Njemačke i Italije.

Značajan dio *offline* promocije odnosi se i na sudjelovanje na međunarodnim turističkim sajmovima, gdje su turističke zajednice Crikveničko-vinodolske rivijere u suradnji s TZ Kvarnera i Hrvatskom turističkom zajednicom predstavile destinaciju na sajmovima ITB Berlin, Ferienmesse Beč, TTG Rimini, F.R.E.E München, MTT Wroclaw i drugima. Sajamski nastupi omogućili su izravnu komunikaciju s poslovnim partnerima, medijima i posjetiteljima te dodatno pridonijeli jačanju prepoznatljivosti rivijere, posebno u razdobljima izvan glavne turističke sezone. Na mnogim drugim sajmovima gdje ove turističke zajednice nisu izravno sudjelovale, distribuirale su svoje materijale putem nacionalne turističke zajednice.

Offline promotivne aktivnosti Crikveničko-vinodolske rivijere uspješno nadopunjuju digitalnu komunikaciju, osiguravajući snažnu prisutnost destinacije na domaćem i inozemnom tržištu. Kroz kombinaciju manifestacija, tiskanih materijala, suvenira i sajamskih nastupa, destinacija gradi prepoznatljiv identitet temeljen na autentičnosti i cjelogodišnjoj turističkoj ponudi.

Analiza suradnji s trećim stranama

Turističke zajednice Crikveničko-vinodolske rivijere ostvaruju uspješnu suradnju s relevantnim dionicima na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, od medija i partnera u turizmu do institucija i gospodarskih subjekata. Osim plaćenog oglašavanja, komunikacija s medijima temelji se na proaktivnom pristupu i redovitom slanju priopćenja o novostima i događanjima u destinaciji, što rezultira povećanom prisutnošću rivijere u televizijskim, radijskim i tiskanim medijima.

U suradnji s Turističkom zajednicom Kvarnera te lokalnim turističkim subjektima realizirane su zajedničke promotivne aktivnosti koje su obuhvatile kampanje i nastupe na tržištima Hrvatske i inozemstva. Udružena promocija ostvarena je i s hotelima, kampovima, prijevoznicima i turoperatorima, pri čemu su sredstva za oglašavanje objedinjena iz sustava turističkih zajednica, lokalne samouprave i privatnog sektora, čime se postigao veći promotivni učinak i prepoznatljivost destinacije.

Destinaciju su tijekom godine posjetili brojni novinari, blogeri, influenceri i turistički agenti iz Hrvatske i inozemstva. Studijska putovanja, organizirana uglavnom u predsezoni i posezoni, bila su usmjerena na različite tematske niše poput zdravstvenog, *outdoor*, kulturnog i kamping turizma te eno-gastronomije. Posebno se ističu posjeti predstavnika medija iz Slovenije, Austrije, Ujedinjenog Kraljevstva i Hrvatske, čiji su prilozi doprinijeli većem međunarodnom dosegu destinacije.

Radi povećanja vidljivosti i informiranosti o događanjima, angažirani su influenceri koji su značajno pridonijeli promociji manifestacija poput Mjeseca plave ribe, Crikvenica Food & Wine Walka, Festivala škampa, Pjenušavog doručka u vinogradu, Ružice Vinodola i Altroke Food Festivala. U svojim objavama koristili su oznake destinacija i manifestacija te dijelili autentične priče, fotografije i videozapise, čime su potaknuli interes publike. U kampanjama su sudjelovali lokalni influenceri, koji jačaju povezanost zajednice, te influenceri sa šireg tržišta, čiji je angažman povećao vidljivost destinacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Analiza mogućnosti prikupljanja i distribucije informacija za turiste

S ciljem povećanja vidljivosti destinacije i učinkovitije komunikacije s postojećim i potencijalnim posjetiteljima, turističke zajednice Crikveničko-vinodolske rivijere kombiniraju *online* i *offline* kanale za distribuciju informacija i promotivnih materijala. Kroz integrirani pristup, destinacija se predstavlja kao cjelogodišnje odredište s razvijenom tradicijom zdravstvenog turizma, bogatom eno-gastronomskom ponudom te raznolikim mogućnostima za boravak u prirodi, aktivan odmor i sudjelovanje u brojnim kulturnim, zabavnim i sportskim manifestacijama. Komunikacijski naponi provode se tijekom cijele godine, uz pojačane aktivnosti uoči ključnih događanja i manifestacija.

Glavni izvori informacija za turiste uključuju:

- Službene web stranice i profile na društvenim mrežama koji pružaju relevantne informacije o destinacijama;
- Turističke zajednice gradova i općine te turističke informativne centre (TIC Crikvenica, TIC Dramalj, TIC Selce, TIC Jadranovo, TIC Novi Vinodolski, TIC Klenovica), koji pružaju informacije osobno, telefonom ili putem e-pošte;
- Tiskane i digitalne promotivne materijale o atrakcijama i događanjima, dostupne na frekventnim lokacijama, TZ-ovima, TIC-ovima, na sajmovima, događanjima, studijskim posjetima, hotelima, kod iznajmljivača i drugih dionika;
- Billboarde, plakate i ostalu vanjsku promociju te turističku signalizaciju unutar destinacije.

Informacije o turističkom prometu prikupljaju se putem sustava eVisitor, dok je iznajmljivačima omogućeno korištenje mVisitor aplikacije radi jednostavnije prijave i unosa podataka o gostima. Na temelju tih sustava dobivaju se podaci o dolascima, noćenjima, duljini boravka i zemlji podrijetla posjetitelja. Aktivnosti potencijalnih i postojećih turista na mreži kontinuirano se prate putem analitike društvenih mreža, alata Meta Business Suite i Google Analytics, a prisutnost u medijima mjeri se u suradnji s tvrtkom Briefing mediji. Uz to, periodično se provode istraživanja zadovoljstva posjetitelja i ispitivanja stavova o destinaciji i manifestacijama, čime se osigurava stalno unaprjeđenje turističkog doživljaja

Analiza mogućnosti marketinškog pozicioniranja u okviru komunikacije na

regionalnoj i/ili
nacionalnoj razini

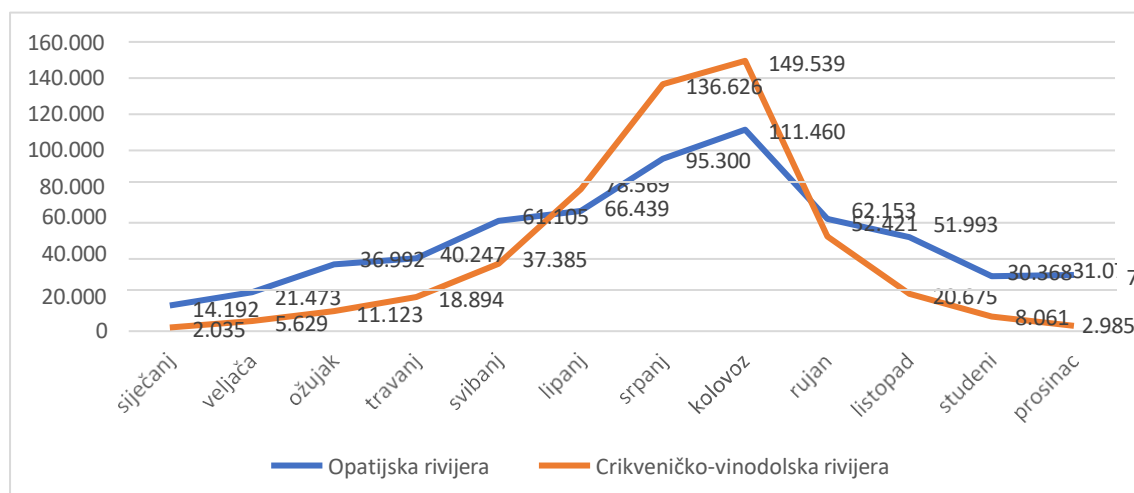
Crikveničko-vinodolska rivijera pokazuje snažan potencijal za učinkovito marketinško pozicioniranje na regionalnoj i nacionalnoj razini. Aktivnosti turističkih zajednica koordinirane su s Turističkom zajednicom Kvarnera i Hrvatskom turističkom zajednicom, što omogućuje usklađivanje ciljeva promocije i brend poruka s regionalnim i nacionalnim smjernicama. Kroz integrirani pristup, kombinaciju web stranica, društvenih mreža, *offline* promotivnih materijala, manifestacija i sudjelovanja na međunarodnim sajmovima, destinacija kontinuirano gradi prepoznatljiv identitet i osigurava vidljivost svoje ponude. Atrakcije i tematski segmenti destinacije, poput zdravstvenog turizma, aktivnog odmora, kulturne baštine i eno-gastronomije, prikladni su za promociju i na širem regionalnom i nacionalnom tržištu, jer nude kombinaciju autentičnih iskustava, kulturnih vrijednosti, brige za osobnu dobrobit i aktivnosti visokog turističkog interesa.

1.10. Analiza konkurencije

Za potrebe izrade ovog dokumenta, Crikveničko-vinodolska rivijera uspoređuje se s Opatijskom rivijerom zbog njihovih sličnih obilježja. Obje se destinacije nalaze u Primorsko-goranskoj županiji, dijele slične prirodne i klimatske uvjete, a ujedno privlače turiste s istih emitivnih tržišta srednje Europe, ponajprije iz Njemačke, Austrije, Slovenije, ali i Hrvatske. I Crikveničko-vinodolska i Opatijska rivijera posjeduju dugogodišnju turističku tradiciju, razvijenu infrastrukturu te sličnu turističku ponudu što ih čini tržišno usporedivima, dok istodobno pokazuju tendenciju cjelogodišnjeg poslovanja kroz razvoj posebnih oblika turizma.

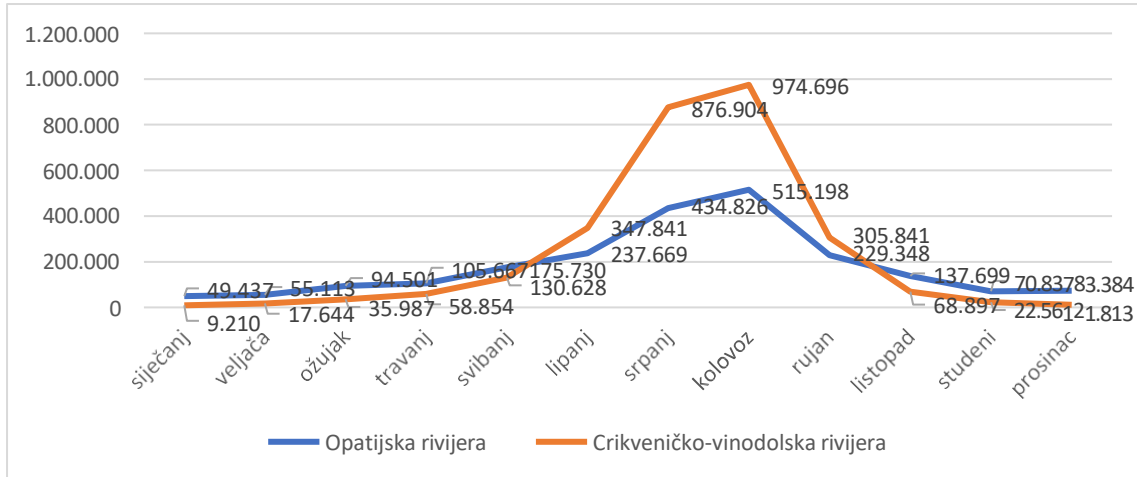
Unatoč brojnim sličnostima, u promatranim destinacijama su izražene razlike u sezonalnosti turističkog prometa. Tako Crikveničko-vinodolska rivijera bilježi veću koncentraciju noćenja u ljetnim mjesecima, dok se u obje destinacije najbolji rezultati u dolascima i noćenjima ostvaruju tijekom glavne turističke sezone (srpanj i kolovoz).

Grafikon 19. Ostvareni broj dolazaka po mjesecima u destinacijama u 2024. godini

Izvor: rezultati provedene analize

Grafikon 20. Ostvareni broj noćenja po mjesecima u destinacijama u 2024. godini

Izvor: rezultati provedene analize

Usprkos izraženijoj sezonalnosti, u 2024. godini prosječan boravak turista bio je dulji na Crikveničko- vinodolskoj rivijeri (5,5 dana) nego na Opatijskoj rivijeri (3,5 dana). Dulji boravak u Crikveničko- vinodolskoj rivijeri može se pripisati činjenici da destinacija privlači veći udio obiteljskih gostiju i turista koji dolaze radi odmora na plaži te borave u obiteljskom smještaju ili kampovima. Nasuprot tome, Opatijska rivijera bilježi kraće boravke zbog orijentacije prema hotelskom smještaju više kategorije i specijaliziranim oblicima turizma poput kongresnog, zdravstvenog i *wellness* turizma, koji karakteriziraju kraće, ali učestalije posjete.

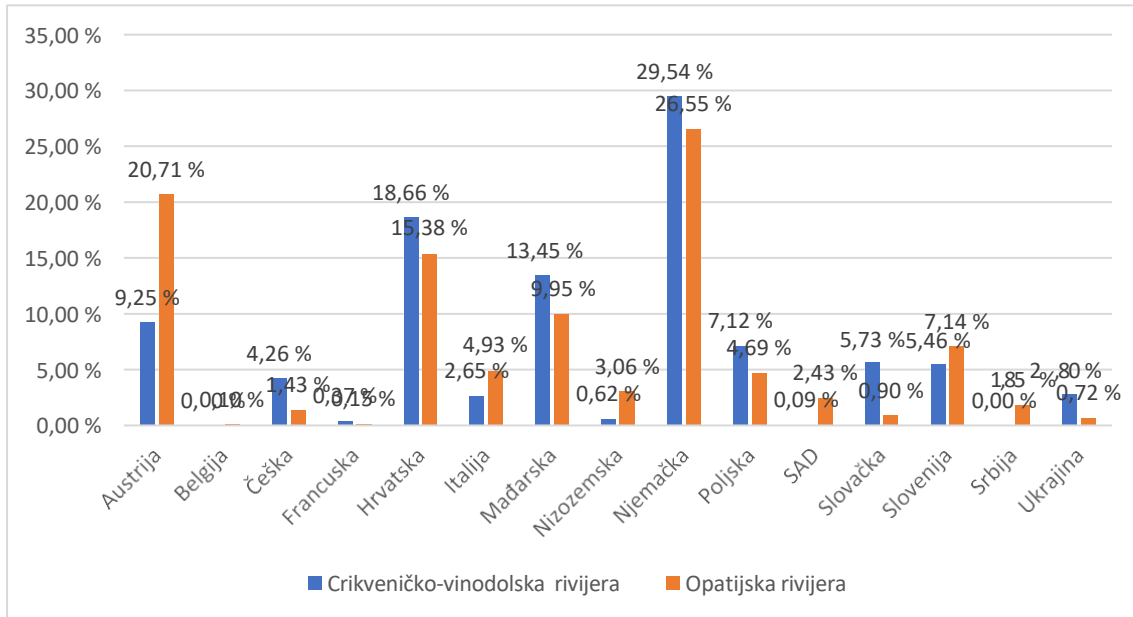
Tablica 17. Prosječan broj dana boravka u destinacijama u 2024. godini

Destinacija	Prosječan boravak
Crikveničko-vinodolska rivijera	5,5
Opatijska rivijera	3,5

Izvor: rezultati provedene analize

U strukturi turističkih noćenja u 2024. godini vidljivo je da se obje destinacije u najvećoj mjeri oslanjaju na turiste iz Njemačke, Hrvatske i Austrije, no s različitim intenzitetom. Na Opatijskoj rivijeri najveći udio noćenja ostvaruju turisti iz Njemačke (28,55 %), zatim Austrije (20,71 %) i Hrvatske (18,66 %), dok manji, ali značajni udjeli pripadaju Mađarskoj (13,45 %) i Sloveniji (7,14 %). S druge strane, na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri prevladavaju turisti iz Njemačke (29,54 %), zatim Hrvatske (16,38 %), Austrije (9,25 %), Poljske (7,12 %) te Slovenije (5,73 %).

Grafikon 21. Turistička noćenja po emitivnim tržištima u destinacijama u 2024. godini

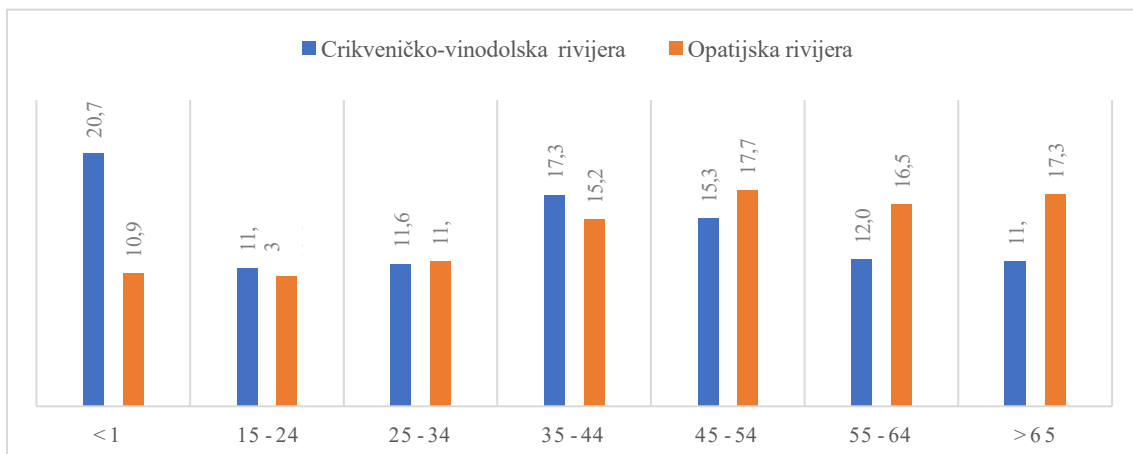

Izvor: rezultati provedene analize

Na Crikveničko-vinodolskoj rivijeri najveći udio noćenja ostvaruju turisti mlađi od 14 godina (20,7 %). Uspoređujući s Opatijskom rivijerom (10,9 %), vidljivo je da Crikveničko-vinodolska rivijera snažnije privlači obitelji s djecom, što je u skladu s njezinom obiteljskom orijentacijom, odmorišnim karakterom i ponudom obiteljskog smještaja. Nadalje, veći udio noćenja u skupinama 35–44 godine (17,3 %) i 45–54 godine (15,3 %) potvrđuje dominaciju obiteljskih i aktivnih gostiju srednje dobi.

Nasuprot tome, Opatijska rivijera bilježi veće udjele noćenja starijih dobnih skupina, osobito 55–64 godine (16,5 %) i 65+ (17,3 %), što sugerira njezinu tradicionalnu privlačnost za starije goste i tržišnu poziciju kao destinacije s naglašenom ponudom zdravstvenog, *wellness* i kulturnog turizma. Također, udio mlađih skupina (15 – 34 godine) u Opatiji je nešto niži (10,6 % – 11,8 %), što sugerira manji intenzitet mladenačkog i obiteljskog odmorišnog segmenta u usporedbi s Crikveničko-vinodolskom rivijerom.

Grafikon 22. Noćenja turista u destinacijama u 2024. godini prema dobnim skupinama (%)

Izvor: rezultati provedene analize

Unatoč brojnim sličnostima koje proizlaze iz zajedničkog geografskog položaja, klimatskih uvjeta i povijesnog turističkog razvoja, Crikveničko-vinodolska i Opatijska rivijera razvile su prepoznatljive identitete i specifične tržišne pozicije unutar turističke ponude Primorsko-goranske županije, odražavajući različite razvojne koncepcije, strukturu potražnje i pristup oblikovanju turističkog proizvoda.

1.11. Izvješće o analizi stanja – SWOT analiza

Na temelju provedenih analiza elemenata značajnih za formiranje turističke ponude Crikveničko- vinodolske rivijere, kao i osiguranje uvjeta za boravak turista, provedena je SWOT analiza turizma Crikveničko-vinodolske rivijere.

SWOT analiza identificira ključne aspekte turizma Crikveničko-vinodolske rivijere kroz snage, slabosti, prilike i prijetnje određene karakteristikama unutarnjeg stanja turizma u destinaciji i vanjskim utjecajima iz okruženja koji djeluju na formiranje turističke ponude i potražnje.

Shema 1. SWOT analiza Crikveničko-vinodolske rivijere

Izvor: rezultati provedene analize

SWOT analiza Crikveničko-vinodolske rivijere ukazuje na razvojni potencijal koji proizlazi iz stabilne potražnje, povoljnog geoprometnog položaja, dugogodišnje turističke tradicije i očuvanih prostornih resursa, ali istodobno i na strukturne izazove povezane sa sezonalnošću, prostornim opterećenjima te demografskim i radnim ograničenjima. Uočen je i raskorak između turističkog rasta i lokalne prihvatljivosti, što potvrđuje potrebu za usklađivanjem razvoja s interesima zajednice i nosivim kapacitetima prostora. Globalni trendovi i promjene na tržištu nameću dodatne pritiske, ali istovremeno otvaraju mogućnosti za oblikovanje konkurentnog, tržišno prilagođenog i lokalnoj zajednici održivog modela turističkog razvoja.

2. RAZVOJNI POTENCIJAL TURISTIČKIH PROIZVODA

Crikveničko-vinodolska rivijera obiluje raznolikim resursima čime se stvaraju uvjeti za razvoj niza turističkih proizvoda koji svojim performansama i kvalitetom omogućuju konkurentnost rivijere na turističkom tržištu. Usprkos tome, valja naglasiti, još uvijek dominira proizvod „sunca i mora“ kao glavni motiv dolaska turista što ima za posljedicu izrazitu sezonalnost turističkog prometa.

Tablica 18. Sustav turističkih proizvoda Crikveničko-vinodolske rivijere

Proizvodi odmora (glavni / kratki / jednodnevni odmor)			
Grupa	Proizvod	Modaliteti	Sezona
CVR Relax	Sunce i more	Ljetni odmor/ Proljeće – jesen – zima na moru	3. – 11. mj.
	Ruralni turizam	Ljetni odmor/ Proljeće – jesen – zima u zelenom zaleđu	
CVR Outdoor	Rekreacija	Pješčenje, trekking, orijentacijsko trčanje, planinarenje / Biciklizam, brdski biciklizam / Paraglajding, zmajarenje / Golf/ Lov, ribolov / Promatranje životinja/ Jahanje / Ronjenje	3. – 11. mj.
	Nautički turizam	Jahting / Krstarenja malim brodovima	
CVR Zdravlje	Medicinski turizam	Fizikalna i sportska medicina / Baromedicina / Stomatologija / Itd.	1. – 12. mj.
	Lječilišni turizam	Lokomotorni sustav / Respiratorni sustav / Talasoterapija/ Rehabilitacija	
	Wellness turizam	Medicinski <i>wellness</i> / Holistički <i>wellness</i> / Talasoterapija/ Spa	
CVR Kultura	Kulturna baština	Kulturne znamenitosti / Gastronomija / Karneval	1. – 12. mj.
	Kreativna putovanja	Radionice / Škole (npr. keramike, pisanja)	
Proizvodi posebnih interesa (višednevni / jednodnevni boravak)			
CVR Gastro	Eno-gastronomski doživljaj	Gastro manifestacije / Jednodnevni događaji /Stalna ponuda	1. – 12. mj.
CVR Sport	Sportski kampovi	Treniranje / Sportske pripreme	2. – 6. / 10. – 11. mj.
CVR Djeca	Dječji programi	Sport / Strani jezici / Škole u prirodi / „Kreativni“ programi / Kombinacija / Itd.	6. – 9. mj.
CVR Romantika	Romantična događanja	Zaruke/ Momačka i djevojačka slavlja / Vjenčanja / Medeni mjesec / Obnova zavjeta	4. – 10. mj.
Proizvodi poslovnog turizma (višednevni / jednodnevni boravak)			
CVR Posao	MICE	Skupovi (do 450 sudionika) / Edukacija i treninzi / Team-building / Incentive	3. – 6. / 9. – 11. mj.
	Poslovna putovanja		

Izvor: Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029.; rezultati provedene analize u okviru izrade Plana upravljanja destinacijom i izračuna prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere

Na temelju provedenih višestrukih analiza i istraživanja, uvažavajući stavove lokalnog stanovništva, procjene turističkih stručnjaka koji djeluju u destinaciji te analize resursne osnove i tržišnih trendova, identificirali su se turistički proizvodi s najvećim razvojnim potencijalom u razdoblju do 2029. godine na području Crikveničko-vinodolske rivijere.

S obzirom na održivost kao ključni razvojni koncept destinacije, procjenjivali su se u kontekstu njihova doprinosa lokalnoj zajednici, doprinosa cjelogodišnjem poslovanju i

marketinškom potencijalu.

TURIZAM DOGAĐAJA			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>izvrсна</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>
GASTRO I ENO TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>izvrсна</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>
SUNCE I MORE			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>izvrсна</i>	<i>visok</i>	<i>nizak</i>	<i>visok</i>
ZDRAVSTVENI TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>izvrсна</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>
SPORTSKO-REKREACIJSKI TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>dobra</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>
KULTURNI I KREATIVNI TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>dobra</i>	<i>dobar</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>
RURALNI TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>dobra</i>	<i>dobar</i>	<i>dobar</i>	<i>visok</i>
NAUTIČKI TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>dobra</i>	<i>dobar</i>	<i>dobar</i>	<i>visok</i>
POSLOVNI TURIZAM			
Resursna osnova	Doprinos razvoju lokalne zajednice	Doprinos cjelogodišnjem poslovanju	Marketinški potencijal
<i>dobra</i>	<i>dobar</i>	<i>visok</i>	<i>visok</i>

Izvor: rezultati provedene analize i procjene turističkih stručnjaka

3. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI DESTINACIJE

Pokazatelji održivosti čine temeljne alate za praćenje, vrednovanje i donošenje utemeljenih odluka u upravljanju razvojem turizma. Njihova svrha nije ograničena isključivo na prikupljanje i mjerenje podataka. Oni pružaju mogućnost dubljeg sagledavanja prošlih i budućih promjena koje oblikuju gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte destinacije (Boranić Živoder i sur. 2025).

Pokazatelji održivosti za Crikveničko-vinodolsku rivijeru izračunati su za 2019., 2023. i 2024. godinu, koristeći dostupne podatke iz sekundarnih izvora, kao i rezultate primarnih online istraživanja provedenih u 2025. godini među lokalnim stanovništvom (Prilog 2) te posjetiteljima i turistima (Prilog 3), pri čemu pokazatelji za godine tijekom pandemije nisu uključeni jer bi zbog iznimnih okolnosti i poremećaja izazvanih COVID-19 krizom mogli značajno iskriviti stvarnu sliku održivosti turizma na analiziranom području.

Za učinkovito upravljanje razvojem turizma u skladu s načelima održivosti, ključno je najprije detaljno utvrditi trenutačno stanje u društvenom, okolišnom, ekonomskom i prostornom smislu. Samo na temelju takve procjene, uz stalno praćenje relevantnih pokazatelja, moguće je osigurati kvalitetne informacije koje su nužne za donošenje odluka i usmjeravanje turističkog razvoja prema održivim rješenjima.

U nastavku je prikazano 17 obveznih pokazatelja održivosti koje je svaka destinacija dužna pratiti kao i 8 odabranih specifičnih pokazatelja koji su identificirani kao značajni za održivost turizma Crikveničko- vinodolske rivijere.

Obvezni pokazatelji održivosti

Društveni						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
1	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	Ne pogoršavati postojeći omjer ¹	195,78	186,54	180,26	Visoko turističko opterećenje. <i>Faktor rizika</i>
	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Više od 50 % stanovnika iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 19,8 %	Samo 19,8 % ispitanika na pitanje o zadovoljstvu razvojem turizma dalo je ocjenu 4 i 5 gdje 5 znači u potpunosti zadovoljan. <i>Faktor rizika</i>
3	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Indeks zadovoljstva više od 75 %	n/a	n/a	(2025) 79,4 %	79,3 % ispitanika je zadovoljno boravkom u destinaciji.
4	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	90 %	n/a	n/a	44 %	Nedovoljan broj atrakcija na kojima je osigurana pristupačnost. <i>Faktor rizika</i>
5	Broj organiziranih turističkih ambulanti	1	2	1	1	Crikveničko-vinodolska rivijera ima dostupnu ambulantu i sigurna je za posjetitelje.

¹ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući strukturu gostiju na području Crikveničko-vinodolske rivijere i realnu procjenu demografskih kretanja.

Okolišni						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
6	<i>Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije</i>	Nesmetana opskrba vodom pri vršnoj potrošnji tijekom turističke sezone	216,20 % Turisti troše otprilike 2,2 puta više vode po noćenju nego što iznosi prosječna potrošnja vode po noćenju jednog stalnog stanovnika.	241,40 % Turisti troše otprilike 2,4 puta više vode po noćenju nego što iznosi prosječna potrošnja vode po noćenju jednog stalnog stanovnika.	235,43 % Turisti troše otprilike 2,3 puta više vode po noćenju nego što iznosi prosječna potrošnja vode po noćenju jednog stalnog stanovnika.	Crikveničko-vinodolska rivijera ima adekvatnu opskrbu vodom pri vršnoj potrošnji tijekom turističke sezone.
7	<i>Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)</i>	Nesmetano zbrinjavanje otpada generiranog tijekom turističke sezone	n/a	308,92 % Turisti su proizveli oko 3,1 puta više komunalnog otpada od lokalnog stanovništva.	295,87 % Turisti su proizveli oko 3 puta više komunalnog otpada od lokalnog stanovništva.	Otpad proizveden od strane turista predstavlja značajno opterećenje na sustav gospodarenja otpadom u Crikveničko-vinodolskoj rivijeri, posebno imajući u vidu sezonalnost turističkog prometa. <i>Faktor rizika</i>
8	<i>Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije</i>	n/p	2,35 %	2,35 %	2,35 %	2,35 % površine CVR je zaštićeno (Strogi rezervat: 1114.25 ha, Spomenik prirode: 0,0 ha)
9	<i>Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije</i>	Nesmetana opskrba električnom energijom pri vršnoj potrošnji	31,51 % Potrošnja energije po noćenju turista je 68 % manja od potrošnje po noćenju stanovnika	31,71 % Potrošnja energije po noćenju turista je 68 % manja od potrošnje po noćenju stanovnika	41,68 % Potrošnja energije po noćenju turista je 58 % manja od potrošnje po noćenju stanovnika	Na području CVR nema energetskog preopterećenja infrastrukture tijekom turističke sezone.
10	<i>Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika</i>	DA	NE	NE	DA	Sustav je djelomično uspostavljen i to na području Crikvenice i Novog Vinodolskog.

Ekonomski						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
11	<i>Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem</i>	149.000 ²	158.876	145.078	149.539	Za CVR u vršnoj sezoni dosegnuto maksimalno opterećenje destinacije. U mjesecu s najvećim opterećenjem sugerira se ne premašiti postojeći broj dolazaka. <i>Faktor rizika</i>
12	<i>Prosječna duljina boravka turista u destinaciji</i>	5	5,95	5,66	5,46	Turisti se na području CVR zadržavaju u prosjeku dovoljno dugo, što ukazuje na stabilnu potražnju i privlačnost destinacije.
13	<i>Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane</i>	n/p	Siječanj: 578 Kolovoz: 1.744 ³	Siječanj: 646 Kolovoz: 1.788	Siječanj: 715 Kolovoz: 1.730	Udio zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u ukupnom broju zaposlenih je iznad godišnjeg prosjeka RH ⁴ te ukazuje na značajnu mjesečnu distribuciju, što upućuje na sezonsku elastičnost.
14	<i>Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane</i>	Kontinuirano povećanje poslovnih prihoda	43.240.010 ⁵	73.031.467	63.680.962	Poslovni prihodi pokazuju umjereno povoljne rezultate, s rastom u odnosu na početno razdoblje, ali i blagim usporavanjem u posljednjoj godini, što upućuje na potrebu daljnjeg jačanja konkurentnosti i diverzifikacije ponude.

² Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući strukturu gostiju na području Crikveničko-vinodolske rivijere i realnu procjenu demografskih kretanja

³ Broj zaposlenih = broj osiguranika HZMO-a prema općini rada

⁴ U 2024. g. udio zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u ukupnom broju zaposlenih na području Crikveničko-vinodolske rivijere kreće se od 12,5 do 15,9 % u periodu siječanj – travanj, od 19,2 do 22,9 % u periodu svibanj – kolovoz te od 17,9 do 13,5 % u periodu rujanj – prosinac. Godišnji prosjek na razini CVR iznosi 16,9 %, dok godišnji prosjek 2024. zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane na razini RH iznosi 7,6 %. Hrvatski zavod za zapošljavanje (2025). Godišnjak 2024. <https://www.hzz.hr/app/uploads/2022/09/GODISNJAK-2024.pdf>

⁵ Nominalne cijene

Prostorni/upravljanje						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
15	<i>Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija</i>	n/p	/	/	/	CVR ima velik broj zaštićenih kulturnih dobara među kojima je 6 kulturnih zaštićenih dobara (arheologija), 5 kulturno-povijesnih cjelina, 2 nematerijalna kulturna dobra, 17 nepokretnih pojedinačnih dobara (Prilog 4). Na području CVR 2 su zaštićena prirodna područja – 1 strogi rezervat i 1 spomenik prirode.
16	<i>Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom</i>	n/p	n/p	n/p	n/p	Plan upravljanja destinacijom izrađuje se u 2025. godini. Na području CVR aktualna je Strategija razvoja turizma CVR 2019. – 2029.
17	<i>Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS</i>	725	1388,9	1378,3	1321,5	Pokazatelj upućuje na izraženu turističku aktivnost, ali istovremeno zahtijeva pažljivo upravljanje prostorom kako bi se spriječilo preopterećenje i očuvala dugoročna održivost destinacije.

Faktor rizika

Specifični pokazatelji održivosti

Društveni						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
1	<i>Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva</i>	Više od 50 % stanovnika ima pozitivno mišljenje	n/a	n/a	(2025) 62,6 %	62,6 % stanovnika CVR smatra da turizam pomaže u održavanju i unaprijeđenju kvalitete života.
2	<i>Postotak ponovljenih/stalnih turista u smještajnim objektima destinacije</i>	20 %	n/a	n/a	(2025) 63,0 %	63,0 % turista CVR u destinaciju dolazi više puta.
3	<i>Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima</i>	Informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima su javno dostupne.	DA	DA	DA	Osigurana je dostatna dostupnost informacija o atrakcijama u turističkim informativnim centrima i na web stranicama TZ-a/TIC-a.
4	<i>Ukupan broj kaznenih djela i prekršaja prijavljenih policiji po mjesecima</i>	Niska i stabilna razina kaznenih djela i prekršaja	306 kaznena djela 70 prekršaja Najveći broj u srpnju/kolovožu	284 kaznena djela 93 prekršaja Najveći broj u kolovožu/rujnu	314 kaznena djela 69 prekršaja Najveći broj u srpnju/kolovožu	Trend porasta kaznenih djela ukazuje na potrebu jačanja preventivnih mjera tijekom turističke sezone, iako ukupna razina sigurnosti ostaje na zadovoljavajućoj razini.

Okolišni						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
5	<i>Postotak turista i jednodnevnih posjetitelja koji koriste različita prometna sredstva za dolazak na odredište</i>	n/p	n/a	n/a	(2025) Automobil – 90,7 % Autobus – 2,8 % Zrakoplov – 4,2 % Motocikl – 0,16 % Jahta/jedrilica/brod – 0,64 % Vlak – 1,5 %	90,7 % turista u CVR dolazi automobilom, a ostali drugim prijevoznim sredstvima.
6	<i>Uspostavljene politike i/ili sustav za poticanje smanjena ovisnosti o fosilnim gorivima, poboljšanja energetske učinkovitosti i unaprjeđenja korištenja tehnologija obnovljive energije</i>	DA	NE	NE	DA	Na području CVR postoji uspostavljena politika ili sustav s konkretnim mjerama i ciljevima u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, ali odnosi se samo na Novi Vinodolski.
Ekonomski						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
7	<i>Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima</i>	Kontinuirano povećanje dnevne potrošnje turista i posjetitelja	n/a	n/a	(2025) 61,29 EUR	Prosječna dnevna potrošnja u EUR po osobi na području CVR iznosi 61,29. Tu ulaze troškovi ugostiteljskih usluga, kupnje, kulture i zabave, sporta, lokalnog prijevoza i izleta. Ne ulaze troškovi smještaja i prijevoza do destinacije.
Prostorni/upravljanje						
	Pokazatelj	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
8	<i>Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi</i>	Ne povećavati postojeći udio ⁶	71,3 %	77,2 %	82,0 %	Trend ukazuje na visok i rastući broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se živi. Radi se o visokom intenzitetu turističkog smještaja koji povećava pritisak na lokalne resurse i okoliš. <i>Faktor rizika</i>

⁶ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući lokalne okolnosti.

Pokazatelji održivosti Crikveničko-vinodolske rivijere ukazuju na uravnotežen, ali i osjetljiv sustav razvoja turizma. Gospodarski i infrastrukturni pokazatelji uglavnom su pozitivni, dok društveni i okolišni aspekti upozoravaju na potrebu dodatnog unaprjeđenja i pažljivijeg planiranja budućeg razvoja.

Društveni pokazatelji otkrivaju nizak stupanj zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom – samo 19,8 % stanovnika izrazilo je pozitivan stav, iako većina smatra da turizam doprinosi kvaliteti života (62,6 %). Zadovoljstvo posjetitelja destinacijom je visoko (79,3 %), što potvrđuje dobru percepciju destinacije kod gostiju. Ipak, ograničena pristupačnost atrakcija osobama s invaliditetom (44 %) i potreba za boljom komunikacijom s lokalnom zajednicom ostaju važni izazovi. Okolišni pokazatelji pokazuju stabilno funkcioniranje komunalnog sustava, no i znatno opterećenje resursa u sezoni. Potrošnja vode po turističkom noćenju više je nego dvostruko veća od potrošnje po stanovniku, a turisti proizvode gotovo tri puta više otpada. Iako nema problema s opskrbom vodom i energijom, sustav gospodarenja otpadom i mjere prilagodbe klimatskim promjenama potrebno je dodatno ojačati. U gospodarskom smislu, turizam ima snažnu ulogu u lokalnom razvoju. Broj dolazaka u vršnoj sezoni doseže granicu nosivosti prostora, dok prosječna duljina boravka (5,46 dana) i dnevna potrošnja turista (61,29 eura) pokazuju kontinuiranu potražnju i privlačnost destinacije. Poslovni prihodi u ugostiteljstvu i smještaju rastu u odnosu na početno razdoblje, iako se u posljednjoj godini bilježi blago usporavanje, što upućuje na potrebu jačanja konkurentnosti i raznolikosti ponude. Prostorni pokazatelji ukazuju na rastući broj kuća i stanova za odmor (82 % u odnosu na stalno naseljene objekte), što povećava pritisak na prostor, infrastrukturu i lokalne resurse. Unatoč tome, Crikveničko-vinodolska rivijera zadržava vrijedne prirodne i kulturne resurse koji čine čvrst temelj za daljnji razvoj turizma u skladu s načelima održivosti. Također, Crikveničko-vinodolska rivijera ostvaruje stabilne gospodarske rezultate i infrastrukturnu otpornost, ali istodobno zahtijeva snažnije mjere za očuvanje okoliša, jačanje društvene uključenosti i prostorno uravnotežen razvoj.

4. POKAZATELJI PRIHVATNOG POTENCIJALA

Procjena turističkog prihvatnog potencijala zasniva se na proučavanju ključnih pokazatelja koji su bitni za održivi razvoj turizma. Takva analiza omogućuje praćenje i vrednovanje utjecaja turističkih aktivnosti na Crikveničko-vinodolsku rivijeru. Riječ je o složenom procesu koji zahtijeva usklađeno djelovanje i suradnju stručnjaka iz različitih područja. Prema Pravilniku o izračunu prihvatnog kapaciteta, pokazatelji se dijele na obvezne i dodatne, a njihovo kontinuirano praćenje pruža cjelovit uvid u učinke turizma na lokalnu zajednicu, posjetitelje, gospodarstvo, prostor i prirodno okruženje.

Sustavnim praćenjem navedenih pokazatelja moguće je jasno utvrditi područja u kojima turizam stvara najveći pritisak, a dobiveni rezultati predstavljaju temelj za uravnoteženo sagledavanje pozitivnih i negativnih učinaka turizma te za daljnje oblikovanje mjera upravljanja prihvatnim potencijalom destinacije (Boranić Živoder i sur., 2025). Nakon što se odrede vrijednosti pokazatelja, utvrđuju se i prihvatljive razine koje Crikveničko-vinodolska rivijera može izdržati, a da pritom ne dođe do ugrožavanja kvalitete njenih resursa i života zajednice (Boranić Živoder i sur., 2025).

Pokazatelji prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere, kao i oni vezani uz održivost, obrađeni su za 2019., 2023. i 2024. godinu koristeći dostupne podatke iz sekundarnih izvora te rezultate primarnih istraživanja provedenih 2025. godine među lokalnim stanovnicima, posjetiteljima i turistima. U analizu nisu uključene godine pogođene pandemijom, jer bi izvanredne okolnosti i poremećaji nastali uslijed krize izazvane pandemijom COVID-19 mogli značajno iskriviti stvarnu sliku razvoja turizma na području rivijere.

Procjena prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere izrađena je na temelju detaljne analize stanja turizma, postojećih infrastrukturnih mogućnosti, ekoloških pokazatelja te razine zadovoljstva kako lokalne zajednice, tako i posjetitelja. Procjena je rezultat suradnje stručnjaka iz različitih područja, budući da je složenost utvrđivanja traženih pokazatelja zahtijevala multidisciplinarni pristup. Dobiveni nalazi odražavaju stanje u određenom razdoblju, pri čemu je važno naglasiti da se prihvatni potencijal može s vremenom mijenjati i unaprijediti odgovarajućim strateškim ulaganjima u infrastrukturu, ljudske resurse te razvijanjem inovativnih turističkih proizvoda (Boranić Živoder i sur., 2025).

U nastavku je prikazano 36 obveznih i 10 dodatnih pokazatelja prihvatnog potencijala, koji su prepoznati kao relevantni za turizam Crikveničko-vinodolske rivijere. Navedeni su pokazatelji razvrstani u deset kategorija, čime se osigurava sveobuhvatna analiza ključnih aspekata turističkog razvoja rivijere.

Institucionalni i strateški okvir

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika</i>	Više od 50 % stanovnika iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 64,07 %	Stanovnici pozitivno percipiraju doprinos turizma blagostanju, budući 64,07 % stanovnika CVR smatra da turizam pomaže u održavanju ili unaprjeđenju kvalitete života.
D <i>Uspostavljena destinacijska strategija održivog razvoja turizma s vizijom i strateškim smjernicama te jasnom intervencijskom logikom</i>	Da	Da	Da	Da	Plan upravljanja destinacijom izrađuje se u 2025. godini i fokusira se na održivi razvoj turizma, sadrži viziju i strateške smjernice. Na području CVR aktualna je Strategija razvoja turizma CVR 2019. – 2029.
D <i>Stav o smjeru razvoja gospodarstva</i>	Više od 50 % stanovnika iskazuje stav da se gospodarstvo treba razvijati na način da se primarno ulaže u turizam	n/a	n/a	(2025) 38,34 %	38,34 % stanovnika CVR smatra da treba primarno ulagati u turizam <i>Faktor rizika</i>
D <i>Stav o smjeru razvoja turizma</i>	n/p	n/a	n/a	(2025) Daljnji razvoj proizvoda sunce i more – 32,52 % Razvoj gastro turizma 67,78 % Povećanje broja vezova za jahte i jedrilice – 37,88 % Unaprjeđenje i specijalizacija smještajne ponude – 53,47 % Razvoj infrastrukture za sportski turizam – 74,62 % Razvoj događaja kao atrakcijske osnove – 62,69 % Razvoj medicinskog, lječilišnog i wellness turizma – 62,28 % Razvoja turizma temeljenog na baštini – 58,72 %	Stanovnici CVR podržavaju ulaganja u razvoj infrastrukture za sportski turizam; razvoj medicinskog, lječilišnog i wellness turizma; razvoj gastro turizma i dalji razvoj događaja.

Smještajni kapaciteti

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)		Prihvatljiv standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O	Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika	Ne pogoršavati postojeći omjer ⁷	327,86	363,09	365,16	365 komercijalna kreveta na 100 stanovnika smatra se vrlo visokim omjerom, posebice u kontekstu trenda povećanja ovog pokazatelja u promatranom razdoblju. Ovakav disbalans često izaziva probleme poput gentrifikacije, rasta cijena nekretnina i smanjenja kvalitete života stanovnika. <i>Faktor rizika</i>
O	Omjer broja kreveta u nekomercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika	Ne pogoršavati postojeći omjer ⁸	142,28	181,23	187,68	Rastući broj nekomercijalnih kreveta na 100 stanovnika predstavlja faktor rizika posebice u kontekstu vrlo visokog omjera komercijalnih kreveta i broja stanovnika. <i>Faktor rizika</i>
O	Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje	Ne pogoršavati postojeći omjer ⁹	1,35	1,49	1,52	Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kuća i stanova za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje na CVR kontinuirano raste. To sugerira da sve veći udio stambenih jedinica prelazi u funkciju turističkog smještaja ili sekundarnog stanovanja. <i>Faktor rizika</i>
O	Broj kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor na 100 m² građevinskog područja naselja	Ispod 0,5	0,69	0,75	0,74	S 0,74 kreveta na 100 m ² građevinskog područja, destinacija premašuje prihvatljivi standard, što ukazuje na visoku prostornu koncentraciju turističkog smještaja i potrebu pažljivijeg planiranja buduće izgradnje radi očuvanja ravnoteže između turizma i kvalitete života stanovnika. <i>Faktor rizika</i>
O	Struktura smještajnih kapaciteta izražena u postotnim udjelima (broj kreveta)	Hoteli	8,73 %	9,23 %	9,12 %	Struktura smještajnih kapaciteta zahtijeva povećanje udjela hotela. Navedeno je prepoznato u Strategiji razvoja turizma Crikveničko- vinodolske rivijere. 2019. – 2029., kroz Program 9, Unaprjeđenje i specijalizacija smještajne ponude. <i>Faktor rizika</i>
		Kampovi	7,96 %	8,18 %	7,22 %	
		Obiteljski smještaj	39,36 %	35,35 %	35,20 %	
		Ostali komercijalni smještaj	10,15 %	9,32 %	9,54 %	
		Kuća i stanovi za odmor koji se ne koriste za kratkoročni najam	33,80 %	37,92 %	38,92 %	

⁷ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući strukturu gostiju na području CVR i realnu procjenu demografskih kretanja

⁸ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući lokalne okolnosti

⁹ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući lokalne okolnosti

Turistička potražnja

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Intenzitet stacionarnog, komercijalnog i nekomercijalnog, turizma kao omjer prosječnog broja turista po stanovniku u vršnim danima turističke sezone</i>	Ne pogoršavati postojeći omjer ¹⁰	1,96	1,87	1,80	Visok intenzitet turizma u priobalnim destinacijama. <i>Faktor rizika</i>
O <i>Nezadovoljstvo zbog gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama</i>	Ispod 20 % posjetitelja i turista iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 18,86 %	Turisti generalno ne iskazuju nezadovoljstvo gužvama, budući je samo 18,86 % turista CVR istaknulo taj problem kao ozbiljan (ocjene 6 i 7).
D <i>Zadovoljstvo kvalitetom smještaja</i>	Minimalno 70 % turista iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 75,00 %	Turisti su zadovoljni kvalitetom smještaja u destinaciji (75,00 % turista dalo je ocjenu 6 ili 7; ocjena 7 znači u potpunosti zadovoljan).

¹⁰ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući strukturu gostiju na području CVR i realnu procjenu demografskih kretanja

Resursno-atraksijska osnova						
Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje	
O	<i>Koncentracija materijalnih atrakcija na području Crikveničko-vinodolske rivijere</i>	n/p	n/p	n/p	0,000983 materijalnih atrakcija/ha	Atrakcije su dobro prostorno raspoređene te CVR nema atrakciju koja uzrokuje saturaciju određene zone.
O	<i>Koncentracija ugostiteljskih sadržaja na području Crikveničko-vinodolske rivijere</i>	n/a	n/a	n/a	n/a	Podaci za izračun pokazatelja nisu dostupni
O	<i>Kakvoća vode za kupanje na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj – rujan u odnosu na ostatak godine</i>	Izvrсна kakvoća mora za kupanje	CRIKVENICA SVIBANJ¹¹ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvršno: 24 (100 %) LIPANJ: <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 52 • Izvršno: 48 (92,31 %) • Dobro: 1 (1,92 %) • Zadovoljavajuće: 3 (5,77 %) SRPANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 73 • Izvršno: 68 (97,26 %) • Dobro: 2 (2,74 %) KOLOVOZ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 48 • Izvršno: 48 (100,00 %) RUJAN <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvršno: 24 (100,00 %) NOVI VINODOLSKI SVIBANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 12 • Izvršno: 10 (83,33 %) • Dobro: 0 (0,00 %) 	CRIKVENICA SVIBANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 23 • Izvršno: 23 (100,00 %) LIPANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 72 • Izvršno: 72 (100,00 %) SRPANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 51 • Izvršno: 51 (100,00 %) KOLOVOZ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 51 • Izvršno: 51 (100,00 %) RUJAN <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 55 • Izvršno: 48 (87,27 %) • Dobro: 0 (0,00 %) • Zadovoljavajuće: 2 (3,64 %) • Nezasovoljavajuće: 5 (9,09 %) NOVI VINODOLSKI SVIBANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 12 • Izvršno: 12 (100,00 %) 	CRIKVENICA SVIBANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvršno: 22 (91,67 %) • Dobro: 2 (8,33 %) LIPANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 50 • Izvršno: 47 (94,00 %) • Dobro: 1 (2,00 %) • Zadovoljavajuće: 2 (4,00 %) SRPANJ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 49 • Izvršno: 48 (97,96 %) • Dobro: 1 (2,04 %) KOLOVOZ <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 72 • Izvršno: 71 (98,61 %) • Dobro: 1 (1,39 %) RUJAN <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 48 • Izvršno: 36 (75,00 %) • Dobro: 7 (14,58 %) • Zadovoljavajuće: 5 (10,42 %) 	Tijekom turističke sezone kakvoća mora pretežno je izvršna.

¹¹ Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Podaci o kakvoći mora za kupališne vode na području Crikvenice i Novog Vinodolskog za 2019., 2023. i 2024. godinu, preuzeti iz izvješća o mjerenjima kakvoće mora dostupnih putem online sustava „Vrtlac“ Instituta za oceanografiju i ribarstvo (IZOR), Split.

		<ul style="list-style-type: none"> • Zadovoljavajuće: 2 (16,67 %) <p>LIPANJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 28 • Izvrsno: 26 (92,86 %) • Dobro: 1 (3,57 %) • Zadovoljavajuće: 0 (0,00 %) • Nezadovoljavajuće: 1 (3,57 %) <p>SRPANJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 37 • Izvrsno: 37 (100,00 %) <p>KOLOVOZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvrsno: 24 (100,00 %) <p>RUJAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 12 <p>Izvrsno: 12 (100,00 %)</p>	<p>LIPANJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 51 • Izvrsno: 44 (86,27 %) • Dobro: 0 (0,00 %) • Zadovoljavajuće: 1 (1,96 %) • Nezadovoljavajuće: 6 (11,76 %) <p>SRPANJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 30 • Izvrsno: 30 (100,00 %) <p>KOLOVOZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 33 • Izvrsno: 33 (100,00 %) <p>RUJAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvrsno: 24 (100,00 %) 	<p>NOVI VINODOLSKI SVIBANJ⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 12 • Izvrsno: 12 (100,00 %) <p>LIPANJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvrsno: 24 (100,00 %) <p>SRPANJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvrsno: 24 (100,00 %) <p>KOLOVOZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 43 • Izvrsno: 39 (90,70 %) • Dobro: 2 (4,65 %) • Zadovoljavajuće: 2 (4,65 %) <p>RUJAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj uzoraka: 24 • Izvrsno: 23 (95,83 %) • Dobro: 1 (4,17 %) 	
--	--	---	--	---	--

O	Raspoloživa površina plaže po kupaču u danima vršne turističke sezone	Minimalno 5m ² /kupaču ¹²	2,9 m ²	3,2 m ²	3,2 m ²	Kapacitet plažnog prostora na području CVR nije na razini standarda. <i>Faktor rizika</i>
O	Kakvoća zraka na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj – rujan u odnosu na ostatak godine¹³	I. kategorija kvalitete zraka (čist ili neznatno onečišćen zrak)	II. kategorija	I. kategorija	I. kategorija	Kakvoća zraka klasificirana je uglavnom u I. kategoriju kvalitete, odnosno kao čist ili neznatno onečišćen zrak.
O	Utjecaj turizma na izgled destinacije	Više od 50 % stanovnika iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 40,17 %	40,17 % stanovnika CVR smatra da turizam pozitivno utječe na izgled destinacije. Na pitanje kako turistički razvoj utječe na izgled mjesta njih 40,17 % je dalo ocjenu 4 ili 5 gdje 5 znači mjesto postaje puno ljepše. <i>Faktor rizika</i>
O	Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora	Više od 50 % stanovnika iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 28,86 %	Stanovnici CVR ne percipiraju da turizam pozitivno utječe na korištenje javnog prostora. Naime, na pitanje je li turizam javni prostor učinio manje ili više prikladnim za njihove potrebe samo 28,86 % stanovnika je odgovorilo s ocjenom 4 ili 5 gdje je ocjena 5 – puno više. <i>Faktor rizika</i>

¹² Institut za turizam (2022). *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita*

¹³ Na području jedinica lokalne samouprave Novi Vinodolski, Općina Vinodolska i Crikvenica ne postoje stalne mjerne postaje, a kvaliteta zraka procjenjuje se prema zoni HR03 – Lika, Gorski kotar i Primorje, koristeći podatke s postaja Plitvička jezera, Parg kod Čabra i Karlovac. Parametri koji se mjere uključuju SO₂, NO₂, CO, O₃, PM10, PM2.5 i BaP (benzo(a)piren) u PM10, dok se za benzen i sadržaj metala (Pb, Cd, As, Ni) u PM10 koristi postaja Sisak-1.

O	Zadovoljstvo ljepotom i uređenošću mjesta (kulturni i prirodni aspekti) kao i glavnih atrakcija	Više od 50 % posjetitelja i turista iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) Ljepota mjesta 72,19 % Uređenost mjesta 63,9 % Uređenost glavnih atrakcija 59,34 %	Turisti su pojedinačno odgovarali na svaki segment ljepote i uređenosti mjesta. Može se vidjeti da su na području CVR turisti su najzadovoljniji ljepotom mjesta gdje je 72,19 % ispitanika dalo ocjenu 6 ili 7. Ocjena 7 znači u potpunosti zadovoljan. Turisti se pozitivno očituju i o uređenosti mjesta i uređenosti glavnih atrakcija.
D	Ocjena atmosfere/ugodaja	Više od 50 % posjetitelja i turista iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 74,00 %	74,00 % turista je zadovoljno atmosferom i ugođajem na području CVR. Oni su na pitanje o ugođaju i atmosferi u destinaciji dali visoke ocjene 6 ili 7 gdje 7 znači visoka razina zadovoljstva
D	Ocjena gastronomske ponude u mjestu	Više od 50 % posjetitelja i turista iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 62,44 %	62,44 % turista je zadovoljno gastronomskom ponudom na području CVR. Oni su na pitanje o gastronomskoj ponudi u destinaciji dali visoke ocjene 6 ili 7 gdje 7 znači visoka razina zadovoljstva
D	Ocjena događanja i manifestacija	Više od 50 % posjetitelja i turista iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 48,58 %	48,58 % turista je zadovoljno događanjima i manifestacijama na području CVR. Oni su na pitanje o događajima i manifestacijama u destinaciji dali visoke ocjene 6 ili 7 gdje 7 znači visoka razina zadovoljstva. S obzirom na malo odstupanje od prihvatljivog standarda, ovaj aspekt ne sagledava se kao faktor rizika.

Okoliš

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Razina buke u danima vršne turističke sezone u odnosu na ostatak godine u zonama mješovite namjene po danu i noći</i>	n/p	n/a	n/a	n/a	Podaci za izračun pokazatelja nisu dostupni.
O <i>Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone</i>	Manje od 50 % stanovnika iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 29,16 %	Iritacija razinom buke od strane stanovnika nije izrazito značajna; 29,16 % stanovnika CVR je uznemireno bukom u vrijeme turističke sezone.
O <i>Utjecaj buke na kvalitetu boravka</i>	Manje od 50 % posjetitelja i turista iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 12,03 %	Na kvalitetu boravka u destinaciji buka nema značajniji utjecaj. Naime, buku je ocijenilo značajnim problemom samo 12,03 % turista CVR.

Prostor

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica</i>	Ne pogoršavati postojeći omjer ¹⁴	71,3 %	78,8 %	80,9 %	CVR ima iznimno velik udio stambenih jedinica turističke namjene u ukupnom broju stambenih jedinica. <i>Faktor rizika</i>
O <i>Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene</i>	Propisano važećom prostorno planskom dokumentacijom	n/p	n/p	n/p	Pokazatelj nije moguće izračunati na razini CVR radi ograničenja prostornih podataka, međutim, iz dostupnih podataka vidljivo je da postoji mogućnost za nove stambene kapacitete u Crikvenici, Novom Vinodolskom i Vinodolskoj općini.
O <i>Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja</i>	Propisano važećom prostorno planskom dokumentacijom	n/p	n/p	n/p	
O <i>Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji</i>	Manje od 50 % stanovnika iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 61,67 %	61,67 % stanovnika CVR ima negativnu percepciju oko pretvaranja stanova u turističke apartmane. Na pitanje što misle o pretvaranju stanova u turističke apartmane njih 61,67 % je dalo ocjene 1 ili 2 gdje 1 znači da će zbog toga život biti puno lošiji. <i>Faktor rizika</i>
D <i>Potencijalno povećanje kapaciteta u nautičkom turizmu</i>	Mogućnost povećanja vezova postoji	n/a	n/a	661	Mogućnost povećanja kapaciteta postoji, za 590 vezova.

¹⁴ Procjena prihvatljivog standarda determinirana je uvažavajući lokalne okolnosti.

Komunalna infrastruktura

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) – voda</i> ¹⁵	Nesmetana opskrba vodom pri vršnoj potrošnji tijekom turističke sezone	216,20 % Turisti troše otprilike 2,2 puta više vode po noćenju nego što iznosi prosječna potrošnja vode po noćenju jednog stalnog stanovnika.	241,40 % Turisti troše otprilike 2,4 puta više vode po noćenju nego što iznosi prosječna potrošnja vode po noćenju jednog stalnog stanovnika.	235,43 % Turisti troše otprilike 2,3 puta više vode po noćenju nego što iznosi prosječna potrošnja vode po noćenju jednog stalnog stanovnika.	Crikveničko-vinodolska rivijera ima adekvatnu opskrbu vodom pri vršnoj potrošnji tijekom turističke sezone. ¹⁶
O <i>Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) – električna energija</i> ¹⁷	Nesmetana opskrba električnom energijom pri vršnoj potrošnji	31,51 % Potrošnja energije po noćenju turista je 68 % manja od potrošnje po noćenju stanovnika	31,71 % Potrošnja energije po noćenju turista je 68 % manja od potrošnje po noćenju stanovnika	41,68 % Potrošnja energije po noćenju turista je 58 % manja od potrošnje po noćenju stanovnika	Na području CVR nema energetskog preopterećenja infrastrukture tijekom turističke sezone.
O <i>Broj djelatnika na održavanju javnih površina u odnosu na m² javnih površina koje se održavaju</i>	Adekvatno održavanje tijekom cijele godine, uključujući vršnu turističku sezonu	13.044 m ² /djelatniku	12.605 m ² /djelatniku	12.234 m ² /djelatniku	Osigurano dostatno održavanje javnih površina.
O <i>Kapaciteti (ljudski i tehnološki) za odvoz otpada (Procjena količine otpada koji se može dnevno prikupiti u destinaciji)</i>	Nesmetano zbrinjavanje otpada tijekom cijele godine	56 t	56 t	56 t	Kapaciteti u pravilu prilagođeni potrebama, uključujući vršnu turističku sezonu.
O <i>Iritacija neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone</i>	Manje od 50 % stanovnika iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 76,94 %	76,94 % stanovnika CVR je uznemireno neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone. Faktor rizika

¹⁵ Radi se o pokazatelju koji se računa i u okviru pokazatelja održivosti, metodologija izračuna je identična, no naziv pokazatelja održivosti je drugačiji i glasi: *Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije.*

¹⁶ „Europski turist prosječno potroši oko 300 litara vode dnevno, dok europski stanovnik troši između 100 i 200 litara dnevno, s prosjekom od približno 150 litara“ (European Commission, 2013).

¹⁷ Radi se o pokazatelju koji se računa i u okviru pokazatelja održivosti, metodologija izračuna je identična, no naziv pokazatelja održivosti je drugačiji i glasi: *Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije.*

D	<i>Vršno opterećenje vodovodne mreže (udio ukupne potrošnje vode u odnosu na raspoloživi kapacitet u danima vršne turističke sezone)</i>	Nesmetana opskrba vodom pri vršnoj potrošnji tijekom turističke sezone	222,9 % Tijekom turističke sezone troši se otprilike 2,2 puta više vode u odnosu na ostatak godine.	225,3 % Tijekom turističke sezone troši se otprilike 2,3 puta više vode u odnosu na ostatak godine.	233,2 % Tijekom turističke sezone troši se otprilike 2,3 puta više vode u odnosu na ostatak godine.	Crikveničko-vinodolska rivijera ima adekvatnu opskrbu vodom pri vršnoj potrošnji tijekom turističke sezone
---	--	--	--	--	--	--

Prometna infrastruktura

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O Procjena (ekspertna) kapaciteta prometne infrastrukture u odnosu na volumen prometa na odabranim pravcima/točkama u danima vršne turističke sezone	n/p	1. PLDP (prosječni ljetni dnevni promet) – izbrojani promet na brojačkim mjestima n/p	n/p	n/p	Pokazatelj nije moguće dobiti na razini CVR. Glavni ulazni pravci u grad Crikvenicu i Novi Vinodolski, kao i centralne gradske prometnice bilježe usporavanja i povremene zastoje osobito tijekom srpnja i kolovoza. U Vinodolskoj općini prometno opterećenje je umjereno u danima vršne turističke, ali ne utječe na život lokalnog stanovništva. <i>Faktor rizika</i>
O Procjena kapaciteta i iskorištenosti parkirališta u razdoblju vršne turističke sezone	n/p	n/p	n/p	95,10 %	Prosječna popunjenost parkirališta na području CVR u danu vršne sezone (kolovoz, 2024.) iznosi 95,10 %. <i>Faktor rizika</i>
O Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone	Manje od 50 % stanovnika iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 69,04 %	69,04 % ispitanika (stanovništva) CVR smatra da tijekom turističke sezone gužva u prometu predstavlja veliki problem. <i>Faktor rizika</i>
O Zadovoljstvo prometom u mjestu	Više od 50 % turista iskazuje pozitivan stav	n/a	n/a	(2025) 22,27 %	Turisti nisu zadovoljni prometom u mjestu, te se samo 22,27 % turista i jednodnevnih posjetitelja pozitivno iskazalo o ovom aspektu. <i>Faktor rizika</i>
D Iritacija pronalaženjem parkirnog mjesta tijekom turističke sezone	Manje od 50 % stanovnika iskazuje negativan stav			(2025) 77,38 %	77,38 % stanovnika CVR smatra da je veliki problem pronaći slobodno parkirno mjesto u tijeku turističke sezone. <i>Faktor rizika</i>

Stanovništvo i kvaliteta života

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Kretanje broja stanovnika u (posljednjem) desetogodišnjem razdoblju (prosječna stopa promjene broja stanovnika u destinaciji u promatranom razdoblju)</i>	Nastavak ublažavanja negativnog trenda	-1,14 %	-1,25 %	-0,99 %	Vidljivo je da se negativni trend, (pad broja stanovnika) nastavlja, ali se u posljednjem razdoblju bilježi usporavanje tog pada. <i>Faktor rizika</i>
O <i>Iritacija ljetnom gužvom i specifično gužvama na ulicama/javnim površinama</i>	Manje od 50 % stanovnika iskazuje negativan stav	n/a	n/a	(2025) 42,72 %	42,72 % stanovnika CVR smatra da im gužva predstavlja veliki problem.
O <i>Indeks priuštivosti stana</i>	17	n/a	(2022) Crikvenica – 26,03 Novi Vinodolski – 23,24 Vinodolska općina – n/a ¹⁸	n/a	Indeks ukazuje na problem priuštivosti stanovanja. <i>Faktor rizika</i>

Zaposlenost, gospodarstvo i važnost turizma

Pokazatelj (O – obvezni; D – dodatni)	Prihvatljivi standard	2019.	2023.	2024.	Aktualno stanje
O <i>Raspoloživost dodatne radne snage (broj nezaposlenih u mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja turista)</i>	Dovoljan broj dostupne i kvalificirane radne snage za neometano odvijanje turističkih aktivnosti.	203	294	279	Tijekom turističke sezone bilježi se pad broja nezaposlenih. Broj nezaposlenih je najviši u veljači (469) i siječnju (466), a najniži u lipnju (277) i rujnu (278).

¹⁸ Ministarstvo turizma i sporta, Alati za upravljanje razvojem turizma u destinaciji. Dostupno na <https://mint.gov.hr/alati-za-upravljanje-razvojem-turizma-u-destinaciji/23970>.

Analiza pokazatelja prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere pokazala je kako su ključni aspekti turističkog razvoja u pojedinim segmentima na zadovoljavajućoj razini, no istovremeno ukazuju na izražene prostorne i društvene rizike povezane s intenzitetom turizma. Gospodarski i infrastrukturni sustavi funkcioniraju bez većih opterećenja, ali rast smještajnih kapaciteta, prometne gužve i percepcija lokalnog stanovništva zahtijevaju pažljivo usmjeravanje daljnjeg razvoja.

Institucionalni i strateški okvir za upravljanje turizmom definiran je kroz važeću Strategiju razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029., koja naglašava održivost i diverzifikaciju ponude. Stanovnici Crikveničko-vinodolske rivijere u većini prepoznaju pozitivan doprinos turizma kvaliteti života (64,1 %), ali istodobno tek manji dio smatra da bi se gospodarstvo trebalo primarno oslanjati na turizam (38,3 %). Najveća potpora izražena je za razvoj sportske, zdravstvene i gastro ponude, što upućuje na želju za razvojem kvalitetnih sadržaja za proizvode koji jačaju potencijal destinacije za cjelogodišnje poslovanje. Smještajni kapaciteti pokazuju visoku gustoću i izraženu orijentiranost na privatni smještaj. Na 100 stanovnika dolazi oko 365 komercijalnih kreveta, a udio hotela iznosi svega oko 9 %. Istodobno, raste i broj kuća i stanova za odmor (oko 39 % kapaciteta). Takva struktura potiče apartmanizaciju, rast cijena nekretnina i smanjenje stambene dostupnosti, što predstavlja dugoročni rizik za kvalitetu života lokalnog stanovništva.

Intenzitet turizma ostaje vrlo visok – u vršnim danima sezone broj turista gotovo je dvostruk u odnosu na broj stanovnika. Posjetitelji su u pravilu zadovoljni kvalitetom smještaja (75 %) i ljepotom/uređenošću mjesta, dok događanja i manifestacije dobivaju nešto nižu ocjenu (48,6 %), pa upravo taj dio ponude ima najveći prostor za unaprjeđenje. Lokalno stanovništvo, s druge strane, osjetljivije je na posljedice turističkog pritiska – dio ispitanika navodi gužve, promet i neprimjereno odlaganje otpada kao probleme, što znači da se daljnji rast mora planirati uz jasne kompenzacijske i komunikacijske mjere.

Okolišni pokazatelji su povoljni: kakvoća mora za kupanje pretežito je izvrsna, a zrak je u najvećem dijelu godine u prvoj kategoriji. Međutim, plažni prostor je ispod standarda (oko 3,2 m² po kupaću u vrhuncu sezone), pa svako povećanje broja gostiju tijekom kolovoza treba biti praćeno prostornom i vremenskom disperzijom. Dodatno, čak 76,9 % stanovnika ističe problem neprimjereno odloženog otpada. Komunalna infrastruktura u osnovi prati sezonske potrebe – opskrba vodom i energijom je osigurana i pri vršnom opterećenju, a kapaciteti za odvoz otpada su planirani za turističku sezonu. Ipak, percepcija stanovnika (otpad, čistoća, promet, parkiranje) govori da su upravo to područja u kojima turizam najvidljivije zadire u svakodnevni život zajednice.

Prometna infrastruktura pokazuje najsnažnije sezonsko opterećenje. U srpnju i kolovozu bilježe se usporavanja i zastoje na ulaznim pravicima i u gradskim zonama, popunjenost parkirališta doseže oko 95 %, a čak 69 % stanovnika smatra da je gužva u prometu veliki problem. Zadovoljstvo turista prometom vrlo je nisko (22 %), što ovo područje jasno označava kao prioritet za intervenciju.

Prostorni pokazatelji potvrđuju izraženu apartmanizaciju – više od 80 % stambenih jedinica koristi se u turističke svrhe, a 61,7 % stanovnika negativno ocjenjuje pretvaranje stanova u turističke apartmane. Uz to, indeks priuštivosti stanovanja ukazuje na otežanu dostupnost stanova za lokalno stanovništvo. Demografski pokazatelji i dalje bilježe pad broja stanovnika, iako nešto blaži u posljednjem razdoblju.

Na temelju postojećeg stanja i viđenja turističkih stručnjaka Crikveničko-vinodolske rivijere u procesu izrade Plana, infrastrukturnih kapaciteta i utvrđenih faktora rizika može se procijeniti da Crikveničko-vinodolska rivijera u vršnom mjesecu (kolovozu) može podnijeti rast turističkih noćenja do približno 15 %, pod uvjetom da se uvažavaju ciljevi i provedu mjere predviđene planom upravljanja destinacijom. To prije svega znači: rješavanje utvrđenih faktora rizika (promet, otpad, prostorni pritisak, apartmanizacija), disperziju turističkog prometa u vremenu i prostoru te pažljivo planiranje razvoja u zonama koje su već sada iznimno opterećene. Procijenjeni rast od 15 % odgovara razini od oko 1.120.900 noćenja u kolovozu. Važno je naglasiti da ta brojka

nije ciljna vrijednost do 2029. godine, nego predstavlja gornju granicu – maksimalni prihvatni potencijal u uvjetima da se mjere održivog upravljanja doista provedu. S obzirom na izraženu sezonalnost, ukupan turistički promet na razini čitave godine može rasti i više od toga, ali ponajprije kroz aktiviranje resursa za cjelogodišnje poslovanje s realnim naglaskom na predsezonu i posezonu.

5. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

5.1. Opća načela i vizija razvoja

U skladu s opredjeljenjem Republike Hrvatske i temeljnim nacionalnim strateškim dokumentima iz turizma (Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine) Plan upravljanja turizmom Crikveničko-vinodolske rivijere usklađen je s načelima koja hrvatskom turizmu osiguravaju dugoročnu održivost i međunarodno konkurentnost:

- Održivost,
- Kvaliteta,
- Pristupačnost,
- Zadovoljstvo posjetitelja i lokalnog stanovništva,
- Sigurnost.

Plan je također usklađen s Planom razvoja turizma Primorsko-goranske županije do 2030. godine i operativno doprinosi njegovoj implementaciji. Pri izradi se posebno uvažavala Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029. i u okviru tog dokumenta analizirane razvojne opcije uključujući analizu scenarija kao i postavljene strateške ciljeve. Naravno, vremenski odmak od donošenja i pandemijsko razdoblje zahtijevalo je modifikacije, razvoj i prilagodbe ciljeva i mjera podrške njihovoj realizaciji.

Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019. – 2029. definirala je viziju:

CRIKVENIČKO-VINODOLSKA RIVIJERA: DINAMIČNA RIVIJERA REKREACIJE I ZDRAVLJA.

Naporima i aktivnostima sustava turističkih zajednica, Grada Crikvenice, Grada Novog Vinodolskog, Općine Vinodolske općine, turističkih poslovnih subjekata i ostalih dionika razvoja turizma u periodu od 2019. godine do danas, te usprkos činjenici da su period dijelom obilježili i teški pandemijski uvjeti, Crikveničko-vinodolska rivijera realizirala je navedenu viziju, štoviše, razvila u značajnoj mjeri ostale segmente ponude.

Uvažavajući navedeno, kao i stavove prikupljene u procesu primarnih istraživanja u okviru izrade Plana i provedenih rasprava, donosi se vizija turizma Crikveničko-vinodolske rivijere za sljedeće četiri godine:

CRIKVENIČKO-VINODOLSKA RIVIJERA: DINAMIČNA RIVIJERA RAZNOLIKIH SADRŽAJA PO MJERI
TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA

Realizaciji vizije usmjereni su ciljevi, mjere i aktivnosti definirane ovim Planom upravljanja.

Ključni elementi vizije – argumentacija:

Element vizije	Argumentacija
<i>Dinamična rivijera</i>	Crikveničko-vinodolska rivijera je destinacija gdje se održava niz događanja i dinamičnih procesa kojima se kontinuirano unaprjeđuje turistička ponuda rivijere. Stalnost promjena i ulaganja u razvoj turizma obilježje je ove destinacije.
<i>Raznoliki sadržaji</i>	Crikveničko-vinodolska rivijera pruža spektar raznolikih i inovativnih turističkih sadržaja omogućujući gostima izbor i pružajući jedinstveno iskustvo tijekom cijele godine.
<i>Po mjeri turista</i>	Crikveničko-vinodolska rivijera razvija turističku ponudu u skladu s potrebama i preferencijama turista što rezultira visokom lojalnošću turista i visoko vrednovanom kvalitetom turističkih sadržaja s njihove strane.
<i>Po mjeri lokalnog stanovništva</i>	Crikveničko-vinodolska rivijera opredijelila se za razvoj održivog turizma u skladu sa lokalnom zajednicom i s prvenstvenim fokusom na dobrobit lokalnog stanovništva.

5.2. Ciljevi turizma Crikveničko-vinodolske rivijere

Razvojni smjer destinacije Crikveničko-vinodolske rivijere definiran je uzimajući u obzir temeljne podloge niza strateških dokumenata: Strategija razvoja održivog turizma do 2030., Plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije do 2030., Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere do 2029., Plan razvoja grada Crikvenice 2023. do 2030. godine, Strategija pametnog razvoja grada Crikvenice 2024. – 2028., Strategija zelene urbane obnove grada Novog Vinodolskog 2025. – 2034., Strategija zelene urbane obnove za administrativno područje grada Crikvenice 2024. do 2030.

godine i Strategija pametnog razvoja Vinodolske općine 2024. – 2028. Isto tako važno je naglasiti kako je određivanje razvojnog smjera turizma destinacije također osnovano na rezultatima provedene analize stanja i sagledavanju stavova ključnih dionika. Povezano s analizom razvojnih potreba i potencijala postavljena su četiri posebna cilja razvoja turizma Crikveničko- vinodolske rivijere do 2029. godine:

- Posebni cilj 1. Unaprjeđenje kvalitete
- Posebni cilj 2. Jačanje tržišne prepoznatljivosti
- Posebni cilj 3. Podupiranje koncepta zelene, pametne i održive rivijere
- Posebni cilj 4. Osnajivanje menadžmenta destinacije

CILJEVI	OPIS
<p>Posebni cilj 1. Unaprjeđenje kvalitete</p>	<p>Posebni cilj unaprjeđenja kvalitete destinacije Crikveničko–vinodolske rivijere usmjeren je unaprjeđenju strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta te predstavlja temeljnu polugu kvalitativne transformacije s naglaskom na modernizaciju i razvoj diferenciranih oblika smještaja koji odgovaraju standardima visokokvalitetnog i održivog turizma. Isto tako snaženje eno-gastronomске ponude usmjereno je na integraciju lokalne gastronomске baštine u identitet destinacije, čime se generira dodatna vrijednost i autentičnost turističkog doživljaja. Uređenje plaža i pratećih sadržaja doprinosi povećanju prostorne i estetske kvalitete obalnog prostora te osigurava optimalnu funkcionalnost i sigurnost, u skladu s načelima prostorne održivosti i zaštite okoliša. Ključna pretpostavka dugoročne kvalitete i konkurentnosti destinacije vezuje se za jačanje ljudskih potencijala, pri čemu se kroz kontinuirano obrazovanje, specijalizirane programe i razvoj poduzetničkih kompetencija stvara visoko profesionalna i inovativna radna snaga. Sinergijskim učinkom navedenih mjera Crikveničko–vinodolska rivijera unaprjeđivanjem kvalitete na svim razinama stvara preduvjete za razvoj cjelogodišnjeg turizma visoke dodane vrijednosti.</p>

<p>Posebni cilj 2. Jačanje tržišne prepoznatljivosti</p>	<p>Cilj jačanja tržišne prepoznatljivosti Crikveničko–vinodolske rivijere usmjeren je na pozicioniranje destinacije kao konkurentnog, autentičnog i prepoznatljivog brenda u kontekstu suvremenog turističkog tržišta. Ovaj cilj ostvaruje se provedbom mjera koje obuhvaćaju poticanje razvoja prioriternih turističkih proizvoda, kontinuirano jačanje marketinških aktivnosti te kreiranje autentičnih i inovativnih događaja. Razvoj prioriternih proizvoda temelji se na prednostima destinacije i usmjeravanju resursa prema onim segmentima ponude koji generiraju najveću dodanu vrijednost i diferencijaciju na tržištu. Sustavno jačanje marketinga podrazumijeva primjenu suvremenih komunikacijskih strategija, digitalnih alata i brend menadžmenta, s ciljem povećanja vidljivosti, reputacije i povezanosti s ciljnim tržištima. Kreiranjem autentičnih i inovativnih događaja potiče se stvaranje jedinstvenih doživljaja koji reflektiraju kulturni identitet, tradiciju i kreativni potencijal</p>
	<p>lokalne zajednice, čime se utječe na smanjenje sezonalnosti uz kontinuirano jačanje destinacijskog brenda.</p>
<p>Posebni cilj 3. Podupiranje koncepta zelene, pametne i održive rivijere</p>	<p>Posebni cilj podupiranja koncepta zelene, pametne i održive rivijere usmjeren je na transformaciju Crikveničko–vinodolske rivijere u destinaciju koja integrira načela održivog razvoja, tehnološke inovacije i odgovorno upravljanje prostorom i resursima. Provedba ovog cilja temelji se na razvoju i promoviranju integralnog sustava <i>smart destination</i>, koji povezuje digitalne tehnologije, podatkovno upravljanje i participativne modele odlučivanja radi povećanja učinkovitosti, transparentnosti i kvalitete cjelovitog turističkog iskustva. Ulaganja u zelenu tranziciju i prilagodbu klimatskim promjenama uključuju implementaciju energetske učinkovitih rješenja, poticanje kružnog gospodarstva, održivu mobilnost te očuvanje prirodnih i kulturnih resursa kao temeljne komponente otpornosti destinacije. Sustavno upravljanje prostorom i zaštita resursa osiguravaju ravnotežu između turističkog razvoja i očuvanja ekološkog integriteta, čime se sprječava prekomjerna apartmanizacija i degradacija okoliša. Istodobno, snaženjem pristupačnosti unutar destinacije potiče se prostorna, digitalna i društvena inkluzivnost uz stvaranje uvjeta za ravnomjeran i održiv razvoj. Integracijom navedenih mjera Crikveničko–vinodolska rivijera se pozicionira kao model održive i pametne destinacije koja spaja inovativnost, ekološku odgovornost i društvenu otpornost.</p>
	<p>Posebni cilj osnaživanja menadžmenta turističke destinacije Crikveničko–vinodolske rivijere usmjeren je na uspostavu učinkovitog, integriranog i održivog modela upravljanja koji uvažava specifične prostorne, društvene i ekološke karakteristike područja. Upravljanje turizmom prema prihvatnom kapacitetu pomaže u održavanju ravnoteže između turizma, zaštite okoliša i kvalitete života stanovnika. Osnaživanjem integriranog</p>

Posebni cilj 4.
**Oснаживање
менаджмента
дестинације**

управљања туризмом дестинације потиче се координација међу локалним дionicима – јединицама локалне самоуправе, туристичким заједницама, предузетницима и цивилним сектором ради постизања синергијског утицаја и усклађеног стратегијског дјеловања. Посебан нагласак ставља се на укључивање локалне заједнице у развојне процесе, чиме се јача партиципативно одлучивање, друштвена одговорност и идентификација становника с туристичким развојем. Такав приступ омогућава Криквеничко–винодолској ривјери да се развија као одржива и конкурентна дестинација, утемељена на равнотежи између економског развоја, очувања ресурса и повећања квалитете живота локалног становништва.

5.3. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 1: Unaprjeđenje kvalitete

Mjera 1.1. Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta	
Opis i aktivnosti	<p>U svrhu osiguranja povoljnije strukture i povećanja kvalitete smještajnih kapaciteta, kao temeljnog preduvjeta za razvoj cjelogodišnjeg turizma, nužno je usmjeriti razvojne aktivnosti prema rastu i kvalitativnom unaprjeđenju smještaja više kategorije, uz istodobno podizanje standarda u svim oblicima smještaja. Poseban značaj pritom ima hotelski smještaj, koji u najvećoj mjeri doprinosi produljenju turističke sezone, stabilnosti poslovanja te diversifikaciji ponude.</p> <p>Unaprjeđenje strukture smještajnih kapaciteta izravno utječe na jačanje gospodarske održivosti destinacije. Povećanjem udjela hotelskog smještaja i poticanjem investicija u modernizaciju, rekonstrukciju i izgradnju objekata više kategorije (4 i 5 zvjezdica), stvaraju se temelji za razvoj konkurentne, prepoznatljive i tržišno diferencirane turističke ponude. Takav pristup pridonosi većoj potrošnji po gostu, generira nova stalna radna mjesta, potiče plasman lokalnih proizvoda i usluga te podupire razvoj turizma visoke dodane vrijednosti. Poseban naglasak stavlja se na poticanje investicija u modernizaciju postojećih hotelskih kapaciteta i usklađivanje s načelima održivog razvoja i prostorne ravnoteže. Istodobno, potrebno je poticati izgradnju novih hotelskih i komplementarnih objekata više kategorije, integriranih u okoliš i usmjerenih prema segmentima tržišta koji traže visoku razinu kvalitete, personaliziranu uslugu i dodatne sadržaje (<i>wellness</i>, zdravstveni, kongresni i sportski turizam). Unaprjeđenjem kvalitete svih oblika smještaja te razvojem kapaciteta primjerenih cjelogodišnjem poslovanju jačaju se temelji za održiv, stabilan i društveno odgovoran razvoj destinacije. Strukturirani i strateški pristup razvoju smještajnih kapaciteta doprinosi stvaranju poticajnog investicijskog i poslovnog okruženja, većoj konkurentnosti na nacionalnom i međunarodnom tržištu kroz certificiranje objekata lokalnim, regionalnim i međunarodnim oznakama kvalitete, čime će se dodatno ojačati reputacija Crikveničko-vinodolske rivijere. Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontinuirano i sustavno praćenje unaprjeđenja kvalitete smještajnih kapaciteta u suradnji s nositeljima ponude 2. Poticanje modernizacije i rekonstrukcije 3. Povećanje udjela hotelskog smještaja u strukturi smještajnih kapaciteta 4. Jačati certificiranje smještajnih objekata oznakama kvalitete
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, poduzetnici, nositelji smještajne ponude
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine u suradnji s nositeljima smještajne ponude

Planirani izvršenja	rok	Do 2029.
--------------------------------	------------	----------

Mjera 1.2. Snaženje eno-gastronomске ponude	
Opis i aktivnosti	<p>U uvjetima kada je Kvarner proglašen Europskom regijom gastronomije 2026. godine i sukladno planskim dokumentima Primorsko-goranske županije, prije svega Planu razvoja turizma Primorsko-goranske županije do 2030. godine i Akcijskom planu razvoja gastronomije Primorsko-goranske županije, eno-gastronomска ponuda identificirana je kao jedna od razvojnih prioriteta i snaga Primorsko-goranske županije.</p> <p>Svjetska turistička organizacija definira gastronomski turizam kao vrstu turističke aktivnosti koju karakterizira iskustvo posjetitelja povezano s hranom i srodnim proizvodima i aktivnostima tijekom putovanja koje su bazirane na kulturi i nasljeđu. Uz autentična, tradicionalna i/ili inovativna kulinarska iskustva, gastronomski turizam može uključivati i druge srodne aktivnosti poput posjeta lokalnim proizvođačima, sudjelovanja na festivalima hrane i pohađanja tečajeva kuhanja. Kupovina i konzumacija lokalne i autohtone hrane i pića te učenje o lokalnoj kulinarskoj tradiciji i tehnikama kuhanja ili proizvodnji hrane predstavlja značajan motiv ili aktivnost tijekom takvih putovanja (UNWTO, Gastronomy and wine tourism).</p> <p>Jedinstvena lokalna nematerijalna kulturna baština postaje sve važniji čimbenik u privlačenju turista; za mnoge destinacije proizvodnja hrane kao i proizvodnja vina predstavljaju sastavni dio njihove povijesti i identiteta te su postali ključni element u imidžu, a za što ima potencijala i Crikveničko- vinodolska rivijera. U tom procesu značajnu ulogu imaju aktivnosti LAG „VINODOL“.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Implementacija projekta „Brendiranje Crikveničko-vinodolske rivijere kao eno-gastronomске destinacije“. 2. Povećanje broja ugostiteljskih objekata s međunarodno prepoznatim oznakama kvalitete (Gault & Millau, Michelin, JRE...). 3. Poticanje lokalne proizvodnje i kratkih lanaca opskrbe. 4. Daljnje aktivnosti na manifestacijama koje valoriziraju eno i gastro ponudu.
Izvor financiranja	TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, ugostitelji, proizvođači
Nositelj	TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina u suradnji s ugostiteljima i lokalnim proizvođačima, LAG „VINODOL“

Planirani izvršenja	rok Do 2029.
Mjera 1.3.	
Uređenje plaža i pratećih sadržaja	
Opis i aktivnosti	<p>S obzirom na dominantan proizvod „sunca i mora“ i velik udio obitelji s djecom, značaj plaža i pratećih sadržaja od iznimnog je značaja za ukupno zadovoljstvo turista i posjetitelja boravkom u Crikvenici i Novom Vinodolskom.</p> <p>Plaže su sastavni dio integralnog turističkog proizvoda destinacije. To je visoko vrijedan resurs s aspekta prirodnog, društvenog, gospodarskog i rekreacijskog potencijala. One turistički proizvod čine privlačnim i predstavljaju motiv dolaska u destinaciju za određen broj turista. Da bi se plaže stavile u funkciju turističke ponude i pozicioniranja turističke destinacije na turističkom tržištu te da bi turistički proizvod destinacije postao atraktivnijim, potrebno je obogatiti ponudu plaža sukladno željama tržišnih segmenta uz uvažavanje načela održivog razvoja. (Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području Primorsko- goranske županije, 2015).</p> <p>Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama iz 2023. iznimno je detaljno uredio pravni status morskih plaža, njihovu podjelu i načine gospodarskog korištenja – koncesijama i dozvolama. Osim podjele plaža, zakon vrlo jasno naglašava slobodu pristupa gotovo svim plažama.</p> <p>Crikveničko-vinodolska rivijera, napose Crikvenica se ističe na turističkom tržištu s atraktivnim plažnim prostorom koji privlači i turiste i jednodnevne posjetitelje. Navedeno međutim rezultira i opterećenjem plažnog prostora koje je prema pokazateljima identificirano kao faktor rizika (prema metodologiji izračuna prihvatnog potencijala raspoloživa površina plaže po kupaču u danima vršne turističke sezone iznosi 3,2 m²).</p> <p>Kvaliteta mora je pretežito izvrsna i u potpunosti zadovoljava standarde za korištenje.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upravljanje i održavanje plaža. 2. Poticanje rasta kvalitete i raznovrsnosti sadržaja na i uz plaže (ugostiteljski sadržaji, adrenalinski sadržaji, sportsko-rekreacijski sadržaji, sadržaji za djecu i sl.) 3. Unaprjeđenje pristupačnosti plaža.
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, koncesionari i ovlaštenici dozvola na pomorskom dobru, poduzetnici, fondovi
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, koncesionari i ovlaštenici dozvola na pomorskom dobru, poduzetnici

Planirani izvršenja	rok
	Do 2029.

Mjera 1.4. Jačanje ljudskih potencijala	
Opis i aktivnosti	<p>Ljudski potencijali su ključni resurs održivog turizma Crikveničko-vinodolske rivijere. Turizam destinacije suočava se s izraženom sezonalnošću, nedostatkom kvalificirane radne snage, slabijom povezanosti obrazovanja i gospodarstva te ograničenim mogućnostima stručnog usavršavanja. Dodatno, nepovoljni demografski trendovi i odljevi mladih otežavaju stvaranje stabilne radne baze, dok niska razina zadovoljstva stanovništva turizmom ukazuje na potrebu većeg uključivanja zajednice i razumijevanja koristi koje turizam donosi. Mjera potiče suradnju obrazovnih institucija, gospodarstva i lokalne samouprave u razvoju znanja, kompetencija i profesionalnih standarda u turizmu. Naglasak je na cjeloživotnom učenju, digitalnim i komunikacijskim vještinama, održivim poslovnim praksama te uključivanju mladih kroz obrazovanje, praksu i sezonski rad. Navedeno uključuje i razvoj edukativnih <i>onsite</i> manufakturnih laboratorija, poput „gastro inkubatora“, što omogućuje mladima usvajanje modernih tehnika izrade autohtonih proizvoda uz mentore, čime se potiče održivi razvoj, prijenos baštinskih vještina i jačanje interesa za deficitarna zanatska zanimanja. Time se podiže stručnost, kvaliteta usluge i zadovoljstvo stanovnika, a Crikveničko-vinodolska rivijera profilira se kao destinacija koja razvija i cijeni svoje ljude. Cilj mjere je razviti održiv i funkcionalan sustav obrazovanja, stručne prakse i podrške dionicima turizma radi povećanja kompetencija, kvalitete usluge i zadovoljstva stanovništva turizmom te stvaranja temelja za cjelogodišnji, održivi razvoj turizma Crikveničko- vinodolske rivijere.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostava sustava stalnog obrazovanja i prijenosa znanja kroz redovite edukacije, radionice i seminare za iznajmljivače, ugostitelje, djelatnike turističkih zajednica i komunalnih službi. 2. Razvoj digitalne platforme „Turizam znanja Crikveničko-vinodolske rivijere“ s edukativnim materijalima, priručnicima i online tečajevima. 3. Poticanje provedbe programa stručnih praksi, sezonskog zapošljavanja i lokalnih stipendija za učenike i studente turističkih i ugostiteljskih usmjerenja u suradnji s obrazovnim ustanovama i poslodavcima. 4. Provedba kratkih edukacija i orijentacijskih programa za sezonske radnike i djelatnike u kontaktu s gostima (komunalne službe, TIC-ovi, manifestacije) radi poboljšanja komunikacije i razumijevanja standarda destinacije. 5. Jačanje suradnje između turističkih zajednica, škola, zdravstvenih ustanova i lokalnih poduzetnika kroz zajedničke projekte i programe.
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Planirani izvršenja	rok Do 2029.

5.4. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 2: Jačanje tržišne prepoznatljivosti

Mjera 2.1. Poticanje razvoja prioriternih proizvoda	
Opis i aktivnosti	<p>Težnja ka cjelogodišnjem poslovanju u turizmu, zahtjevi turističke potražnje, resursna osnova i diverzificiranost turističke ponude omogućuje Crikveničko-vinodolskoj rivijeri razvoj niza posebnih oblika turizma.</p> <p>Razvoj spektra posebnih oblika turizam otvara mogućnosti uključivanja šireg kruga dionika u kreiranje turističke ponude, otvara nove poduzetničke prilike i mogućnost formiranja kreativnih partnerstva na destinacijskoj razini.</p> <p>Posebno je značajan inovativan pristup u oblikovanju i sadržajnom osmišljavanju ponude. S raspoloživim lokalnim resursima i atrakcijama nužno je upravljati u skladu s načelima održivosti, vodeći računa o uravnoteženosti ekonomskih ciljeva, društvenih ciljeva i ciljeva zaštite okoliša.</p> <p>Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine Hrvatska u potpunosti podržava razvoj posebnih oblika turizma, uvažavajući njihove specifičnosti. S obzirom na bogatstvo resursa, trendove na turističkom tržištu te sve veću ekološku i društvenu osviještenost turista, ali i svih dionika u turizmu, posebni oblici turizma imaju velik razvojni potencijal. Uspostavljanjem djelotvornog sustava upravljanja razvojem održivog turizma, jačanjem suradnje lokalnih dionika s turističkim agencijama kao destinacijskim menadžment kompanijama, stvaraju se uvjeti za intenzivniji razvoj posebnih oblika turizma.</p> <p>Najznačajniji posebni oblici turizma koji se razvijaju na području Crikveničko-vinodolske rivijere su: zdravstveni turizam, gastro i eno turizam, turizam događaja, sportsko-rekreacijski turizam, kulturni i kreativni turizam, ruralni turizam, poslovni turizam, nautički turizam, uz stalno prisutan turistički proizvod sunca i mora.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poticajne mjere za aktivnosti/projekte koji jačaju ponudu i kvalitetu sadržaja posebnih oblika turizma od značaja za Crikveničko-vinodolsku rivijeru. 2. Formiranje koordinacijskih tijela (radne skupine, povjerenstva) za intenziviranje suradnje različitih dionika koji doprinose razvoju pojedinog posebnog oblika turizma. 3. Izgradnja infrastrukture za razvoj posebnih oblika turizma. 4. Brendiranje prioriternih proizvoda destinacije.
Izvor financiranja	TZG Crikvenica, TZ Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, fondovi
Nositelj	TZG Crikvenica, TZ Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina

Planirani izvršenja	rok	Do 2029.
--------------------------------	------------	----------

Mjera 2.2. Kontinuirano jačanje marketinga destinacije	
Opis i aktivnosti	<p>U uvjetima snažne konkurencije kako na domaćem tako i inozemnom turističkom tržištu Crikveničko-vinodolska rivijera treba nastaviti s dosadašnjim aktivnostima ulaganja u destinacijski marketing kao ključan alat za pozicioniranje, konkurentnost i dugoročni razvoj rivijere. Pri tome se u budućem periodu poseban naglasak stavlja na snažnije tržišno pozicioniranje perspektivnih turističkih proizvoda koji imaju značajan tržišni potencijal i koji dodatno doprinose orijentaciji ka cjelogodišnjem poslovanju destinacije, odnosno jačanju predsezone i posezone. Razvoj turističkih potreba suvremenih turista i disperzija njihovih interesa odgovaraju resursima i potencijalima ponude Crikveničko-vinodolske rivijere. Jasno definirana strategija pozicioniranja temeljena na specifičnim obilježjima proizvoda, preduvjet je snaženja prepoznatljivosti Crikveničko-vinodolske rivijere kao dinamične destinacije raznolikih sadržaja po mjeri turista i lokalnog stanovništva. U tu svrhu značajna je provedba Strateškog i operativnog marketinškog plana Crikveničko-vinodolske rivijere 2024. – 2029.</p> <p>Specifičan izazov marketinškog pristupa tržištu ogleda se u potrebi promoviranja cjelovite rivijere i ostvarenja sinergijskih tržišnih efekata uz istovremeno naglašavanje posebnosti njenih sastavnica – Crikvenice, Novog Vinodolskog i Vinodolska općina. Sukladno smjernicama hrvatskog turizma i definiranom konceptu razvoja turizma Primorsko-goranske županije, važno je naglašavati i komunicirati opredjeljenje Crikveničko-vinodolske rivijere ka razvoju održivog turizma.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Provedba Strateškog i operativnog marketinškog plana Crikveničko-vinodolske rivijere 2024. – 2029. 2. Promotivne aktivnosti turističke ponude Crikveničko-vinodolske rivijere na ključnim emitivnim tržištima. 3. Brendiranje destinacije u cjelini, kao i izabranih turističkih proizvoda po uzoru na projekt „Brendiranje Crikveničko-vinodolske rivijere kao eno-gastronomske destinacije“. 4. Kontinuirano unaprjeđenje digitalnih rješenja u funkciji marketinga destinacije uz primjenu tehnologije virtualne i proširene stvarnosti. 5. Unaprjeđivanje mrežne stranice i društvenih mreža Crikveničko-vinodolske rivijere.
Izvor financiranja	TZG Crikvenica, TZ Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Nositelj	TZG Crikvenica, TZ Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Planirani rok izvršenja	Do 2029.

Mjera 2.3. Kreiranje autentičnih i inovativnih događaja	
Opis i aktivnosti	<p>Crikveničko-vinodolska rivijera posjeduje izniman potencijal za razvoj cjelogodišnjeg turizma kroz integraciju svojih prirodnih, kulturnih i gastronomskih resursa. Povezivanjem svih područja (obale i zaleđa) destinacije moguće je stvoriti raznovrsna i autentična događanja koja istodobno odražavaju lokalni identitet, bogatu tradiciju i suvremene trendove u doživljajnom turizmu. Ova mjera usmjerena je na osmišljavanje i organizaciju inovativnih tematskih manifestacija i programa koji povezuju more, prirodu i unutrašnjost Vinodola – kroz gastronomske festivale, sportsko-rekreativne i kulturne manifestacije, eno-gastronomsku ponudu, <i>outdoor</i> aktivnosti, tradicijske događaje i edukativne programe. Takvi sadržaji trebaju naglašavati posebnosti lokalne zajednice, promovirati održiv način života te uključivati lokalne proizvođače, udruge i kreativne pojedince.</p> <p>Mjera je usmjerena na organizaciju inovativnih tematskih manifestacija i programa koji obuhvaćaju: kulturne i glazbene festivale, folklorne i tradicijske priredbe, izložbe i radionice; eno-gastronomске programe, promociju lokalnih proizvoda i OPG-ova; sportsko-rekreativne aktivnosti, <i>outdoor</i> i avanturističke programe; edukativne i interaktivne sadržaje za sve dobne skupine.</p> <p>Kreiranjem atraktivnih događanja izvan glavne turističke sezone potiče se razvoj cjelogodišnje turističke ponude, povećava posjećenost tijekom predsezone i posezone te jača gospodarska povezanost obalnog i ruralnog područja. Time se pridonosi ravnomjernijem prostornom i vremenskom rasporedu turističkih aktivnosti, stvaranju novih poslovnih prilika te jačanju identiteta Crikveničko-vinodolske rivijere kao dinamične, autentične, održive i doživljajne destinacije.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osmisliti i provoditi autentična i inovativna događanja tijekom cijele godine. 2. Povezivanje lokalnih proizvođača i drugih dionika u turističku ponudu događanja. 3. Razvijanje integriranih programa doživljajnog turizma.
Izvor financiranja	TZG Crikvenica, TZ Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine u suradnji s Grad Crikvenica, Grad Novi vinodolski, Vinodolska općina, privatne investicije i EU fondovi
Nositelj	TZG Crikvenica, TZ Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine u suradnji s Grad Crikvenica, Grad Novi vinodolski, Vinodolska općina, lokalni poduzetnici, OPG-ovi, udruge i ostali dionici

Planirani izvršenja	rok Do 2029.
------------------------	-----------------

5.5. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 3: Podupiranje koncepta zelene, pametne i održive rivijere

Mjera 3.1. Razvijanje i promoviranje integralnog sustava „smart destination“	
Opis i aktivnosti	<p>Razvoj integralnog digitalnog sustava upravljanja, promocije i interpretacije Crikveničko-vinodolske rivijere (CVR) temelji se na konceptu „smart destination“ koji povezuje digitalne tehnologije, turizam i javne usluge radi povećanja učinkovitosti, održivosti te kvalitete iskustva posjetitelja. Temeljne odrednice sadržane u <i>Strategiji pametnog razvoja Grada Crikvenice 2024. – 2028.</i> i <i>Strategiji pametnog razvoja Vinodolske općine 2024. – 2028'</i> naglašavaju važnost digitalne transformacije, umrežavanja i korištenja podataka za upravljanje razvojem.</p> <p>Temeljni cilj ove mjere je integrirati postojeće i planirane „smart“ projekte u jedinstven, interoperabilan sustav koji omogućuje razmjenu podataka u stvarnom vremenu, digitalno praćenje turističkih tokova te učinkovito upravljanje resursima destinacije. Mjera je usmjerena na razvoj digitalnih rješenja prilagođenih dominantnom tržišnom segmentu – obiteljima s djecom – uz poseban naglasak na sigurnost, dostupnost usluga, prilagodbu sadržaja i personalizirano informiranje posjetitelja.</p> <p>Koncept uključuje primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), interneta stvari (IoT) i umjetne inteligencije (AI) u svrhu integracije podataka (<i>eVisitor, mVisitor, pametno parkiranje, digitalni totemi, virtualne ture</i>), prediktivne analitike i optimizacije procesa. Sustav će omogućiti korištenje AI algoritama za analizu turističkih tokova, predviđanje opterećenja destinacije, personalizirane preporuke korisnicima te potporu donošenju strateških odluka na temelju podataka u stvarnom vremenu. Na taj način se Crikveničko-vinodolska rivijera pozicionira kao cjelovito digitalizirana i obiteljski orijentirana pametna destinacija na Jadranu, u kojoj su tehnologija, održivost i kvaliteta života lokalne zajednice usklađeni s potrebama suvremenog turizma.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj jedinstvene digitalne destinacijske platforme CVR-a koja povezuje postojeće sustave i nudi personalizirane informacije. 2. Standardizacija digitalne signalizacije i „smart“ info-točaka radi ujednačene komunikacije i vidljivosti. 3. Uspostava destinacijskog podatkovnog centra i integriranog analitičkog sustava s primjenom AI tehnologija za prediktivnu analitiku, upravljanje kapacitetima i potporu donošenju odluka. 4. Digitalna edukacija i uključivanje lokalnih dionika u zajednički sustav. 5. Provedba zajedničkih promotivnih aktivnosti kojima se ističe digitalna transformacija i obiteljski karakter destinacije, uz korištenje suvremenih komunikacijskih alata i uključivanje lokalne zajednice.
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Planirani rok izvršenja	Do 2029.

Mjera 3.2. Ulaganje u zelenu tranziciju i prilagođavanje klimatskim promjenama	
Opis i aktivnosti	<p>Ulaganje u zelenu tranziciju i prilagođavanje klimatskim promjenama ključno je za osiguravanje dugoročne održivosti i konkurentnosti turizma u Crikveničko-vinodolskoj rivijeri. Ovaj cilj usklađen je s iznijetim načelima u dokumentima Strategija zelene urbane obnove Grada Crikvenice, Strategija zelene urbane obnove Grada Novog Vinodolskog i Strategija pametnog razvoja Općine Vinodolske za razdoblje 2024. – 2028. godine. Strategije naglašavaju potrebu očuvanja i unaprjeđenja prirodnih područja te bioraznolikosti, uređenje otvorenih površina i zgrada u naselju, održivo i kružno gospodarenje prostorom, ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama, osiguranje uvjeta za sustavnu implementaciju i upravljanje mrežom zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva. Crikveničko-vinodolska rivijera može kroz te dokumente potaknuti obnovu javnih i turističkih objekata, ugradnju sustava obnovljivih izvora i primjenu materijala koji podupiru zelenu infrastrukturu – čime se podupire ostvarenje ovog cilja. Osim toga, usmjerenje na stvaranje otpornog i održivog prostora omogućuje Crikveničko-vinodolskoj rivijeri da turizam razvija na uravnotežen način, smanjujući sezonalnost i jačajući turističku ponudu tijekom cijele godine. Na taj način Crikveničko-vinodolska rivijera ne samo da doprinosi društveno-ekonomskom razvoju nego postaje i model mikro-destinacije koja primjenjuje nacionalne smjernice i europske standarde za zelenu urbanu obnovu i održivi turizam.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj zelene infrastrukture i održivih javnih prostora – dodatno uređenje parkova, šetnica, biciklističkih staza i obalnih površina uz očuvanje bioraznolikosti. 2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti turističkih objekata. 3. Edukacija i osnaživanje lokalnih dionika: obuka turističkih djelatnika, ugostitelja i poduzetnika za održive prakse i klimatski otpornu infrastrukturu te poticanje suradnje s lokalnom zajednicom.
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, poslovni subjekti
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, poslovni subjekti
Planirani rok izvršenja	Do 2029.

Mjera 3.3. Upravljanje prostorom i zaštita resursa	
Opis i aktivnosti	<p>Prostor predstavlja jedan od najdragocjenijih resursa svake zajednice, no kada se govori o područjima na kojima se razvija turizam, upravo prostor je pod visokom ugrozom.</p> <p>Izgradnja kapaciteta za smještaj turista, prisutna apartmanizacija, uz rastući interes i potražnju za kupovinom nekretnina u priobalju dovodi do velikog opterećenja prostora i moguće vizualne degradacije. Dodatni problem koji prati ovu pojavnost je snažan rast cijena nekretnina što otežava mogućnost rješavanja stanovanja lokalnom stanovništvu, napose mladima i posljedično izaziva negativne stavove stanovništva prema turizmu. Stoga, iako nije direktno vezano za turizam, aktivno iznalaženje mjera priuštivog stanovanja koje su prihvatljive zainteresiranima može u velikoj mjeri s jedne strane unaprijediti uvjete života lokalnog stanovništva te s druge strane smanjiti animozitet koji se prema turističkom razvoju javlja kod istih.</p> <p>S obzirom na glavna emitivna tržišta i način dolaska u destinaciju (cestovni), tijekom vršne turističke sezone dolazi do izrazitog opterećenja lokalnog prometa i raspoloživih parkirališta čime se umanjuje zadovoljstvo turista, ali i smanjuje kvaliteta i uvjeti života lokalnog stanovništva. Dodatno, navedeno opterećuje i eko-sustav, pa se preporučuje razvoj ekološki prihvatljive mobilnosti u destinaciji. Sezonalne oscilacije turističkog prometa nameću izazove pred komunalni sustav.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odgovorno upravljanje prostorom u skladu s prihvatnim potencijalom i s ciljem djelovanja na utvrđene faktore rizika. 2. Razvoj mjera za priuštivo stanovanje. 3. Komunalni sustav i dalje usklađivati s potrebama lokalnog stanovništva i turista, posebno u vršnoj sezoni. 4. Unaprjeđenje lokalnog prometa i prometa u mirovanju (parkirališta). 5. Razvoj ekološki prihvatljive mobilnosti u destinaciji. 6. Edukacija lokalnog stanovništva, turista i svih ostalih dionika Crikveničko-vinodolske rivijere o značaju zaštite okoliša i mogućnostima doprinosa.
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina
Planirani rok izvršenja	Do 2029.

Mjera 3.4. Snaženje pristupačnosti	
Opis i aktivnosti	<p>Danas gotovo 16 % globalne populacije živi sa značajnim oblikom invaliditeta (UN Tourism, Accessible tourism. https://www.unwto.org/accessibility) i unatoč napretku u području inkluzije, velik broj osoba s invaliditetom i dalje se suočava s brojnim preprekama koje otežavaju pristup turističkim aktivnostima. Navedeno uključuje nedostatak pristupačnog prijevoza te ograničenu ponudu usluga i sadržaja unutar destinacije, poput prilagođenog smještaja, ugostiteljskih objekata, plaža i atrakcija bez fizičkih barijera. Dodatni problem predstavlja i nepostojanje adekvatnih i transparentnih informacija o stvarnoj razini pristupačnosti postojećih elemenata turističkog sustava, što otežava planiranje i donošenje odluka potencijalnim posjetiteljima. Stoga je cilj mjere povećati pristupačnost turističke ponude i infrastrukture Crikveničko-vinodolske rivijere kako bi postala inkluzivna i privlačna svim skupinama turista, osobito osobama s invaliditetom, starijim osobama, kao i obiteljima s malom djecom koji su i danas njeni dominantni gosti. Mjera uključuje analizu postojećih barijera u javnim prostorima, smještajnim objektima, plažama i turističkim atrakcijama te kreiranje informacijske baze vezane za pristupačnost pojedinih elemenata destinacije. U tom je kontekstu moguće osiguravanje pristupačnih prometnih i informatičkih rješenja (npr. taktilne i audiovizualne informacije, digitalne aplikacije s opcijama pristupačnosti). Navedeno će doprinijeti povećanju zadovoljstva turista te jačanju imidža rivijere kao pristupačne, gostoljubive i odgovorne destinacije.</p> <p>Aktivnost:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostava informacijske baze koja će objediniti podatke o pristupačnosti turističke ponude i infrastrukture na području Crikveničko-vinodolske rivijere. 2. Provedba kampanja i edukativnih programa za dionike u turizmu s ciljem podizanja razine svijesti o važnosti pristupačnog i uključivog turizma te poticanja primjene dobrih praksi u poslovanju.
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine
Planirani rok izvršenja	2027.

5.6. Mjere i aktivnosti za realizaciju posebnog cilja 4: Osnaživanje menadžmenta destinacije

Mjera 4.1.	
Upravljanje turizmom sukladno utvrđenom prihvatnom potencijalu	
Opis i aktivnosti	<p>Sukladno odrednicama Zakona o turizmu i donesenom Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta izrađen je Plan upravljanja destinacijom koji se temelji na pokazateljima održivosti i izračunu prihvatnog potencijala uzimajući u obzir i turističke tokove kao i potrebe i interese lokalnog stanovništva. Slijedom navedenog izvršen je izračun prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere kao značajne tržišne i funkcionalne cjeline.</p> <p>Zakon o turizmu definira plan upravljanja destinacijom kao planski dokument za razvoj održive destinacije. Plan upravljanja destinacijom na lokalnoj razini mora biti usklađen s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima te planom upravljanja destinacijom na regionalnoj razini.</p> <p>Prikupljanje i obrada podataka izvršena je sukladno Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta i to za 17 obveznih pokazatelja održivosti koje je svaka destinacija dužna pratiti kao i 8 odabranih specifičnih pokazatelja koji su identificirani kao značajni za dugoročnu održivost turizma Crikveničko-vinodolske rivijere.</p> <p>Prihvatni potencijal predstavlja maksimalan broj turističkih korisnika koji simultano posjećuju turističko mjesto bez neprihvatljivih poremećaja fizičke, ekonomske i socio-kulturne okoline, kao i bez neprihvatljivog smanjenja kvalitete zadovoljstva posjetilaca i uvjeta života lokalnog stanovništva.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Provedba preporuka proizašlih na temelju definiranog prihvatnog potencijala Crikveničko-vinodolske rivijere u okviru Plana upravljanja destinacijom. 2. Kontrola i dugoročno prevladavanje utvrđenih faktora rizika. 3. Praćenje pokazatelja prihvatnog potencijala sukladno propisanoj dinamici.
Izvor financiranja	TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina
Nositelj	TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina

Planirani izvršenja	rok	Definiran prihvatni kapacitet – 2025.; ostalo kontinuirano do 2029.
Mjera 4.2. Oснаživanje integriranog upravljanja turizmom Crikveničko-vinodolske rivijere		
Opis i aktivnosti	<p>Mjera osnaživanja integriranog upravljanja turizmom Crikveničko-vinodolske rivijere usmjerena je na povećanje učinkovitosti i koherentnosti turističkog menadžmenta kroz povezivanje obale i zaleđa destinacije. Mjera predviđa kontinuiranu koordinaciju svih dionika, poticanje zajedničkih projekata i osiguravanje transparentnog upravljanja, s naglaskom na razvoj i jačanje destinacijskih menadžment kompanija (DMK) na razini cijele rivijere. Ključno je ojačati postojeće DMK koje omogućuju koordinaciju između svih dijelova destinacije. Takve strukture bit će odgovorne za planiranje i provedbu zajedničkih projekata, uključujući promociju destinacije, organizaciju događanja, razvoj novih turističkih proizvoda i sustavno upravljanje resursima uz osiguranje transparentnosti i participativnosti.</p> <p>Osim jačanja postojećih struktura, mjera predviđa i poticanje razvoja novih DMK, kao i programe edukacije, mentorstva i podrške u profesionalizaciji menadžmenta destinacije. Operativno osnaživanje menadžmenta destinacije uključuje poticanje razvoja privatnog sektora kroz uspostavu i jačanje DMK agencija, koje preuzimaju komercijalizaciju i međunarodnu distribuciju novih turističkih proizvoda te, djelujući kao lokalni operativni centar i jamac kvalitete, osiguravaju stabilan priljev gostiju izvan sezone i visoku razinu usluge na cijeloj Crikveničko-vinodolskoj rivijeri.</p> <p>Time se omogućuje da svi dijelovi destinacije, djeluju usklađeno i strateški, uz jačanje kapaciteta za učinkovito upravljanje marketingom, digitalnom promocijom, organizacijom događanja i razvojem održivih turističkih proizvoda.</p> <p>Integralni dio mjere je i povezivanje svih područja Crikveničko-vinodolske rivijere kroz zajedničke projekte, uključujući kulturne i eno-gastronomske itinerare, sportsko-rekreativne rute i cjelogodišnji promotivni kalendar događanja. Redoviti koordinacijski sastanci dionika osigurat će evaluaciju učinka projekata, praćenje posjećenosti, zadovoljstva turista, uključivanja lokalnih proizvođača te gospodarskog učinka, čime se jača tržišna prepoznatljivost i konkurentnost destinacije.</p> <p>Kroz sustavno osnaživanje integriranog upravljanja, Crikveničko-vinodolska rivijera stvara profesionalan, transparentan i održiv okvir menadžmenta destinacije, povezujući obalu i zaleđe te potičući razvoj zajedničkih projekata koji doprinose stabilnom i cjelogodišnjem turističkom razvoju.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podupirati postojeće i poticati formiranje novih DMK u destinaciji. 2. Transparentno i participativno upravljanje destinacijom. 	
Izvor financiranja	TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, fondovi i privatni sektor	
Nositelj	TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine, Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, DMK, poduzetnici, ugostitelji, OPG i ostali dionici	

Planirani izvršenja	rok	Do 2029.
Mjera 4.3. Uključivanje lokalne zajednice u razvojne procese		
Opis i aktivnosti	<p>Održivi razvoj turizma temelji se na aktivnom angažmanu lokalne zajednice, jednog od ključnih dionika u tom procesu. Stanovnici, poduzetnici, udruge, obrazovne i kulturne institucije te lokalna uprava zajednički oblikuju identitet i autentičnost destinacije. Njihovo sudjelovanje u planiranju, odlučivanju i provedbi razvojnih aktivnosti od presudne je važnosti za unaprjeđenje kvalitete turističke ponude i jačanje zadovoljstva unutar zajednice.</p> <p>Rezultati istraživanja stavova lokalnog stanovništva Crikveničko-vinodolske rivijere pokazuju određeno nezadovoljstvo trenutnim stanjem turizma, što se djelomično može pripisati nedostatnoj komunikaciji između donositelja odluka i stanovnika. Stoga je potrebno uspostaviti sustav dvosmjerne komunikacije koji će omogućiti redovito informiranje i savjetovanje s lokalnim stanovništvom te poticati njihovo aktivno sudjelovanje kroz tematske radionice, javne rasprave i slične aktivnosti. Cilj je ove mjere stvoriti okruženje u kojem lokalna zajednica postaje ravnopravni partner i sukreator turističkih doživljaja u destinaciji. Na taj se način razvoj turizma usmjerava prema održivijim praksama koje bolje odražavaju potrebe, interese i vrijednosti lokalnog stanovništva. Dugoročno, ovakav pristup doprinosi jačanju društvene povezanosti, povećanju kvalitete života i stvaranju prepoznatljivog, autentičnog identiteta Crikveničko-vinodolske rivijere.</p> <p>Aktivnost:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostavljen sustav za prikupljanje stavova lokalnog stanovništva o razvoju turizma na području Crikveničko-vinodolske rivijere. 2. Organiziranje tematskih radionica s ciljem poticanja dijaloga, razmjene ideja i zajedničkog oblikovanja održivog razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere. 	
Izvor financiranja	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Općina Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine	
Nositelj	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Vinodolska općina, TZG Crikvenica, TZG Novi Vinodolski i TZO Vinodolske općine	
Planirani izvršenja	rok	2027.

6. SMJERNICE, PREPORUKE I PROVEDBA

Hrvatska se svojim strateško-planskim okvirom opredijelila ka održivosti te je usvojena Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine, kao i Zakon o turizmu s nizom provedbenih pravilnika, kojima se metodološki i sadržajno propisuje oblikovanje planova upravljanja destinacijom uz izračun pokazatelja održivosti kao i pokazatelja prihvatnog potencijala za razvijene turističke destinacije.

Crikvenica, Novi Vinodolski i Općina Vinodolska općina, okupljene u turističku jedinstvenu i funkcionalnu cjelinu Crikveničko-vinodolska rivijera, sukladno zakonskoj obvezi, izradile su Plan upravljanja, pri čemu su uvaženi strateško-planski dokumenti lokalne razine. Planom upravljanja utvrđeni su pokazatelji održivosti, pokazatelji prihvatnog potencijala, posebni ciljevi, mjere i operativne aktivnosti za njihovu realizaciju.

Smjernice i preporuke usmjerene su ka rješavanju faktora rizika te jačanju kapaciteta i mehanizama za provedbu definiranih posebnih ciljeva i u svrhu realizacije postavljene vizije turizma Crikveničko- vinodolske rivijere:

- Usuglašavanje planova rada lokalnih turističkih zajednica s mjerama i aktivnostima definiranim planom
- Aktivna i funkcionalna institucijska suradnja lokalnih turističkih zajednica na jačanju zajedničkih projekata i brenda Crikveničko-vinodolske rivijere
- Suradnja lokalnih turističkih zajednica s Turističkom zajednicom Primorsko-goranske županije i Hrvatskom turističkom zajednicom
- Usuglašavanje planova rada jedinica lokalne samouprave s mjerama i aktivnostima definiranim planom
- Intenzivna suradnja turističkih zajednica, jedinica lokalne samouprave, lokalnih komunalnih i inih gradskih/općinskih poduzeća i gospodarskih subjekata iz područja turizma
- Usklađivanje infrastrukture s potrebama lokalne zajednice i kvalitetnog funkcioniranja turističkog sustava Crikveničko-vinodolske rivijere
- Promocija vizije destinacije i poticaj gospodarskim subjektima iz područja turizma, kao i ostalim dionicima turističke ponude koji svojim aktivnostima daju doprinos njevoj realizaciji
- Podrška i poticaj gospodarskim subjektima i institucijama koji rade na realizaciji projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije i projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za ostvarenje razvojnog smjera i pokazatelja održivosti na razini destinacije
- Podrška i poticaj gospodarskim subjektima i institucijama koji razvijaju i kvalitativno unaprjeđuju ponudu turističkih proizvoda od značaja za cjelogodišnje poslovanje destinacije i doprinose razvoju lokalne zajednice
- Zaštita i odgovorno upravljanje resursima
- Formalna i neformalna edukacija svih dionika o značaju održivosti i ostalim aspektima od

značaja za dobrobit destinacije, usklađeno s ciljevima, mjerama i aktivnostima definiranih Planom

- Povećanje efikasnosti administrativnih postupaka i pružanje stručne podrške poduzetnicima u cilju razvoja i unaprjeđenja kvalitete i sadržaja turističke ponude
- Sustavno prikupljanje podataka i provođenje istraživanja s ciljem upravljanja destinacijom na temelju podatka
- Promocija i podupiranje održivosti, zelenih politika i društveno odgovornog poslovanja
- Značajnije uključivanje lokalnog stanovništva u donošenje odluka vezanih uz razvoj turizma i razvojne procese u turizmu
- Intenzivna komunikacija s lokalnim stanovništvom o svim pozitivnim i negativnim utjecajima koje turizam ima na uvjete i kvalitetu života lokalne zajednice
- Istraživanje stavova turista o turističkoj ponudi Crikveničko-vinodolske rivijere
- Korištenje IT sustava za upravljanjem turizmom koje razvija Ministarstvo turizma i sporta RH
- Sustavna digitalizacija poslovnih procesa, komunikacije s turističkim tržištem u cilju razvoja pametne destinacije (eng. *smart destination*)

Provedba plana upravljanja destinacijom zahtijeva redovito praćenje i izvješćivanje predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave (gradska vijeća i općinsko vijeće), kako bi se u slučaju uočene potrebe i, radi ostvarivanja razvojnog smjera i provedbe planiranih mjera i aktivnosti, pravodobno pristupilo izmjenama plana upravljanja destinacijom.

Turistička vijeća Turističke zajednice Grada Crikvenice, Turističke zajednice Grada Novog Vinodolskog i Turističke zajednice Općine Vinodolske općine, izvješće o provedbi plana upravljanja destinacijom za prethodnu godinu dostavljaju predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave (gradska vijeća i općinsko vijeće) na čije se područje plan upravljanja destinacijom donosi do 31. ožujka tekuće godine.

Smjernice, preporuke i proces provedbe Plana usmjeren je ka realizaciji vizije:

CRIKVENIČKO-VINODOLSKA RIVIJERA: DINAMIČNA RIVIJERA RAZNOLIKIH SADRŽAJA PO MJERI TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA

Popis referenci

1. Biportal. (n. d.). *Informacijski sustav zaštite prirode*. <https://biportal.hr/>
2. Boranić Živoder, S., Marković Vukadin, I., Trezner, Ž. (2025). *Upravljanje turističkom destinacijom: Priručnik za nastavnike*. Ministarstvo turizma i sporta.
3. Crikveničko Vinodolska Rivijera. (n. d.). *Biciklističke staze*. <https://crikvenica-vinodol.com/biciklisticke-staze/> pristupljeno: 25. 9. 2025.
4. Crikveničko Vinodolska Rivijera. (n. d.). *Zdravstveni turizam*. <https://crikvenica-vinodol.com/> pristupljeno: 21. 9. 2025.
5. DCT – Digitalne kulturne transformacije d.o.o. (2024). *Brendiranje Crikveničko-vinodolske*

- rivijere kao eno-gastronomске destinacije* [Projektni dokument]. Turistička zajednica Grada Crikvenice u ime Crikveničko-vinodolske rivijere.
6. Državni zavod za statistiku. (2025). *Zaposlenost i plaće: Zaposleni u pravnim osobama po županijama i gradovima/općinama prema NKD-u 2007.*, stanje 2. lipnja 2025. <https://podaci.dzs.hr/media/r2ekookx/zaposlenost-i-place.zip>, pristupljeno 20. 10. 2025.
  7. European Commission. (2013). *Best environmental management practice in the tourism sector*. Publications Office of the European Union. https://green-forum.ec.europa.eu/document/download/31ee1841-92ff-4eb9-b37e-9fc1f4d66bb7_en?filename=2_PDFsam_BEMP-5-FINAL.pdf
  8. eVisitor. (n. d.). *Informacijski sustav za prijavu i odjavu turista*. <https://www.evisitor.hr/>
  9. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci. (2015). *Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području Primorsko-goranske županije*. <https://www2.pgk.hr/doc/dokumenti/2015-07-Regionalni-program-uredjenja-i-upravljanja-morskim-plazama-PGZ.pdf>
  10. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci. (2023). *Akcijski plan razvoja gastronomije Primorsko-goranske županije*. <http://www.kvarner.hr/docs/kvarner2011HR/documents/2653/1.0/Original.pdf>
  11. Institut za turizam (2022). *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita*
  12. Institut za turizam. (2019). *Strategija razvoja turizma Crikveničko-vinodolske rivijere 2019-2029*. Vinodolska općina / Grad Crikvenica / Grad Novi Vinodolski. <https://vinodol.hr/wp-content/uploads/2021/08/Strategija-razvoja-turizma-Crikvenic%CC%8Cko-vinodolske-rivijere-2019.-2029..pdf>
  13. Ministarstvo turizma i sporta (n.d.). *Alati za upravljanje razvojem turizma u destinaciji*. <https://mint.gov.hr/alati-za-upravljanje-razvojem-turizma-u-destinaciji/23970>.
  14. Ministarstvo turizma i sporta. (2023a). *Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine*. https://mint.gov.hr/UserDocsImages/2023_dokumenti/Nacionalni%20plan%20razvoja%20odr%C5%BEivog%20turizma%20do%202027.%20godine%20i%20Akcijski%20plan%20do%202025.%20godine.pdf
  15. Ministarstvo turizma i sporta. (2023b). *Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana razvoja održivog turizma za razdoblje do 2025. godine*.

16. Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije. (2019). *Podaci o kakvoći mora za kupališne vode* na području Crikvenice i Novog Vinodolskog za 2019. godinu. Institut za oceanografiju i ribarstvo.
17. Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije. (2023). *Podaci o kakvoći mora za kupališne vode* na području Crikvenice i Novog Vinodolskog za 2023. godinu. Institut za oceanografiju i ribarstvo.
18. Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije. (2024). *Podaci o kakvoći mora za kupališne vode* na području Crikvenice i Novog Vinodolskog za 2024. godinu. Institut za oceanografiju i ribarstvo.
19. Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (NN br. 54/2016, 69/2017) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1409.html
20. Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN br. 54/2016, 69/2017) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1410.html
21. Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN br. 56/2016, 120/2019) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_56_1451.html
22. Primorsko-goranska županija. (2022). Plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije do 2030. godine. <https://www.kvarner.hr/en/docs/kvarner2011HR/documents/2652/1.0/Original.pdf>
23. Registar kulturnih dobara RH. (n. d.). <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>
24. Turistička zajednica Grada Crikvenica (n. d.). *Poslovni susreti*. https://www.rivieracrikvenica.com/croatia/poslovni_susreti pristupljeno: 10.10.2025.
25. Turistička zajednica Grada Crikvenica. (n. d.). *Plaže*. <https://www.rivieracrikvenica.com/croatia/plaze> pristupljeno: 10. 10. 2025.
26. Turistička zajednica grada Novi Vinodolski (n. d.). *Oči Vinodola*: <https://tz-novi-vinodolski.hr/istrazite-i-dozivate/prirodne-atrakcije/vidikovci-oci-vinodola/> pristupljeno: 19. 9. 2025.
27. Turistička zajednica Grada Novi Vinodolski. (n. d.). *Plaže*. <https://tz-novi-vinodolski.hr/istrazite-i-dozivate/plaze/> pristupljeno: 10. 11. 2025.
28. Turistička zajednica Kvarnera (n. d.). *Poslovni turizam*. http://www.kvarner.hr/turizam/sto_raditi/Poslovni_turizam/Kongresi_i_skupovi/Novi_Vinodolski pristupljeno: 18. 10. 2025.
29. UN Tourism. (n.d.). *Accessible tourism*. <https://www.unwto.org/accessibility>
30. UNWTO (World Tourism Organisation of United Nations). (n. d.). *Gastronomy and wine tourism*. <https://www.unwto.org/gastronomy-wine-tourism>

Prilog 1. Popis projekata

Crikvenica

1. Uređenje tržnice u Crikvenici

Uređen i ozelenjen javni prostor – u sadašnji prostor godinama se nije ulagalo te ne odgovara potrebama niti stanovnika, niti turista, a niti prodavača na tržnici. Uređenjem se planira podići standard koji se očekuje od ovakvog javnog prostora, ali i odgovor na klimatske promjene doprinosom zelene komponente pri uređenju.

2. Uređenje plaže Vodna u Jadranovu

Uređenje plaže Vodna – prostor plaže je značajno oštećen u olujnom jugu pa je za sanaciju pripremljena projektna dokumentacija i počinje se s radovima uređenja plaže kako bi bila sigurna za korištenje. Dijelom se povećava i prihvatni kapacitet plaže.

3. Nastavak uređenja cijelog poluotoka Kačjak

Uređenje, opremanje i oplemenjivanje plažnih prostora i okoliša poluotoka – Uređenjem plaže Kačjak i šetnice na poluotoku Kačjak namjerava se umanjiti i popraviti šteta koja je nastala utjecajem vremenskih nepogoda na ovu plažu. Time se nastavlja kontinuirano poboljšanje plažnih prostora u svrhu postizanja više ciljeva, navedenih u strategijama koje donosi Grad, a to su: unaprjeđenje turističke kvalitete i sadržaja turističkog proizvoda Crikvenice, izgradnja pozitivnog i atraktivnog identiteta Grada, razvoj turističke infrastrukture i očuvanje turističke resursne osnove, povećanje zadovoljstva gostiju, uređenje postojećih plaža, proširenje kupališnih prostora, obogaćivanje turističke ponude kroz sadržaje i opremu na plaži, smanjiti saturaciju, stvoriti novu atrakcijsku osnovu. Na temelju izrađene projektne dokumentacije za uređenje plaže i šetnice Kačjak, u više faza definiranih projektom, kroz godine će se urediti taj prostor.

4. Uređenje plaže Havišće u Jadranovu

Uređenje i opremanje plaže – uređenjem plaže Havišće osigurava se stabilnost ovog

prostora te onemogućava utjecaj vremenskih nepogoda na ovu plažu. Time se nastavlja kontinuirano poboljšanje plažnih prostora u svrhu postizanja više ciljeva, navedenih u strategijama koje donosi Grad, a to su: unaprjeđenje turističke kvalitete i sadržaja turističkog proizvoda Crikvenice, izgradnja pozitivnog i atraktivnog identiteta Grada, razvoj turističke infrastrukture i očuvanje turističke resursne osnove, povećanje zadovoljstva gostiju, uređenje postojećih plaža, proširenje kupališnih prostora, obogaćivanje turističke ponude kroz sadržaje i opremu na plaži, smanjiti saturaciju, stvoriti novu atrakcijsku osnovu.

5. Izgradnja vatrogasnog doma

Izgradnja i opremanje vatrogasnog doma na novoj lokaciji – izgradnja vatrogasnog doma koji zadovoljava potrebe Grada Crikvenice i umanjuje rizike koji mogu nastati u budućnosti kroz elementarne nepogode i druge opasnosti po živote građana.

6. Natkrivanje boćališta u Jadranovu

Planira se natkriti postojeće boćalište kako njegovo korištenje ne bi ovisilo o vremenskim uvjetima.

7. Izgradnja multifunkcionalnog prostora za kulturna događanja u Crikvenici

Zbog nedostatka prostora za događanja u kulturi, nužno je pristupiti izgradnji novog objekta koji bi zadovoljio potrebe stanovnika i turista.

8. Uređenje prostora tunere u Jadranovu

Postojeću tineru planira se urediti i pretvoriti u prostor namijenjen radu udruga – sadašnji ruševni prostor će se u potpunosti rekonstruirati sukladno izrađenoj dokumentaciji.

9. Uređenje Parka Palih za Domovinu

Park Palih za Domovinu planira se urediti tako da odgovara na klimatske promjene i potiče kružnu ekonomiju – kao dio javnog prostora u samom centru grada Crikvenice te kao nastavak aktivnosti uređenja javnih prostora na području grada i obnove zelenih

javnih površina u skladu s izrađenim strategijama. Također se razmatra prijava projekta za sufinanciranje kroz natječaje za uređenje zelene urbane obnove u gradovima.

10. Uređenje svih pješačkih staza

Grad Crikvenica ima puno pješačkih staza koje treba urediti tako da predstavljaju šetnice zdravlja i aktivnog turizma.

11. Izgradnja novih parkirnih površina na čitavom području grada Crikvenice

Izgradnja novih parkirnih površina u svim mjestima grada Crikvenice – Izrađena je projektna dokumentacija za ishođenje građevinske dozvole te će se po izradi troškovnika provesti nabava za izvođenje radova na parkiralištu za autobuse i automobile. Tako će se umanjiti pritisak na parkirna mjesta tijekom sezone u centru grada.

12. Uređenje stare jezgre Selca

Stara jezgra Selca treba infrastrukturno uređenje da bi ostala atraktivna za turiste – Selce je kao turističko mjesto i dio Grada Crikvenice, a djelatnosti vezane za turizam su uz doprinos razvoju mjesta, paralelno doprinijele i devastaciji građevina unutar stare povijesne jezgre. Unatoč tome, urbana struktura stare jezgre je uglavnom zadržana. Idejnim projektom treba definirati koncept parternog uređenja, s obzirom na položaj i širinu ulica, što znači analizirati mogućnosti obrade hodnih površina, rješavanje problema bujica kod kiše i oborinske odvodnje, eventualna potreba za urbanom opremom i dodatnom javnom rasvjetom.

13. Uređenje centra Dramlja izgradnjom trga

Planirana je izgradnja trga i parkirališta – podrazumijeva analizu postojećeg stanja, potreba i zahtjeva korisnika i postojeće prostorno-planske dokumentacije za cijelo šire područje te izradu do dvije moguće varijante organizacije i korištenja prostora s naglaskom na rješavanje problema nedostatka parkirnih mjesta, razradu dijela obuhvata predviđenog za trg što uključuje organizaciju pješačkih površina i prostora za zadržavanje i okupljanje većeg broja ljudi, hortikulturnog uređenja te kompletnog idejnog rješenja parkirnih površina uz prometnice kao i organizaciju javnog parkirališta.

14. Uređenje prostora lukobrana

Neugledni prostor u centru Crikvenice zahtijeva uređenje – površina predviđena za uređenje i opremanje dio je šireg središta grada, smješten uz luku, šetnicu uz more i plivalište i rivu. Ovaj projekt obuhvaća parterno uređenje pješačkog dijela obalnog područja uz plivalište, ukupno aproksimativno 1000 m² uređenja neuređene parterne površine i pristupne zone lukobranu u Crikvenici, koje je u naravi neuređeni spoj između šetnice kod plivališta i novog lukobrana luke Crikvenica. Uređenje je planirano u tri zone: zonu betonskih opločnika sa zelenim otocima i urbanom opremom na sjevernoj strani obuhvata, zonu nastavaka kamenog opločenja na postojeći izvedeni lukobran u vidu šetnice kao nastavka kamenog opločenja te zonu betonskih opločnika na južnoj strani s urbanom opremom.

15. Rekonstrukcija i uređenje Strossmayerovog šetališta

Cjelovito infrastrukturno uređenje – površina zahvata nalazi se u centru grada Crikvenice i predstavlja šetnicu koja se kontinuirano longitudinalno provlači od glavnog gradskog trga na jugoistoku, uz formirani niz stambenih, stambeno-poslovnih i ugostiteljskih objekata sagrađenih u različitim razdobljima, pa sve do novouređenog trga ispred hotela Miramare. Planira se parterno uređenje cijelog obuhvata uz uređenje ugostiteljskih terasa.

16. Rekonstrukcija i uređenje Gajevog šetališta

Cjelovito infrastrukturno uređenje.

17. Rekonstrukcija svih ulaza u mjesta s magistrale

Ulazi s magistrale rekonstruirat će se radi povećanja sigurnosti i smanjenja gužve u prometu – u skladu s izrađenim projektima izrađenim u suradnji s Hrvatskim cestama.

18. Izgradnja rotora na spoju Zidarske ulice i Jadranske magistrale

Izgradit će se rotor radi bolje protoka vozila – u skladu s izrađenim projektima izrađenim u suradnji s Hrvatskim cestama.

19. Rekonstrukcija Ulice braće Car u Dramlju

Cjelovita rekonstrukcija izuzetno opterećene ulice - planirano je cjelokupno uređenje partera i oborinske odvodnje u ulici.

20. Rekonstrukcija ulice Pavla Radića u Crikvenici

Cjelovita rekonstrukcija izuzetno opterećene ulice – planirano je cjelokupno uređenje partera i oborinske odvodnje u ulici.

21. Rekonstrukcija Ulice obala u Jadranovu

Cjelovita rekonstrukcija izuzetno opterećene ulice – planirano je cjelokupno uređenje partera i oborinske odvodnje u ulici.

22. Izgradnja i opremanje sortirnice

Izgradnja i opremanje sortirnice – cilj projekta je izgradnja i opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog komunalnog otpada. To će riješiti problem neefikasnog upravljanja otpadom u Gradu Crikvenici i Općini Vinodolska općina. Projekt će doprinijeti ostvarenju ciljeva Europske unije u upravljanju komunalnim otpadom, uključujući recikliranje i pripremu za ponovnu uporabu. Nakon sortiranja, najmanje 50 % ukupne količine otpada bit će pripremljeno za recikliranje. Kapacitet sortirnice iznosit će 3.385,62 tone godišnje, s mogućnošću obrade 4 tone po satu kako bi se nosila s vršnim opterećenjem tijekom ljetnih mjeseci. Ciljne skupine su stanovnici, posjetitelji i poduzetnici s područja Grada Crikvenice i Općine Vinodolske općine, na temelju potpisanog Sporazuma. Predmet ovoga projekta je izgradnja i opremanje sortirnice za odvojeno prikupljene sastavnice komunalnog otpada (sve vrste neopasnog papira, plastike, tekstila i metala) s područja Grada Crikvenice i Općine Vinodolske općine dopremljene putem ovlaštenika. Opća svrha projekta je osigurati obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite okoliša. Svrha projekta je izgradnjom i opremanjem sortirnice postići učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom, i to: najmanje 55 % mase komunalnog otpada mora se oporaviti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu do 2025. godine.

23. Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta i kompostane

Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta i kompostane, nastavak ulaganja u infrastrukturu za zbrinjavanje otpada na području Grada Crikvenice.

24. Energetska obnova javnih objekata

Energetska obnova škola, vrtića, domova kulture – u tijeku je dovršetak radova na energetskej obnovi Doma prosvjete u Selcu te Doma kulture u Jadranovu, a i priprema energetske obnove Doma kulture u Dramlju i zgrade gradske uprave.

25. Zelena i pametna Crikvenica

Ulaganje u pametna rješenja u prometu i praćenje kvalitete zraka – pametni pješački prijelazi, upravljanje parkirnim mjestima, monitoring kvalitete zraka i sl.

26. Projekt „Stara Škola Selce – Interpretativni centar baštine i gastronomije crikveničko-vinodolskog kraja (i Kvarnera)“

Projektom rekonstrukcije zgrade Stare škole u Selcu planira se kapitalno ulaganje vrijedno preko 1.500.000,00 EUR s ciljem stvaranja novog kulturnog i turističkog epicentra s temom gastronomije. Idejno rješenje predviđa transformaciju neadekvatno iskorištenog prostora na glavnom trgu u Selcu, u suvremeni, troetažni interpretativni centar, što je ključno za diversifikaciju i produljenje turističke sezone. Prizemlje će zadržati funkciju Turističko-informativnog centra (TIC) i izložbenog dijela koji bi poslužio kao uvod u interpretaciju baštine crikveničko-vinodolskog kraja i Kvarnera. Prvi kat bit će u potpunosti posvećen multimedijalnoj interpretaciji bogate eno-gastronomije Crikveničko-vinodolskog kraja, s naglaskom na OPG-ove i promicanje održive lokalne proizvodnje autohtonih proizvoda, kako bi ojačali lanac vrijednosti te izravno podržavali obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Drugi kat služit će kao fleksibilna multimedijalna zona za edukativne radionice, predavanja i digitalne izložbe, čime se jača inovativni aspekt ponude. Realizacija ovog projekta direktno doprinosi jačanju lokalnog identiteta i ostvarivanju pokazatelja održivosti destinacije. Projekt ima izrazito društveno odgovoran i korektivan karakter jer služi kao platforma za očuvanje baštine, edukaciju zajednice i direktnu podršku lokalnim OPG-ima i malim poduzetnicima, čime se osnažuje lokalna ekonomija. Transformacijom zgrade u cjelogodišnju atrakciju, Centar korigira disbalans između obalnog i ruralnog turizma (zaleđe) te smanjuje sezonalnost i time postaje ključan faktor održivog razvoja destinacije. Ulaganje generira cjelogodišnji sadržaj, smanjujući pritisak na ljetnu obalnu ponudu i ravnomjernije raspoređujući turistički prihod tako što sam Centar postaje zanimljiv turistički proizvod. Projekt je od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Novi Vinodolski

27. Modernizacija Narodnog muzeja i galerije Novi Vinodolski

Projektom je planirana modernizacija, proširenje i opremanje stalnog postava Narodnog muzeja Novi Vinodolski čime će se povećati pristupačnost i sudjelovanje u kulturnom životu svih građana, osobito pripadnika ranjivih skupina i stvoriti preduvjeti za razvoj inovativnih usluga u kulturi. Stalni muzejski postav najvažniji je dio svake muzejske institucije, njezino ogledalo i najbolji primjer stručnog i profesionalnog rada. Potpuno novi muzeološki koncept, interaktivni sadržaji i multimedija pretvorit će muzejski prostor u nezaobilazno mjesto doživljaja novljanske povijesti i baštine. U muzeju će biti predstavljena građa neizmjernog značenja ali u novom, inovativnom konceptu s multimedijalnim postavima i digitaliziranom verzijom Vinodolskog zakona, interaktivnim izlošcima te insceniranim povijesnim pravnim procesom što će muzej učiniti puno atraktivnijim, povećati broj posjetitelja i podići prihode.

28. Dohranjivanje plaže ispod parka Ivana Mažuranića u Novom Vinodolskom

Projekt „Dohranjivanje plaže ispod parka Ivana Mažuranića u Novom Vinodolskom“ osmišljen je s ciljem unaprjeđenja kvalitete i sigurnosti lokalne plaže te poboljšanja iskustva posjetitelja. Projekt obuhvaća dopunu šljunčanog materijala, niveliranje terena i uređenje obale. Povećat će se broj plažnog prostora i sunčališnih površina, što će rezultirati komfornijim i ugodnijim prostorom za rekreaciju i odmor posjetitelja.

29. Uređenje šetnice na Obali Petra Krešimira IV. u Novom Vinodolskom

Projekt obuhvaća uređenje šetnice na Obali Petra Krešimira IV. u Novom Vinodolskom, s naglaskom na unaprjeđenje funkcionalnosti i estetskog izgleda prostora. Planirano je uklanjanje dotrajale komunalne opreme te postavljanje nove urbane opreme (klupe, koševi za otpad, rasvjeta i drugo). Šetački dio šetnice rekonstruirat će se zamjenom postojećih površina novim kvalitetnim tlakavcima, uz uređenje rubnjaka, nivelaciju podloge i osiguranje pristupačnosti. Uređenje će doprinijeti ugodnijem korištenju prostora te povećati sigurnost i atraktivnost obalnog područja.

Vinodolska općina

30. Izgradnja i opremanje boćarske dvorane u Driveniku

Projekt obuhvaća izgradnju i opremanje moderne boćarske dvorane u Driveniku koja će omogućiti kvalitetno odvijanje treninga i održavanje nacionalnih te međunarodnih natjecanja tijekom cijele godine. Projektom je predviđeno boćalište s četiri staze čije dimenzije odgovaraju pravilima za održavanje nacionalnih i međunarodnih natjecanja, svlačionice za domaće i gostujuće igrače te suce, klupski prostor za okupljanje i organizaciju aktivnosti, kao i tribine namijenjene gledateljima. Dvorana će biti u potpunosti prilagođena osobama s invaliditetom te osobama smanjene pokretljivosti, čime se osigurava inkluzivna i dostupna sportska infrastruktura. Sustav grijanja temeljit će se na korištenju obnovljivih izvora energije što doprinosi održivosti i energetske standardu objekta.

31. Izgradnja i opremanje šetnice oko Tribaljskog jezera

Projekt izgradnje i opremanja šetnice oko Tribaljskog jezera predviđa uređenje atraktivne i funkcionalne pješačko-rekreativne staze koja će u potpunosti okruživati jezero. Šetnica će imati kvalitetnu podlogu te više uređenih odmorišta opremljenih klupicama za odmaranje i koševima za otpad čime se osigurava ugodno i čisto okruženje za sve korisnike. Uz stazu će biti postavljena rasvjeta koja omogućava sigurnu i ugodnu upotrebu prostora i u večernjim satima, uz minimalan utjecaj na okoliš. Dio projekta uključuje izgradnju teretane na otvorenom s modernim spravama za vježbanje, čime se dodatno potiče aktivan i zdrav način života. Pored navedenog, duž šetnice planirane su edukativne informativne ploče o flori, fauni i ekološkom značaju jezera. Šetnica će biti prilagođena osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti kako bi bila dostupna što širem krugu korisnika.

32. Izgradnja i opremanje sportsko-rekreacijskog centra u Grižanama

Projekt izgradnje i opremanja sportsko-rekreacijskog centra u Grižanama usmjeren je na stvaranje suvremenog i multifunkcionalnog prostora koji će omogućiti sportske, rekreativne i zabavne aktivnosti za sve dobne skupine. Projekt obuhvaća izgradnju sportskog terena na otvorenom s podlogom izrađenom od izdržljivih i sigurnih materijala, prilagođenom za različite sportove, uključujući košarku, mali nogomet, rukomet te druge rekreativne aktivnosti. Podloga će biti izrađena tako da omogućí kontinuiranu i sigurnu upotrebu tijekom cijele godine. Prostor će biti opremljen kompletnom sportskom infrastrukturom, uključujući koševе, golove i mreže. Uz sam teren planirano je uređenje zona za gledatelje te klupa za odmor. Oko sportskog terena planira se ugradnja sustava LED rasvjete čime će se osigurati energetske učinkovita i kvalitetna rasvjeta koja omogućuje sigurno korištenje terena i u večernjim satima. Pristup sportskom terenu bit će u potpunosti prilagođen osobama s invaliditetom te

osobama smanjene pokretljivosti.

33. Izgradnja i opremanje sportskog igrališta u Bribiru

Projekt izgradnje i opremanja sportskog igrališta u Bribiru usmjeren je na stvaranje kvalitetnog, sigurnog i suvremeno opremljenog prostora koji će zadovoljiti potrebe različitih sportskih i rekreativnih aktivnosti u lokalnoj zajednici. Igralište će biti izgrađeno s modernom, otpornom i protukliznom podlogom prilagođenom za više sportova, uključujući košarku, mali nogomet te rukomet. Time se omogućuje cjelogodišnje korištenje i široka funkcionalnost terena za sportaše, rekreativce, djecu i mlade. Uz samo igralište predviđena je ugradnja kompletne sportske opreme – golova, koševa, mreža i linija za različite sportove – kao i zaštitne mreže radi sigurnosti korisnika. Prostor će biti dodatno oplemenjen modernom LED rasvjetom koja omogućuje korištenje igrališta u večernjim satima te urbanim mobilijarom koji uključuje klupe, koševе za otpad i uređene zone za odmor. Pristup sportskom igralištu bit će u potpunosti prilagođen osobama s invaliditetom te osobama smanjene pokretljivosti.

Prilog 2. Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

Sukladno smjernicama Ministarstva turizma i sporta, sadržaj i ciljevi istraživanja stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života, definirani su metodološkim tablicama pokazatelja održivosti i prihvatnog kapaciteta.

Metodologija i profil ispitanika

Za prikupljanje stavova lokalnog stanovništva Crikveničko vinodolske rivijere koristila se metoda online prikupljanja podataka. Predložak upitnika je dobiven od Ministarstva turizma i sporta te je, sukladno smjernicama, uvezen na platformu EUSurvey. Izrađen je QR kod koji su ispitanici bili u mogućnosti skenirati kako bi pristupili upitniku.

Ciljanu populaciju u online istraživanju predstavljali su svi stalni stanovnici Crikveničko-Vinodolske rivijere (gradova Crikvenice i Novog Vinodolskog te Općine Vinodolske općine) u dobi od 18 godina i više godina. Istraživanje se provodilo u rujnu i listopadu 2025. godine tako da se lokalnom stanovništvu distribuirao QR kod koji je vodilo na anketni upitnik. Budući da se istraživanje provodilo na području dvaju gradova (Crikvenica i Novi Vinodolski) te jedne općine (Općina Vinodolska općina), vodilo se računa o tome da uzorak ispitanika bude razmjerno raspoređen prema broju stanovnika u svakom od tih područja. Među prikupljenim anketama, 60,5 % odnosi se na stanovnike Crikvenice, 26 % na stanovnike Novog Vinodolskog, a 13,5 % na

stanovnike Vinodolske općine.

Tablica 1. Profil ispitanika u istraživanju (n = 339)

Obilježje	n	%	Obilježje	n	%
Spol			Mjesečna primanja kućanstva		
Muškarac	130	38,4	Do 500 €	5	1,5
Žena	203	59,9	501 – 1000 €	29	8,5
Ne želim se izjasniti	6	1,7	1001 – 1500 €	27	8,0
Dob			1501 – 2000 €	55	16,2
18 do 25	30	8,9	2001 – 3000 €	68	20,1
26 do 35	46	13,6	3001 – 4000 €	51	15,0
36 do 45	68	20,0	4001 – 5000 €	21	6,2
46 do 55	77	22,7	5001 € i više	20	5,9
56 do 65	75	22,1	Ne znam / ne želim odgovoriti	63	18,6
66 do 75	36	10,7	Vama i/ili Vašoj obitelji turizam je:		
76 i više	7	2,0	Glavni izvor prihoda	28	8,3
Stupanj obrazovanja			Dodatni izvor prihoda	179	52,8
Srednja škola ili niže	97	28,6	Nema nikakav prihod od turizma	132	38,9
Viša škola	48	14,1			
Fakultet i viši stupnjevi	177	52,2			
Bez odgovora / ne želim odgovoriti	17	5,1			

Izvor: Anketno istraživanje

Kao što prikazuje tablica, većinu u uzorku predstavljaju žene (59,39 %). Turizam im je najčešće dodatni izvor prihoda (52,8 %), a najveći udio ispitanika ima mjesečna primanja kućanstva u rasponu 2.001 – 3.000 EUR.

Izračun pokazatelja

U nastavku su prikazani rezultati izračuna obveznih i specifičnih pokazatelja održivosti, kao i obveznih i dodatnih pokazatelja prihvatnog kapaciteta koji se odnose na stavove lokalnog stanovništva Crikveničko-vinodolske rivijere. Sukladno Smjernicama za provođenje istraživanja stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života koje je pripremio Ministarstvo turizma i sporta, poželjno je pokazatelje računati na ukupnom skupu ispitanika te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Slijedom toga, napravljena analiza je uključivala ove skupine.

Obvezni pokazatelji održivosti

Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Pokazatelj mjeri zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom. Izražava se kao udio (%) stanovnika koji su zadovoljni razvojem turizma u destinaciji.

Ovaj pokazatelj se izračunava sljedećom formulom:

$$\% \text{ stanovnika zadovoljnih turizmom} = (\text{broj ispitanika s ocjenom 4 ili 5 na pitanje A1} / \text{ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje A1}) * 100$$

Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Ukupan uzorak (n = 339)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 207)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
	19,7 %	23,67 %	19,39 %

Rezultati pokazuju da stanovnici općenito ne iskazuju visoku razinu zadovoljstva razvojem turizma – samo 19,7 % ispitanika ocijenilo je taj aspekt s 4 ili 5. Nešto veće zadovoljstvo prisutno je među onima koji ostvaruju koristi od turizma, no i u toj skupini tek 23,67 % ispitanika dalo je pozitivnu ocjenu.

Obvezni i dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

Obvezni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika

Ovaj pokazatelj ukazuje na stav ispitanika o tome povećava li turizam njihovo blagostanje. Izražava se kao udio ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji. Pokazatelj se procjenjuje sljedećim pitanjem:

- Razmislite kako sve turizam utječe na svakodnevni život u Vašem mjestu – na lokalno gospodarstvo, okoliš, sigurnost u mjestu, društveni život, cijene i slično. Uzimajući u obzir i dobre i loše strane turizma, smatrate li da turizam u Vašem mjestu: smanjuje kvalitetu života; pomaže u održavanju kvalitete života; pomaže u unaprjeđenju kvalitete života; nema nikakav učinak.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

% stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života = (broj ispitanika koji

Udio ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života	Ukupan uzorak (n = 334)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 203)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 131)
		64,07 %	73,89 %

Većina ispitanika (64,07 %) smatra da turizam pozitivno utječe na kvalitetu života te su u odgovoru na ovo pitanje davali ocjenu 2 (pomaže u održavanju kvalitete života) ili 3 (pomaže u unaprjeđenju kvalitete života). Taj udio znatno je veći među onima koji ostvaruju koristi od turizma (73,89 %) u odnosu na ispitanike koji ih ne ostvaruju (48,85 %).

Utjecaj turizma na izgled destinacije

Ovaj pokazatelj izračunava udio lokalnog stanovništva s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na izgled destinacije. Procjenjuje se sljedećim pitanjem:

- Kako turistički razvoj utječe na izgled mjesta – postaje li ono uslijed turističkog razvoja ružnije ili ljepše) (ocjena 1 = puno ružnije; ocjena 5 = puno ljepše).

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

% stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na izgled destinacije = (broj ispitanika s ocjenom 4 ili 5 na pitanje PH2 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili

Udio stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na izgled destinacije	Ukupan uzorak (n = 336)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 204)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
		40,17 %	47,54 %

U ukupnom uzorku 40,17 % stanovnika smatra da turizam pozitivno utječe na izgled destinacije, odnosno na ovo pitanje su dali ocjenu 4 (nešto ljepše) ili 5 (puno ljepše). Taj udio je veći među ispitanicima koji ostvaruju koristi od turizma (47,54 %), dok je

među onima koji ne ostvaruju koristi znatno niži (28,78 %).

Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora

Indikator se izražava s pomoću udjela ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na korištenje javnog prostora. Pitanje uz pomoć kojeg se procjenjuje ovaj indikator je:

- Što mislite o načinu korištenja javnog prostora u Vašem mjestu, je li turizam javni prostor (rivu, gradske ulice i trgove, zelene površine) učinio manje ili više prikladnom za vaše potrebe? (ocjena 1 = puno manje; ocjena 5 = puno više).

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

$$\% \text{ stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na korištenje javnog prostora} = \frac{\text{broj ispitanika s ocjenom 4 ili 5 na pitanje PH3}}{\text{ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na}}$$

Udio stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na korištenje javnog prostora	Ukupan uzorak (n = 336)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 204)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
		28,86 %	32,35 %

Rezultati pokazuju da je manje od trećine stanovnika koji su sudjelovali u ovom istraživanju (28,86

%) na pitanje je li turizam javni prostor učinio manje ili više prikladnim za njihove potrebe dalo ocjenu 4 ili 5 (gdje ocjena 5 znači puno više). Pozitivniji stav izražen je među onima koji ostvaruju koristi od turizma (32,35 %), dok je među onima bez izravnih koristi taj udio niži (23,48 %).

Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone

Pokazatelj se izražava uz pomoć udjela ispitanika kojima buka tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem. Pitanje uz pomoć kojeg se procjenjuje ovaj indikator je:

- Kada pomislite na život u svojem mjestu tijekom turističke sezone, predstavlja li buka velik problem, malen problem ili uopće nije problem?

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

% stanovnika uznemirenih bukom = (broj ispitanika s odgovorom 1 na pitanje PH4 / Ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje PH4) * 100

Udio stanovnika s uznemirenih bukom u vrijeme turističke sezone	Ukupan uzorak (n = 336)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 204)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
		29,16 %	20,09 %

Rezultati analize ovog pokazatelja pokazuju da gotovo trećini stanovnika (29,16 %) buka predstavlja velik problem, no razlike među skupinama su izrazite. Među onima koji ostvaruju koristi od turizma samo petini (20,09 %) buka predstavlja velik problem, dok je taj udio znatno veći među onima koji ne ostvaruju koristi od turizma (43,18 %).

Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji

Pokazatelj se izražava s pomoću udjela ispitanika s negativnom percepcijom apartmanizacije.

Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- Što mislite o pretvaranju stanova i kuća u turističke apartmane i kuće za odmor, postaje li život u mjestu zbog toga lošiji ili bolji (gdje je 1 = puno lošiji, a ocjena 5 = puno bolji).

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

% stanovnika s negativnom percepcijom apartmanizacije = (broj ispitanika s ocjenom 1 ili 2 na pitanje PH5 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na

Udio stanovnika s negativnom percepcijom apartmanizacije na kvalitetu života u destinaciji	Ukupan uzorak (n = 334)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 203)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 131)
		61,67 %	49,26 %

Većina stanovnika (61,67 %) negativno percipira apartmanizaciju, odnosno smatra da pretvaranje stanova i kuća u turističke apartmane pogoršava život u destinaciji, pri čemu su na pitanje dali ocjenu 1 ili 2 (gdje 1 znači „puno lošije“). Među ispitanicima koji ostvaruju koristi od turizma manje od polovice (49,26 %) ima negativan stav, dok je udio negativno orijentiranih znatno viši među onima koji ne ostvaruju koristi od turizma (80,91 %).

Iritacija neprimjerno odloženim otpadom tijekom turističke sezone

Pokazatelj se izražava kao udio ispitanika kojima neprimjereno odloženi otpad tijekom turističke sezone predstavlja velik problem. Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- Kada pomislite na život u svojem mjestu tijekom turističke sezone, predstavlja li neprimjereno odlaganje otpada velik problem, malen problem ili uopće nije problem?

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

$$\% \text{ stanovnika uznemirenih neprimjereno odloženim otpadom} = (\text{broj ispitanika s odgovorom 1 na}$$

Udio stanovnika s uznemirenih neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone	Ukupan uzorak (n = 334)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 203)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 131)
		76,94 %	74,87 %

Podaci pokazuju da je velik udio stanovnika (76,94 %) uznemiren problemom neprimjereno odloženog otpada tijekom turističke sezone. Stopa nezadovoljstva je visoka i među onima koji ostvaruju koristi od turizma (74,87 %) i među onima koji ne ostvaruju koristi (80,15 %), što sugerira da problem otpada negativno utječe na percepciju javnog prostora gotovo svih članova zajednice, bez obzira na osobnu korist od turizma.

Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone

Ovaj pokazatelj se izražava uz pomoć udjela ispitanika kojima gužva u prometu tijekom turističke sezone predstavlja velik problem. Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- Kada pomislite na život u svojem mjestu tijekom turističke sezone, predstavlja li gužva u prometu velik problem, malen problem ili uopće nije problem.

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

$$\% \text{ stanovnika uznemirenih gužvom u prometu} = (\text{broj ispitanika s odgovorom 1 na pitanje PH7} /$$

Udio stanovnika s kojima gužva u prometu predstavlja velik problem tijekom turističke sezone	Ukupan uzorak (n = 336)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 204)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
	69,04 %	60,29 %	82,57 %

Podaci pokazuju da većina stanovnika (69,04 %) smatra da gužve u prometu predstavljaju velik problem tijekom turističke sezone. Među onima koji ostvaruju koristi od turizma udio nezadovoljnih je nešto niži (60,29 %), dok je među onima koji ne ostvaruju koristi znatno viši (82,57 %).

Iritacija gužvom i specifično gužvama na ulicama / javnim površinama

Ovaj indikator izražava se s pomoću udjela ispitanika kojima gužva na ulicama / javnim površinama tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem. Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- Kada pomislite na život u svojem mjestu tijekom turističke sezone, predstavlja li gužva na ulicama / javnim površinama velik problem, malen problem ili uopće nije problem?

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

$$\% \text{ stanovnika uznemirenih gužvom na ulicama / javnim površinama} = (\text{broj ispitanika s odgovorom})$$

Udio stanovnika s kojima gužva a posebno gužva na ulicama / javnim površinama predstavlja velik problem	Ukupan uzorak (n = 337)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 205)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
	42,72 %	38,04 %	50,0 %

Podaci pokazuju da 42,72 % stanovnika smatra da gužve na ulicama i javnim površinama predstavljaju velik problem. Među onima koji ostvaruju koristi od turizma udio nezadovoljnih je niži (38,04 %), dok je među onima koji ne ostvaruju koristi znatno viši (50,0 %).

Dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

Stav o smjeru razvoja gospodarstva

Indikator izražava udio ispitanika koji smatraju da je usmjerenost na turizam poželjan pravac daljnjeg gospodarskog razvoja destinacije. Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- U kojem smjeru bi se trebalo razvijati gospodarstvo Vašeg mjesta? Treba li primarno ulagati u turizam ili smanjiti ulaganja u turizam i više poticati druge gospodarske aktivnosti?

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

$$\% \text{ stanovnika koji preferiraju gospodarski razvoj usmjeren na turizam} = \left(\frac{\text{broj ispitanika s odgovorom 1 na pitanju P1}}{\text{ukupan broj ispitanika koji su odgovorili}} \right)$$

Stav o smjeru razvoja gospodarstva – usmjerenost na turizam – poželjan pravac	Ukupan uzorak (n = 326)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 198)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 128)
		38,34 %	38,38 %

Rezultati pokazuju da 38,34 % stanovnika smatra kako je usmjerenost gospodarstva na turizam poželjan smjer razvoja te da bi upravo turizam trebao biti glavno područje ulaganja. Slične stavove o važnosti ulaganja u turizam dijele i ispitanici koji ostvaruju koristi od turizma i oni koji od njega nemaju izravne koristi.

Stav o smjeru razvoja turizma

Indikator izražava udio lokalnog stanovništva koji smatraju da je usmjerenost na turizam poželjan pravac daljnjeg razvoja destinacije. Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- Slijedi pitanje o smjerovima daljnjeg razvoja turizma u Vašem mjestu. Ima li svaki od sljedećih smjerova turističkog razvoja visok, srednji ili nizak prioritet, ili u to uopće ne treba ulagati:

Povećanje broja vezova za jahte i jedrilice; Novi rekreacijski sadržaji poput biciklističkih staza; Organizacija novih zabavnih festivala.

Formula iz izračun ovog indikatora je sljedeća:

% stanovnika koji smatraju da je određeni smjer daljnjeg razvoja turizma visoki prioritet = (broj ispitanika s odgovorom 1 na pitanju P2 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje P2) * 100

Stav o smjeru daljnjeg razvoja turizma	Ukupan uzorak	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma
Ulaganje u daljnji razvoj proizvoda sunce i more	32,52 %	35,2 %	28,46 %
Razvoj gastro turizma	67,78 %	71,0 %	62,79 %
Povećanje broja vezova za jahte i jedrilice	37,88 %	39,0 %	36,15 %
Unaprjeđenje i specijalizacija smještajne ponude	53,47 %	56,0 %	49,61 %
Razvoj infrastrukture za sportski turizam	74,62 %	80,5 %	65,64 %
Razvoj događanja kao atrakcijske osnove	62,69 %	67,0 %	56,15 %
Daljnji razvoj medicinskog, lječilišnog i wellness turizma	61,28 %	66,16 %	53,84 %
Razvoj turizma temeljenog na baštini	58,72 %	64,46 %	50,00 %

Podaci u tablici pokazuju da ispitanici općenito snažno podržavaju diverzifikaciju turističke ponude i razvoj različitih oblika turizma koji nadilaze klasični model „sunca i mora“. Najveću podršku dobivaju sportski turizam (74,62 %) i gastro turizam (67,78 %), što ukazuje na svijest o važnosti aktivnog i doživljajnog turizma. Također, značajna je podrška razvoju događanja te *wellness* i baštinskog turizma, što odražava interes za održive i cjelogodišnje oblike turističke ponude.

Zanimljivo je da su ispitanici koji ostvaruju koristi od turizma u pravilu skloniji daljnjem razvoju u svim segmentima, dok oni koji ne ostvaruju izravne koristi pokazuju nešto umjereniji stav, što upućuje na različitu percepciju koristi i opterećenja koje turizam donosi lokalnoj zajednici.

Iritacija pronalaženjem parkirnog mjesta tijekom turističke sezone

Indikator izražava udio ispitanika kojima nedostatnost parkirnih mjesta tijekom turističke sezone

predstavlja velik problem. Pitanje s pomoću kojeg se procjenjuje ovaj indikator je sljedeće:

- Kada pomislite na život u svojem mjestu tijekom turističke sezone, predstavlja li pronalazak slobodnog parkirnog mjesta velik problem, malen problem ili uopće nije problem?

Formula za izračun ovog indikatora je sljedeća:

$$\% \text{ stanovnika uznemirenih nemogućnošću pronalaska slobodnog parkirnog mjesta} \\ = (\text{broj ispitanika s odgovorom 1 na pitanju P6} / \text{ukupan broj ispitanika koji su} \\ \text{odgovorili na pitanje P6}) * 100$$

Uznemirenost stanovnika s nemogućnošću pronalaska slobodnog parkirnog mjesta	Ukupan uzorak (n = 336)	Ispitanici u koji ostvaruju koristi od turizma (n = 204)	Ispitanici koji ne ostvaruju koristi od turizma (n = 132)
		77,38 %	77,98 %

Podaci pokazuju da većina stanovnika (77,38 %) smatra da im pronalazak slobodnog parkirnog mjesta tijekom turističke sezone stvara velik problem. Udio uznemirenih gotovo je jednak među onima koji ostvaruju koristi od turizma (77,98 %) i onima koji ne ostvaruju koristi (76,54 %). To sugerira da problem parkiranja pogađa stanovnike podjednako, neovisno o njihovoj povezanosti s turizmom.

Prilog 3. Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji

Na temelju propisanih smjernica Ministarstva turizma i sporta, sadržaj i ciljevi istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja definirani su metodološkim tablicama propisanih pokazatelja održivosti. Isto tako istraživanje se provodilo u cilju prikupljanja podataka za izračun pokazatelja prihvatnog kapaciteta.

Metodologija i profil ispitanika

Za prikupljanje stavova turista i jednodnevnih posjetitelja Crikveničko-vinodolske rivijere koristila se metoda online prikupljanja podataka. Predložak upitnika dobiven je od Ministarstva turizma i sporta te je uvezen na platformu EUSurvey. Izrađen je QR kod putem kojeg su ispitanici bili u mogućnosti online ispunjavati upitnik. Upitnik je, osim na hrvatskom bio dostupan i na engleskom, njemačkom, češkom, talijanskom, poljskom i slovenskom jeziku.

U istraživanju je ciljnu populaciju činilo stanovništvo starije od 18 godina, a bili su obuhvaćeni ispitanici koji su ostvarili noćenje u komercijalnim i nekomercijalnim smještajnim objektima te jednodnevni posjetitelji. Istraživanje je provedeno od srpnja do početka listopada 2025. godine, a anketno ispitivanje su proveli asistenti Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu te djelatnici lokalnih turističkih zajednica. Anketni upitnici distribuirani su u turističke zajednice, hotele, kampove i turističke apartmane, uz zamolbu da se proslijede gostima. Prije početka terenskog rada, svi su anketari prošli obuku tijekom koje su se upoznali s pravilima provođenja ankete i svojim obvezama. Svaki je anketar dobio dio uzorka koji je bilo potrebno ispuniti, a koji je predstavljao segment ukupnog planiranog uzorka. Radi osiguranja visoke kvalitete prikupljenih podataka, kontinuirano se provodila kontrola rada anketara te praćenje napretka u prikupljanju odgovora.

Tijekom prikupljanja podataka pažnja se posvetila da u uzorku budu zastupljeni turisti i jednodnevni posjetitelji gradova Crikvenica i Novi Vinodolski kao i Općine Vinodolske općine.

Ukupno je prikupljeno 615 anketa koje su ispunili jednodnevni posjetitelji ili turisti koji su boravili u komercijalnom ili nekomercijalnom smještaju na ovom području. Od ukupnog broja analiziranih anketa, 63 % ih je bilo s područja koje administrativno pripada gradu Crikvenici, 31,6 % s područja koje pripada Novom Vinodolskom te 5,4 % s područja koje pripada Vinodolskoj općini. U istraživanju je sudjelovalo 62,8 % ispitanika koji su boravili u komercijalnom smještaju; 21 % ispitanika koji su boravili u

nekomercijalnom smještaju i 16,2 % jednodnevnih posjetitelja. Važnije karakteristike ispitanika prikazane su u tablici 1.

Tablica 1. Profil ispitanika u istraživanju

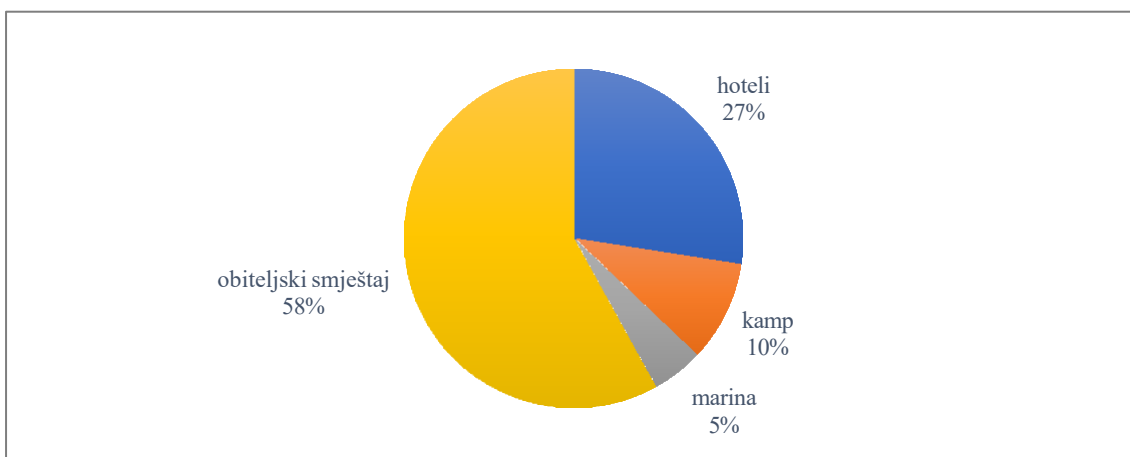
Opis	Ispitanici (n = 615)	
	Broj ispitanika	%
Spol		
Muškarac	236	38,4
Žena	367	59,6
Ne želim se izjasniti	12	2,0
Dob		
18 do 25	50	8,1
26 do 35	120	19,5
36 do 45	169	27,5
46 do 55	158	25,7
56 do 65	84	13,7
66 do 75	31	5,0
76 i više	3	0,5
Stupanj obrazovanja		
Srednja škola ili niže	29	22,8
Viša škola	21	16,5
Fakultet i viši stupnjevi	76	59,9
Bez odgovora/ne želim odgovoriti	1	0,8
Mjesečni prihod kućanstava		
Do 500 €	3	0,5
501 – 1000 €	18	3,0
1001 – 1500 €	21	5,0
1501 – 2000 €	85	13,8
2001 – 3000 €	112	18,2
3001 – 4000 €	96	15,6
4001 – 5000 €	47	7,6
5001 – 6000 €	25	4,1
6001 – 7000 €	24	3,9
7001 – 8000 €	16	2,6
8001 € i više	14	2,3
Ne želim odgovoriti	144	23,4
Zemlja stalnog boravka		
Hrvatska	296	48,1
Druge zemlje	319	51,9

Izvor: Anketno istraživanje

Kao što tablica prikazuje, u ukupnom uzorku prevladavaju žene s udjelom od 59,6 %. Ispitanici koji dolaze iz Republike Hrvatske čine 48,1 % ispitanika. Najzastupljenija skupina ispitanika ulazi u one koji imaju od 36 – 45 (njih 27,5 %) te 46 – 55 godina (25,7 %).

Sljedeći grafikon prikazuje strukturu prikupljenih anketa sukladno vrsti komercijalnog smještaja u kojem su ispitanici boravili. Tako je najveći dio ispitanika koji je boravilo u komercijalnom smještaju izabralo obiteljski smještaj (58 %) te hotelski smještaj (27 %)

Grafikon 1. Uzorak ispitanika koji su boravili u komercijalnom smještaju (n = 386)

Izvor: Anketno istraživanje

Najveći udio ispitanika koji su boravili u komercijalnom smještaju čine domaći turisti s udjelom od 33 %. Nakon toga slijede ispitanici iz Austrije s udjelom od 16,4 %, Njemačke s udjelom od 15 %, Mađarske s 9 %, Slovenije s 8 % te Poljske s udjelom od 4 %.

Izračun pokazatelja

U nastavku su prikazani rezultati izračuna obveznih pokazatelja održivosti, kao i obveznih i dodatnih pokazatelja prihvatnog kapaciteta koji se odnose na stavove turista i jednodnevnih posjetitelja Crikveničko–vinodolske rivijere. Pokazatelji su izračunati u skladu sa smjernicama Ministarstva turizma i sporta, i to za sljedeće skupine ispitanika: ukupan uzorak ispitanika; ispitanici koji su boravili u komercijalnom smještaju; ispitanici koji su boravili u nekomercijalnom smještaju te skupina jednodnevnih posjetitelja.

Obvezni i specifični pokazatelji održivosti

Obvezni pokazatelji održivosti

Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja

Vrijednost ovog pokazatelja mjeri razinu zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja iskustvom u destinaciji. Osigurava podatke o tome koliko destinacija ispunjava očekivanja posjetitelja i kako je oni doživljavaju.

Za izračun indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom koristili su se odgovori ispitanika na sljedeća pitanja:

- Koliko ste zadovoljni svojim cjelokupnim boravkom u ovoj destinaciji? (koriste se ocjene od 1 = 'U potpunosti nezadovoljan' do 7 = 'U potpunosti zadovoljan') (A1)

- U kojoj mjeri je boravak u ovoj destinaciji ispunio Vaša očekivanja? (koriste se ocjene od 1 = 'Daleko ispod očekivanja' do 7 = 'Daleko iznad očekivanja') (A2)
- Kako biste ocijenili svoj boravak u ovoj destinaciji? (koriste se ocjene od 1 = 'Najgori mogući boravak koji možete zamisliti' do 7 = 'Najbolji mogući boravak koji možete zamisliti') (A3)

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

$$\text{Indeks zadovoljstva} = ((P1 + P2 + P3 - 3) / 18) * 100$$

gdje su P1, P2 i P3 prosječne vrijednosti odgovora na ta pitanja

Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom (indeks zadovoljstva)	Ukupan uzorak (n=615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n=386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n=129)	Jednodnevni posjetitelji (n=100)
	79,38 %	81,22 %	72,66 %	81,0 %

Rezultati upućuju na to da je zadovoljstvo destinacijom najviše među ispitanicima u komercijalnom smještaju (81,22 %) a zatim kod jednodnevnih posjetitelja (81,0 %). Općenito zadovoljstvo destinacijom smatra se veoma visokim.

U nastavku se analiziraju pojedinačna pitanja koja su služila za izračun ovog indikatora. U analizu izračuna ulaze samo oni ispitanici koji su na ova pitanja dali odgovor 6 ili 7. Izračun je sljedeći:

Postotak zadovoljnih posjetitelja = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 / ukupan broj ispitanika) * 100

Opis	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
Udio zadovoljnih cjelokupnim boravkom u destinaciji	74,63 %	79,27 %	55,03 %	82,17 %
Udio ispitanika čija očekivanja su ispunjena	65,85 %	71,76 %	45,73 %	69,30 %
Udio ispitanika kojima je to bio gotovo idealan boravak	67,64 %	73,31 %	52,71 %	65,34 %

Ako se ova tablica pobliže promotri, može se vidjeti da je izrazito velik udio ispitanika

zadovoljno cjelokupnim boravkom u destinaciji, da su ispunjena njihova očekivanja te da im je to bio gotovo idealan boravak.

Osim na prethodno tri analizirana pitanja ovaj pokazatelj mjeri se i sljedećim pitanjem:

- Koliko je vjerojatno da ćete ovo mjesto preporučiti prijateljima, rodbini ili kolegama. Označite na ljestvici od 0 – nije vjerojatno do 10 – jako vjerojatno da ću preporučiti (B1).

Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda / usluge u različitim industrijama, a koristi se za predviđanje lojalnosti kupaca. Ispitanici koji su na ovo pitanje dali ocjenu od 0 do 6 smatraju se odgovarateljima, oni koji su dali ocjenu 7 ili 8 neutralnima, a oni s ocjenom 9 ili 10 promotorima.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Neto spremnost za preporuku računa se kao razlika udjela promotora i udjela odgovaratelja:

% promotora = (broj ispitanika s ocjenom 9 ili 10/ ukupan broj ispitanika) * 100%

% odgovaratelja = (broj ispitanika s ocjenom između 0 i 6/ ukupan broj ispitanika) * 100%

Neto spremnost za preporuku destinacije	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
		28,61 %	40,67 %	-6,21 %

Rezultati pokazuju da su ispitanici u komercijalnom smještaju kao i jednodnevni turisti voljni preporučiti Crikveničko-vinodolsku rivijeru svojoj rodbini, prijateljima ili kolegama. Konkretno, 40,67 % ispitanika u komercijalnom smještaju iskazuje neto spremnost za preporuku destinacije, dok je među jednodnevnim posjetiteljima takvih 25,74 %. Ispitanici koji su boravili u nekomercijalnom smještaju iskazali su negativnu neto spremnost za preporuku destinacije u iznosu od -6,21 %.

Specifični pokazatelji održivosti

Postotak ponovljenih/stalnih turista u smještajnim objektima destinacije

Udio ponovljenih/stalnih turista u smještajnim objektima destinacije mjeri se s pomoću sljedeća dva pitanja:

- Je li ovo Vaš prvi posjet ovom mjestu? a) Da / b) Ne; Ako je odgovor ne, slijedi sljedeće pitanje

(pitanje C1)

- Koliko ste puta posjetili ovo mjesto tijekom posljednjih pet godina (ne računajući ovaj posjet)? (pitanje C2)

Pokazatelj se računa kao omjer ispitanika koji su već posjetili mjesto tijekom posljednjih pet godina i ukupnog broja ispitanika.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio ponovljenih (stalnih) turista u smještajnim objektima destinacije =

$(BIP/BI) * 100$ pri čemu je:

BIP – broj ispitanika u koji su već posjetili odredište tijekom posljednjih 5 godina, a računa se kao broj onih koji su na pitanje C1 odgovorili b) Ne i na pitanje C2 dali odgovor veći od 0

Postotak ponovljenih/stalnih turista u smještajnim objektima destinacije	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
		63,03 %	53,15 %	85,03 %

Izračunati pokazatelji ukazuju na to da najviše ponovljenih posjeta Crikveničko-vinodolskoj rivijeri u posljednjih pet godina bilježe gosti koji borave u nekomercijalnom smještaju, zatim jednodnevni posjetitelji, a potom i oni koji odsjedaju u komercijalnom smještaju. Tako je čak 85,03 % ispitanika u nekomercijalnom smještaju izjavilo da su destinaciju posjetili više puta tijekom posljednjih pet godina. Kada se analiziraju ukupni postotci, može se vidjeti da se velik dio ispitanika kontinuirano ponovno vraća u destinaciju što je velika vrijednost za održavanje turističkih tijekova u destinaciji.

Postotak turista i jednodnevnih posjetitelja koji koriste različita prometna sredstva za dolazak na odredište (javna/privatna i vrsta)

Pokazatelj se računa kao omjer ispitanika koji su koristili neko od javnih/privatnih prijevoznih sredstava za dolazak u destinaciju i ukupnog broja ispitanika tako da se udio računa za svako prijevozno sredstvo posebno.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio posjetitelja koji su u dolasku u destinaciju koristili javni / privatni prijevoz i =
 $(PPI/BP) * 100$ gdje je:

PPI – broj ispitanika koji su za dolazak u destinaciju primarno koristili prijevozno sredstvo *i*, a računa se kao broj ispitanika koji su na pitanje D1 odgovorili: a) Automobilom ili e) Autobusom ili f) Vlakom ili g) Zrakoplovom ili h) Brodom/ trajektom

Postotak turista i jednodnevnih posjetitelja koji koriste različita prometna sredstva za dolazak na odredište	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
Automobil	90,70 %	91,49 %	90,69 %	88,11 %
Autobus	4,20 %	3,10 %	4,65 %	9,91 %
Zrakoplov	2,80 %	3,36 %	3,12 %	-
Vlak	0,16 %	-	0,77 %	-
Brod / trajekt	0,64 %	0,77 %	0,77 %	-
Ostalo	1,50 %	1,28 %	-	1,98 %

Podaci ukazuju na to da većina turista i jednodnevnih posjetitelja dolazi u destinaciju automobilom. Korištenje ostalih prijevoznih sredstava u ovom uzorku ispitanika pojavljuje se jako rijetko. Moglo bi se zaključiti da je Crikveničko-Vinodolska rivijera automobilska destinacija.

Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima

Ovaj pokazatelj mjeri se s pomoću sljedećih pitanja:

- Ukupan planirani broj noćenja u ovom mjestu tijekom ovog putovanja
- Procijenite troškove koje ste imali i koje planirate imati do kraja ovog boravka u ovome mjestu. Pri tome uključite izdatke za ugostiteljske usluge, kupnju, kulturu i zabavu, sport, lokalni prijevoz, organizirane izlete i slično, ali isključite izdatke za smještaj (ako ste ih imali) i prijevoz do destinacije! Ukupan trošak u eurima (bez izdataka za smještaj i prijevoz do destinacije): ___EUR
- Za koliko ste osoba iskazali troškove?
  - a) Samo za sebe (1 osoba)
  - b) Za sebe i svoju pratnju – ukupno _____osoba, od toga _____djece mlađe od 15 godina

Za ispitanike koji su iskazali potrošnju samo za sebe, troškovi po osobi su jednaki iskazanim

troškovima.

Za one ispitanike koji su iskazali ukupne troškove za više osoba, troškovi po osobi računaju se prema formuli:

$$\text{Troškovi po osobi} = \frac{\text{Ukupan trošak u EUR}}{\text{Ukupan broj osoba} - (\text{Broj djece mlađe od 15 godina} / 2)}$$

Izračun prosječne dnevne potrošnje

Za jednodnevne posjetitelje, pokazatelj prosječne dnevne potrošnje se računa kao omjer sume svih troškova po osobi i ukupnog broja ispitanika koji nisu ostvarili noćenje u destinaciji.

Za turiste (posebno za one u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju), pokazatelj prosječne dnevne potrošnje se računa kao omjer sume svih troškova po osobi i ukupnog broja noćenja.

Prosječna dnevna potrošnja	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
	61,29 EUR	70,6 EUR	39,4 EUR	94,2 EUR

Prosječna dnevna potrošnja najviša je kod jednodnevnih posjetitelja. Ispitanici koji borave u nekomercijalnom smještaju daleko su štedljiviji od ostalih turista te je njihova prosječna potrošnja 39,4 EUR. Najveću potrošnju od 94,2 EUR ostvaruju jednodnevni posjetitelji.

Obvezni i dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

Obvezni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

Nezadovoljstvo zbog gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama

Ovaj pokazatelj izračunava udio nezadovoljnih posjetitelja zbog gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama u destinaciji. Mjeri se uz pomoć sljedećeg pitanja:

- U kojoj Vam mjeri gužva na ulicama/trgovima/atrakcijama predstavlja problem tijekom Vašeg boravka u destinaciji? (od 1 = 'uopće nije problem' do 7 = 'jako ozbiljan problem').

Udio posjetitelja koji su nezadovoljni radi gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika s ocjenom 6 ili 7 i ukupnog broja ispitanika koji su odgovorili na to pitanje.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

% posjetitelja nezadovoljnih radi gužve na ulicama, trgovima i atrakcijama = (broj ispitanika s

Nezadovoljstvo radi gužve na ulicama, trgovima i atrakcijama	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
		18,86 %	17,87 %	27,13 %

Udio nezadovoljnih posjetitelja u ukupnom uzorku, odnosno onih koji su na pitanje o gužvama na ulicama, trgovima i atrakcijama dali ocjenu 6 ili 7 iznosi 18,86 %. Nezadovoljstvo je nešto izraženije među ispitanicima smještenima u nekomercijalnom smještaju (27,13 %). Također, 11,88 % jednodnevnih posjetitelja ocijenilo je isto pitanje sa 6 ili 7, što upućuje na to da im gužve predstavljaju značajan problem tijekom boravka u destinaciji.

Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja ljepotom i uređenošću mjesta (kulturni i prirodni aspekti) kao i glavnih atrakcija

Ovaj pokazatelj mjeri se uz pomoć tri pitanja i to:

- Koliko ste zadovoljni ljepotom mjesta? (1 = 'U potpunosti nezadovoljan/na' do 7 = 'U potpunosti zadovoljan/na', pri čemu je 3 = 'Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na') (PH2)
- Koliko ste zadovoljni uređenošću mjesta? (1 = 'U potpunosti nezadovoljan/na' do 7 = 'U potpunosti zadovoljan/na', pri čemu je 3 = 'Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na') (PH3)
- Koliko ste zadovoljni uređenošću glavnih atrakcija u ovoj destinaciji? (1 = 'U potpunosti nezadovoljan/na' do 7 = 'U potpunosti zadovoljan/na', pri čemu je 3 = 'Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na') (PH4)

Formule za izračun ovog pokazatelja su sljedeće:

% posjetitelja zadovoljnih ljepotom mjesta = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 na pitanje PH2 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje PH2) * 100

% posjetitelja zadovoljnih uređenošću mjesta = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 na pitanje PH3 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje PH3) * 100

% posjetitelja zadovoljnih uređenošću glavnih atrakcija = (broj ispitanika s ocjenom 6

Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
Ljepota mjesta	72,19 %	74,35 %	62,79 %	76,23 %
Uređenost mjesta	63,9 %	65,54 %	53,48 %	71,28 %
Uređenost glavnih atrakcija	59,34 %	60,62 %	48,06 %	69,30 %

Rezultati pokazuju da je u ukupnom uzorku ispitanika najveće zadovoljstvo iskazano s ljepotom mjesta. Nakon toga ispitanici su najzadovoljniji s uređenošću mjesta pa tek onda s uređenošću glavnih atrakcija. Ako se ide u daljnju analizu, može se vidjeti da su jednodnevni posjetitelji najzadovoljniji ljepotom mjesta – njih 76,23 % na pitanje „Koliko ste zadovoljni ljepotom mjesta?“ dalo je ocjenu 6 ili 7. Što se tiče uređenosti mjesta, tu isto jednodnevni posjetitelji prikazuju najveće zadovoljstvo. Njih 71,28 % je na pitanje „Koliko ste zadovoljni uređenošću mjesta“ dalo ocjenu 6 ili 7. Kod pitanja „Koliko ste zadovoljni uređenosti glavnih atrakcija?“, isto tako su jednodnevni posjetitelji najzadovoljniji.

Utjecaj buke na kvalitetu boravka

Pokazatelj mjeri udio posjetitelja nezadovoljnih radi utjecaja buke na kvalitetu smještaja. Mjeri se

uz pomoću pitanja:

- U kojoj Vam mjeri buka na javnim prostorima (ulicama, trgovima, atrakcijama) predstavlja problem tijekom Vašeg boravka u destinaciji? (od 1 = 'uopće nije problem' do 7 = 'jako ozbiljan problem') (PH5). Udio posjetitelja koji su nezadovoljni zbog buke u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika s ocjenom 6 ili 7 i ukupnog broja ispitanika koji su odgovorili na pitanje.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio posjetitelja nezadovoljnih zbog buke = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 na pitanje PH5/ ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje PH5) *

Nezadovoljstvo zbog buke	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
	12,03 %	13,5 %	9,3 %	10 %

Rezultati ukazuju na to da je udio ispitanika nezadovoljnih zbog buke nizak – samo 12,03 % ukupnog broja ispitanika dalo je ocjenu 6 ili 7. Analiza podataka potvrđuje da je broj nezadovoljnih vrlo mali, pri čemu je najveće nezadovoljstvo zabilježeno među ispitanicima u komercijalnom smještaju. Naime njih 13,5 % je na ovo pitanje odgovorilo s ocjenom 6 ili 7, pri čemu ocjena 7 znači da im buka predstavlja jako velik problem.

Zadovoljstvo prometom u mjestu

Ovaj pokazatelj prikazuje udio zadovoljnih turista i jednodnevnih posjetitelja prometom u mjestu te

se mjeri uz pomoć sljedećeg pitanja:

- Koliko ste zadovoljni prometom u mjestu (protočnost prometa, parkirališta)? (1 = 'U potpunosti nezadovoljan/na' do 7 = 'U potpunosti zadovoljan/na', pri čemu je 3 = 'Niti zadovoljna niti nezadovoljan') (PH6)

Pokazatelj se računa kao omjer broja ispitanika koji su na pitanje dali ocjenu 6 ili 7 i ukupnog broja ispitanika koji su odgovorili na pitanje.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio posjetitelja zadovoljnih prometom u mjestu = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na to pitanje) * 100

Zadovoljstvo prometom u mjestu	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
		22,27 %	26,68 %	20,15 %

Rezultati pokazuju da su u ukupnom uzorku najzadovoljniji s prometom u mjestu ispitanici u komercijalnom smještaju. Njih 26,68 % je dalo ocjenu 6 ili 7 gdje 7 znači u potpunosti zadovoljan. Najnezadovoljniji su jednodnevni posjetitelji. No, ako se promatraju izračunati postotci za sve skupine, može se vidjeti da je udio zadovoljnih prometom u destinaciji veoma sličan.

Dodatni pokazatelji prihvatnog potencijala

Indeks zadovoljstva turista kvalitetom smještaja

Ovaj indeks izražava zadovoljstvo turista sa smještajnim kapacitetima u kojima su boravili. Indeks se mjeri uz pomoć sljedećeg pitanja:

- Koliko ste zadovoljni kvalitetom smještaja? Na to su pitanje ispitanici mogli davati ocjenu od 1 do 7 gdje 7 znači u potpunosti zadovoljan.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

$$\text{Udio turista zadovoljnih kvalitetom smještaja} = \left(\frac{\text{broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7}}{\text{ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje}} \right) * 100$$

Ocjena smještajnih kapaciteta	Ukupan uzorak (n = 386)*	Ispitanici u koji borave u hotelskom smještaju (n = 106)	Ispitanici koji borave u kampovima (n = 37)	Ispitanici koji borave u obiteljskom smještaju (n = 224)
		75,0 %	74,5 %	70,3 %

*Od ukupnog uzorka 386 ispitanika u marinama je boravilo 19 ispitanika čiji odgovori se nisu analizirali

Rezultati analize prikazuju da su najzadovoljniji kvalitetom smještaja ispitanici koji su boravili u hotelskom smještaju i obiteljskom smještaju. Među ispitanicima, 74,5 % onih u hotelskom smještaju i 74,4 % onih u obiteljskom smještaju dali su ocjenu 6 ili 7. No važno je za naglasiti da su svi ispitanici jako zadovoljni kvalitetom smještaja.

Indeks zadovoljstva turista atmosferom, ugođajem

Ovaj indeks izražava zadovoljstvo ispitanika atmosferom i ugođajem u destinaciji boravka. Mjeri se kao udio turista koji vrlo visoko ocjenjuju atmosferu i ugođaj.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio turista zadovoljnih atmosferom i ugođajem = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje) * 100

Zadovoljstvo atmosferom i ugođajem	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
		74,0 %	72,82 %	76,98 %

Rezultati ukazuju na to da velik udio ispitanika na ovo pitanje odgovara sa 6 ili 7 (visoka razina zadovoljstva). Tako je 76,98 % ispitanika u nekomercijalnom smještaju na ovo pitanje odgovorilo sa 6 ili 7 te time pokazalo visoki stupanj zadovoljstva. Najmanje zadovoljni sa atmosferom i ugođajem su jednodnevni turisti, pri čemu je 69,79 % ispitanika odgovorilo s ocjenom 6 ili 7.

Indeks zadovoljstva turista gastronomskom ponudom u destinaciji

Indeks izražava zadovoljstvo ispitanika za gastronomskom ponudom u destinaciji. Mjeri se kao udio turista koji vrlo visoko ocjenjuju gastronomsku ponudu.

Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio turista zadovoljnih ispitanika s gastronomijom = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili 7 / ukupan broj ispitanika koji su odgovorili na pitanje) * 100

Zadovoljstvo gastronomskom ponudom	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
		62,44 %	60,05 %	68,00 %

Rezultati pokazuju da su jednodnevni posjetitelji najnezadovoljniji gastronomskom ponudom, pri

čemu je njih 46,87 % dalo ocjenu 6 ili 7. Najzadovoljniji su ispitanici u nekomercijalnom smještaju gdje ih je 68 % dalo ocjenu 6 ili 7. *Indeks zadovoljstva turista događanjima i*

manifestacijama u destinaciji

Indeks izražava zadovoljstvo ispitanika za događajima i manifestacijama koje se organiziraju u destinaciji. Mjeri se kao udio turista koji vrlo visoko ocjenjuju događaje i manifestacije. Formula za izračun ovog pokazatelja je sljedeća:

Udio turista zadovoljnih ispitanika s događajima i manifestacijom = (broj ispitanika s ocjenom 6 ili

Zadovoljstvo događanjima i manifestacija u destinaciji	Ukupan uzorak (n = 615)	Ispitanici u komercijalnom smještaju (n = 386)	Ispitanici u nekomercijalnom smještaju (n = 129)	Jednodnevni posjetitelji (n = 100)
	48,58 %	47,87 %	52,38 %	48,87 %

Rezultati pokazuju da su ispitanici relativno zadovoljni s događajima i manifestacijama u destinaciji. Tako su ispitanici koji borave u komercijalnom smještaju izrazili najmanje zadovoljstvo s manifestacijama. Njih 47,87 % ocijenilo je manifestacije s ocjenom 6 ili 7. Najzadovoljniji manifestacijama su ispitanici u nekomercijalnom smještaju gdje je 52,38 % na ovo pitanje odgovorilo ocjenom 6 ili 7. No gledajući izračunate postotke može se vidjeti da nema velikih odstupanja u zadovoljstvu ispitanika.

Prilog 4. Popis zaštićenih kulturnih dobara i zaštićenih prirodnih područja

Rb.	Zaštićena kulturna dobra	Vrsta
1	<i>Arheološka zona poluotoka Havišće</i>	arheologija
2	<i>Arheološki ostatci utvrde Lopar</i>	arheologija
3	<i>Arheološko nalazište Igralište</i>	arheologija
4	<i>Bunjevački govori</i>	nematerijalna
5	<i>Crkva sv. Marina s arheološkim nalazištem na otočiću Sveti Marin</i>	nepokretna pojedinačna
6	<i>Frankopanski kaštel s kulom Kvadrac</i>	nepokretna pojedinačna
7	<i>Gradina Badanj</i>	arheologija
8	<i>Hotel „Miramare“</i>	nepokretna pojedinačna
9	<i>Hotel „Therapia“</i>	nepokretna pojedinačna
10	<i>Kameni objekt</i>	nepokretna pojedinačna
11	<i>Kompleks bivšeg pavlinskog samostana u Crikvenici – Kaštel</i>	nepokretna pojedinačna
12	<i>Kuća Jozе Lončarića</i>	nepokretna pojedinačna
13	<i>Kulturno-povijesna urbanistička cjelina Novi Vinodolski</i>	kulturno-povijesna cjelina
14	<i>Kulturno-povijesna cjelina grada Drivenika</i>	kulturno-povijesna cjelina
15	<i>Kulturno-povijesna cjelina naselja Kotor</i>	kulturno-povijesna cjelina

16	<i>Lokalitet Borići – Mjesto sastanka sa sekretarom CKKPH Radom Končarom</i>	nepokretna pojedinačna
17	<i>Mjesto sastanka vinodolskih komunista (Uvala Jasenova)</i>	nepokretna pojedinačna
18	<i>Novljanski mesopust</i>	nematerijalna
19	<i>Olupina njemačkog ratnog broda „TA 45“ (SPICA)</i>	arheologija
20	<i>Ostaci Frankopanskog kaštela s kulom</i>	nepokretna pojedinačna
21	<i>Rodna kuća akademika Josipa Pančića</i>	nepokretna pojedinačna
22	<i>Rodna kuća Nikole Cara-Crnog</i>	nepokretna pojedinačna
23	<i>Ruralna cjelina Belgrad</i>	kulturno-povijesna cjelina
24	<i>Ruralna cjelina naselja Sopaljska</i>	kulturno-povijesna cjelina
25	<i>Ruševine staroga grada Ledenica</i>	arheologija
26	<i>Stambene zgrade</i>	nepokretna pojedinačna
27	<i>Toš – mlin za masline</i>	nepokretna pojedinačna
28	<i>Tradicijska kuća Belobrajić s okućnicom</i>	nepokretna pojedinačna
29	<i>Vodosprema (stara pučka štirna)</i>	nepokretna pojedinačna
30	<i>Zgrada u kojoj se nalazila tiskarska tehnika OK KP</i>	nepokretna pojedinačna
Zaštićena prirodna područja		
	<i>Bijele i samarske stijene</i>	strogi rezervat
	<i>Hrast medunac u Guljanovom dolcu</i>	spomenik prirode

Izvor: Registar kulturnih dobara RH i Biportal

Prilog 5. Profil destinacije

Crikveničko-vinodolska rivijera – profil i osnovne informacije o destinaciji

Crikveničko-vinodolska rivijera	2023.	2024.
Prometna povezanost (zračni prijevoz, cestovne veze, željezničke veze, brodske veze i dr.)	Cestovne veze (državna cesta D8 – Jadranska magistrala, lokalne i županijske ceste prema zaleđu), povezanost s autocestovnom mrežom putem čvorišta Križišće (A7 Rijeka – Rupa) i Oštrovica (A6 Zagreb – Rijeka), zračna luka Rijeka (otok Krk), željezničke veze (najbliža postaja u Bakru i Zlobinu), pomorski promet lokalnog karaktera, s naglaskom na turističke brodske linije (luke u Crikvenici i Novom Vinodolskom)	Cestovne veze (državna cesta D8 – Jadranska magistrala, lokalne i županijske ceste prema zaleđu), povezanost s autocestovnom mrežom putem čvorišta Križišće (A7 Rijeka – Rupa) i Oštrovica (A6 Zagreb – Rijeka), zračna luka Rijeka (otok Krk), željezničke veze (najbliža postaja u Bakru i Zlobinu), pomorski promet lokalnog karaktera, s naglaskom na turističke brodske linije (luke u Crikvenici i Novom Vinodolskom)
Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta	~ 165 km do Zagreba Ljubljana (Slovenija): ~ 145 km Beč (Austrija): ~ 520 km Budimpešta (Mađarska): ~ 505 km Prag (Češka): ~ 700 km Varšava (Poljska): ~ 1 050 km Berlin (Njemačka): ~ 950 km Rim (Italija): ~ 730 km Kijev (Ukrajina): ~ 1 500 km New York (SAD): ~ 7 200 km (zračna udaljenost)	~ 165 km do Zagreba Ljubljana (Slovenija): ~ 145 km Beč (Austrija): ~ 520 km Budimpešta (Mađarska): ~ 505 km Prag (Češka): ~ 700 km Varšava (Poljska): ~ 1 050 km Berlin (Njemačka): ~ 950 km Rim (Italija): ~ 730 km Kijev (Ukrajina): ~ 1 500 km New York (SAD): ~ 7 200 km (zračna udaljenost)
Geografska obilježja (reljef, planine, rijeke i dr.)	Obalno područje Kvarnerskog zaljeva, u podnožju Vinodolske doline i gorja, s razvedenom obalom, šljunčanim plažama i brdovitim zaleđem	Obalno područje Kvarnerskog zaljeva, u podnožju Vinodolske doline i gorja, s razvedenom obalom, šljunčanim plažama i brdovitim zaleđem
Klimatska obilježja (prosječni broj sunčanih dana, količina padalina, prosječne sezonske temperature)	Prosječna godišnja temperatura zraka: približno 14,2 °C. Prosječna temperatura u zimskim mjesecima: ~ 9 °C. Prosječna temperatura u ljetnim mjesecima: oko ~ 23 °C. Prosječna godišnja količina padalina: ~ 83 mm Prosječni broj sunčanih sati: ~2500	Prosječna godišnja temperatura zraka: približno 14,2 °C. Prosječna temperatura u zimskim mjesecima: ~ 9 °C. Prosječna temperatura u ljetnim mjesecima: oko ~ 23 °C. Prosječna godišnja količina padalina: ~ 83 mm Prosječni broj sunčanih sati: ~2500
Broj stalnih stanovnika	Prema popisu 2021.: 17 574	Prema popisu 2021.: 17 574
Broj turista (po zemlji porijekla, demografska obilježja i dr.)	507.337 dolazaka / 2.570.900 noćenja emitivna tržišta: Njemačka, Hrvatska, Mađarska, Austrija, Poljska; 49,7 % muškarci, 50,3 % žene	512.008 dolazaka / 2.517.135 noćenja emitivna tržišta: Njemačka, Hrvatska, Mađarska, Austrija, Poljska; 49,3 % muškarci, 50,7 % žene, dominiraju turisti do 14 godina
Prosječna duljina boravka	5,66 dana	5,45 dana
Turistički kapaciteti (po vrstama, po kvaliteti)	Obiteljski smještaj: 56,8 %, hoteli: 14,7 %, ostali komercijalni smještaj: 11,9 %, kampovi: 13,3 %, hosteli: 3,3 %, povećanje kvalitete (3* i 4*) u obiteljskom smještaju	Obiteljski smještaj: 57,5 %, hoteli: 14,8 %, ostali komercijalni smještaj: 12,5 %, kampovi: 12,0 %, hosteli: 3,3 % povećanje kvalitete (3* i 4*) u obiteljskom smještaju
Ugostiteljski sadržaji	Restorani, konobe, pizzerije, bistroi i gostionice, uz mrežu caffè barova, barova i slastičarnica	Restorani, konobe, pizzerije, bistroi i gostionice, uz mrežu caffè barova, barova i slastičarnica
Najpopularnije turističke atrakcije	<u>Materijalne atrakcije</u> Novi Vinodolski: Frankopanski kaštel i muzej	<u>Materijalne atrakcije</u> Novi Vinodolski: Frankopanski kaštel i muzej

	<p>Crkva svetog Filipa i Jakova Crkva svete Trojice (sa zbirkom sakralne umjetnosti) Više od 20 crkvice i kapelica Staklena kapelica Gradina i okruglo groblje Stari grad u Novom Vinodolskom Vinodolski zakonik Crikvenica: Muzej Grada Crikvenice Gradska galerija Atelje Zvonka Cara Polača (perilo) u Selcu Kućica od ribari – Jadranovo Kalvarija u Dramlju Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije Crkva sv. Antuna Padovanskog Crkva sv. Jelene Crkva sv. Katarine Crkva sv. Jakova Izložba na otvorenom Juraj Julije Klović Tunere (Jadranovo, Dramalj, Selce) Crkva sv. Juraja Ribarska kućica u uvali Pazdehova i u Selcu Arheološki lokalitet Lokvišće Općina Vinodolska: Kaštel Grižane Kaštel Drivenik Kula Turan Kuća Klović Crkva sv. Petra i Pavla Crkva sv. Martina Crkva Pohođenja BDM Elizabeti Crkva sv. Dujma Vinodolska vrela i perila</p> <p><u>Prirodne atrakcije</u> Novi Vinodolski: Nebeski labirinti Vidikovci – Oči Vinodola Otočić San Marino Crikvenica: Ljubavna cestica Lokvišće – ljekovito blato Mediterranski labirint ljubavi Općina Vinodolska: Vidikovci – Oči Vinodola Tribaljsko jezero</p> <p><u>Događanja</u> Novi Vinodolski: Novljanski mesopust Okolotorno Fešta od kilometra Ružica Vinodola Zdravica Novoj Crikvenica: Ribarski tjedan Mjesec plave ribe Moja mala kala</p>	<p>Crkva svetog Filipa i Jakova Crkva svete Trojice (sa zbirkom sakralne umjetnosti) Više od 20 crkvice i kapelica Staklena kapelica Gradina i okruglo groblje Stari grad u Novom Vinodolskom Vinodolski zakonik Crikvenica: Muzej Grada Crikvenice Gradska galerija Atelje Zvonka Cara Polača (perilo) u Selcu Kućica od ribari – Jadranovo Kalvarija u Dramlju Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije Crkva sv. Antuna Padovanskog Crkva sv. Jelene Crkva sv. Katarine Crkva sv. Jakova Izložba na otvorenom Juraj Julije Klović Tunere (Jadranovo, Dramalj, Selce) Crkva sv. Juraja Ribarska kućica u uvali Pazdehova i u Selcu Arheološki lokalitet Lokvišće Općina Vinodolska: Kaštel Grižane Kaštel Drivenik Kula Turan Kuća Klović Crkva sv. Petra i Pavla Crkva sv. Martina Crkva Pohođenja BDM Elizabeti Crkva sv. Dujma Vinodolska vrela i perila</p> <p><u>Prirodne atrakcije</u> Novi Vinodolski: Nebeski labirinti Vidikovci – Oči Vinodola Otočić San Marino Crikvenica: Ljubavna cestica Lokvišće – ljekovito blato Mediterranski labirint ljubavi Općina Vinodolska: Vidikovci – Oči Vinodola Tribaljsko jezero</p> <p><u>Događanja</u> Novi Vinodolski: Novljanski mesopust Okolotorno Fešta od kilometra Ružica Vinodola Zdravica Novoj Crikvenica: Ribarski tjedan Mjesec plave ribe Moja mala kala</p>
--	--	--

	<p>CrikvArt (Sr)Etno Selce Festival Na palade – kanat i štorije Advent Uskrs na Rivijeri Crikvenica Maškare Plivački maraton Šilo – Crikvenica Adria Advent Maraton Crikvenica Cup Crikvenica Food & Wine Walk Općina Vinodolska: Drivenik – putnik kroz vrijeme Festival bibriskog prasnaca Vinodolske ljetne večeri</p>	<p>CrikvArt (Sr)Etno Selce Festival Na palade – kanat i štorije Advent Uskrs na Rivijeri Crikvenica Maškare Plivački maraton Šilo – Crikvenica Adria Advent Maraton Crikvenica Cup Crikvenica Food & Wine Walk Općina Vinodolska: Drivenik – putnik kroz vrijeme Festival bibriskog prasnaca Vinodolske ljetne večeri</p>
Glavni turistički proizvodi	<p>Turizam događaja Gastro i eno turizam Sunce i more Zdravstveni turizam Sportsko-rekreacijski turizam Kulturni i kreativni turizam Ruralni turizam Nautički turizam Poslovni turizam</p>	<p>Turizam događaja Gastro i eno turizam Sunce i more Zdravstveni turizam Sportsko-rekreacijski turizam Kulturni i kreativni turizam Ruralni turizam Nautički turizam Poslovni turizam</p>
Turistička infrastruktura (kongresni kapaciteti, pješačke/planinarske/biciklističke staze, plaže i dr.)	<p><u>Plaže</u> Šljunčane, betonske i pješčane plaže s osnovnim sadržajima Crikvenica: Gradsko kupalište, Crikvenica Podvorska Lanterna (Dramalj) Šahovska plaža Plaža za pse Podvorska International Kaštel Kačjak Polača Plaža Grabrova Riviera (Dramalj) Omorika Trstena Autokamp Maslina Tepla Poli mora Vali Thalassoterapia Vodna Balustrada Havišće Rokan Tunera Uvala Slana Karlovačko Mediteran Pazdehova Bršćanovica Novi Vinodolski: Glavna gradska plaža Lišanjski Plaža na Obali Petra Krešimira IV. (Bibriska obala) Plaže uz šetalište Dr. Franje Tuđmana (Rivica i Pod Lopar) Plaža Prva Dražica</p>	<p><u>Plaže</u> Šljunčane, betonske i pješčane plaže s osnovnim sadržajima Crikvenica: Gradsko kupalište, Crikvenica Podvorska Lanterna (Dramalj) Šahovska plaža Plaža za pse Podvorska International Kaštel Kačjak Polača Plaža Grabrova Riviera (Dramalj) Omorika Trstena Autokamp Maslina Tepla Poli mora Vali Thalassoterapia Vodna Balustrada Havišće Rokan Tunera Uvala Slana Karlovačko Mediteran Pazdehova Bršćanovica Novi Vinodolski: Glavna gradska plaža Lišanjski Plaža na Obali Petra Krešimira IV. (Bibriska obala) Plaže uz šetalište Dr. Franje Tuđmana (Rivica i Pod Lopar) Plaža Prva Dražica</p>

	<p>Plaža Pod Spomenik Plaža Povile Plaža za pse Plaža Klenovica Plaža Smokvica Plaža Kamp Kozica Plaža Kamp Sibinj Plaža Novi SPA Hotel & Resort</p> <p><u>Nautička infrastruktura</u> Sveukupno 661 nautičkih vezova: Crikvenica: Luka Crikvenica (23 nautička veza), Omorika (6 nautičkih vezova), Pazdehova (4 nautička veza), Jadranovo (2 nautička veza), Perčin (92 nautička veza), Selce (40 nautičkih vezova), Slana (31 nautička veza) Novi Vinodolski: Marina Novi (204 stalnih i 32 tranzitna veza), Mitan marina (152 stalna, 150 tranzitnih vezova i 160 mjesta za odlagalište plovila na suhom), Novi Vinodolski (42 veza – nautički dio), Klenovica (23 veza – nautički dio)</p> <p><u>Ceste i rute</u> Cesta vidikovaca „Oči Vinodola“, duga približno 65 kilometara, „Cesta plave ribe, „Staza kamenih stupa“ s 1300 klesanih stepenica, „Ljubavna cestica“, duga 8 kilometara, „Vinodolska vrela i perila“, „Putovima Frankopana“ – pet kaštela i jedan sakralni objekt.</p> <p><u>Planinarske, pješačke trekking staze</u> Mreža planinarskih, pješačkih i trekking staza ukupne duljine od oko 210 kilometara, koje se protežu uz obalu i kroz zaleđe. Značajne planinarske rute: gradina Badanj – Kavranova sten – Sopalj te Crikvenica – Gradina Badanj – Grižane. Niz drugih pješačkih trekking staza i staza dugog hodanja: 701 – 7010.</p> <p><u>Šetnice</u> Rute Gradina Badanj – Kavranova sten – Sopalj, Crikvenica – Gradina Badanj – Grižane, obalne šetnice: šetnica od Smokvice do Klenovice, Obala Petra Krešimira IV. i Šetnica dr. Franje Tuđmana.</p> <p><u>Tematske staze</u> Edukativna staza „Ribarske priče“, AR ruta „Crikvenica – Oaza wellbeinga“, edukativna staza Havišće, Nebeski labirint, Mediteranski labirint ljubavi i Ljubavna cestica, Šetnica uz Dubračinu (Crikvenica – Tribalj),</p>	<p>Plaža Pod Spomenik Plaža Povile Plaža za pse Plaža Klenovica Plaža Smokvica Plaža Kamp Kozica Plaža Kamp Sibinj Plaža Novi SPA Hotel & Resort</p> <p><u>Nautička infrastruktura</u> Sveukupno 661 nautičkih vezova: Crikvenica: Luka Crikvenica (23 nautička veza), Omorika (6 nautičkih vezova), Pazdehova (4 nautička veza), Jadranovo (2 nautička veza), Perčin (92 nautička veza), Selce (40 nautičkih vezova), Slana (31 nautička veza) Novi Vinodolski: Marina Novi (204 stalnih i 32 tranzitna veza), Mitan marina (152 stalna, 150 tranzitnih vezova i 160 mjesta za odlagalište plovila na suhom), Novi Vinodolski (42 veza – nautički dio), Klenovica (23 veza – nautički dio)</p> <p><u>Ceste i rute</u> Cesta vidikovaca „Oči Vinodola“, duga približno 65 kilometara, „Cesta plave ribe, „Staza kamenih stupa“ s 1300 klesanih stepenica, „Ljubavna cestica“, duga 8 kilometara, „Vinodolska vrela i perila“, „Putovima Frankopana“ – pet kaštela i jedan sakralni objekt.</p> <p><u>Planinarske, pješačke trekking staze</u> Mreža planinarskih, pješačkih i trekking staza ukupne duljine od oko 210 kilometara, koje se protežu uz obalu i kroz zaleđe. Značajne planinarske rute: gradina Badanj – Kavranova sten – Sopalj te Crikvenica – Gradina Badanj – Grižane. Niz drugih pješačkih trekking staza i staza dugog hodanja: 701 – 7010.</p> <p><u>Šetnice</u> Rute Gradina Badanj – Kavranova sten – Sopalj, Crikvenica – Gradina Badanj – Grižane, obalne šetnice: šetnica od Smokvice do Klenovice, Obala Petra Krešimira IV. i Šetnica dr. Franje Tuđmana.</p> <p><u>Tematske staze</u> Edukativna staza „Ribarske priče“, AR ruta „Crikvenica – Oaza wellbeinga“, edukativna staza Havišće, Nebeski labirint, Mediteranski labirint ljubavi i Ljubavna cestica, Šetnica uz Dubračinu (Crikvenica – Tribalj),</p>
--	--	--

	<p>Šetnica uz Tribaljsko jezero, te Kačjak – Perhati, „Hodeć puten naših starih“ uz niz obalnih promenada s parkovima i šetalištima u priobalnim mjestima.</p> <p style="text-align: center;"><u>Biciklističke staze</u></p> <p>Područje raspolaže mrežom biciklističkih staza ukupne duljine oko 400 kilometara koje su trasirane uz more i kroz zaleđe, te omogućuju vožnju različitih stupnjeva zahtjevnosti. Biciklističke staze: 300 – 309.</p> <p style="text-align: center;"><u>Vidikovci</u></p> <p>„Oči Vinodola“ (Mahavica, Pridva, Slipica, Gradina, Sviba, Kuk) te Kavranova sten</p> <p style="text-align: center;"><u>Kašteli i utvrde</u></p> <p>Frankopanski kaštel s kulom Kvadrac, Novi Vinodolski Gradina Badanj, Crikvenica / Vinodolska dolina Kaštel Drivenik, Drivenik, Vinodolska općina Kula u Bribiru (Turan), Bribir, Vinodolska općina Kaštel Grižane, Grižane, Vinodolska općina Kaštel Bribir, Bribir Utvrda Ledenice, Ledenice, područje Vinodol / Novi Vinodolski Rimska utvrda „Lopsica“, Novi Vinodolski</p> <p style="text-align: center;"><u>Centri za posjetitelje i interpretacijski centri</u></p> <p>Narodni muzej i galerija u Novom Vinodolskom kao središte interpretacije lokalne baštine Interpretacijski centar Ribarska kuća u Klenovici Kula Turan u okviru projekta Putovima Frankopana (Općina Vinodolska) Izložba na otvorenom „Koraci kroz povijest“ (Crikvenica)</p> <p style="text-align: center;"><u>Kongresni kapaciteti</u></p> <p>Koncentrirani dominantno u hotelskim objektima u Crikvenici (Abalone Hotel, Hotel Kaštel, Hotel Katarina, Hotel Marina, Hotel Mediteran, Hotel Miramare, Hotel Omorika, Hotel Selce, Hotel Kvarner Palace, Thalassotherapia Crikvenica, Villa Ružica) i u Novom Vinodolskom (Mövenpick Hotel & Residences Kvarner Bay, Family hotel Lišanj, Hotel Tamaris). Dio kongresne</p>	<p>Šetnica uz Tribaljsko jezero, te Kačjak – Perhati, „Hodeć puten naših starih“ uz niz obalnih promenada s parkovima i šetalištima u priobalnim mjestima.</p> <p style="text-align: center;"><u>Biciklističke staze</u></p> <p>Područje raspolaže mrežom biciklističkih staza ukupne duljine oko 400 kilometara koje su trasirane uz more i kroz zaleđe, te omogućuju vožnju različitih stupnjeva zahtjevnosti. Biciklističke staze: 300 – 309.</p> <p style="text-align: center;"><u>Vidikovci</u></p> <p>„Oči Vinodola“ (Mahavica, Pridva, Slipica, Gradina, Sviba, Kuk) te Kavranova sten</p> <p style="text-align: center;"><u>Kašteli i utvrde</u></p> <p>Frankopanski kaštel s kulom Kvadrac, Novi Vinodolski Gradina Badanj, Crikvenica / Vinodolska dolina Kaštel Drivenik, Drivenik, Vinodolska općina Kula u Bribiru (Turan), Bribir, Vinodolska općina Kaštel Grižane, Grižane, Vinodolska općina Kaštel Bribir, Bribir Utvrda Ledenice, Ledenice, područje Vinodol / Novi Vinodolski Rimska utvrda „Lopsica“, Novi Vinodolski</p> <p style="text-align: center;"><u>Centri za posjetitelje i interpretacijski centri</u></p> <p>Narodni muzej i galerija u Novom Vinodolskom kao središte interpretacije lokalne baštine Interpretacijski centar Ribarska kuća u Klenovici Kula Turan u okviru projekta Putovima Frankopana (Općina Vinodolska) Izložba na otvorenom „Koraci kroz povijest“ (Crikvenica)</p> <p style="text-align: center;"><u>Kongresni kapaciteti</u></p> <p>Koncentrirani dominantno u hotelskim objektima u Crikvenici (Abalone Hotel, Hotel Kaštel, Hotel Katarina, Hotel Marina, Hotel Mediteran, Hotel Miramare, Hotel Omorika, Hotel Selce, Hotel Kvarner Palace, Thalassotherapia Crikvenica, Villa Ružica) i u Novom Vinodolskom (Mövenpick Hotel & Residences Kvarner Bay, Family hotel Lišanj, Hotel Tamaris). Dio kongresne</p>
--	---	---

	<p>infrastrukture čine i Dvorana Zora te Gradska vijećnica u Crikvenici.</p> <p><u>Arheološka nalazišta</u> Starohrvatsko groblje Stranče u Triblju, arheološko nalazište Bribir, naselje Ad Turres (prethodilo današnjoj Crikvenici).</p> <p><u>Povijesni spomenici</u> Novi Vinodolski: Spomenik banu Ivanu Mažuraniću Spomenik Vinodolskom zakoniku Spomenik Slaviši Vajneru Čiči Spomenik Narodnooslobodilačkoj borbi Spomenik „Vjera i ljubav“ Crikvenica: Kip sv. Ivana Nepomuka Grb Pavlinskog reda Brončani kip Ribara Spomenik palim borcima NOVJ poginulim u NOB Spomenik palim borcima poginulim u NOB (Dramalj) Spomenik braniteljima Domovinskog rata (Crikvenica) Spomenik književniku Vladimiru Nazoru Nazoru Hygia Sunčani sat Kamena spomen-knjiga Skulptura „Riba“ Toš Mala fontana Kameni Kip Bogorodice ispred crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije Općina Vinodolska: Kuća Jurja Julija Klovića Nekropola Stranče (8. – 11. stoljeće) Spomenik Frankopanima (Drivenik) Spomenik palim borcima NOB-a (Bribir)</p> <p><u>Rodne kuće poznatih osoba</u> Rodna kuća braće Mažuranić, Novi Vinodolski</p> <p><u>Sportski objekti</u> Dvoranski sportovi: Gradska sportska dvorana, Crikvenica Dvorana OŠ V. Nazora, Crikvenica Dvorana OŠ Z. Cara, Crikvenica Nogomet: Nogometno igralište Novi Vinodolski Sportsko igralište Klenovica Nogometno igralište Tribalj Nogometno igralište Crikvenica Pomoćno nogometno igralište Crikvenica Mala sportska igrališta: Igralište malih sportova, Novi Vinodolski</p>	<p>infrastrukture čine i Dvorana Zora te Gradska vijećnica u Crikvenici.</p> <p><u>Arheološka nalazišta</u> Starohrvatsko groblje Stranče u Triblju, arheološko nalazište Bribir, naselje Ad Turres (prethodilo današnjoj Crikvenici).</p> <p><u>Povijesni spomenici</u> Novi Vinodolski: Spomenik banu Ivanu Mažuraniću Spomenik Vinodolskom zakoniku Spomenik Slaviši Vajneru Čiči Spomenik Narodnooslobodilačkoj borbi Spomenik „Vjera i ljubav“ Crikvenica: Kip sv. Ivana Nepomuka Grb Pavlinskog reda Brončani kip Ribara Spomenik palim borcima NOVJ poginulim u NOB Spomenik palim borcima poginulim u NOB (Dramalj) Spomenik braniteljima Domovinskog rata (Crikvenica) Spomenik književniku Vladimiru Nazoru Nazoru Hygia Sunčani sat Kamena spomen-knjiga Skulptura „Riba“ Toš Mala fontana Kameni Kip Bogorodice ispred crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije Općina Vinodolska: Kuća Jurja Julija Klovića Nekropola Stranče (8. – 11. stoljeće) Spomenik Frankopanima (Drivenik) Spomenik palim borcima NOB-a (Bribir)</p> <p><u>Rodne kuće poznatih osoba</u> Rodna kuća braće Mažuranić, Novi Vinodolski</p> <p><u>Sportski objekti</u> Dvoranski sportovi: Gradska sportska dvorana, Crikvenica Dvorana OŠ V. Nazora, Crikvenica Dvorana OŠ Z. Cara, Crikvenica Nogomet: Nogometno igralište Novi Vinodolski Sportsko igralište Klenovica Nogometno igralište Tribalj Nogometno igralište Crikvenica Pomoćno nogometno igralište Crikvenica Mala sportska igrališta: Igralište malih sportova, Novi Vinodolski</p>
--	--	--

	<p>Tenis: Tenisko igralište – park Novi Vinodolski Teniski tereni Hotel Kvarner Palace, Crikvenica Teniski tereni Selce Teniski tereni Omorika, Crikvenica Boćanje: Boćalište Gornji kraj – Ladvić Boćalište Jadranovo Boćalište Dramalj Boćalište Selce Boćalište Donji Zagon Boćalište Klenovica Boćalište Povile Boćalište Novi Vinodolski Boćalište Bater Boćalište Ledenice Boćalište Drivenik Boćalište Grižane Boćalište Bribir Plivanje/vaterpolo: Plivalište Crikvenica Ronjenje: Ronilački centar Mihurić, Crikvenica Ronilački centar Dive City, Crikvenica Vodeni sportovi: Water sport centar B4Sport, Crikvenica Water sport centar Selce, Crikvenica Outdoor: Vježbalište – Strossmayerovo šetalište Crikvenica Vježbalište – Podvorska Crikvenica Vježbalište – Jadranovo Vježbalište (<i>street workout</i> zona) – Obala Petra Krešimira IV., Novi Vinodolski <i>Fitness</i> centri: Concept Gym, Crikvenica Move Up, Crikvenica Fit4Life, Crikvenica Box Fitness, Crikvenica Razni sportovi: Sportski tereni Jadranovo Sportski tereni Selce Sportski tereni Omorika Sportski tereni Kačjak</p>	<p>Tenis: Tenisko igralište – park Novi Vinodolski Teniski tereni Hotel Kvarner Palace, Crikvenica Teniski tereni Selce Teniski tereni Omorika, Crikvenica Boćanje: Boćalište Gornji kraj – Ladvić Boćalište Jadranovo Boćalište Dramalj Boćalište Selce Boćalište Donji Zagon Boćalište Klenovica Boćalište Povile Boćalište Novi Vinodolski Boćalište Bater Boćalište Ledenice Boćalište Drivenik Boćalište Grižane Boćalište Bribir Plivanje/vaterpolo: Plivalište Crikvenica Ronjenje: Ronilački centar Mihurić, Crikvenica Ronilački centar Dive City, Crikvenica Vodeni sportovi: Water sport centar B4Sport, Crikvenica Water sport centar Selce, Crikvenica Outdoor: Vježbalište – Strossmayerovo šetalište Crikvenica Vježbalište – Podvorska Crikvenica Vježbalište – Jadranovo Vježbalište (<i>street workout</i> zona) – Obala Petra Krešimira IV., Novi Vinodolski <i>Fitness</i> centri: Concept Gym, Crikvenica Move Up, Crikvenica Fit4Life, Crikvenica Box Fitness, Crikvenica Razni sportovi: Sportski tereni Jadranovo Sportski tereni Selce Sportski tereni Omorika Sportski tereni Kačjak</p>
--	---	---